

**T.C.
BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**MUZAFFER BUYRUKÇU'NUN HAYATI, SANATI VE
ESERLERİ**

**Hazırlayan
Sadık KAYA**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Murat KACIROĞLU**

Yozgat 2012

T.C.
BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

Yüksek Lisans Tezi

MUZAFFER BUYRUKÇU’NUN HAYATI, SANATI VE
ESERLERİ

Hazırlayan
Sadık KAYA

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Murat KACIROĞLU

Yozgat 2012

T.C.
BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Edebiyatı Bilim Dalı 8011050005 numaralı öğrencisi Sadık KAYA'nın hazırladığı "Muzaffer Buyrukçu'nun Hayatı Sanatı ve Eserleri" isimli YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili savunma sınavı, Lisans üstü Eğitim-Öğretim Sınav Yönetmeliği uyarınca 18.05.2012 tarihinde saat 14:00'da yapılmış tezin onayına OY BİRLİĞİ/OY ÇOKLUĞUYLA karar verilmiştir.

Başkan : Yrd. Doç. Dr. Nilüfer İLHAN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Murat KACIROĞLU (Danışman)

Üye : Yrd. Doç. Dr. Yunus ÖZGER

ONAY:

Bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 21.../05.../2012. tarih ve 11... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

21./05./2012.

Enstitü Müdürü
Yrd. Doç. Dr. Eyyup ECEVİT

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vii
GİRİŞ	1
1. MUZAFFER BUYRUKÇU'NUN HAYATI VE SANATI	2
1.1. HAYATI	2
1.2. SANATI	15
1.2.1 Hikâye ve Roman.....	15
1.2.2 Günlük.....	23
2. HİKÂYELERİN İNCELENMESİ	26
2.1. MATERYAL UNSURLAR	26
2.1.1Vaka (Olay Örgüsü)	26
2.1.1.1Katran.....	28
2.1.1.2 Acı.....	29
2.1.1.3 Korkunun Parmakları.....	30
2.1.1.4 Bulanık Resimler.....	32
2.1.1.5 Kuyularda.....	34
2.1.1.6 Cehennem.....	34
2.1.1.7 Kavga.....	35
2.1.1.8 Mağara.....	36
2.1.1.9 Şarkılar Seni Söyler.....	37
2.1.1.10 Günlerden Bir Gün.....	38

2.1.1.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	39
2.1.1.12 Her Yer Karanlık.....	40
2.1.1.13 Bin Hüzün	41
2.1.1.14 Şarkı Gibi	42
2.1.1.15 Yüzün Yarısı Gece	43
2.1.1.16 Bir Aşk Daha.....	44
2.1.1.17 Telefon Konuşmaları.....	46
2.1.1.18 Dumanı Tüten Çay Gibi.....	48
2.1.1.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme.....	50
2.1.1.20 İpek Pijamalı Katiller	52
2.1.1.21 Ay Kokuyor.....	54
2.1.2 Anlatıcı ve Anlatıcı Bakış Açısı.....	56
2.1.2.1 Katran.....	58
2.1.2.2 Acı.....	59
2.1.2.3 Korkunun Parmakları	60
2.1.2.4 Bulanık Resimler.....	61
2.1.2.5 Kuyularda.....	62
2.1.2.6 Cehennem.....	62
2.1.2.7 Kavga	63
2.1.2.8 Mağara.....	63
2.1.2.9 Şarkılar Seni Söyler.....	64
2.1.2.10 Günlerden Bir Gün.....	65
2.1.2.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	66
2.1.2.12 Her Yer Karanlık.....	66

2.1.2.13 Bin Hüzün	67
2.1.2.14 Şarkı Gibi	68
2.1.2.15 Yüzün Yarısı Gece	69
2.1.2.16 Bir Aşk Daha.....	70
2.1.2.17 Telefon Konuşmaları.....	71
2.1.2.18 Dumanı Tüten Çay Gibi	72
2.1.2.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme	74
2.1.2.20 İpek Pijamalı Katiller	75
2.1.3 Şahıslar	77
2.1.3.1 Kadınlar	80
2.1.3.1.1 Katran.....	80
2.1.3.1.2 Acı	80
2.1.3.1.3 Korkunun Parmakları	81
2.1.3.1.4 Bulanık Resimler.....	81
2.1.3.1.5 Kuyularda.....	82
2.1.3.1.6 Cehennem.....	83
2.1.3.1.7 Kavga	83
2.1.3.1.8 Mağara.....	83
2.1.3.1.9 Şarkılar Seni Söyler.....	84
2.1.3.1.10 Günlerden Bir Gün.....	84
2.1.3.1.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	85
2.1.3.1.12 Her Yer Karanlık.....	85
2.1.3.1.13 Bin Hüzün	86
2.1.3.1.14 Şarkı Gibi	86

2.1.3.1.15 Yüzün Yarısı Gece	86
2.1.3.1.16 Bir Aşk Daha.....	86
2.1.3.1.17 Telefon Konuşmaları.....	87
2.1.3.1.18 Dumanı Tüten Çay Gibi	88
2.1.3.1.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme	89
2.1.3.1.20 İpek Pijamalı Katiller	89
2.1.3.2 Erkekler	91
2.1.3.2.1 Katran.....	91
2.1.3.2.2 Acı	91
2.1.3.2.3 Korkunun Parmakları	92
2.1.3.2.4 Bulanık Resimler.....	93
2.1.3.2.5 Kuyularda.....	93
2.1.3.2.6 Cehennem.....	93
2.1.3.2.7 Kavga	93
2.1.3.1.8 Mağara.....	93
2.1.3.2.9 Şarkılar Seni Söyler.....	94
2.1.3.2.10 Günlerden Bir Gün.....	95
2.1.3.2.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	95
2.1.3.2.12 Her Yer Karanlık.....	96
2.1.3.2.13 Bin Hüzün	96
2.1.3.2.14 Şarkı Gibi	97
2.1.3.2.15 Yüzün Yarısı Gece	97
2.1.3.2.16 Bir Aşk Daha.....	98
2.1.3.2.17 Telefon Konuşmaları.....	99

2.1.3.2.18 Dumanı Tüten Çay Gibi	99
2.1.3.2.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme	100
2.1.3.2.20 İpek Pijamalı Katiller	100
2.1.3.3 Çocuklar	102
2.1.4 Zaman	104
2.1.4.1 Katran	105
2.1.4.2 Acı	106
2.1.4.3 Korkunun Parmakları	107
2.1.4.4 Bulanık Resimler	108
2.1.4.5 Kuyularda	110
2.1.4.6 Cehennem	110
2.1.4.7 Kavga	110
2.1.4.8 Mağara	111
2.1.4.9 Şarkılar Seni Söyler	113
2.1.4.10 Günlerden Bir Gün	114
2.1.4.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	115
2.1.4.12 Her Yer Karanlık	116
2.1.4.13 Bin Hüzün	117
2.1.4.14 Şarkı Gibi	118
2.1.4.15 Yüzün Yarısı Gece	118
2.1.4.16 Bir Aşk Daha	119
2.1.4.17 Telefon Konuşmaları	121
2.1.4.18 Dumanı Tüten Çay Gibi	123
2.1.4.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme	124

2.1.4.20 İpek Pijamalı Katiller	125
2.1.5 Mekân	128
2.1.5.1 Açık Mekânlar	130
2.1.5.1.1 Katran	130
2.1.5.1.2 Acı	130
2.1.5.1.3 Korkunun Parmakları	130
2.1.5.1.4 Bulanık Resimler	131
2.1.5.1.5 Kuyularda	131
2.1.5.1.6 Cehennem	131
2.1.5.1.7 Kavga	131
2.1.5.1.8 Mağara	132
2.1.5.1.9 Şarkılar Seni Söyler	132
2.1.5.1.10 Günlerden Bir Gün	133
2.1.5.1.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	133
2.1.5.1.12 Her Yer Karanlık	134
2.1.5.1.13 Bin Hüzün	134
2.1.5.1.14 Şarkı Gibi	134
2.1.5.1.15 Yüzün Yarısı Gece	135
2.1.5.1.16 Bir Aşk Daha	135
2.1.5.1.17 Telefon Konuşmaları	136
2.1.5.1.18 Dumanı Tüten Çay Gibi	136
2.1.5.1.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme	137
2.1.5.1.20 İpek Pijamalı Katiller	137
2.1.5.2 Kapalı Mekânlar	139

2.1.5.2.1 Katran.....	139
2.1.5.2.2 Acı.....	139
2.1.5.2.3 Korkunun Parmakları	140
2.1.5.2.4 Bulanık Resimler.....	141
2.1.5.2.5 Kuyularda.....	141
2.1.5.2.6 Cehennem.....	142
2.1.5.2.7 Kavga	142
2.1.5.2.8 Mağara.....	142
2.1.5.2.9 Şarkılar Seni Söyler.....	144
2.1.5.2.10 Günlerden Bir Gün.....	144
2.1.5.2.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	145
2.1.5.2.12 Her Yer Karanlık.....	145
2.1.5.2.13 Bin Hüzün	146
2.1.5.2.14 Şarkı Gibi	146
2.1.5.2.15 Yüzün Yarısı Gece	147
2.1.5.2.16 Bir Aşk Daha.....	147
2.1.5.2.17 Telefon Konuşmaları.....	148
2.1.5.2.18 Dumanı Tüten Çay Gibi.....	149
2.1.5.2.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme.....	150
2.1.5.2.20 İpek Pijamalı Katiller	150
2.2. ESTETİK UNSURLAR.....	152
2.2.1. Kurgu Ve Anlatı Seviyesi	152
2.2.1.1 Katran.....	152
2.2.1.2 Acı.....	154

2.2.1.3 Korkunun Parmakları	155
2.2.1.4 Bulanık Resimler.....	156
2.2.1.5 Kuyularda.....	157
2.2.1.6 Cehennem.....	157
2.2.1.7 Kavga	157
2.2.1.8 Mağara.....	158
2.2.1.9 Şarkılar Seni Söyler.....	159
2.2.1.10 Günlerden Bir Gün.....	160
2.2.1.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	161
2.2.1.12 Her Yer Karanlık.....	162
2.2.1.13 Bin Hüzün	162
2.2.1.14 Şarkı Gibi	164
2.2.1.15 Yüzün Yarısı Gece	164
2.2.1.16 Bir Aşk Daha.....	165
2.2.1.17 Telefon Konuşmaları.....	166
2.2.1.18 Dumanı Tüten Çay Gibi.....	168
2.2.1.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme.....	170
2.2.1.20 İpek Pijamalı Katiller	171
2.2.2. Anlatım Teknikleri.....	174
2.2.2.1 Katran.....	174
2.2.2.2 Acı.....	176
2.2.2.3 Korkunun Parmakları	177
2.2.2.4 Bulanık Resimler.....	179
2.2.2.5 Kuyularda.....	180

2.2.2.6 Cehennem.....	180
2.2.2.7 Kavga	181
2.2.2.8 Mağara.....	182
2.2.2.9 Şarkılar Seni Söyler.....	183
2.2.2.10 Günlerden Bir Gün.....	185
2.2.2.11 Hüzünlü Kar Çiçekleri	186
2.2.2.12 Her Yer Karanlık.....	187
2.2.2.13 Bin Hüzün	188
2.2.2.14 Şarkı Gibi	190
2.2.2.15 Yüzün Yarısı Gece	191
2.2.2.16 Bir Aşk Daha.....	192
2.2.2.17 Telefon Konuşmaları.....	193
2.2.2.18 Dumanı Tüten Çay Gibi	195
2.2.2.19 Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme	196
2.2.2.20 İpek Pijamalı Katiller	198
2.2.3.Dil Ve Üslup	201
3. ROMANLARIN İNCELENMESİ.....	206
3.1. MATERYAL UNSURLAR	206
3.1.1 Vaka (Olay Örgüsü).....	206
3.1.1.1 Gürültülü Birkaç Saat.....	206
3.1.1.2 Bir Olayın Başlangıcı.....	206
3.1.1.3 Dar Sokaklardaki Duman.....	207
3.1.1.4 Gece Bitmedi.....	207
3.1.1.5 Akan Sular Şarap Olsa	207

3.1.1.6 Dışarıdaki Rüzgar.....	209
3.1.1.7 Ucu Güllü Kundura.....	209
3.1.2 Anlatıcı ve Anlatıcı Bakış Açısı.....	210
3.1.2.1 Gürültülü Birkaç Saat.....	210
3.1.2.2 Bir Olayın Başlangıcı.....	210
3.1.2.3 Dar Sokaklardaki Duman.....	210
3.1.2.4 Gece Bitmedi.....	210
3.1.2.5 Akan Sular Şarap Olsa.....	210
3.1.2.6 Dışarıdaki Rüzgar.....	211
3.1.2.7 Ucu Güllü Kundura.....	211
3.1.3 Şahıslar.....	212
3.1.3.1 Erkekler.....	212
3.1.3.1.1 Gürültülü Birkaç Saat.....	212
3.1.3.1.2 Bir Olayın Başlangıcı.....	212
3.1.3.1.3 Dar Sokaklardaki Duman.....	212
3.1.3.1.4 Gece Bitmedi.....	213
3.1.3.1.5 Akan Sular Şarap Olsa.....	213
3.1.3.1.6 Dışarıdaki Rüzgar.....	214
3.1.3.1.7 Ucu Güllü Kundura.....	214
3.1.3.2 Kadınlar.....	215
3.1.3.2.1 Gürültülü Birkaç Saat.....	215
3.1.3.2.2 Bir Olayın Başlangıcı.....	215
3.1.3.2.3 Dar Sokaklardaki Duman.....	215
3.1.3.2.4 Gece Bitmedi.....	215

3.1.3.2.5 Akan Sular Şarap Olsa	215
3.1.3.2.6 Dışarıdaki Rüzgar	215
3.1.3.2.7 Ucu Güllü Kundura	215
3.1.4 Zaman	216
3.1.4.1 Gürültülü Birkaç Saat.....	216
3.1.4.2 Bir Olayın Başlangıcı.....	216
3.1.4.3 Dar Sokaklardaki Duman.....	217
3.1.4.4 Gece Bitmedi.....	217
3.1.4.5 Akan Sular Şarap Olsa	218
3.1.4.6 Dışarıdaki Rüzgar.....	219
3.1.4.7 Ucu Güllü Kundura	219
3.1.5 Mekân	220
3.1.5.1 Gürültülü Birkaç Saat.....	220
3.1.5.2 Bir Olayın Başlangıcı.....	220
3.1.5.3 Dar Sokaklardaki Duman.....	221
3.1.5.4 Gece Bitmedi.....	221
3.1.5.5 Akan Sular Şarap Olsa	221
3.1.5.6 Dışarıdaki Rüzgar.....	222
3.1.5.7 Ucu Güllü Kundura.....	222
3.2. ESTETİK UNSURLAR	223
3.2.1. Kurgu ve Anlatı Seviyesi	223
3.2.1.1 Gürültülü Birkaç Saat.....	223
3.2.1.2 Bir Olayın Başlangıcı.....	223
3.2.1.3 Dar Sokaklardaki Duman.....	223

3.2.1.4 Gece Bitmedi.....	223
3.2.1.5 Akan Sular Şarap Olsa	224
3.2.1.6 Dışarıdaki Rüzgar.....	224
3.2.1.7 Ucu Güllü Kundura	225
3.2.2. Anlatım Teknikleri.....	226
3.2.2.1 Gürültülü Birkaç Saat.....	226
3.2.2.2 Bir Olayın Başlangıcı.....	226
3.2.2.3 Dar Sokaklardaki Duman.....	226
3.2.2.4 Gece Bitmedi.....	227
3.2.2.5 Akan Sular Şarap Olsa	227
3.2.2.6 Dışarıdaki Rüzgar.....	228
3.2.2.7 Ucu Güllü Kundura.....	228
4. MUHTEVA (FİKİR, TEMA) UNSURLARI	230
4.1 Yoksulluk, Zenginlik	232
4.2 Aşk	235
4.3 Yasak Aşk	236
4.4 Aldatma	240
4.5 Gurbet.....	243
4.6 Aile.....	243
4.7 Merhamet	245
4.8 Ölüm.....	245
4.9 Kadın Erkek İlişkileri.....	246
4.10 Çocuk Sevgisi	248
4.11 Siyaset	249

4.12 Çalışma Hayatı	249
4.13 Ahlak	251
4.14 Şiddet	254
SONUÇ	256
KAYNAKÇA	261
ÖZGEÇMİŞ	265

ÖNSÖZ

“Muzaffer Buyrukçu’nun Hayatı, Sanatı ve Eserleri” başlığı altında yaptığımız tez çalışmamızda, son dönem hikâye yazarları arasında önemli bir yere sahip olan Muzaffer Buyrukçu’nun hayatı ve sanat anlayışının yanı sıra, hikâyelerinin ve romanlarının şekil ve içerik bakımından incelenmesine yer verilmiştir.

Öykücülüğünü gözlem gücü, duyarlılık ve ayrıntıya dayandıran Muzaffer Buyrukçu kendine has duruşu, halka yönelik anlatım tarzı, dili ve üslubuyla kendisine hikâye alanında farklı bir yer edinmeyi başarmış önemli bir yazardır. 1945 yılında yazın hayatına şiirle başlayan Muzaffer Buyrukçu, 1956 yılında ilk hikâye kitabı olan “Katran”ı çıkarır ve bu tarihten sonra 2004 yılında kadar yirmi hikâye kitabı kaleme alır.

Bir milletin siyasi, sosyal, kültürel değişimini yansıtmakta hikâyeler oldukça önemli bir yere sahiptir. Muzaffer Buyrukçu da yaşadığı dönemi okuyucuya bütün ayrıntılarıyla aktarmayı başarmış önemli bir yazardır. Hayatı çok zor şartlar altında geçen yazarın bu yönü eserlerine de yansır. Fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmesi ve maddi sıkıntılar içerisinde yaşaması onu orta ve alt katmandaki insanların hikâyelerini anlatmaya itmiştir. İkinci Dünya Savaşı’nın da etkisiyle ülkemizde yoksulluğun kol gezdiği yıllarda hikâyelerini kaleme alan yazar, hikâyelerinin genelinde bize o dönemde gelir seviyesi düşük insanların yaşadığı sıkıntıları aktarmıştır.

Dört bölümden oluşan çalışmamızın giriş bölümünde yazarın hayatı ve sanat anlayışına, ikinci bölümde hikâyelerin şekil bakımından incelenmesine, üçüncü bölümde romanların şekil bakımından incelemesi ve son bölümde ise yazarın hikâye ve romanlarında kullandığı konu ve temalara yer verilmiştir.

Bu çalışmanın konusunu belirleyen, özellikle usul hususundaki bilgileri ile çalışmama yön veren saygıdeğer hocam Yrd. Doç. Dr. Murat KACIROĞLU’na ve kaynaklara ulaşmamda bana yol gösteren Sayın Ünal Erdem BUYRUKÇU’ya teşekkürü borç bilirim.

Sadık KAYA

Yüksek Lisans Tezi
Tezin Adı
“Muzaffer Buyrukçu’nun Hayatı, Sanatı ve Eserleri”
Sadık KAYA
Bozok Üniversitesi
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
2012

ÖZET

Muzaffer Buyrukçu, 1950’li yıllarda başladığı yazın hayatında öykü, roman, günlük, anı, şiir gibi birçok alanda eserler vermiş ancak Türk Edebiyatı içerisinde öykücü kimliğiyle tanınmış bir yazardır.

İlk hikâye kitabı olan “Katran”ı 1956 yılında çıkarır. Bu tarihten sonra hayatının son dönemlerine kadar hikâye yazmayı bırakmaz. Ömrüne yirmi hikâye kitabı ve bu kitaplarla kazandığı birçok ödülü sığdırır. 1962 yılında Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü, 1968 yılında Sait Faik Öykü Ödülü kazandığı önemli ödüllerdendir.

Son dönemde yetişmiş en önemli hikâyecilerimizden olan Buyrukçu, hikâyelerinde genellikle zor şartlar altında hayat mücadelesi veren insanları anlatmıştır. Kendisinin de alt tabakadan gelmiş olması ve yaşadığı sıkıntılar onu eserlerinde hep orta ve alt tabakadan insanları anlatmaya sevk etmiştir. Bu özelliğiyle de çağdaşı öykücülerden ayrılır.

Muzaffer Buyrukçu’nun romanları da öyküleriyle aynı özellikler gösterir. Onun romanları için, öykülerinin ayrıntılı şekilleri denilebilir. Çünkü o öykülerinde kullandığı konuları ve temaları romanlarına da taşımıştır.

Muzaffer Buyrukçu’nun öykü ve romanlarının yanı sıra yazmış olduğu günlükler de çok önemlidir. O edebiyatımızda daha önce hiç denenmemiş bir teknik deneyerek günlüklerinde hikâye teknikleri kullanır.

Onun günlükleri için hem günlük hem öykü kitabı denilebilir. Bu tekniğin edebiyatımızda ilk kez Muzaffer Buyrukçu tarafından denenmiş olması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Muzaffer Buyrukçu, hikâye, günlük, roman, yazar.

Graduate Thesis
Name of Thesis
Muzaffer Buyrukçu's Life, Art and Works of Art
Sadık KAYA
University of Bozok
Department of Turkish Language and Literatur
2012

ABSTRACT

Muzaffer Buyrukçu, is a writer whose life of literature started 1950's, produced lots of work in lots of area such as; narrative, novel, diary, memory, poem but he is famous with his identity of story-writer.

He published his first story book named "Katran" in 1956. After this date, until the last parts of his life, he doesn't give up writing narratives. In his life he published twenty books of narrative and he won lots of awards by these books. Narrative Award of The Association of Turkish Language in 1962, Sait Faik Narrative Award in 1968 are important awards which he took.

Buyrukçu, is one of the most important story-writers who trained in recent time periods, wrote about people who struggles under hard living conditions. Because of the fact that he also came from the lower class and he lived in trouble, so it urges him to tell about people from middle and lower classes. His this aspect differs him from other contemporary story-writers.

Muzaffer Buyrukçu's novels show the same features of the stories. He has carried the threads and themes from his stories to novels. Because of this his novels detailed form of stories.

Besides Muzaffer Buyrukçu's identity of story and novel writer, his diaries are also very important. He uses story techniques in his diaries by using a new technique which was not used before.

His diaries can also be named as narrative. We can call his diaries both diary and book of narrative. It is important that this technique is used first time by Muzaffer Buyrukçu in our literature

Key Words: Muzaffer Buyrukçu, story, diary, novel, author.

GİRİŞ

Muzaffer Buyrukçu'nun da içinde bulunduğu 1950 kuşağı hikâye ve roman yazarları edebiyatımıza birçok yenilik getirmiştir. Bu döneme kadar İstanbul sınırlarında kalan hikâye ve romanın bu dönemden sonra tüm ülkeye yayıldığı görülür. Edebiyatımızda hâkim olan doğallık ve gerçeklik anlayışı yerini toplumcu gerçekçilik anlayışına bırakmıştır. Toplumcu gerçekçilik anlayışının gereği olarak yazarların, toplumun sorunlarıyla yakından ilgilendikleri ve eserlerinde topluma yöneldikleri görülür. 1950'li yıllarda hikâye ve roman alanında öne çıkan yazarların eserlerinde, Anadolu insanının zorluklarla dolu hayat mücadelesine, toplumun ve insanın sorunlarına, sıradan insanların yaşantılarında yer alan günlük olaylara yer verilmiştir. Hikâye ve romanda konular değişirken, dil sadeleşir, anlatım ise yalın bir hal alır. Muzaffer Buyrukçu'nun hikâye ve romanları da dönemiyle paralellik göstermektedir.

Bu dönemde bazı yazarlar Köy Enstitüleri'nin de etkisiyle köy romanına yönelirken, bazı yazarlar ise sanayileşmenin de etkisiyle şehirlerde ortaya çıkan işçi sınıfı ve varoş kültürünü eserlerine taşır. Muzaffer Buyrukçu göçmen bir ailenin çocuğu olarak Anadolu'da dünyaya gelmiş ancak burada tutunamayan ailesi İstanbul'da bir kenar mahalleye yerleşmiş ve Muzaffer Buyrukçu da burada büyümüştür. Çok çeşitli işlerde çalışan Buyrukçu büyük sıkıntılar yaşamıştır. Kendi yaşadığı sıkıntıları halkında yaşadığından haberdar olan yazar hikâye ve romanlarında halkı anlatarak onlara hizmet etmeyi amaçlamıştır. Köy romanına yönelmeyen yazar toplumda ezilen sınıfı ve kenar mahalle insanını anlatmıştır.

Yaşadığı dönemin edebiyat eğilimiyle benzer bir anlayış içerisinde bulunan Muzaffer Buyrukçu'nun hayatı, sanat anlayışı ve eserlerinin incelendiği bu çalışma ile daha iyi anlaşılacağı kanaatindeyiz.

1. MUZAFFER BUYRUKÇU'NUN HAYATI VE SANATI

1.1 HAYATI

Muzaffer Buyrukçu, 1 Şubat 1930 yılında Niğde'ye bağlı Fertek köyünde Arnavut göçmeni bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Babası Ahmet Bey annesi ise Saadet Hanım'dır. "Babam Ahmet Buyrukçu yakın arkadaşı Kenan'ın kız kardeşi Saadet'i, - annemi – kaçıarak evlenmiş ve ben 1930 yılında dünyaya gelmişim."¹

Arnavutluk'tan gelip Mersin'e yerleşen aile, göç ettikleri topraklardan çok farklı bir iklime sahip olan Mersin'e uyum sağlayamamış ve Niğde'ye göç etmiştir. Muzaffer Buyrukçu da burada dünyaya gelmiştir. Bu dönemi Muzaffer Buyrukçu şu şekilde nakleder:

"Cumhuriyet kurulduktan epey sonra Türk ve Balkan Devletlerinin anlaşması ve kararı gereğince başlayan (Büyük Göç'te) gelmişim Anadolu'ya. Bu – kopuşla – birlikte drama düşmüşüz ve serüvenden serüvene yuvarlanmışız. Aileme Mersin toprağında bir yer vermişler ama Balkanların sert yayla havasıyla yetişen aile bireylerimiz, cehennemden beter bir iklimle karşılaşınca altüst olmuşlar, yıkılmışlar, pek çok – telafet – vermişler. Ayrıca yabancılık psikolojisi, yerli göçmen ilişkilerinin dengesizliği, bağdaşamamak; dil, gelenek, görenek, töre ayrımı sudan çıkan balığa döndürmüş bizimkileri. Derken – oradan – kaçma olanakları aramışlar ve Balkanların iklimini andıran bir iklimi olan Niğde ve dolaylarına göç etmişler, bağcılığı, halıcılığıyla ünlü Fertek köyünde mekân tutmuşlar."²

Devletin mübadele ile gelen göçmenlere sağladığı imkânlardan yararlanırlar. Devlet Buyrukçu ailesine toprak verir. Ancak köy halkıyla aralarında çıkan

¹ Muzaffer Buyrukçu, "Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini", *Öykü Dergisi*, Sayı: 5, Ocak-Şubat 1976, s. 48.

² Muzaffer Buyrukçu, "Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini", s. 48.

anlaşmazlıklardan dolayı, Buyrukçu henüz bir yaşındayken ailesi Yalova'nın Kuru Köy'üne taşınır. Bu göç serüvenlerini Ömer Lekesiz şöyle anlatır:

“Buyrukçu'nun hayatını göç, ölüm ve adına zor yaşamak dediğimiz yoksulluk belirlemiştir. Selanik'ten kalkan Gülcemal'in Arnavut yolcuları arasında bulunan ailesi ilk yerleştikleri Mersin'in yaman doğasıyla barışamayınca, zaten çoğu sarılı duran deniz kenarını toplayıp Niğde Fertek'e gelmişlerdi. Doğal şartları itibariyle Balkanlara benzemese de hiç değilse Mersin'e benzemeyen bu yeni mekânda yeniden tutunmaya, kök salmaya azmetmişlerdi. Onların azmi, başkalarının çıkarına dokunup, aralarına da anlaşmalarını imkânsızlaştıran kan girince tekrar yol görünmüş göçmenlere. Tutunacakları toprağın değil, doyabilecekleri toprağın izini sürmeye başlamışlardı bu kez: Çukurova, Manisa, İstanbul, Yalova...”³

Bu göçün nedenini Muzaffer Buyrukçu ise şu şekilde anlatmıştır:

“Cumhuriyet kurulduktan epey sonra ‘mücadele’de, birçok Balkanlı aile Anadolu’ya çağırılmıştı. Annemle babamın yeni memleketi Fertek’ti. Hükümet ev, bağ, tarla bağışlanmıştı. Durumları iyiydi, geçinip gidiyorlardı, bu arada ben de doğmuştum. Ama yaşamlarını karartan terslikler baş göstermişti; ayrıca göçmenliğin kendine özgü yabancılik yasaları tıkr tıkr işliyordu. Niğde insanının sosyal, geleneksel ve kültürel yapısından kaynaklanan mizacıyla bir türlü bağdaşamıyorlardı. Sürtüşüyorlardı, dalaşıyorlardı. Küçük dayım Nazmi, incir çekirdeğini doldurmayan bir neden yüzünden öldürülünce annemle babam kapağı İstanbul’a atmışlardı.”⁴

Buyrukçu ailesi İstanbul’a geldikten sonra akrabalarının yardımlarıyla burada tutunmaya çalışırlar. Ahmet Bey çeşitli işlere girip çıkmış, bu dönemde Muzaffer Buyrukçu çok sevdiği amcasını kaybetmiştir. “İstanbul’un yolunu tuttuktan sonra zengin akrabalarımızın üç katlı, cumbalı evinin karşısındaki üç katlı cumbasız bir eve postu sermiş, Aksaray’a bağlı Büyük Langa Mahallesi, Beşikçi Sokağı’nın sakinleri arasına karışmışız. Akrabamız, babam, amcam ve enişteme Yunus Çimento Fabrikasında iş bulmuş. Yuttuğu avuç avuç çimentodan vereme yakalanan yirmi beş yaşındaki amcam Suphi (dalyan gibi bir gençti. Beni hep boynunda taşırdı) ölünce

³Ömer Lekesiz, *Yeni Türk Edebiyatında Öykü*, Kaknüs Yayınları, İst. 1999, C.3, s. 139.

⁴Muzaffer Buyrukçu, “Yeşil Kurbağalar Öter Göllerde”, *İl İl Türkiye Ansiklopedisi Niğde, Milliyet*, s.757

akrabamız, bu kez babamı, Hollanda'dan getirdiği yüzlerce ineğin önce bakımına (ahır evimizin bitişiğindeydi) memur etmiş, sonra da kurduğu – yoğurthane – ye almış. İyi bir aşçı olduğu söylenen babaannem de akrabamızın evinde hizmetçilik yapmağa başlamış.”⁵

İstanbul'da kendilerine hamilik eden akrabalarının işleri bozulunca Buyrukçu ailesi toprak satın aldıkları Yalova, Kuru Köy'e göç ederler. Burada Ahmet Bey tarımla uğraşır bunun yanında inşaatlarda da çalışmıştır.

“Babamla eniştem bir süre kaplıcalarda yeni temeli atılan Termal otelinde ve öteki yapılarda işçilik yaptılar. İstanbul gibi bir şehirden köye göçtüğümüz için – köylülere göre – biz giyimimizle, kuşamımızla, dilimizle moderndik. Annem etekleri farbelalı uzun entariler giyerdi. Atkılı ve düğmeli iskarpinleri rugandı. Güneş, ellerini yakmasın diye eldivensiz dışarıya çıkmaz, ayrıca renkli şemsiyesini de yanına alırdı. ‘Tango’ diyorlardı anneme ve bende ‘Tango’nun oğluydum.’ Sonraları bizden ‘Tangolar’ diye söz ettiklerini işittim. Köye Sahibinin Sesi Köpek marka borulu gramofonu biz getirmiştik. Akşamları borunun ağzını açık pencereye çevirir, çaldığımız plakların sesi deniz kıyısından iştilirdi.”⁶

Muzaffer Buyrukçu, öğrenim hayatına Kuru Köy İlkokulunda başlar. Zaten yoksulluk içerisinde geçen hayatına ilkokul yıllarında İkinci Dünya Savaşı'nın başlaması da eklenir. İçerisinde buldukları zor şartlar Buyrukçu'nun hayatla mücadeleye çok erken yaşta başlamasına neden olur. “Evimiz gibi tepede ve köylünün buğdayını, arpasını, yulafını dövdüğü harmanın bulunduğu yerdeki tek katlı, beyaz kireçle badana edilmiş, Türk bayrağının dalgalandığı İlkokula yazıldım. Yedi yaşındaydım. Babam, eniştem bir ara her gün bakır güğümlerle su taşıyor, üç üç aylık emeğimin karşılığında üç lira alıyordum. Zeytin topluyordum. Tütün diziyordum. İkinci sınıfa geçtiğimde Dramalı Ali Rıza efendinin yemek içmek, çarık ondan, öküzlerini gütmeye başladım. Mevsim sonunda babama on lira verecekti. Küçükova'ya gidiyordum. Dere kenarına salıyordum öküzleri. Bir gölgeye çekilirdim. Söğüt dallarından düdük yapardım ve bütün gün öttürürdüm. Sineklenen öküzler, kuyruklarını diktikleri gibi ekili tarlaları çiğneyerek bataklıklara, gölgeli

⁵ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”, s. 48.

⁶ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”, s. 49.

dere içlerine kaçarlardı. Çıkaramazdım. Ağlardım. Otlakların nerede olduğunu bilmediğimden öküzleri doyuramaz, karınlarını şişirmek amacıyla boyuna su içmeye zorlardım. Binlerce böceğin, otun adını ezberledim bu dönemde.”⁷

Bu dönemi Selmi Andak şu şekilde aktarır:

“Muzaffer Buyrukçu bir yaşında iken o sırada İstanbul’da bir fabrikada çalışmakta olan babası ve amcasının yanına annesiyle birlikte gelerek, dört yıl kaldıktan sonra Yalova’nın Kuru Köyü’ne gitmiş. Bir taraftan tarlada çalışırken, diğer taraftan aynı köyün ilkokulunda okumuş. Sonra Manisa’da tekrar bir yıl tarlalarda çalışmış. Tekrar Kuru Köyü’ne gelmiş çobanlık yapmış. İlkokulu bitirince İstanbul’a gelmiş. Babası Ahmet Buyrukçu Tıp Talebe Yurdu’nda hademelik yapıyormuş ve her hafta tatilinde köyüne erzak götürürmüş...”⁸

Muzaffer Buyrukçu dokuz yaşına gelinceye kadar Kuru Köy’de kalmışlardır. Kendi deyimiyle üçüncü sınıfa başladığı yıllarda ansızın çıkagelen dayısı Kenan’ın bir Kasım ayında ‘toparlanın gidiyoruz’ sözüyle Muzaffer Buyrukçu öğrenim hayatını da yarım bırakarak soğuk bir günde yola düşmüşler. Annesi, babası, dayısı ve Kardeşi Yılmaz’la yola çıkmışlar ve kendilerini İzmir’de bulmuşlar. Teyzesi ve küçük dayısı Behlül’ün de yaşadığı yer olan Eşrefpaşa’da tek odalı bir eve yerleşmişler. Babasını büyük vaatlerle kandıran Kenan dayısı, babasına ait paltoyu da alarak ortadan kaybolmuş ve Buyrukçu ailesi ortada kalakalmış. Ahmet Bey bu dönemde uzun süre işsiz kalmış ve aile çok sıkıntılı günler geçirmiş. Daha sonra bir tanıdıkları vasıtasıyla Ahmet Bey geçici de olsa bir kömür deposunda işe başlamış. Bu dönemde Muzaffer Buyrukçu da bir kunduracı yanında karın tokluğuna çıraklığa başlamıştır. Kışı bu şekilde kıt kanaat geçirdikten sonra Muzaffer Buyrukçu yaz geldiğinde bir sucunun yanında işe girdiğinden bahseder. Bir süre hayatlarına bu şekilde devam etmişlerdir. Daha sonra Muzaffer Buyrukçu’nun kendi deyimiyle bütün kışı vur patlasın, çal oynasın geçiren Kenan dayısı çıkagelir ve Buyrukçu ailesi için yeni bir serüven başlar. Kafileye Muzaffer Buyrukçu’nun dayısı Behlül’de dâhil olur ve trenle Muradiye İstasyonu’na oradan da Çerkez Köyü’ne tütün işçisi olarak

⁷ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”, s. 49 – 50.

⁸ Selmi Andak, “Muzaffer Buyrukçu Başarısını Hayatın Zorluğuna Borçlu”, *Cumhuriyet Gazetesi*, 26 Haziran 1968, s. 9.

gitmişlerdir. Bu dönemde Muzaffer Buyrukçu kardeşinin kara sıtma hastalığına yakalandığından ve davul gibi şiştiğinden bahseder. Bütün aile burada tütün işçisi olarak çalışırken dayı Kenan işçilerin organizasyonu ile ilgilenir ve çiftliğin sahibi dul bir kadın olan Nevin Hanım'dan aldığı haftalıkları işçilere dağıtır. İlk dönemler problemsiz bir biçimde paralarını aldıklarını ancak bir süre sonra dayılarının ortalıklarda pek görünmediğini, işçileri savsakladığını, Nevin Hanım'la zaman geçirmeye başladığını ve işçilerin paralarını ödemediğini, hal böyle olunca da ellerindeki mevcut parayla İzmir'e dönmek zorunda kaldıklarını anlatan Buyrukçu, burada teyzelerinde bir süre kaldıktan sonra yorgan yastık ne varsa satarak İstanbul'a oradan da Yalova Kuru Köyü'ne çileli bir yolculuk sonunda ulaştıklarını anlatır. Bu yolculuktan sonra Muzaffer Buyrukçu zatürree olduğunu ve altı ay boyunca yatmak zorunda kaldığından bahseder.⁹

Kuru Köy'e döndükten sonra Muzaffer Buyrukçu okula kaldığı yerden devam eder. Bu esnada babası ve eniştesi İstanbul'da iş bulur. Bir tıp öğrencisi yurdunda hademe olarak işe başlarlar ve hafta sonları Kuru Köy'e gelirler. Bu dönemi de kıt kanaat geçiren ailenin birkaç yıl sonra ikinci İstanbul macerası başlayacaktır.

“İlkokulu bitirince İstanbul'a taşındık. Gene Beşikçi Sokağı'nda, kimsesiz yaşlı bir madamın ikinci katındaki bir buçuk odayı aylığı dört liradan kiraladık. İkinci Dünya Savaşı bütün şiddetiyle sürüyordu. Ekmek karneye bağlanmıştı. Kardeşlerim artmıştı. Babaannemle birlikte dokuz kişiydik. Ekmek yetmiyordu. Kırık pirince kırmızı mercimek karıştırarak pişirdiğimiz bir bulamacı yiyorduk.”¹⁰

Muzaffer Buyrukçu, İstanbul'da Yenikapı Ortaokulu'na başlar. Ortaokul yıllarında da çalışmaya devam etmiştir. Onun Yenikapı Ortaokulu'na başlaması da serüvenlidir. İstanbul'da Sanat Okulu sınavlarını kaçırıp, askeri okula başvurur ancak kazanamaz.

⁹ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”, s. 50 – 52.

¹⁰ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”, s. 52.

“Muzaffer Buyrukçu 12 yaşında iken Bursa Askeri Okulu’na gitmek istemiş, fakat bu yaşta bir çocuğun Yalova’dan Bursa’ya gelişinde gözüne inen uykusuzluğun ‘göz zafiyetine’ yorulması üzerine muayeneden sakat çıkarılarak okula alınmamış!”¹¹

“Ben Bursa Askeri Okulu’na başvurmuştum ama sağlık muayenesini kazanamadığımdan girememiştim. Sultanahmet Sanat Okulu’na da girememiştim. Kayıtlar kapanmıştı ve Aksaray’daki Yenikapı Ortaokulu’na yazılmışım.”¹²

Muzaffer Buyrukçu Askeri Okul sınavında yaşadığı hayal kırıklığını *Katran* kitabında da anlatmıştır. Kitapta yer alan *Uyku* hikâyesinde Fikret’in başından geçen olaylar Muzaffer Buyrukçu’nun hayatıyla paralellik gösterir.

Ortaokulu bitirdikten sonra Pertevniyal Lisesi’ne bir süre devam eder ancak maddi imkânsızlıklar nedeniyle okulu bırakmak zorunda kalır. Okulu bıraktıktan sonra açıcılık, sütçü yamaklığı, kunduracı çıraklığı, gazetecilik, inşaat işçiliği, frezecilik, pedalcılık, kalorifercilik, kâtiplik ve en son İstanbul Toprak Mahsulleri Ofisi’nde küçük bir memuriyette çalışır. Daha sonra bu memuriyetten malulen emekliye ayrılacaktır. Muzaffer Buyrukçu’nun bu dönemini Mehmed Kemal şu şekilde anlatır:

“Geçim sıkıntısı okumasına, daha doğrusu okumasına değil, düzenli bir öğrenim görmesine engel olur. Bu yüzden diplomasızdır. Kapıcı çıraklığından başlayarak rotatif baskı ustalığına değin uzanan türlü işlere girip çıkar.”¹³

Muzaffer Buyrukçu o yıllarda yaşadıkları sıkıntıları ve içinde buldukları dar boğazı kendi üslubuyla paylaşmıştır:

“Müthiş yoksulduk. Sefalet içinde yüzüyorduk. Ben okuldan çıktıktan sonra sefertaslarını alıyor, Azak sinemasının karşısındaki Tıp Öğrenci Yurduna gidiyor, babamın doldurduğu yemekleri eve getiriyordum. Ama yetmiyordu. Altı çocuğa, ekmek, yemek dayanır mıydı? Giysilerimiz, konu komşunun, akrabamızın verdiği eski giysilerdi. Ayağıma bir ayakkabı alınana kadar okula takunyayla gidip geldim. Açtım. Çocukların oyun oynamak için birbirlerine attıkları kum leblebilerini yerden

¹¹A. g. e. , s. 9.

¹² Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”, s. 52.

¹³ Mehmed Kemal, “Şarkılar Seni Söyler”, *Cumhuriyet Gazetesi*, 4 Eylül 1983, s. 8.

topluyor, gizlice yiyordum. Ekmek alabilmek amacıyla gece saat üçte uyandırıyordu annem. Yenikapı'daki fırının önüne dikiliyordum tek başıma. Korkuyordum. Ağlıyordum ve sıcak ekmekleri fileye koyup büyük bir yengi kazanmış gibi koşa koşa eve dönüyordum.¹⁴

Muzaffer Buyrukçu'nun babası Ahmet Bey çalıştığı talebe yurdundan sebebi bilinmeyen bir nedenle işten çıktıktan sonra, sıkıntılar içerisinde olan aile iyiden iyiye çıkmaza düşer. Bu sıkıntılı dönemde Ahmet Bey tırnak paça yapmaya başlamıştır. On beşli yaşlarda olan Muzaffer ise ona bu işte yardımcı olur. Bu dönemde iyi para kazanmışlar ve artık kendi karınlarını doyurup, kıyafet alabilecek duruma gelmişlerdir. Ancak Muzaffer Buyrukçu bu dönemde çok uzun sürmediğinden bahseder. Muzaffer Buyrukçu'nun hayatının kırılma noktası olan babasının *Son Telgraf* gazetesinde işe başlaması da bu dönemden sonra olacaktır. Babası gazetede kapıcılık yaparken Muzaffer Buyrukçu'da Bulgar bir sütçünün yanında çıraklığa başlamıştır. Bir süre sonrada babasına yardımcı olarak gazetede işe girmiştir.

“Ortaokulun ikisine geçtim. Bir yıl kaldım. İkinci yılda ikmale kaldım ama ikmalleri vermedim. Sütçünün yanından çıkmış, *Son Telgraf* gazetesinde babamın yardımcısı olmuştum. Kapıcı yardımcısıydım yani.”¹⁵

Muzaffer Buyrukçu çalışma hayatına başladıktan bir süre sonra yazmaya da başlar. Yazın hayatına ilk olarak şiir yazarak başlamıştır. Arkadaşlarıyla birlikte iki şiir kitabı çıkartan Buyrukçu kısa bir süre sonra şiirde başarılı olmadığını düşünerek hikâyeye kesin bir geçiş yapmıştır.

“1945 yılında ‘İstikbalin Sesi’, 1947 yılında ‘Kalplerin Feryadı’ adlı şiir kitaplarını çıkarmıştır. 1953’ten sonra gerçek yazın nedir bilmiş, kenar mahalle insanların öykülerini yazmaya başlamıştır.”¹⁶

Muzaffer Buyrukçu, babasıyla birlikte *Son Telgraf* gazetesinde çalışmıştır. Yazmaya olan ilgisi burada çalışırken başlar. Buyrukçu burada çalışırken ilk

¹⁴ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”,s. 53.

¹⁵ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”,s. 54.

¹⁶Oktay Akbal, “Anıları Yaşatmak”, *Cumhuriyet Gazetesi*, 4 Mayıs 1986, s. 2.

hikâyelerini kaleme almıştır. Hatta bu hikâyelerinden biri ile hikâye ödülü alır ancak ödülü verilmez.

“Babasının kapıcılık yaptığı gazetenin açtığı hikâye ödülünü kazanır. İlk hikâyesi. Gazete imzanın yanlış yazıldığını duyurmuştur sonra. *Bir Olayın Başlangıcı* adlı kitabı bunu anlatır. Anlatımcıdır, evet. Kitapları bize bir şeyler anlatır hep.”¹⁷

Bir Olayın Başlangıcı romanında Muzaffer Buyrukçu başından geçen bu olayı hikâyeleştirmiştir. Romanın özeti şu şekildedir:

“*Bir Olayın Başlangıcı* romanında İstanbul’da bir matbaada temizlik işçisi olarak çalışan Doğan’ın mücadelesi anlatılmıştır. Bu gencin iş yerindeki insanlarla ilişkileri, aile ilişkileri, aşkları, çalışma azmi ve yazma sevdası ele alınır. Temizlik işçisi olarak çalıştığı matbaanın gazetesinde yazdığı bir hikâye yayınlanınca hayatı değişir. Yazı işleri müdürü Reşat Bey hikâye yazmasını destekler ancak matbaanın müdürü Cevat Bey bu durumdan hoşlanmaz. Doğan’ın hikâye yazmasını istemediğini sert bir biçimde dile getirir. Yazdığı hikâye yayımlandıktan sonra arkadaşları da Doğan’a saygı duymaya başlamıştır. Ayrıca para da kazanır. Arkadaşlarıyla beraber olduğu bir gün gazetede hikâyenin kendisine ait olmadığı duyurusunu görünce çıldırır. Kendisine bu kötülüğü Cevat Beyin yaptığını düşünür ve onu öldürme planları yapar. Karşılaştıkları ilk anda da saldırır ve yaralar.”¹⁸

Muzaffer Buyrukçu çalışma hayatı içerisinde kendisi için dönüm noktası sayılacak *Son Telgraf* gazetesinde işe başlamasını ve sonrasında gazetelerde devam eden çalışma hayatını şu şekilde anlatır.

“Şinasi ustanın teşvikiyle makine dairesinde frezeciliğe başladım. Kısa sürede sadece frezeyi değil rotatifi de yönetecek duruma geldim, ustalaştım. Süleymaniye’deki Askeri Basımevi’nde pedalcılık boştu. Başvurdum, alındım. Gece gazetede, gündüz basımevinde çalışmak yorucuydu, ağırdı, iki saat ya uyuyor ya uyumuyordum ama bu iki işi de yürütmek zorundaydım. Askeri Basımevi’nde rahattım. Pedalcılığı bırakmış, baskı makinelerinde çalışmaya başlamıştım. Sayfaları

¹⁷Onur Caymaz, “Muzaffer Buyrukçu’nun Daktilosu”, Birgün Yayıncılık ve İletişim, 27 Ağustos 2010, s. 1.

¹⁸Romanın Materyal Unsurları’nda Vaka Başlığı Altında yer almaktadır.

düzenliyor kâğıt vericiliği yapıyor, makinenin arkasındaki tahtada hikâye müsveddeleri karalıyordum.”¹⁹

Muzaffer Buyrukçu'nun matbaalarda çalıştığı dönem çok önemli bir yer teşkil eder. Kendisinin yazarlıkla tanışmasına vesile olması yanında, hayatında da derin izler bırakır. Yazmış olduğu hikâyelerin bazılarında da bu döneme ait hatıralarını öyküleştirmiştir. *Acı* kitabında yer alan *Topal Türküler* hikâyesinde başından geçen bir olayı öyküleştirmiştir.

“Gazete geç kaldı diye kızıyor usta, biliyoruz. Başka zaman o kadar bağırmaz. (...) Son kalıbın frezesini bitiriyorum. Şalteri çektim, matkabı ileriye sürdüm. Matkabın ucundaki iğne fırıl fırıl dönüyor, duruyor. Kalıp sıkışmış. Soğumasına meydan yok ki, şişer tabi. Kolu çeviriyorum, açılmıyor. İngiliz anahtarını alıyorum, gene öyle. Çıldıracam. Usta şimdi patlatacak enseme tokadı. Asılıyorum. Var gücümle asılıyorum. Kalıp oynuyor ama sol elimi hızla geriye çekerken matkabın ucundaki kalem saplanıyor, işaret parmağımın dibinde dört köşe bir beyazlık açılıyor. Kemikleri görüyorum. Beyazlık yavaş yavaş kan doluyor, kan taşıyor. Koşuyor usta: ‘Ne oldu ulan?’ diye bağırıyor. Elimi saklamak istiyorum. Göğsüme bir yumruk vuruyor. ‘İt oğlu it!’ diyor. ‘Serseri!’ diyor. ‘Kör!’ diyor. Bekir’in, Hüsnü’nün, ötekilerin bozulmuş gözlerini görüyorum. Mustafa bakamıyor elimden akan kanlara, başını çeviriyor, tükürüyor. Makine çalışıyor. Makine durmadan, homurtularla çalışıyor, gazeteler basılıyor. On parmağının on tırnağı da birer ikişer kere değişti. Kimini taşla vurdum. Kimini kapı aralığına kısırdım. Karardılar, döküldüler, yenileri çıktı. Orta parmağımın birinci boğumunda üç santim büyüklüğünde bir çizgi. Eh, senin de bir geçmişin var...”²⁰

Bu hikâye dışında yine *Acı* kitabında yer alan *Serseri* hikâyesinde ve daha öncede bahsettiğimiz *Bir Olayın Başlangıcı* romanında da matbaada yaşadıklarını öyküleştirir.

¹⁹Selim Esen, “Muzaffer Buyrukçu, Kendileri”, Evrensel Basım Yayın, İstanbul 2007, s. 305.

²⁰Muzaffer Buyrukçu, *Topal Türküler*, Acı, Yeditepe Yayınları, İstanbul 1957, s.14-18

Muzaffer Buyrukçu çok çeşitli işlerden çalıştıktan sonra askere gider. Erzurum'da başlayan askerliği otuz ayın sonunda kolordunun taşınmasıyla Erzincan'da tamamlar. Çok yakın arkadaşı olan Talat Kılıç'la da askerde tanışmıştır.

Askerden geldikten sonra bir süre sağda solda gezinen Muzaffer Buyrukçu, tekrar çalışma hayatına dönmüştür. “İş bulana kadar deniz kıyılarında, Şeyhzadebaşı'ndaki külhanbeyi kahvelerinde sürtüp durdum. Mavnalardan kömür, odun çektim. Maçka'daki bir yapıda işçilik yaptım. Harç taşıdım, beton kırdım, kalorifer taktım, sonradan Cemal Süreya'nın akrabası olduğunu öğrendiğim Hasan Basri Bican'ın yanında hal kâtipliği işini sürdürdüm. Oradan kavga ederek ayrıldım, gazete bayii Hasan Kazma'nın adına Son Telgraf gazetesini dağıttım. Bayilikten Son Telgraf'ın idaresine geçtim ve orada Mustafa Baydar'la çalıştım. Bir pasta fırınındaki işçiliğim on beş gün sürdü.”²¹

Muzaffer Buyrukçu'nun peşini hiç bırakmayan maddi sıkıntılar bu dönemde de baş göstermiştir. Çok çeşitli işlerde çalışan Buyrukçu, hiçbir yerde dikiş tutturamamıştır. Bu dönemde Bulgaristan göçmeni bir ailenin kızı olan Misli Bozkurt'la tanışır ve evlenir. Evlendikten sonra da yine çeşitli işlerde çalışmıştır.

“Karımın abisi Kazım'ın pasta dükkânı önünde portakal, limon sattım ve gazetelerdeki iş ilanlarını sektirmeden izleyen biri haline geldim. Toprak Mahsulleri Ofisi'ne; hem kapalı yerdir hem de yiyeceği, giyeceği, ayakkabısı vardır diye; İ.E.T.T. İşletmesine, hem de askerlikte öğrendiğim daktiloya güvenerek Devlet Kitapları'na başvurduğum. Sonunda Toprak Mahsulleri Ofisi'ne girdim.”²²

Çalışma hayatı çetin geçen Buyrukçu, Toprak Mahsulleri Ofisi'ne girdikten sonrada rahata kavuşamaz. Mehmed Kemal onun iş yerindeki sıkıntılarını şöyle anlatır:

“Tanıdığımda Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesi'nde görevliydi. Ankara'dan – Maltepe'deki Yeni Değirmen – tanıdığım Mustafa, müdürüydü. Müdürle Buyrukçu nedense geçinmiyorlardı. Müdür bu küçük memura takmıştı. Mustafa ile görüştüm, Buyrukçu'yu anlatmaya çalıştım. Torpili oldumsa da ne kadar

²¹ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”,s. 55.

²² Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”,s. 56.

işine yaradı bilemiyorum, günün birinde genç yaşta ofisten malulen emekli olarak ayrıldı. İyi mi etti, kötü mü etti kendi bilir.”²³

Muzaffer Buyrukçu, Toprak Mahsulleri Ofisi’nde çalıştığı yıllarda iş yerindeki sıkıntılarının yanı sıra Taşlıtarla’da bir gecekondu mahallesinde hayatını sürdürmektedir. Bu durumdan da büyük ıstırap duymaktadır. Mehmed Kemal bunu, yazısında “Geç kaldığımız Beyoğlu akşamlarında yollara düşen Buyrukçu ‘Taşlıtarla’ya gideceğim cehennem gibi...’ derdi”²⁴ şeklinde nakleder. Ayrıca Muzaffer Buyrukçu yaşadığı bu çevreyi de hikâyelerinde işlemeyi ihmal etmez.

Muzaffer Buyrukçu, gazetelerde geçen çalışma hayatı ve çıkardığı şiir kitabının ardından 1946 yılından sonra hikâye yazmaya başlamıştır. Yazdığı hikâyelerle dikkati üzerine çekmesini bilen Buyrukçu, bu tarihten sonra da hikâye yazmayı hiç bırakmaz. Buyrukçu’nun 1953 yılına kadar yazdığı hikâyeler çeşitli gazetelerde yayımlanır. Ancak onun asıl çıkışı 1953 yılında olacaktır.

“Buyrukçu, 1946’dan 1953’e magazin yanı ağır basan hikâye çabasını, 1953’te Yeditepe’de yayımlanan *Kâbuslu Bir Gece* adlı metniyle (Katran’daki dördüncü öykü) öykü kulvarına aktarmış ve o günden sonra da edebiyat dergilerinden ayrılmamıştı: *Yeditepe, Yenilik, Kaynak, Mavi, Varlık, Papirüs...*”²⁵

“1950’ye kadar *Yeni Sabah, Tanin, Son Telgraf* ve diğer gazetelerde hikâyeleri yayımlanmağa başlamış... Ancak, sanatçının kendi deyişine göre: İlk eli düzgün hikâyesi 1953 yılında ‘Yeditepe’de çıkan *Kâbuslu Bir Gece* adını taşıyor. Bunu ‘Yenilik’ dergisinde yayınlanmış *Boş Ver Mehmet Ağa* hikâyesi izlemiştir.”²⁶

Muzaffer Buyrukçu, 2000’li yıllara kadar hikâye yazmayı sürdürür. Edebiyat çevresinden birçok arkadaşı olan Muzaffer Buyrukçu’nun hayatının bir bölümü Orhan Kemal tarafından kaleme alınır ve *Devlet Kuşu* romanı ortaya çıkar. Bu kitap daha sonra iki kez filme de çekilmiştir.

²³Mehmed Kemal, “Şarkılar Seni Söyler”, s. 8.

²⁴A.g.e. , s. 8.

²⁵Ömer Lekesiz, “Yeni Türk Edebiyatında Öykü”, s. 139.

²⁶Selmi Andak, “Muzaffer Buyrukçu Başarısını Hayatın Zorluğuna Borçlu”, s. 9.

Muzaffer Buyrukçu'nun eserleri çeşitli dillere tercüme edilmiştir. “Hikâyelerim Almanca, Bulgarca, Rusça, Romence, Lehçe'ye çevrildi. Macarca'ya Yugoslavyaca'ya çevrildiğini işittim ama kitapları görmedim.”²⁷

Muzaffer Buyrukçu, edebiyat çevresinden insanlarla hep iç içe yaşamıştır. Cemal Süreya, Orhan Kemal en yakın arkadaşlarıdır. Bunlar dışında Edip Cansever, Hilmi Yavuz, Halil İbrahim Bahar, Zühtü Bayar, Ahmet Say, Doğan Hızlan, Atilla Özkırımlı, Vecihi Timuroğlu ve daha birçok yazarla arkadaşlığı olmuştur. Muzaffer Buyrukçu'nun günlükleri, edebiyat çevresinden insanlarla olan diyalogları hakkında bize geniş bilgiler verir. Çünkü o günlüklerinde arkadaşlarıyla yaşadıklarını anlatır.

Muzaffer Buyrukçu, 1950 yılında kendisi gibi Arnavut göçmeni olan Misli Hanımla evlenmiştir. Bu evlilikten Ünal Erdem isimli bir oğlu olan Buyrukçu daha sonraki yıllarda Mualla Hanımla hayatını birleştirir ancak Misli Hanım ve oğlu Erdem'le bağlarını koparmaz. 2001 yılında kanser hastalığı sonucu Mualla Hanım'ın vefatı üzerine 2002 yılında 73 yaşındayken tekrar Misli Hanım'la resmi nikâh yapar.

Muzaffer Buyrukçu'nun emekli olduktan sonraki hayatı hakkında çok fazla bilgi sahibi değiliz. Edebiyat çevresinden arkadaşlarıyla beraber olduğu ve hikâye, roman yazmaya devam ettiği bilgisi dışında, çok fazla bilgi bulunmaz. Yine bu dönemde Almanya'da bulunan oğlu Ünal Erdem'in yanına ziyarete gittiği ve burada bir süre kaldığını biliyoruz.

Muzaffer Buyrukçu'nun zor şartlar içerisinde geçen hayatı gibi ölümü de dramatik olmuştur. Buyrukçu hayatının son dönemlerinde akciğer yetmezliği şikâyetiyle hastaneye kaldırılmış, hastanelerin ücret taleplerinin karşılanamaması nedeniyle iki hastane tarafından kabul edilmemiştir. Daha sonra bir özel hastane tarafından kabul edilen Buyrukçu 27 Ocak'ta yatırıldığı hastaneden 7 Mart'ta taburcu edilmiştir. Bu süreçte yazarın duran kalbi yeniden çalıştırılmıştır. 26 Ağustos 2006 tarihine gelindiğinde Buyrukçu'nun Gaziosmanpaşa, Bağlarbaşı Mahallesi, Menekşe Sokak'ta bulunan evinden gelen kokular nedeniyle komşularının şikâyetinde bulunması üzerine eve giden polisler Muzaffer Buyrukçu'nun cesediyle karşılaşmıştır. Yazarın akli dengesi yerinde olmayan, Alzheimer hastası eşi Misli Hanım beş gün boyunca

²⁷ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”,s. 57.

onun uyuduğunu zannetmiş, hatta üzerini örtmüştür. Muzaffer Buyrukçu'nun ölüm sebebi net belli olmamasına karşın ölümünden birkaç ay önce akciğer yetmezliği ve kalp yetmezliği şikâyetleriyle tedavi görmüştür. Yazarın çileli hayatı öldükten sonrada peşini bırakmaz. Yazarın cenazesini sahiplenen kimse olmayınca kimsesizler mezarlığına gömülmesi gündeme gelmiştir. Ancak daha sonra arkadaşı Melisa Gürpınar'ın girişimleriyle Cumhuriyet Halk Partisi yazara sahip çıkar. Muzaffer Buyrukçu için Teşvikiye Camii'nde cenaze töreni düzenlenir. Edebiyat çevresinden birçok arkadaşı bulunan Buyrukçu'nun cenazesine hiçbir arkadaşı iştirak etmez. Buyrukçu'nun mezarı Zincirlikuyu Mezarlığı'ndadır.²⁸

Muzaffer Buyrukçu'nun ölümü basında da hak ettiği yeri bulamamıştır. Onun ölümü yalnız birkaç gazetenin orta sayfalarında, küçük sütunlardan duyurulur.

“Muzaffer Buyrukçu geçtiğimiz hafta evinde ölü bulundu. İstanbul'un en eski göçmen ve gecekondu semti Taşlıtarla(şimdiki adıyla Gaziosmanpaşa) Bağlarbaşı Mahallesi, Menekşe Sokak, 17 numaralı Buyrukçu Apartmanı'nda hayatını kaybetti. Muzaffer Buyrukçu'nun ölüsünün başında 76 yaşındaki ilk ve son eşi Misli bulunmaktaydı.”²⁹

²⁸ M. Nihat Malkoç, “Bir Garip Ölü: Muzaffer Buyrukçu”, sivilkamp.com, 3 Kasım 2011.

²⁹Şebnem İyınam, “Bir Ölümün Perde Arkası”, *Sabah*, 3 Eylül 2006, s. 8.

1.2 SANATI

1.2.1 HİKÂYE VE ROMAN

Muzaffer Buyrukçu, 1940'lı yılların ortalarında yazın hayatına başlamıştır. Yoksul bir aileden gelen Muzaffer Buyrukçu iyi bir öğrenim göremez. İlk ve ortaokulu bitirdikten sonra çalışma hayatına atılmak zorunda kalan yazar, bir süre liseye devam etmişse de bitirememiştir. Onun yazmaya olan ilgisi çalışma hayatına atıldıktan sonra ortaya çıkar. Çok çeşitli işlerde çalışan yazarın, babası Ahmet Bey'in *Son Telgraf* gazetesine girdikten sonra, onu da yanına alması, onun hayatının kırılma noktası olmuştur. Burada yazarlarla tanışan ve okumaya merak salan Muzaffer Buyrukçu bir süre sonra da yazmaya başlamıştır. *Son Telgraf* gazetesinde kapıcı yardımcısı olarak başladığı iş bir süre sonra matbaaya uzanır ve rotatif, baskı, pedalcılık gibi çeşitli işleri öğrenir. Bu dönemden sonra da birçok matbaada çalışmıştır ve bu durum onun edebiyata olan merakının her geçen gün artmasını sağlamıştır. "Bu kez Süleymaniye'deki Askeri Basımevinde bir pedalcılık açtı, başvurduğum ve alındım. Gündüz Askeri Basımevinde, gece Son Telgraf gazetesinde. Hikâyeler ve aşklar devam ediyordu. Mahmut Yesari'yi, Aka Gündüz'ü, Osman Cemal Kaygılı'yı, Suat Derviş'i, Hatemi Senih Sarp'ı, Rıza Tevfik'i ve bir sürü irili ufaklı yazarı tanıdım."³⁰

İlk denemelerini şiir alanında veren Muzaffer Buyrukçu, arkadaşlarıyla beraber giriştiği şiir yazma işinin ilk meyvesini 1945 yılında alır. *İstikbal'in Sesi* adıyla çıkan bu kitap Muzaffer Buyrukçu'nun ilk kitabıdır. Kitabın etki bıraktığı Muzaffer Buyrukçu'nun şu sözlerinden anlaşılmaktadır:

"*İstikbal'in Sesi* piyasaya verildiği gün halk partisine bağlı faşist öğrenciler *Tan* gazetesini yıkmışlardı. Nizametin Nazif, Aka Gündüz övücü yazılar yazmışlardı kitaplarımız hakkında."³¹

Bu kitabın ardından *Kalplerin Feryadı* isimli ikinci şiir kitabını yine arkadaşlarıyla 1947 yılında yayımlar. Aynı dönemde Muzaffer Buyrukçu hikâye denemelerine de başlamıştır.

³⁰ Muzaffer Buyrukçu, "Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini", s. 56.

³¹ A.g.e, s. 52.

“Gazetedeiki tefrikaları, elime geçirdiğim bütün kitapları yutarcasına okumaya başlamıştım. Okuduğum tefrikaların ve onlara benzeyen uydurma kitapların etkisinde kalarak berbat hikâyeler yazmaya koyuldum. İlk hikâyem 1945 yılında yayımlandı. *Tanin*, *Yeni Sabah*, *Hür Ses*, *Son Telgraf*, *Gece Postası*, *Zaman* gazetelerinde hikâyelerim çıkıyordu. Cağaloğlu’nda tanınmıştım, bir de mahallemde. Bana, ‘muharrir’ diye sesleniyorlardı. Askere gidince ‘marrir’e dönüştü ‘muharrir’.”³²

Muzaffer Buyrukçu şiir yazdığı dönemlerde bu alanda başarılı olamayacağını çok kısa zamanda kavramış ve keskin bir dönüşle bütün enerjisini hikâyeye yoğunlaştırmıştır. 1953 yılına kadar yazdığı hikâyeler çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanır. Bu tarihten sonra ömrünün sonuna kadar bırakmadığı hikâye yazarlığında kırılma noktası ise 1953 yılında *Yeditepe*’de yayımlanan *Kâbuslu Bir Gece* hikâyesi olmuştur.

“Benim, gerçek edebiyatla ilişki kurmam 1953 yılına rastlar. O zaman edebiyat diye bir şeyin varlığını fark ettim ve fark ettiğim edebiyatın özüne uygun olduğunu sandığım hikâyeler yazmaya başladım. Okuyor ve durup dinlenmeden yazıyordum.”³³

1956 yılında ilk hikâye kitabı olan *Katran*’ı çıkaran Buyrukçu, bu hikâyesine kitapta da yer verir. *Katran*’dan sonra bütün hikâyelerini kitaplaştıran yazarın, bu tarihten önce ise *Yeni Sabah*, *Tanin*, *Son Telgraf* gibi gazetelerde ve *Yeditepe*, *Yenilik*, *Kaynak*, *Mavi*, *Varlık*, *Papirüs* gibi dergilerde hikâyeleri yayınlanmıştır.

Muzaffer Buyrukçu edebiyatımızın en üretken yazarlarındanır. Ömrüne yayımlanmış yirmi bir hikâye kitabı, sekiz roman, on günlük ve iki şiir kitabı sığdırmıştır. Bunun dışında gazetelerde yayımlanan öyküleri de vardır. Hatta kaybolan hikâye ve romanları olduğundan da bahseder.

“*Pazar* gazetesinde bir kadro değişikliği olunca üç tane çok beğendiğim hikâye kayboldu. Osman Atila’nın yöneticiliği sırasında Türk Dili’ne gönderdiğim altı yedi hikâyeden (benim için yepyeni bir tarzın değerli örnekleriydi onlar) aradan yirmi bir yıl geçtiği halde üstad, ‘bu da kim?’ diyerek çöp sepetine atmıştır... Askerlikte

³² A.g.e, s. 52.

³³ A.g.e, s. 56.

geçirdiğim bir yılı günü gününe anlatan iki yüz elli daktilo sayfalık bir romanım, - ilk romanım – da uçtu gitti.”³⁴

Muzaffer Buyrukçu, hikâye ve romanlarının muhtevasında kendi hayatından kesitlere yer verdiği gibi, sokakta her zaman karşımıza çıkabilecek olan tiplerin rutin yaşantılarına da yer vermiştir. Hayatı zorluklar içerisinde geçmiş, halkın içinden gelen biri olması, onun yazarlığına da tesir eder. Selim İleri, onun hikâye yazarlığı hakkında şu tespitleri yapar:

“Muzaffer Buyrukçu orta katın insanlarını (yoksulluktan az çok kurtulmuş, ama ancak karnını doyurabilmiş kişileri) anlatmayı amaçlamış. Bu alanda çok sayıda, kimileri gerçekten çok güzel ürünler vermiştir Buyrukçu. Son yıllarda aşırı ‘ayrıntıcı’ davranması bir yana, Buyrukçu, gözlemlerinde doğal olabilmiş bir yazar. Yaşantı parçalarını yansıtırken içten davranıyor. Küçük memur dünyasının tekdüze, bunaltıcı özelliklerini, yumuşak, esnek, yalın bir dille işliyor. Ayrıca çalışan insanların, ekmeğini güç kazananların kendi aralarındaki çekişmelerine eğilişiyle de ilginç...”³⁵

Buyrukçu’nun öykücülüğünü Feridun Andaç ise şu şekilde tanımlar:

“Muzaffer Buyrukçu, ‘1950 Kuşağı’ öykücülüğümüzden farklı bir damarı oluşturur. Yazdığı öyküleriyle getirdiği dünyanın gerçekliğine baktığımızda, kentin ‘küçük insan’ının yaşamsal var oluşunun izlerini gözlemleriz hemen.”³⁶

Muzaffer Buyrukçu öykülerinde her zaman orta ve alt katmanda yer alan, sürekli zorluklarla karşı karşıya kalmış, ezilmiş insanları anlatır. Bunu yaparken olayları gerçekliğiyle ve ayrıntılarıyla nakleder. Süreya, onun için “Kişilerine iğne batırın, batırdığınız yerden kıpkırmızı bir kan sızdığını göreceksiniz. Öylesine canlı kişiler Muzaffer Buyrukçu’nun adamları.”³⁷ der. Yazarın ayrıntılı anlatımı için ise Tark Dursun K. “Buyrukçu için bir çeşit ayrıntılar yazarıdır da diyebilirsiniz.

³⁴ Muzaffer Buyrukçu, “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”, s. 56.

³⁵ Selim İleri, “Türk Öykücülüğünün Genel Çizgileri”, *Türk Dili Dergisi*, Türk Öykücülüğü Özel Sayısı, İstanbul 1975, s. 18.

³⁶ Feridun Andaç, “Muzaffer Buyrukçu’nun Öykü Evreninden Yansıyanlar”, Ay Kokuyor, Dünya Kitapları, İstanbul 2004, s. 8.

³⁷ Onur Caymaz, “Muzaffer Buyrukçu’nun Daktilosu”, Birgün Yayıncılık ve İletişim, 27 Ağustos 2010, s. 2.

Öylesine bir ayrıntı düşkünlüğü içindedir ki, çoğu kez şaşırırsınız; nerden bulmuş, nasıl bulmuş, nasıl bu denli yerine oturabilmiş dersiniz”³⁸ demiştir.

Ömer Lekesiz’de onun hikâyelerindeki ayrıntılar için, “Buyrukçu’nun öyküleri ilk bakışta çok ayrıntılıdır ancak çok katmanlı değildir. Çünkü öykülerin mekânsal, zamansal ve nedensel bağları biçimsel planda normal dizimlerini izlerler; biri diğerinin önünü kesmez, yerine geçmez, ertelemez ya da iptal etmez. Bu düzen içerisinde zihinsel atıflar, çağrışımlar da söz konusu dizimi pekiştiren, olay örgüsünü güçlendiren iç-dinamikler olarak işlev yüklenirler. Buyrukçu’nun öyküleri bu yanıyla ‘kolay kavranılır’ öyküler olarak değerlendirilebilir fakat onun öykülerindeki ‘kolay kavranılabilirlik’, acemi okurun (ve elbette eleştirmenlerin) ayakları altına atılmış birer muz kabuğu hükmündedir. Çünkü yazar tek katmanlı öykü yapısı içinde bireyin (çelişkileri, özlemleri, niyetleri, hayalleri vb.) çok katmanlı dünyasını ve onun sade hayatının altındaki toplam yaşanmışlıkları (sosyal değişme, çatışma, sömürü, zenginlik, yoksulluk vb.) gizlemek suretiyle ‘tek anlam’ı öne çıkarır.”³⁹ der.

Hulki Aktunç, Buyrukçu’nun sıradan insanların başından geçen sıradan olayları hikâyeleştirmesinin nedenini “Buyrukçu’nun belli başlı ‘beslenme kaynakları’, yazısının doğrulduğu yerler olarak görünüyor”⁴⁰ diyerek açıklar. Ayrıca yazarın halka bağlarının ne kadar sıkı olduğuna ve halktan kopmadığına kanıt olarak da, “Muzaffer Buyrukçu, Buyruk, Muzo, Muzo Abi, Muzo Baba... Bu adlar, Muzaffer Buyrukçu’nun toplumsal, çevresel ilişkilerinde ne denli sıcak yaşadığını göstermiyor mu?”⁴¹ demiştir.

Mehmet Kemal’de onun sıkıntılarla geçmiş hayatının sanatına sirayet ettiğine vurgu yapmıştır. “Kökeninde göçmenlik, yaşamında gecekondu bulunan bir yazar neleri anlatır? Elbette içinde yaşadığı insanları ve koşulları... Onun için bireyden başlıyor, toplumsala doğru gidiyor gibilerinden laflar edenler vardır. Bu gibi sözler edebiyatçı açıklamalarıdır. Buyrukçu, bal gibi içinden çıktığı yaşamı anlatıyor. Başka

³⁸ A. g. e. , s. 4.

³⁹Ömer Lekesiz, “Yeni Türk Edebiyatında Öykü”, s. 139.

⁴⁰Hulki Aktunç, “Yazının Buyruğu Muzaffer Buyrukçu”, *Cumhuriyet Kitap*, sayı 519, 27 Ocak 2000, s. 1.

⁴¹A. g. e. , s. 1.

araca gerece de gereksinimi yok! Yanında yöresinde ne varsa, çevresinde neleri görüyorsa onları sarıyor, sarmalıyor.”⁴²

Ömer Lekesiz’de onun yazılarındaki sıcaklığın nedenini, sıradan insanların sıradan yaşantılarını anlatması olarak görür. “Öykülerinde asıl yapmak istediğinin ‘yaşam kadar’ eşsiz, sıcak, güzel, verimli, zengin, doğurgan, saygın, kutsal, kudretli, soylu, yüce, coşkulu, deli, çılgın ‘verimlerin üzerine ölümsüz yapılar oturtmak...’ olduğunu söyleyen Buyrukçu, bunun için hep hayafî öyküler yazmış, hayat biçimlerinin (mutluluk-mutsuzluk, sevgi-sevgisizlik, yengi-yenilgi vb.) çifte yüzünü, onda meydana gelebilecek anlık değişimlerin etkileşim düzeyleriyle iç-içe vermiştir. Bu nedenle çoğu öykülerinin ortak karakteri durumundaki dar çevrenin küçük insanlarını El-dorado’yu keşfe çıkarmamış ancak onun içindeki El-dorado’yu keşif umudunu da söndürmeye çalışmamıştır; umut ve umutsuzluktaki karşılıklı potansiyel değişimi gösteren gösterilen dengesi içinde diri tutmaya özen göstermiştir.”⁴³

Hasan İzzettin Dinamo’ya göre “Yazar, tiplerin ilginçliğinden, tuhaflığından güç alıp, edebiyat yapmak tutkusundan uzak, günlük küçük insanın yakasından tutup dikeliyor. Onun şimdiki zamanını ayakta tutabilmek uğruna geçmişinden destekler, olay parçacıkları, ışık demetleri, fen resimleri getiriyor. Buyrukçu kişilerini öyle açık arazide, açık bir erek olarak dikip bırakmıyor. Arkasında derinlemesine kararan fonda kaynaşan insanlar çiziyor. Buyrukçu, daha çok halk insanının ev çevresindeki ekonomik, psikolojik, toplumsal kaynaşmalarına, ufacık tefecik gibi görünen günlük yaşayışlarının çok kişiyi ilgilendirmeyen, yine de önemli olaycıklarına el atıyor. İnsanı büyük olayların yapıcısı olarak görmektense günlük yaşayış kaynaşmasının destanında görmek, göstermek istiyor.”⁴⁴

Cemal Süreya’da yakın arkadaşı olan Muzaffer Buyrukçu’nun öykücülüğü hakkında görüşlerini bildirir. “Muzaffer Buyrukçu, hikâyede kendi kuşağının en direnen sanatçısıdır. Çok yazmaktan iyi sonuçlar almış bir hikâyecidir. Bunun için

⁴²Mehmed Kemal, “Şarkılar Seni Söyler”, *Cumhuriyet*, 4 Eylül 1983, s. 8.

⁴³Ömer Lekesiz, “Yeni Türk Edebiyatında Öykü”, s. 139.

⁴⁴Hasan İzzettin Dinamo, “Hikâye kitapları”, *Cumhuriyet*, 28 Nisan 1976, s. 6.

kendi öneminin kavranması gerekir. Ortalık boşalıyor nerdeyse bir iki kişiyle birlikte o kalıyor hikâyede.”⁴⁵

Buyrukçu'nun öykülerinde kendi hayatından ve çevresindeki insanlardan bahsettiğine değinmiştik. Bu konuda yazar öyle ileri gitmiştir ki yalnız öykülerinden hareketle bile okuyucu onun hayatı hakkında fikir sahibi olabilir. “Muzaffer Buyrukçu'nun öykü ya da romanlarını okuduysanız, onu, ailesini, yakın çevresini tanıyorsunuz demektir. Belki kişilerin adları değişmiştir ama kendi serüvenleri, yakınlarının aile ve arkadaş çevresinin serüvenleri, çok yakın, çok iyi bildiği kimselerin yaşanmış ya da düşünmüş öyküleridir, anlattıkları... Anlattıkları yani yazdıkları...”⁴⁶

Muzaffer Buyrukçu'nun öyküleriyle ilgili önemli bir nokta daha vardır. 1962 yılında çıkardığı *Bulanık Resimler* kitabında yazar öyküleri ve öykü kişilerini birbirine bağlamıştır. Aynı öykünün bölümleri gibi aktarılan öykülerde günlük yaşamı anlatan Buyrukçu, uzun öyküleri birbirine bağlama tekniğini bu kitaptan sonra hiç vazgeçmeden kullanmıştır. Bu teknikle yazması onun öykülerine roman tadı verir.

Muzaffer Buyrukçu'nun yaşadığı çevrenin zor şartlarını anlatmış ve hikâyelerinde bu çevreyi işlediğini söylemiştik. Burada Onur Caymaz yazarın anlatımıyla ilgili “Türkçe edebiyat içinde lümpeni en iyi anlatmış yazarlardan biridir Buyrukçu. Anlattığı lümpen tipi o kadar canlıdır ki sanki bugünü anlatan bir hikâyeyi okumuşsunuzdur. Oysa elli sene öncesine tarihlenir o hikâye. Renkli ampullerle donanmış bir gazino masasında, kareli örtülerin serildiği masalarda, rakı içmenin yazarıdır Buyrukçu. Devlet dairelerinde, bankalarda çalışan dul kadınların hüznünün yazarıdır.”⁴⁷ tespitini yapar.

Yazar, yaşadığı dönemin edebiyat eğiliminden farklı bir şekilde topluma yönelmiştir. ‘İkinci Yeni’ bireyselliğinin güçlü olduğu bir dönemde o toplumu anlatmıştır. Hayal âleminde dolaşmak yerine gördüğü gerçekleri okuyucuyla paylaşmıştır. “İlk yapıtlarında yalın, klasik bir gerçekçidir Muzaffer Buyrukçu.

⁴⁵Cemal Süreya, “Cehennem”, *Papirüs*, Haziran 1966, S. 1, s. 39.

⁴⁶Zeynep Oral, *Sözden Söze*, Cem Yayınları, İstanbul 1990, s. 24.

⁴⁷Onur Caymaz, “Muzaffer Buyrukçu'nun Daktilosu”, s. 2.

Olaylar ve bireyler, bir hayli doğrudan yansıtılır. Sonra bireyler, bireylerin tinsel boyutlarından derinleşmeye başlar. ‘Varlıkta işleyen gürültü,’gürüldemeye girişir. 1960'lar, varoluşçuluğun, gerçeküstücülüğün, İkinci Yeni'nin ülkemizde edebiyat ve düşünce gündemine ateşli bir biçimde egemen olduğu yıllar. Saydığım akımlar ile bireylerin tinsel boyutlarındaki derinleşme, nedensel ilişkiler taşıyor bence. Muzo Baba'da tam o dönemin yazarı, öykücüsüdür. Tanıktır... Bu öykücüler, gerçekçi öyküden, daha doğrusu bilinen ve bilinmekten yorulan gerçekçi öykü tekniğinden köklü bir kopuşun adlarıdır. Daha çıktıkları noktada bir kopuştur, kopuşlardır onlar. Muzaffer Buyrukçu, böyle gümrah bir öykü ortamında ‘tehlikeli’ olanı denemiş, bireysellik ile bireycilik kavramlarının birbirine karıştırıldığı bir dönemde, gerçekçi yordamı göz ardı etmeden bireylerin, bireyselliğin, bireysel olabilmenin dünyasına olabildiğince dalmıştır.⁴⁸

Muzaffer Buyrukçu'nun öykülerinin içeriği, toplumsal, halkla içi içe meselelerdir. Yazarın anlatımıyla ilgili ise Ömer Lekesiz'in tespitlerine değinmek gerekir. “Buyrukçu'nun öyküleri olay (tahkiye) merkezli öykülerdir ve “inşa”ya (kurguya) değil, “sunum”a (nakletmeye) öncelik verilmiştir. “Öz biçimi yaratır, çünkü olanağı çoktur ve yapısı elverişlidir ama biçim özü yaratmaz, öyle bir güce sahip değildir. İşte özle biçimin birbirlerine ulandıkları, birbirlerinden ayrıldıkları; yoğunlaşıp, gevşedikleri noktalarda beliren boşlukları doldururken sanat estetiğini kendisiyle kaynaştırıp işlev alanına salan ve öyküye can katan 'ayrıntı'dır. Çağrışımları, izlenimleri, anımsamaları, zihinlerdeki uyanmaları o yönetir, bu yüzden çok önemlidir, bu yüzden ayrıntısız bir öykü, ayrıntısız bir roman düşünemiyorum.” diyen Buyrukçu, gerek diyaloglarındaki, gerekse betimlemelerindeki ayrıntılarla özü yoğunlaştırırken, ifşa, sürpriz, keşif, etki vb. ancak biçimle şekillenebilecek oluşumları da ayrıntı üzerinden vermeyi tercih eder. Dolayısıyla Buyrukçu öyküsünde özü yoğunlaştıran ayrıntı, biçimi de etkileyen, zenginleştiren aslî bir unsura dönüşür.”⁴⁹

Özetle Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyeleri, içerisinde yaşadığı toplumu, bütün ayrıntılarıyla gözler önüne sermiş, halkı, kenar mahalle insanını yine onların kendi

⁴⁸Hulki Aktunç, “Yazının Buyruğu Muzaffer Buyrukçu”, s. 3.

⁴⁹ Ömer Lekesiz, “Yeni Türk Edebiyatında Öykü”, s. 140.

diliyle anlatmıştır. Buyrukçu'nun öykülerinde halka ait deyimler, şive taklitleri, argo hatta küfüre çok sık yer verdiğini görürüz. Metin Eloğlu onun gibi birçok yazarın edebiyatımızda var olduğundan, ancak o ozansız söyleyişi, dil ve deyişle diğerlerinden ayrıldığını söyler. Çevresindeki insanları anlatan yazar, bunu yaparken de onları her şeyiyle gerçek bir biçimde aktarır. Bu nedenle Muzaffer Buyrukçu'nun dili sokakta sürekli karşılaştığımız insanların, günlük konuşmalarında kullandıkları dildir.

Buyrukçu üretken bir yazardır. Gazete ve dergilerde yayınlanan hikâyeleri dışında seçme öykülerin de içinde bulunduğu bir kitap da dâhil olmak üzere yirmi bir tane hikâye kitabı yayımlanmıştır. Bu kitaplar içerisinde yüz altmış hikâye yer alır. Yazar bu hikâyelerle birçok ödül almıştır. 1946 yılında Tanin Gazetesi Öykü Yarışması Ödülü, *Korkunun Parmakları* kitabı ile 1959 yılında Dost Dergisi birincisi, *Kuyularda* kitabı ile Otağ Dergisi 1962 yılı birincisi, *Bulanık Resimler* kitabı ile 1962 yılı Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü, *Kavga* kitabı ile 1968 yılı Sait Faik Armağanı'nı kazandı. *Yüzün Yarıısı Gece* kitabı ile de 1994 yılında iki ödül birden aldı. Bunlar Haldun Taner Öykü Ödülü ve Yunus Nadi Öykü Ödülü'dür.

Muzaffer Buyrukçu, ilk hikâyesini kaleme aldıktan yirmi üç yıl sonra romana adım atmıştır. 1969 yılında *Gürültülü Birkaç Saat* romanını yayımlayan yazarın yedi tane romanı bulunmaktadır. Yazarın romana geçişindeki bu uzun bekleyiş başarılı eserlerin meydana gelmesinde önemli katkı sağlamıştır. Muzaffer Buyrukçu, hikâyelerinde olduğu gibi romanlarında da alt ve orta katın insanını ya da kendi hayatından kesitleri anlatmıştır. Yazarın hikâyeleri için söylediklerimizin tamamını romanı içinde söylememiz mümkündür. Onun yazması bir amaca yöneliktir ve hikâyede olduğu gibi romanda da bu amaca hizmet etmiştir. O her zaman halka yönelmiş ve onların sıkıntılarını dile getirmiştir. Yazar 1998 yılında üç roman birden yayımlayarak en üretken dönemini geçirir. Bu tarihten sonra da roman yazmamıştır.

1.2.2 GÜNLÜK

Günlük, Muzaffer Buyrukçu'nun öyküden sonra en çok eser verdiği türdür. 1976 yılında *Arkası Yarın* kitabıyla giriş yaptığı günlük türüne 2000 yılına kadar devam eder ve on tane günlük kitabı vardır. Necati Güngör'ün deyişiyle “Edebiyatımızda özgün hikâyeleri ile seçkin bir kimlik kazanan Muzaffer Buyrukçu, günlükleriyle de ilgi toplayan bir yazar olmuştur.”⁵⁰

Muzaffer Buyrukçu'nun günlükleri kullanılan teknikler ve anlattığı dönem açısından çok değerlidir. O günlüklerini öykü tekniğiyle yazmıştır. Bu teknik edebiyatımıza ilk onunla girer. Bu yönüyle de çok önemlidir. Onun günlükleriyle ilgili Oktay Akbal, “Buyrukçu'nun bir başka öykü türü de günlükleridir. Ama bunlar bizlerin yazdığı güncelere benzemez. Ben de üç günce kitabı yayınladım. Benimkiler, ya da Ataç'ın, Birsal'in, Tomris'inkiler kısa kısa izlenimler, düşünceler, anılar, saptamalardır. Buyrukçu ise belirli bir günü alır, o gün boyunca ne olmuş ne bitmiş hepsini anlatır. Korkunç bir bellek gücüyle! Bu yazılar daha doğrusu bu öykü-anılar yazın tarihimiz açısından da ilginç birer belgedir.(...)”⁵¹

Necati Güngör de Muzaffer Buyrukçu'nun günlükleriyle ilgili önemli saptamalar yapar. “Muzaffer Buyrukçu'nun günlükleri ilk yayınlandığı günden itibaren ilgiyle okunan gücünü yazarın hikâyeciliğinden alır. Nurullah Ataç, Salah Birsal gibi değil, derine iniyor. Yaşayan kişileri anlatır. Olaylıdır. Asıl ilginçliği sağlayan neden edebiyatımızın seçkin simalarını anlatmasıdır. Dolu dolu, yaşadığı dünyanın ayrıntılarıyla süslü, capcanlı. Hikâyeye tadında. Babîâli'nin gizli açık sosyolojisini yansıtır. Günlüklerinde koyu bir içtenlik havası var. Günlükler belli bir mekânla sınırlı değil. Taşlıtarla'nun serüveninden, Beyoğlu gecelerine, avare yıllara, Yenikapı kopukluklarına, Cağaloğlu kaldırımlarına, salaş meyhanelere, çalgı çengi eğlencelere, resmi törenlere kadar uzanıp gider.”⁵²

Güngör'ün bu tespitlerinden de anlaşılacağı gibi Muzaffer Buyrukçu günlüklerinde bize birçok konu hakkında bilgi verir. Yaşadığı dönemin sanat

⁵⁰Necati Güngör, “Günlüklerin Ardındaki Hikâyeci”, *Cumhuriyet*, 5 Haziran 1986, s. 7.

⁵¹Oktay Akbal, “Anıları Yaşatmak”, *Cumhuriyet*, 4 Mayıs 1986, s. 2.

⁵²Necati Güngör, “Buyrukçu'nun Tahrili Meşhudatı”, *Cumhuriyet*, 18 Nisan 1985, s. 9.

edebiyat çevresinden, eğlence hayatına, kenar mahallelerdeki insanların yaşantılarına kadar birçok konuda okuyucuya ışık tutar. Özellikle de yaşadığı dönemin edebiyat ve sanat çevresine ışık tutması önemlidir. Onun günlükleri sayesinde o dönemin edebiyat çevresi hakkında bilgi sahibi oluruz. “Günlüklerde anlatılan kişiler, ünlüler, gündelik bir yaşam içerisinde, en belirgin özellikleriyle, en çarpıcı çizgilerle veriliyor. Bu başarının altında Buyrukçu’nun özgün hikâyeci kimliğinin aranması sanırız yanlış olmaz. Cemal Süreya, Behçet Necatigil, Halil İbrahim Bahar, Cahit Külebi, İlhan Selçuk, Metin Altıok, Veysel Öngören, Remzi İnanç, Vecihi Tımuroğlu, Cemil Eren, Ali Püsküllüoğlu, Günel Altıntaş, İsmet Zeki Eyüboğlu, Necati Tosuner.”⁵³

Muzaffer Buyrukçu, ilk günlüğünden altı yıl sonra *Sıcak İlişkiler* isimli ikinci kitabını yayımlar. Bu kitapla ilgili Necati Mert, “Anıların kolay, rahat ama ilgiyle okunan bölümleri, sanatçılar arası iddiasız konuşmalar. Kırgınlıklar, sevinçler, imalar, eleştiriler var bunlarda. Her biri de iyi niyetle sevgiye ya da konuşanın engelleyemediği bir tutkusuna yani yaratıcı bir drama dayanıyor. Anıların merkezi doğal olarak Buyrukçu. Çevresi de çoğu edebiyatçı ama zaman zaman Fikret Hakan, Suavi Tedü, Cemil Eren’e uzanan sanatçılar. Sorunlar, dramlar, ilişkiler, konuşmalar hep sanata ve sanatçıya ait. Sanatçıların yaşantısına ve sanat sorunlarına yönelik bu anılar belge özellikleri yanında, kimi incelemelere de ipuçları verecek zenginlikte. Buyrukçu’nun ‘Sıcak İlişkiler’ anı olduğu kadar öykü kitabıdır.”⁵⁴ tespitlerini yapar. Ayrıca Buyrukçu’nun günlükleri öykü hileleriyle anlattığını söyleyen Mert, bu öykü hileleri sayesinde günlüklerin sürükleyici ve canlı olduğuna değinmiştir.

Muzaffer Buyrukçu, 1985 yılında üçüncü günlük kitabı *Dillerinde Dünya*, bir sene arayla da dördüncü kitabı *Sayılı Günler*’i çıkartmıştır. Yazar *Sayılı Günler*’de 1973-1978 yılları arasında geçmiş on üç günü öykülemiştir. Bu on üç gün Cemal Süreya, Halil İbrahim Bahar, Cahit Külebi, Nusret Oytam, Remzi İnanç gibi yazarlarla yapılan sohbetlerini anlatır.

Muzaffer Buyrukçu’nun günlüklerini Necati Güngör “Günlükleri akıp giden zaman içerisinde altın zerrecikleri gibi değerli ayrıntıların adeta cımbızla yakalanıp

⁵³Necati Güngör, “Günlüklerin Ardındaki Hikâyeci”, s. 7.

⁵⁴ Necati Mert, “Sıcak İlişkiler”, *Yazko Somut*, 19 Ağustos 1983, s. 24.

çizilen tablo üzerinde yerlerine oturtulması”⁵⁵ na benzetir. Muzaffer Buyrukçu akıp giden zaman içerisinde, önemli bulduğu ayrıntıları toparlayarak günlüklerini kaleme alır. Onun hafızası hayranlık uyandıracak kadar keskindir. Beraber vakit geçirdiği arkadaşları dahi onun günlüklerini okuduktan sonra geçirilen o vakitlerde kaçırdıkları ayrıntıları günlüklerle yakaladıklarını söylerler.

Muzaffer Buyrukçu 1992’de beşinci günlüğü olan *Anında Görüntü* kitabını çıkarır. Bu kitapta da diğerlerinde olduğu gibi edebiyat çevresinden arkadaşları yer alır. Edebiyatçılar Birliği, Papirüs Dergisi, E Yayınevi, Halil İbrahim Bahar’ın evi kitapta yer alan mekânlar arasındadır. Edip Cansever, Mahmut Makal, Oğuz Haluk, Bilge Karasu, Cemal Süreya, Behçet Necatigil, Halil İbrahim Bahar gibi isimlerle geçirdiği zamanı nakletmiştir. Kitapta 1968 yılından 1986 yılına kadar geçmiş zaman dilimi içerisinde kesitler yer alır.

Yazarın altıncı günlük kitabı *Dünden Bugüne* adını taşır ve 1997 yılında yayımlanmıştır. Hemen bir sene sonra ise yedinci kitabı olan *İlişkiler Arasında Bir Gezinti* kitabını çıkarır. Kitap 1969 tarihiyle Orhan Polar’ın açmış olduğu resim sergisiyle başlar. Kitapta E Yayınevi, Zafer Çarşısı, Gaziosmanpaşa, Yalova’da katıldığı imza günü anlatılır. 1994 yılına kadar geçmiş çeşitli zamanlardan kesitlerin aktarıldığı kitapta Çetin Emeç, Cengiz Tuncer, Rauf Mutluay, İlhan Selçuk, Fethi Naci, Mehmet Kemal, Vecihi Timuroğlu gibi yazarlar yer alır.

Muzaffer Buyrukçu’nun son günlük kitabı olan *Yaşadığımız ve Yaşananlar*, 2000 yılında basılmıştır. 1960 yılında İkbâl Kırathanesi’nde Orhan Kemal ve Talat Kılıç’a geçirdiği vakidi anlatarak başlar. Bu kitapta edebiyat çevresinden arkadaşlarına değindiği gibi ailesiyle geçirdiği vakitlere de yer verir. 1960 yılından 1998 yılına kadar geniş bir zaman diliminden seçilmiş dönemler anlatılmıştır. Bu geniş zaman dilimi içerisinde çok çeşitli mekânlar vardır. Yeditepe Matbaası, Öncü Kitapevi gibi mekânların yanı sıra Yenikapı, Kadıköy, Perapalas, Ankara, Almanya gibi mekânlar yer alır. Bu kitapta da edebiyat çevresinden birçok arkadaşını anlatan Buyrukçu, diğer günlüklerinde olduğu gibi dönemi hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlamıştır.

⁵⁵Necati Güngör, “Günlüklerin Ardındaki Hikâyeci”, s. 7.

2. MUZAFFER BUYRUKÇU'NUN HİKÂYELERİNİN İNCELENMESİ

2.1 MATERYAL UNSURLAR

2.1.1 VAKA

Muzaffer Buyrukçu'nun eserlerinde vakayı incelemeden önce vakanın ne olduğu hakkında kısa bir bilgi vereceğiz. Hikâyenin materyal unsurlarından olan vaka, için Şaban Sağlık, “hikâye ile kast edilen şey belirli bir vakadır.”⁵⁶ der.

Şerif Aktaş ise vakayı “herhangi bir alâka ile bir arada bulunan veya birbirleriyle ilgilenmek mecburiyetinde kalan fertlerden en az ikisinin karşılıklı münasebetlerinin tezahürü”⁵⁷ olarak tanımlar. Mehmet Tekin ise bu konuda:

“Vaka sözlük anlamı itibariyle ‘olup geçen şey’ demektir. Romancı, kaleme alacağı romanın ‘epik’ yapısını bu ‘olup geçen şey’le (hatta olması mümkün şeyle) kurar. Bu durumda vaka, roman denilen edebi türün vazgeçilmez ögesi olmaktadır. Aslında vaka, romana değil, hayata ait bir parçadır ve hayatta rastladığımız, yaşadığımız, yaşayabileceğimiz bir şeydir: Romancı sanatın (dar anlamda dilin) sağladığı imkânlarla onu ehlileştirir ve amacı doğrultusunda onu, yeniden biçimlendirir. Vaka romanın hayata dönük yüzü, romanın vitrinidir. Vaka uydurulmaz, hayattan ödünç alınır, ödünç alınmasına rağmen, bir romanın cazibe merkezi onun etrafında kurulur. Zaman, mekân, kişi gibi öğeler onun için vardılar; vakayı canlı, gerçekçi kılan bu öğelerdir.”⁵⁸ şeklinde görüş bildirmiştir.

⁵⁶Şaban Sağlık, *Cahit Sıtkı Tarancı'nın Hikâyeleri üzerine Bir İnceleme*, Hece yayınları, Ankara 2003, s. 22.

⁵⁷Şerif Aktaş, *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, Akçağ Yayınları, Ankara 2005, s. 46.

⁵⁸Mehmet Tekin, “*Roman Sanatı I*” (Romanın Unsurları), Ötüken Yay. İstanbul 2004, s. 61- 63.

Yıldız Ecevit'e göre ise vaka, "Yalnızca romanı oluşturan metin adacıklarının kurgulanabilmesi için bir araçtır, o kadar. İşlevi, bir duvarın örülmesi sırasında tuğlaları bir arada tutan harcın işleviyle çakışır."⁵⁹

Foster vakayı, "Olayların zaman sırasına göre düzenlenerek anlatılması, olay arasındaki neden sonuç ilişkisi"⁶⁰ şeklinde tanımlarken, bir örnekle açıklamasını somutlaştırmaktadır: " 'Kral öldü, arkasından kraliçe öldü' dersek, bu hikâye olur. 'Kral öldü, sonra üzüntüsünden kraliçe de öldü' dersek, olay örgüsü olur. Zaman dilimi bozulmuş değildir; ancak sebep-sonuç ilişkisinin iyice gölgesinde kalınmıştır."⁶¹

Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde vaka, tıpkı kahramanlarında, mekânlarında ve temalarında olduğu gibi sıradanı anlatır. Kendisi de zor koşullar altında yaşayan yazarın, kendisi gibi hayat şartlarıyla mücadele etmek zorunda kalan cefakâr halkı anlatmayı kendisine düstur edinmiş olması onun edebi karakterini şekillendirmiştir. Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde vaka, halkın çeşitli tabakasından insanların başından geçmiş sıradan olaylardır. Kuş vurmaya giden köylü çocukların başından geçen olaylardan, aynı kurumda çalışan memurların gündelik hayatlarına, sokakta yatıp kalkan bîmekân takımının yaşantısından, göçmen bir ailenin geçim sıkıntısına halkın çeşitli katmanlarını ele almıştır. Otuz yıldan fazla süren hikâye yazarlığında Muzaffer Buyrukçu hep halkı anlatmıştır. Bu bölümde Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerindeki olay örgüleri incelenmiştir.

⁵⁹Yıldız Ecevit, *Türk Romanında Postmodernist Açılımlar*, İletişim Yayınları, İstanbul 2002, s.44.

⁶⁰E. M. Foster, *Roman Sanatı*, (Çeviri: Ünal Aytürk), Adam Yayınları, İstanbul 1985, s. 128.

⁶¹A.g.e., s. 1130-1131.

2.1.1.1 KATRAN⁶²

Sevinci Yok Eden Gerçekler hikâyesinde, köyde yaşayan anlatıcının, halasının oğlu Orhan ve komşularının oğlu Turhan'la gittiği kuş avında, Turhan'ında tesiriyle vurdukları kuşların ölümünden duyduğu pişmanlık anlatılmıştır.

Uyku hikâyesinde, çocuğunu okutabilmek için köyden kente yolculuk yapan bir babanın, yolculuk boyunca yaşadıkları ve şehre varınca başlarından geçen olaylar irdelenir. Kendisi okuyamadığı için büyük üzüntü duyan adamın çocuğunu okutabilmek için verdiği çaba anlatılır. Bütün çabalara rağmen çocuğunu okula yerleştiremeyen baba büyük üzüntü duyar ve çocuğuyla beraber köyüne döner.

Asalaklar hikâyesinde, başıboş üç arkadaşın başlarından geçen olaylar irdelenmiştir. Bu üç arkadaş gezinirlerken ellerine geçen bir mebusun düğün davetiyesiyle mutlu olurlar. Bedavadan yiyip içebilmek adına gittikleri düğünde başlarından geçenler anlatılır. Düğünde zengin bir kadınla yakınlaşmayı başaran anlatıcı, zenginlik hayalleri kurar. Ancak kadının hırsız olduğunun anlaşılmasıyla bütün hayalleri yıkılır.

Kâbuslu Bir Gece hikâyesinde, gecenin bir yarısı karısının dırdırından korkarak eve giden bir adamın, karısı tarafından evden kovulduktan sonra o gece sokaklarda başından geçenler anlatılmıştır. Sokakta çeşitli tiplerden insanlarla karşılaşan bu adamın, onların arasında yaşadıkları anlatılır.

Yem hikâyesinde, bir hayat kadınının beraber olduğu bir adama oynadığı oyun anlatılmıştır. Adamı ikna edip gece yarısı mezarlığa götüren kadın, arkadaşlarıyla onu oyuna getirerek bütün parasını almaya çalışır ancak başarılı olamaz.

Dönüş hikâyesinde, mahalleli tarafından seilmeyen, hapishaneden yeni çıkmış bir adam olan Remzi'nin mahalleye dönmesiyle komşularının yaşadıkları tedirginlik anlatılmıştır. İnsanların selam bile vermediği bu adamdan herkes uzak durur. Sağa sola sataşan bu adama mahallenin gençlerinden biri müdahale eder ve onu öldürür.

⁶²Muzaffer Buyrukçu, *Katran*, Yeditepe Yayınları, İstanbul 1956.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları bir “portre hikâye”dir. Hikâyede etrafındaki insanların yardımıyla hayatını sürdüren iki berduşun çevresindeki insanlarla ilişkileri ve gündelik yaşantıları anlatılmıştır.

Katran hikâyesinde, caddelerde dolaşıp karşılaştığı insan manzaralarını aktaran anlatıcının, küçük bir çocuğun hırsızlıkla suçlanması sonrası dövüldüğüne şahit olup, onları takip etmesi anlatılır. Hırsızlıkla suçlanan çocuk çaldıkları eşyaları geri vereceğini söyleyince çocuğun yaşadığı yere giderler. Hasta kardeşinin üzerinden yorganı ve yerdeki halıyı alıp adama uzatan çocuğun dramı ele alınmıştır.

2.1.1.2 ACI⁶³

Dünyada Bir Akşam Üstü hikâyesinde, mahallesinde çok sevilen bir kadın olan Fahriye'nin kocasının bir akşamüstü evde ölü bulunması sonrası, kocasını öldürmekle suçlanması ve suçsuzluğunu kanıtlamak için verdiği mücadele anlatılır.

Topal Türküler hikâyesinde, İstanbul sokaklarında anılarını düşünerek gezinen anlatıcının yolda karşılaştığı insan manzaralarını ve geçmişte yaşadığı olayları anlatması hikâyenin olay örgüsünü oluşturur. Parmağındaki çiziklere gözü takılan anlatıcının, insan bedeninde her çizginin bir anısı olduğunu ve zamanın insandan sürekli bir şeyler götürdüğünü düşündüğü vurgulanır.

Acı Soğan hikâyesinde, bir inşaatta çalışan işçilerin geçirdikleri bir gün ele alınmıştır. Çalışma şartları, yedikleri yemekler, yattıkları yerler, birbirleriyle olan diyalogları hikâyenin olay örgüsünü oluşturur.

Aydan Gemi Yapanlar hikâyesinde, babasını kaybetmiş bir genç olan Hakkı'nın annesi Hacer ile bir sabah gördüğü bir rüya üzerine yaptıkları sohbet hikâyenin olay örgüsünü meydana getirir.

Acı hikâyesinde, “fakirlik” konusu irdelenir. Annesi hasta, babası hırsızlıkla suçlandığı için iş bulamayan bir çocuğun yaşadığı dram ele alınmıştır. Yağmurlu ve soğuk bir havada üzerinde elbisesiz birkaç parça kömür bulabilmek için çocuğun verdiği mücadele ve hayata karşı küskünlüğü anlatılmıştır.

⁶³Muzaffer Buyrukçu, *Acı*, Yeditepe Yayınları, İstanbul 1957.

Kaçış hikâyesinde, “vefasızlık” konusu ele alınmıştır. Zor şartlar altında çocuklarını yetiştiren bir anne babanın çocuklarının büyüyüp evlendikten sonra kendilerini terk etmesi anlatılır. Çocukları anne babayı düşünmemektedir. Her şeye rağmen onlar çocuklarının iyiliğini ister.

Çocuk hikâyesinde, yoksulluk ve sefaletle boğuşan bir anne oğlun dramıyla karşılaşırız. Soğuk bir kış gününde evlerinde yakacak ve yiyecekleri olmayan anne oğlun yaşadıkları sıkıntı anlatılır. Onları bu sefalete iten eve uğramayan babadır. Her ikisi de ondan nefret ederler.

Serseri hikâyesinde, bir türlü iş bulamayan Muzaffer’in ailesiyle yaşadıkları sorunlar anlatılmıştır. Babası tarafından bir işe sokulan bu şahıs iş yerindeki haksızlıklara göz yummadığı için işinden olur ve tekrar aynı sorunları yaşar.

Uçtu Uçtu Sinek Uçtu hikâyesinde, evlenmeden önce bir ilişkisi olduğu ortaya çıkan bir kadının kocası tarafından cezalandırılması ele alınır. Evin her tarafı kapatılıp, dış dünyayla ilişki kesilmiştir. Sadece kuru ekmek yiyip, yerde yatan kadının dramı anlatılır. Hikâyenin sonunda karısını bağışlayan adam yiyeceklerle gelir. Böylelikle kadının dramı da son bulur.

2.1.1.3 KORKUNUN PARMAKLARI⁶⁴

Korkunun Parmakları hikâyesinde, kullandığı otobüsle uçuruma uçan şoför Mustafa’nın yaşadığı korkular ele alınır. Geçirdiği kaza sonucu şoka giren şoförün dramatik bir şekilde intihar etmesi anlatılmıştır.

Dünyada Bir Gece hikâyesinde, Muzaffer Buyrukçu kendi hallerinde yaşayan bir aileyi ele alır. Daha çok babanın ruh halinin anlatıldığı hikâyede, bir gece eve giren hırsız ve bu olaydan sonra ailenin tek çocuğunun geçirdiği hastalık hikâyesinin olay örgüsünü oluşturur.

Hasan hikâyesi bir “portre hikâye”dir. Bir gazetede kapıcı olarak çalışan Hasan’ın psikolojik tahliline yer verilmiştir. Daha çok ruh hali anlatılan şahısın insanların ikiyüzlülüğü nedeniyle iş yerinde yaşadığı sıkıntılar ele alınır.

⁶⁴Muzaffer Buyrukçu, *Korkunun Parmakları*, Ataç Kitapevi, İstanbul 1959.

Koku hikâyesinde, resmi bir kuruluştaki çalışan ve çalıştığı kurumda pek sevilmeyen bir memur olan İsmail'in, iş yerinden atılmak için müdürleri tarafından uğradığı iftira sonucu yaşadığı sıkıntı ve bu sıkıntı sonrası akli dengesini yitirmesi anlatılmıştır.

Ölümler hikâyesinde, yokluk içerisinde karısı ve çocuğuyla yaşayan bir adam olan anlatıcının, para kazanabilmek adına zengin bir kadınla kurduğu ilişki anlatılmıştır. Bu ilişki sayesinde para kazanan anlatıcı, kazandığı bu parayla evin ihtiyaçlarını giderir. İlişki kurduğu kadın tarafından aşağılanan adamın ruh hali de ele alınır.

Her Yerde Onlar hikâyesinde, kocası ve oğluluyla yaşayan bir kadının hastalanıp yatağa düşmesi ve hasta yatağında kurduğu düşünceler anlatılmıştır.

Bir Ev hikâyesinde bir aile ele alınır. Evin tek çocuğu olan Turhan'ın, babasının başka bir kadınla beraber olup, annesini aldattığını öğrenmesi sonucu babasıyla girdiği mücadele anlatılmıştır. Bu gencin büyüdüğünü düşünerek babasına karşı durmaya çalışması ele alınır.

Her Şey Bittiği Yerde Başlar hikâyesinde, askerden dönen üç gencin sandalla beraber yaptıkları yolculuk ve bu yolculuk sırasında kurdukları hayaller anlatılmıştır. İş kurup, güzel bir hayat yaşamayı hayal eden bu gençler umduklarını bulamayacaklardır.

Karanlık hikâyesi de bir "portre hikâye" örneğidir. Sıkıntılı bir adamın meyhanede daldığı düşünceler irdelenir. Yoksulluk nedeniyle karısı tarafından da terk edilen adamın namuslu ve fakir bir hayatı tercih etmesi anlatılmıştır.

Savaş hikâyesinde, resmi bir kurumda çalışan memurların maaşlarına zam hayaliyle açılan daktilo yarışmasına başvurmaları, kazanmak için verdikleri mücadele, hayalleri ve yaşadıkları stres anlatılmıştır.

Sisli Baklalar hikâyesinde, iki arkadaşın bir pencere önünde geçirdikleri vakit ele alınır. Sohbet eden bu arkadaşlar kıştan muzdarip tirler ve yaz ayının gelmesi hayalini kurarlar.

2.1.1.4 BULANIK RESİMLER⁶⁵

Muzaffer Buyrukçu *Bulanık Resimler* hikâyesinde, resmi bir kurumda aynı bölümde çalışan memurların ilişkisini anlatmıştır. Hikâyenin kahramanı olan Hüseyin'in kurumda odacı olarak çalışan Esmâ'nın sıkıntılarıyla yakından ilgilenmesi nedeniyle kadın ona karşı yakınlık duymaktadır. Ayrıca bayan memurlardan ikisi daha Hüseyin'le birlikte olmak istemektedir. Durumdan haberdar olan Hüseyin hepsini idare etmeyi düşünür ancak bir taraftan da korkar. Bunların yanı sıra üniversiteli sevgilisinin yerini hiç bir şeyin dolduramayacağını düşünür. Diğer hikâyelerin kahramanları ortak olduğu için bu hikâyede daha çok kişilerin analizlerine yer vermiştir. Kahramanların yaşadıkları sıkıntıları, hatıraları ve yakın çevresindeki insanlar ele alınır.

Ayrılık Arıları hikâyesi de bir önceki hikâyenin devamı niteliğindedir. Bu hikâyede, okuyucu Hüseyin'in evli olduğunu öğrenir. Üniversiteli sevgilisine karısının zenginliği ve ailesini buldukları durumdan kurtarmak için böyle bir evlilik yaptığını ve mutlu olmadığını anlattığı günleri hatırlar. Bu konuşmadan sonrada bir daha sevgilisine ulaşamamıştır ve ıstırap içindedir. Kendisinden hoşlandığını bildiği memurlardan Türkan ile samimiyetini bu hikâyede artırmıştır. Ayrıca müdürleri ile arkadaşları olan bir memurun kavga etmeleri bir diğer vakadır.

Muzaffer Buyrukçu *Düşlerdeki Lambalar* hikâyesinde, aynı adamdan hoşlanan iki mesai arkadaşının aralarındaki çekişmeyi konu alır. Gizlice girdikleri rekabetten dolayı birbirlerinden hoşlanmayan bu iki kadın bu hikâyede birbirlerine girerler. Farklı bahanelerle birbirlerinin açıklarını aradıklarından en ufak kıvılcımda kapışırlar. Tartışmaya diğer memurların da katılmasıyla olaylar büyür ve kadınlardan biri erkek memurların birinden kendisine ettiği hakaretlerden dolayı şikâyetçi olur. Daha önce evli bir adamla yaşadığı ilişkiden dolayı erkeklere mesafeli duran Melahat agresiftir. Ayrıca hoşlandığı adama yaklaşmadığı için de bir adım geriye düşmüştür.

Sel Suları Gibi hikâyesinde, Hüseyin yan şubedeki memur arkadaşına yaptığı alışverişte kefil olmuştur ancak o borçlarını ödemez. Arkadaşının yıllık izine

⁶⁵Muzaffer Buyrukçu, *Bulanık Resimler*, Sel Yayıncılık, İstanbul 1997.

ayrıldığı ve uzun bir süre daireye gelmeyeceğini öğrenen kahraman çılgına döner ve onu yakalayabilme planları içine girer.

Kırık Cam Parçaları hikâyesi, yıllık izin ayrılan Hayriye'nin vedalaşmak için arkadaşlarının yanına gelmesini konu edinmiştir. Çeşitli hediyelerle gelen kadın yıllık izini nasıl değerlendireceğini arkadaşlarına anlatır.

Şarkılardan Yapılmış Döşekler hikâyesinde, Türkan'ın izinli olduğu günlerde Melahat'ın Hüseyin'le yakınlık kurmayı başardığından bahsedilir. İzinden dönen Türkan gördüğü tablo karşısında çok üzülür. Hüseyin'in Melahat'le yaklaşmasında intikam duygusu da vardır. Çünkü işe ilk girdiği yıllarda Türkan'ın müdürle ilişkisi olduğunu öğrenmiştir. Bunu öğrendiğini sezdirmez ancak gizlice intikam almayı düşünür.

Muzaffer Buyrukçu ***Dopdolu Sevinçlerle*** hikâyesinde, ihanet temine ağırlık verir. Kendisinden uzaklaşan Hüseyin'le yeniden yaklaşmayı başarmış olan Türkan, karın yağışını izlerken Hüseyin'le ilgili hayaller kurar. Hatta çay içerlerken hayallerinden bahseder. Uzak bir yerde baş başa kalmayı hayal etmektedir.

Kıpkırmızı Aşk Atları hikâyesinde de aşk konusu ele alınır. Bu hikâyede Hüseyin, üniversiteli sevgilisinin yokluğunu ancak daha önce evli bir adamla ilişki yaşadığı için erkeklere karşı öfkeli olan ve mesafeli davranan Melahat ile doldurabileceğini düşünür. Onunla konuşmak için sabah erkenden iş yerine gelmesini söyler ancak kadın gelmez. Bu duruma çok bozulan Hüseyin hesap sormaya gittiğinde ise terslenir. Birçok kadınla beraber olan Hüseyin'i yenik görmek kadına haz vermektedir. Adam aldığı yenilgiden derin acı duyar. Ancak kadın bu oyuna daha fazla devam ederse kaybedeceği korkusuyla Hüseyin'e not yazar ve aralarındaki yaş farkı problem olmayacaksa beraber olmayı teklif eder ve olumlu cevap alır. Hoşlandığı her kadınla beraber olmayı başaran Hüseyin aynı zamanda kendisinden hoşlanan Türkan ve odacı Esmâ ile de gizli ilişkisine devam etmektedir.

Masalların Dehşet Köşeleri hikâyesinde, Hüseyin, ideolojisini dile getirmesinden dolayı yediği dayak sonucu hafızasını kaybeden dayısını düşünür ve dayısı üzerinden sosyal konulara değinmiştir. ***Kıpkırmızı Aşk Atları*** hikâyesinde

yakınlık kurmayı başardığı Melahat ile bu hikâyede samimiyetini daha çok ilerleten Hüseyin aynı zamanda diğer sevgilileriyle ilişkisini de sıcak tutmayı ihmal etmez.

Kitabın son hikâyesi olan *Yaşayan Ölü* hikâyesinde, Hüseyin'in isteyip de elde edemediği Melahat'la daha da yakınlaştığını görürüz. Kitabın sonunda o kadınla da beraber olmayı başarmıştır. Bu kitapta yer alan diğer hikâyelerde olduğu gibi bu hikâyede de yasak aşk temi işlenmiştir.

2.1.1.5 KUYULARDA⁶⁶

Kuyularda hikâyesinde, mutsuz bir evlilik ele alınmıştır. Sürekli tartışan bir karı kocanın yine bir gece adamın eve geç gelmesi nedeniyle tartışmaları ve ayrılma kararı almaları ancak bu kararı uygulayamamaları anlatılır.

Tel Örgüler hikâyesinde, bir annenin sıkıntıları ele alınmıştır. Kocasının anlayışsızlığı, yaptıkları kavgalar, yoksulluk gibi sıkıntılar üzerine çocuğunun hastalığı da eklenince buhrana giren bir annenin psikolojisi yansıtılır. Bu buhranın yanı sıra anne kendi çocukluğunda yaşadığı sıkıntıları da düşünür.

Durgun Suların Altında hikâyesinde, “yasak aşk” konusu ele alınır. Kocasını sevmeyen bir kadının amcasının damadına âşık olması ve onunla vakit geçirebilmek için verdiği çaba anlatılır.

2.1.1.6 CEHENNEM⁶⁷

Cehennem hikâyesinde, aynı iş yerinde çalışan insanların aralarında yaptıkları sohbetler irdelenmiştir. Kahramanların anıları, yaptıkları politik, ekonomik sohbetleri vb. aralarındaki konuşmalar anlatılmıştır. Hikâyede belirgin bir vaka yoktur.

Uzaklarda Bir Tüfek hikâyesinde, askerlerin askerlikteki son geceleri anlatılmıştır. Askerler son gece uyuyamazlar ve bir türlü sabah olmaz. Vakit geçiremezler. Askere 3 aylık evli iken gelen Osman, karısından endişe etmektedir. Etrafındaki insanlarla güven sorunu vardır ve karısının durumunu merak eder. Bir an önce gitmek ister.

⁶⁶Muzaffer Buyrukçu, *Kuyularda*, Çan Yayınları, İstanbul 1962.

⁶⁷Muzaffer Buyrukçu, *Cehennem*, Dönem Yayınları, İstanbul 1966.

Eski ve Çürümüş Bir Yer hikâyesinde, uğradığı bir haksızlık sonucu işten atılan Mahmut'un arkadaşlarıyla yaşadığı sefil hayat anlatılmıştır. Uğradığı haksızlığı bir türlü hazmedemeyen Mahmut intikam yemini eder ancak arkadaşları onu caydırmaya çalışır. Hikâyenin sonunda kendisine haksızlık yapan adamı bulan Mahmut onu öldürerek intikamını alır. Hikâyede bu şahısın psikolojisi, uğradığı haksızlık intikamını aldıktan sonra yakalanması ve bu süreçte yaşadıkları olay örgüsünü meydana getirir.

2.1.1.7 KAVGA⁶⁸

Muzaffer Buyrukçu'nun bu kitabında, isim vermeyip numaralandırdığı hikâyelerin kahramanları ortaktır.

Kitabın birinci hikâyesinde baba, anne, iki oğul, iki kız, dayı ve enişteden oluşan geniş bir aile tanıtılır. Bu ailenin fertlerinin birbirleriyle ilişkileri ele alınır. Eniştenin köyde yaşayan karısının hamileliği ve erkek çocuk isteği, hikâyenin sonunda oğlu olması ve yaşadığı sevinç olay örgüsünü oluşturur.

Kitabın ikinci hikâyesinde, bu ailenin Manastır'dan Türkiye'ye göçleri sırasında yaşadıkları sıkıntılar, pamuk tarlalarında çalışırken çektikleri acılar, İstanbul'a yerleşmeleri anlatılmıştır.

Kitabın üçüncü hikâyesinde evin büyük oğlu olan Naci'nin çapkınlıkları irdelenir. Hem komşu kızı Seta hem de zengin bir kadın olan Naciye'yle beraber olması babası tarafından eleştirilir. Dayısı ise Naci'yi haklı bulur.

Dördüncü hikâyede, çocukların yaşadıkları evin haraplığından yakınmaları ve taşınmak istemeleri üzerine anne ve babanın bu istek karşısında verdikleri tepki anlatılır.

Kitabın beşinci hikâyesinde, Balkanlarda çok soylu ve zengin bir ailenin kızı olan annenin gençlik hatıralarına yer verilir. Rahat bir hayattan şimdiki durumuna gelene kadar ki süreç anlatılmıştır.

⁶⁸Muzaffer Buyrukçu, *Kavga*, Habora Kitabevi, İstanbul 1967.

Kitabın altıncı hikâyesinde, evin en küçük erkek çocuğunu görürüz. İlk beş hikâyede adından hiç söz edilmeyen Osman, bu hikâye ile şahıs kadrosuna girer ve onun yaramazlıkları anlatılır.

Kitabın son hikâyesinde Naci'nin kıskançlıkları ele alınmıştır. Karşı komşusunun kızı Seta ile aşk yaşayan Naci, kendinden habersiz plaja giden sevgilisini kıskanır ve onu cezalandırmak ister.

2.1.1.8 MAĞARA⁶⁹

İkinci Hasan hikâyesinde Muzaffer Buyrukçu, yoksul bir ailenin hayat mücadelesini irdemiştir. Küçük bir çocuk olan Murat'ın sabah çok erken saatlerde uyanıp babasıyla işe gitmesi, annesinin çocuğuna olan sevgisi, sokaklarda iş ararken babasıyla yaşadıkları anlatılır.

Bozuk hikâyesinde, bir karı kocanın kavgası anlatılır. Karısına şiddet uygulayan Ali'nin, karısı Güler tarafından hakarete uğrayınca boğazına bıçak dayaması anlatılmıştır.

Mağara hikâyesinde, iş yerinde patronu tarafından okumuş ve kibar olduğu için aşağılanan Yılmaz'ın yaşadığı sıkıntılar ele alınmıştır. Cahil insanların emrinde çalışmak zorunda olduğu için hayıflanan Yılmaz, çeşitli haksızlıklara maruz kalır ve hikâyenin sonunda sürpriz bir şekilde iş yerinden ayrılır.

*O Sürekli Kavg*a hikâyesinde, baldızıyla yaşadığı yasak aşk sonrası çocuk sahibi olan Orhan'ın, çevresindeki insanların verdikleri sözleri yerine getirememesinden duyduğu rahatsızlık anlatılmıştır. Hikâye bu yönüyle ironiktir. Orhan'ın arkadaşlarıyla gittiği meyhanede yaşadıkları tartışma olay örgüsünü oluşturur.

Balon hikâyesinde, kızı çalışan bir ailenin, kızın evlilik çağına gelmiş olması ve evlenip gitmesi ihtimaliyle girecekleri maddi sıkıntıdan duydukları tedirginlik anlatılmıştır. Bu sıkıntılar nedeniyle evlenmesine itiraz eden ailesine isyan eden Meliha'nın ruh hali irdelenir.

⁶⁹Muzaffer Buyrukçu, *Mağara*, E Yayınları, İstanbul 1971.

Kara Yüzler hikâyesinde, evine yorgun bir şekilde gelen Nahit'in akşam ailesiyle birlikte yediği yemek anlatılmıştır.

Tedirginler hikâyesinde, bir miras işi dolayısıyla İstanbul'dan tayinle Ankara'ya gelen bir memur olan Orhan'ın yaşadıkları sıkıntılar anlatılmıştır. Miras davasında akrabalarından kazık yiyen bu şahıs, tekrar İstanbul'a dönme konusunda da sıkıntıyla karşılaşmıştır. Hikâyede Orhan'ın içinde bulunduğu zor durum anlatılır.

Zor hikâyesinde, bir karı kocanın yaşantısı, birbirleriyle ve çocuklarıyla ilişkileri, komşuluk ve arkadaş ilişkileri anlatılmıştır. Evinde vakit geçiren Kemal'in çocuklarıyla ve karısıyla diyalogları yansıtılmıştır. Kardeşi Ertan'ın evine gelip kız kardeşlerinin eniştesi tarafından yaralandığını söylemesiyle deliye dönen Kemal'in hışımla evden çıkması hikâyenin olay örgüsünü oluşturur.

Onlar hikâyesinde, resmi bir kuruluştaki çalışan memurların iş yerinde geçirdikleri üç saatleri ele alınır. Bu süre içerisinde memurların birbirleriyle diyalogları, düşünceleri, yaşadıkları anlatılmıştır.

Kalın Ayak Sesleri hikâyesinde, zengin ve soylu bir aileye mensup, başından kötü olaylar geçmiş bir kız ile evlenen ve küçük bir memur olan Erol'un zekâsı ve iyi niyeti ile çevresindeki insanların sevgisini kazanması anlatılmıştır. Karısı ve kayın validesi ile yaptıkları sabah kahvaltısı ve sofrada geçen diyaloglar olay örgüsünü oluşturur.

2.1.1.9 ŞARKILAR SENİ SÖYLER⁷⁰

Bilmece Gibi hikâyesinde, bir devlet dairesinde çalışan memurların birbirleriyle olan ilişkisi anlatılır. Hikâyenin kahramanı olan Cemal'in Keriman ile yaşadığı aşk ve memurların birbirleriyle olan arkadaşlık ilişkileri olay örgüsünü oluşturur.

Bir Yol Ağzında ve Yollar Yollar hikâyesinde, filmlerde arka planda rol alan ve yakışıklı bir adam olan Bedri'nin varlıklı karısı tarafından film işini bırakması isteği nedeniyle yaşadıkları tartışma ve arkasından gelen ayrılık anlatılır.

⁷⁰Muzaffer Buyrukçu, *Şarkılar Seni Söyler*, Adam Yayıncılık, İstanbul 1982.

Büyük Oyundan Bir Parça hikâyesinde, öldürülen arkadaşı Bülent'in intikamını almaya yemin eden Günay'ın, arkadaşı ile geçmişte yaşadıkları güzel günleri anımsaması anlatılmıştır. Hikâyede Günay'ın komşuluk ilişkilerinden, aşklarından da bahsedilmiştir.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde, mahallesinde oturan dört gence sahip çıkıp, onlara ağabeylik yapan Seyfi'nin, karısı Nigar'a o dört gençten biri olan Mustafa'nın âşık olması anlatılmıştır. Kadının da Mustafa'ya yakınlık göstermesi yasak aşkı başlatır. Bu dört gencin bir sinema çıkışı Seyfi Ağabeylerine gitmeleri ve karısından ayrıldıkları haberini almaları hikâyenin olay örgüsünü oluşturmuştur.

Mahkûmlar hikâyesinde, bir ilçeden şehre doğru yola çıkmış olan servis aracının içerisinde bulunan insanların yolculuk boyunca yaptıkları konuşmalar hikâyenin olay örgüsünü oluşturur. Araçta bir asker, bir mahkûm, bir karı koca ve kadının kız kardeşi yer almaktadır. Her birinin hikâyesine ayrı ayrı yer verilir.

Sevincin Damarları hikâyesinde, Vedat isimli bir gencin nişanlanacağı gün yaşadığı mutluluk ve heyecan anlatılmıştır.

Filmin İkinci Yarısı hikâyesinde, arkadaşıyla sinemaya giden İhsan'ın salonda bir çanta bulması ve hayaller kurarak çantayı da alıp oradan uzaklaşması anlatılır. Çantayı açtığı anda bütün hayalleri yıkılan İhsan yaptığı işten de pişmanlık duyar ve çantayı sahibine ulaştırmak ister. Kendisini de ele vermek istemeyen İhsan'ın çantayı sahibine ulaştırabilmek için gösterdiği çaba anlatılır.

Günler Geçmezken hikâyesinde, daha önce yaşamış olduğu aşklardan yara almış bir adam olan Tarık'ın bir yolculuk sırasında evlenme hazırlıkları yaptığı Sevim'in kendisini bırakacağını düşünmesi ve yaşadığı korku anlatılmıştır. Kendisinden hamile olan Sevim'in Kamuran isimli bir adam tarafından rahatsız edilmesi de Tarık'ı tedirgin etmektedir.

2.1.1.10 GÜNLERDEN BİR GÜN⁷¹

Gönlü Yaralı Bir Kızın Acıklı Serüveni hikâyesinde, daha önceden başından bir evlilik geçmiş olan Gülsüm'ün bu evliliği nişanlısı Erkan'dan saklaması

⁷¹Muzaffer Buyrukçu, *Günlerden Bir Gün*, Yazko Yayınları, İstanbul 1983.

nedeniyle yaşadığı sıkıntılar anlatılır. Erkan'ın bu evliliği öğrenmesi sonrası Gülsüm'ü affetmemesi ve onu aşağılayarak zulmetmesi ele alınır. Âşık olan adam kızı bir türlü affedemez ancak gönlüne de söz geçiremez. Bu ikilem ele alınmıştır.

Bir Gizli Sevdanın Çılgınları hikâyesinde, karısı ve çocuklarını terk ederek sevgilisi ile nikâhsız yaşayan Orhan'ın bir gece evinin karısı ve kayın biraderi tarafından basılıp talan edilmesi anlatılmıştır.

Resimli Roman Kişileri hikâyesinde de, resmi bir kurumda çalışan memurların birbirleriyle ilişkisi irdelenir. Memurların iş yerinde geçirdikleri bir gün anlatılmıştır.

Beyazı Karartan Acılar hikâyesinde, Zeynel isimli bir genç ele alınır. Gittiği düğünde sözlü bir kıza âşık olan ve kızdan hayır cevabı alan bu genç büyük üzüntü duyar. Halde çalışan bu gencin çalışkanlığıyla takdir topladığı da vurgulanır.

Olayların İçine Doğru hikâyesinde, her sabah erkenden buluşup iş yerine beraber giden Ünal ve Yaşar isimli iki gencin yine bir sabah iş yerine giderlerken yolda bir ceset bulmaları anlatılmıştır.

Evlerden Sokaklara Sürükleniyor Her Şeyim hikâyesinde, *Kavga* kitabında yer alan ailenin fertlerinden olan enişte Bayram'ın dolandırıcıya para kaptırdıktan sonra eve döndüğünde aile bireyleri tarafından alaya alınması anlatılır.

Fatma Teyzenin Duyguları hikâyesinde, Balkanlarda evlerini, tarlalarını bırakarak İstanbul'a göç eden bir kadın olan Fatma Teyzenin memleketine duyduğu özlem anlatılmıştır. İstanbul'a bir türlü alışamayan bu kadının İstanbul'daki düzensizlikten duyduğu rahatsızlık dile getirilir.

Günlerden Bir Gün hikâyesinde, seksenli yıllarda oluşan anarşi ortamında bir karı kocanın yaşadıkları tedirginlik anlatılmıştır. Hayat pahalılığı, tüp gaz kuyrukları, silah sesleri bu çifti rahatsız eder. Hikâyenin sonunda kocası Ayhan'la dışarıya çıkan Nesteren sürpriz bir şekilde vurulur.

2.1.1.11 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ⁷²

Evdeki Gece hikâyesinde; babası, üvey annesi ve üvey kardeşlerinin kendisini ve karısını ziyarete geldiği bir dönemde Hakkı'nın evinde yaşanan olaylar anlatılır.

⁷²Muzaffer Buyrukçu, *Hüzünlü Kar Çiçekleri*, Boyut Yayınevi, İstanbul 1987.

Üniversite öğrencileri ile polislerin sürekli çatıştıkları bir mahallede yaşayan bu ailenin, dışarıdaki olaylardan duydukları tedirginlik anlatılmıştır. Sürekli silah sesleri duyan, evlerine mermiler isabet eden bu aile, yine böyle bir çatışma ortamında büyük korkular yaşarlar. Bu ailenin birkaç saat süren bu olaylar karşısında yaşadıkları korku anlatılmıştır.

Hüzünlü Kar Çiçekleri hikâyesinde, karısı ile bir hafta sonu gezmesi sırasında yaşadığı kötü olayları anımsayan İlhan'ın başından geçenler ele alınır. İzmir'den üniversite öğrenimi için Ankara'ya gelen yeğeni Güven'in sağ sol olayları içerisinde yer alması ve bu nedenle hayatını kaybetmesi anlatılmıştır. İlhan'ın yeğenini koruyamadığı için yaşadığı üzüntü gözler önüne serilmiştir.

Yaşamı Aşkdan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği hikâyesinde, işi nedeniyle şehir dışına gidip gelen İlyas'ın şüpheleri üzerine, karısını takip etmesi ve karısının kendisini aldattığı gerçeğiyle yüzleşmesi anlatılmıştır. Bu olaydan sonra karısını öldüren İlyas'ın İstanbul'a kaçma çabası olay örgüsünü oluşturur.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesinde, birbirlerini çok sevmelerine rağmen ailelerinin karşı çıkması nedeniyle evlenemeyen Özdemir ve Hülya'nın başka insanlarla evli olmalarına rağmen ilişkilerine gizli gizli devam etmeleri anlatılmıştır.

2.1.1.12 HER YER KARANLIK⁷³

Düş Gibi Bir Şey hikâyesinde, beş yakın arkadaşın bir araya gelerek, sohbet etmeleri ele alınır. Her birisinin kadınlarla ilgili bir sıkıntısı vardır ve bu sıkıntıları birbirleriyle paylaşırlar. Yaşça diğerlerinden büyük olan ağabeyleri onlara çeşitli nasihatlerde bulunur.

Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli hikâyesinde, bir karı kocanın birlikteliği irdelenir. Birbirlerini seven ve çok iyi anlaşılan bu çifti, çeşitli entrikalarla birbirine düşürmeye çalışan eltisiyle, kadının verdiği mücadele anlatılmıştır. Hikâyenin sonunda eltisiyle bağlarına koparan kadın büyük bir yükten kurtulur.

⁷³Muzaffer Buyrukçu, *Her Yer Karanlık*, Cem Yayınevi, İstanbul 1989.

Kayguların Gölgesinde hikâyesinde, bir karı kocanın bir günleri anlatılmıştır. Çok iyi anlaşılan bu çiftin sabah beraber kahvaltı yapmaları beraber işe çıkmaları ve iş yerlerinde geçirdikleri zaman ele alınmıştır.

Her Yer Karanlık hikâyesinde, resmi bir kurumda müdürlük yapan Şevket'in, karısının akrabası olan ve şoförlük yapan Taceddin ile yıllardır yaptığı birikimi ortaya koyarak taksi alma girişimi ve bu girişimde karşılaştıkları olumsuzluklar ve yaşadığı stres anlatılır.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde; anne, baba ve çocuktan oluşan bir ailenin yaşantıları ele alınmıştır. Bir sabah Fuat'ın alışveriş için sokağa çıkmasıyla Gülay'la karşılaşım yasak bir ilişkiye başlamaları anlatılır. Fuat'ın sevgilisiyle vakit geçirebilmek için verdiği mücadele irdelenir.

Her Şey Bir Anda hikâyesinde, resmi bir dairede memur olarak çalışan Engin'in iş yerindeki arkadaşı Mine ile yakınlaşması ve bu yakınlaşma üzerine eski karısı Tülin'in annesiyle birlikte kendisine yaptığı zulümleri anımsaması anlatılmıştır. Yaşadığı kötü olaylar yüzünden kafası karışık olan Engin'in içinde bulunduğu ikilem anlatılır.

Herkesin Bildiği Şeyler hikâyesinde, treni kaçıran Erdoğan'ın, istasyonda tanıştığı Yasemin ile istasyonda yaptığı ayaküstü sohbet hikâyenin olay örgüsünü oluşturur.

2.1.1.13 BİN HÜZÜN⁷⁴

Bir Pazar Sabahı Ya da Şulenaz hikâyesinde, bir pazar sabahı erkenden uyanan Adnan'ın hatıralara dalması ve sonrasında karısıyla birlikte yaptığı sabah kahvaltısı anlatılır. Adnan'ın hatıralarında eski sevgilisiyle tanışmasını, amcasının oğlunu hapishanede ziyaretini anımsar.

Gecenin Kıyısında İlkbahar hikâyesinde, müdürlük yaptığı iş yerinden hastalığı nedeniyle rapor alan ve evinde dinlenen Eşref'in karısından çok sıkıldığı ve yeni maceralar hayal ettiği bir dönemde, kocasıyla kavga edip evlerine sığınan Gülten ile yaşadıkları yasak aşk anlatılır.

⁷⁴Muzaffer Buyrukçu, *Bin Hüzün*, Cem Yayınevi, İstanbul 1990.

Nice Yokuşlardan Sonra hikâyesinde, oğlunun ziyaretine geleceği haberini alan Bülent'in ilk evliliğinde yaşadığı kâbusları anımsaması anlatılır. İkinci kez evlenen Bülent mutlu bir şekilde hayatına devam ederken ilk eşinden olan oğlunun ziyarete geleceği haberiyle ilk evliliğini anımsar. Kendisine hayatı zehir eden ilk karısından kurtulabilmek için yoğun çaba sarf ettiği dönemler aktarılır.

Minibüs Şarkıları hikâyesinde, iki yakın arkadaş olan Uğur ile arkadaşı Ali Kemal'in evli, bekâr ayırt etmeksizin çevresindeki kadınları ayartmak için harcadıkları çaba ve beraber oldukları kadınlar anlatılmıştır.

Sıkıntı hikâyesinde, öğretim üyesi olarak bir üniversitede çalışan Celal'in, üniversiteden atılmasıyla yaşadığı bunalım anlatılmıştır. İşsiz kaldıktan sonra evinde vakit geçiren adamın karısıyla olan ilişkisi, psikolojik durumu, düşünceleri, insanlara bakışı ele alınır.

Bir Gün Önce hikâyesinde, evli bir adam olan Selçuk'un, yasak aşk yaşadığı sevgilisi Banu'nun karısından boşanması ve kendisiyle evlenmesi teklifini yerine getirememesi nedeniyle, Selçuk'tan ayrılması ve bu ayrılık üzerine boşluğa düşen Selçuk'un bu dönemde başka kadınlarla beraberliği ve Banu'yla tekrar beraber olma çabası anlatılmıştır.

Bin Hüzün hikâyesinde, üç yakın arkadaşın beraber gittikleri meyhanede yeni tanıştıkları insanlarla yaptıkları sohbetler irdelenir. Bu arkadaşların kadınlarla problemi vardır. Birinin karısı bir tır şoförüyle İran'a kaçar, diğeri nişanlısından ayrılmıştır.

Kanlı Bilal hikâyesinde, anlattığı hikâyelerle çevresinde belli bir üne kavuşmuş bir adam olan Bilal'ın, hikâye anlatacak bir kalabalık bulması ve kalabalığa karısının kendisini aldatırken yakalayıp öldürdüğü günü hikâye gibi anlatması ele alınır.

2.1.1.14 ŞARKI GİBİ⁷⁵

Delifışek Kahkahalar hikâyesinde, yakın arkadaş olan beş gencin kadınlarla olan ilişkileri, serserilikleri, birbirleriyle olan arkadaşlıkları ele alınır. Çevrelerindeki kadınlara rahat vermeyen bu gençlerin, kadınlara olan aşırı zaafı anlatılmıştır.

⁷⁵Muzaffer Buyrukçu, *Şarkı Gibi*, Gendaş AŞ., İstanbul 1992.

Şarkı Gibi hikâyesinde, geçen kahramanlardan bazıları bir önceki hikâyenin de kahramanlarıdır. O beş gençten üç tanesi bu hikâyede de olayların içerisinde. Yanlarında yeni bir arkadaşları daha vardır. Bunların çapkınlık yapabilmek için düğün davetiyesi ayarlayarak tanımadıkları düğünlere gidip kadınlarla kurdukları ilişkiler anlatılmıştır.

Neşeler, Sesler, Acılar hikâyesinde de aynı şahıs kadrosu vardır. Bu arkadaşların kurdukları ilişkiler, beraber oldukları kadınlar, gittikleri düğünlerde başlarından geçen olaylar anlatılır.

Gönüllü Polisler Düğünde hikâyesinde, bu gençlerin kurdukları çarpık ilişkiler, kötü alışkanlıklar ele alınır. Kadınlara aşırı zaafı üzerinde durulur.

İsrganların Dansı hikâyesinde, bu gençlerin hırsızlık, darp gibi olaylara karışması anlatılmıştır. Çevresindeki insanlara zarar veren bu serserilerin genelde bütün hikâyelerde birbirleriyle ilişkisine de değinilmiştir.

2.1.1.15 YÜZÜN YARISI GECE⁷⁶

Yüzün Yarısı Gece hikâyesinde, başından kötü olaylar geçmiş dört yakın arkadaş olan Hasan, Nuri, Hamdi ve Hikmet'in bir ormanda kurdukları çadır ve yaşadıkları sefil hayat ele alınır. Bu gençler tanıtıldıktan sonra aile hayatları, yaşadıkları kötü olaylar, aşkları, sıkıntılarından kurtulmak için sarıldıkları kötü alışkanlıklar anlatılır.

Şeytanın Jandarma Kumandanı hikâyesinde, avukatlık yapan ve bir iş gezisinden dönen Oktay'ın, uzun süre ayrı kaldığı karısına olan aşkı ve aşırı kıskançlığı nedeniyle başına gelen olaylar anlatılmıştır. Daha öncede kıskançlığı nedeniyle başını belaya sokmuş olan Oktay, karısını yeğeninden bile kıskanmaktadır.

Yeniden hikâyesinde, karısına sokak ortasında şiddet uygulayan bir adama müdahale eden Hakan'ın; o olayda yaralanması, yaralandıktan sonra evde uzun bir süre yatmak zorunda kalması, bu uzun istirahattan sonra tekrar normal hayatına dönmesi anlatılmıştır. Gencin ailesi hakkında bilgi verilir. İyileştikten sonra tekrar dışarıya çıkan bu gencin arkadaşlarıyla geçirdiği vakit hikâyede geniş yer tutar.

⁷⁶Muzaffer Buyrukçu, *Yüzün Yarısı Gece*, Bilgi Yayınevi, Ankara 1994.

Hotozlu Şevkiye Hanımın Elmasları fantastik bir hikâyedir. Bir hafta sonra evlenecek olan Yıldırım'ın, abisi Doğan'ı masal ülkesinde ziyareti ve bu ziyaret sırasında abisinin babaannesine ait Kıbrıs'a kaçırılan elmasları geri almasını istemesi anlatılır. Bu istek üzerine nişanlısıyla vedalaşıp Kıbrıs'a giden Yıldırım'ın başından geçen olaylar anlatılır.

Karmaşanın İçinde Yanan Ateş hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Sürekli namus cinayetlerinin işlendiği bir ortamda, annesinin hasta babasını aldattığını düşünen bir gencin ağabeylerinin de yardımını alarak annesini öldürme planları yapması anlatılmıştır.

Mor Karanfil ve Ceviz Oynayan Kızlar hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Bir öğretmenin başından geçenler anlatılmıştır. Öğrencilerinden Ömer Muharrem'in annesi kocasını kayını ile aldatmaktadır ve bunu öğretmen bilmektedir. Kadın kaynının ölümü üzerine bu sırrı kimseye vermeyen öğretmeni ödüllendirmek ister ve öğretmenle ilişki kurar. Bu ilişki sonrasında öğretmen masal diyarlarına gider ve Şehrazat'la birlikte olur.

2.1.1.16 BİR AŞK DAHA⁷⁷

Tapınak ve Börek hikâyesinde, beraber nikâhsız yaşayan iki üniversite öğrencisinin hayatları irdelenir. Nikâhları olmadığı için ev sahipleri evden çıkarmak ister. Aileleri ile de araları bozuktur. Ayrıca adamın en yakın arkadaşı olan Tarık'ta anlatıcının kız arkadaşı Nuray'dan hoşlanmaktadır. Bu zorluklar içerisinde Nuray'ın hamilelik haberiyle her şeyin yoluna girmesi anlatılır.

Dünlerden Biri hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Karısıyla kavga eden bir adamın bir Afganlı kadınla yasak aşk yaşamayı, recim edilecekleri zaman toprağı kazarak kurtulmaları, kadını Avrupa'ya gönderen adamın insanlar arasında kılık değiştirerek dolaşması, kayınpederinin askerleri her yerde onu ararken, Berlinli bir kızın yarım etmesi anlatılır.

Bir Aşk Daha hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Arkadaşlarıyla meyhaneye giden bir adamın, orada Eleni ile tanışıp yakınlaşması ve bu ilişkiyi duyan Apollon'un, ceza olarak adamı hadım etmek istemesi, ancak Apollon'un oğlu

⁷⁷Muzaffer Buyrukçu, *Bir Aşk Daha*, Sel Yayıncılık, İstanbul 1997.

Niyakoros'un cezayı erteletmesi anlatılır. Karşısına çıkan Romalı bir askerle vuruşacaklarını, kazanırsa cezasının kalkacağını öğrenmesi ancak düellodan kaçtığı anlatılır.

O Günkü Gibi hikâyesinde, “yasak aşk” konusu ele alınır. Çok sevmesine rağmen Müjgan'ın babasının karşı çıkması nedeniyle Müjgan'la evlenemeyen anlatıcının mücadelesi anlatılmıştır. Başka bir adamla evli olan Müjgan'ın görünüşü Figen de anlatıcıdan hoşlanmaktadır. Anlatıcı Müjgan'la birlikteliğine yardımcı olması şartıyla görünüşü Figen'le de birlikte olur.

Ufuklardaki Cambazların Gösterileri hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Anlatıcının evli olan Malezyalı kız kardeşi, dayısının oğlu ile kocasını aldatır. Filmlerde rol alan dayısının oğlu ile kız kardeşini yakalayan anlatıcı her ikisini de polise teslim eder.

Sıkıntılı Bir Gezinti hikâyesinde, Selahattin'in karısı ile evde otururken kayını Ergun ve karısı Mine'nin ziyaretlerine gelmeleri sonrası, Selahattin'in zaten yasak aşk içerisinde olduğu Mine ile ilişkileri anlatılmıştır.

Kara Gölgenin Örümceği hikâyesinde, “aldatma” konusu irdelenmiştir. Kocası Gültekin'in hastalığında onun iş yerinde çalışan Tayfun'la birlikte olan Berna bu birliktelikten pişmanlık duyar ancak Tayfun tehditle kadına yaklaşır. Tatile gidecekleri bir gün kadına saldırırken Gültekin gelir. Gültekin karısına saldıran adamı döver ve karısından neler olduğunu öğrenmek ister. Olayları öğrendikten sonra boşanma kararı alan Gültekin, iradesizliği sebebiyle Berna tarafından yumuşatılır ve barışır.

Yüreğin İçine Kazılan hikâyesinde, evine uğrayamayan ve sürekli meyhanelerde gezen bir adam olan Turgut'un oğlu ile yaşadığı problemler anlatılır. Okulunu yarıda bırakıp serseri bir hayat yaşayan oğluna söz geçiremeyen Turgut sonunda evi terk eder.

Masa hikâyesinde, çok severek evlendiği kocasından boşanma aşamasına gelmiş bir kadın olan Figen'in bir kitap fuarında otururken tanıştığı insanlar ve onlarla yaptığı sohbetler anlatılmıştır.

Bir Serüven hikâyesinde, otobüste seyahat eden Yakup'un kendisini ölen kocasına benzettiği için yakınlık kuran Ulviye ile kurduğu ilişki ele alınır. Kadının bir de çocuğu vardır. Çocuk babası zannettiği adama büyük yakınlık gösterir. Fırsatı kaçırmak istemeyen Yakup ise evlerine kadar gider. Daha yakından tanışır.

2.1.1.17 TELEFON KONUŞMALARI⁷⁸

Muzaffer Buyrukçu, **Gizli Rüzgârlar** isimli hikâyesinde telefon sesinden rahatsızlık duyan, sürekli yanlış aramalar ve sapıklarla muhatap olmaktan sinirleri bozulmuş bir adam olan Yakup'un yaşadıkları anlatılmıştır. Duyduğu bu rahatsızlığı giderebilmek için çeşitli yollar deneyen ancak bir türlü kurtulamayan Yakup'un telefonda ailesinden insanlarla yaptığı görüşmelerde hikâyenin olay örgüsünü meydana getirir.

Gece Arayan Gölgeler hikâyesinde, yazarlık yapan İsa'nın çevresindeki insanlarla ilişkisi ele alınmıştır. Kadınlara zaafi bulunan adam kendisine ilgi duyan evli komşusu Selda ile beraber olmayı düşünür. Ayrıca yazılarını takip eden ve kendisine hayran olduğunu söyleyen bir kadınla da telefonda tanışmıştır. İsa'nın hiç tanımadığı bu kadına karşı kurduğu hayaller anlatılır.

Muzaffer Buyrukçu **En Lezzetli Yemekler** hikâyesinde, çapkınlık konusunu ele almıştır. Yakın iki arkadaşı olan Selçuk ve Oğuz'un telefonda birbirlerine çapkınlık maceralarını anlatmaları hikâyenin olay örgüsünü oluşturur.

Muzaffer Buyrukçu **Pizza Olayı** hikâyesinde, toplum tarafından kabul edilmeyen davranışlara maruz kalan insanların yaşadıkları bunalımları anlatır. Kadınların çalıştıkları yerlerde uğradığı tacizler, toplumda var olan sapık insanların masum insanların hayatlarını zehir edici gibi konulara değinir. Ailesinde birçok insan bu tip sorunlarla karşı karşıya gelmiş bir karı kocanın, onları davet ettiği yemek için yaptıkları hazırlıkları ve endişelerini anlatır.

Banya Durağında Cinayet hikâyesinde, bir karı kocanın başından geçen olaylar ve ilişkileri konu edilmiştir. Bankere para kaptıran Emin, parasını almak için uğraşmaktadır. Bir akşam Bursa'dan gelen baldızın ziyaretiyle mutlu olurlar ve anılar tazelenir. Bursa'da yaşadığı yasak ilişkiyi ve sevgilisini anımsayan Emin o günlere

⁷⁸Muzaffer Buyrukçu, *Telefon Konuşmaları*, Sel Yayıncılık, İstanbul 1997.

döner. Geçirdiği güzel günleri anımsar. Bursa'daki akrabalarından aldıkları haberlere ve hatıralara da değinilir. Bu diyaloglar olay örgüsünü oluşturur.

Tadların Altındaki Kirlere hikâyesinde Muzaffer Buyrukçu, karısını çok seven bir adam olan Enver'in onu kaybetme korkusunu ele almıştır. İki kez ameliyat geçiren karısının ölmesinden korkan adam karısına gözü gibi bakmaktadır. Enver çocukluğunda babası tarafından istenmemiş ve ilgi görmemiştir. Babası istemediği için annesi Enver'i gizlice doğurmuştur. Ancak o büyüdükten sonra babasını affetmiştir. Babasının hastalığında, Enver'in onunla ilgilenmesi babasına derin bir vicdan azabı yaşatır. Ayrıca çok kez iyilik yaptığı yakınlarının birçoğundan gördüğü kötülüklerde Enver'i sarsmıştır.

Muzaffer Buyrukçu **Uzaklardan Bir Ses** hikâyesinde, uzun zaman görüşmemiş iki yakın arkadaşın telefon görüşmelerini konu alır. Bu iki arkadaş telefonda geçmişte yaşadıkları güzel günleri yâd ederler. Hikâyenin kahramanlarının hayatlarına da değinen yazar, kaybettiği karısının kendisini aldattığından duyduğu şüpheden dolayı oğlunu dahi kabullenemeyen Kerem'in evhamı ve çektiği ıstıraba da değinir.

Cadılar ve Ana hikâyesinde, yakın iki arkadaş olan Nilgün ve Belgin'in telefon görüşmeleri konu alınmıştır. Telefonda birbirlerine yaşadıkları sıkıntıları ve dertlerini anlatırlar. Nilgün çocuğu olmadığı için yaşadığı sıkıntıları anlatırken Belgin ise evli bir adamla yaşadığı yasak ilişkiden bahseder. Birbirlerine nasihatlerde bulunurlar. Hikâyenin olay örgüsü bu diyaloglardan ibarettir.

Ölümün Tahsildarları hikâyesinde, almış olduğu davadan dolayı yaşamış olduğu tedirginliğin yanında, evli bir kadınla ilişki yaşayan Nuri'nin içinde bulunduğu durum anlatılır. Uzun süre sevgilisinden haber alamayan Nuri, sevgilisi Kezban'ın telefon edip babasının öldüğünü bildirmesiyle şoke olur. İstemediği bir adamla kızını evlendiren baba, ölmeden Kezban'ın boşanıp sevdiği insanlar evlenmesini vasiyet eder. Bunun üzerine evlenen çift varlıklı babanın mirasını da beraber yönetirler.

Muzaffer Buyrukçu **Aşk Bir Rüya Herkesin Görmediği** hikâyesinde, bir kadının, kardeşi için yaptığı fedakârlıkları anlatır. Kardeşi için sevdiği adamdan

vazgeçen kadının yıllar sonra tekrar mutlu olması konu edinmiştir. Aynı adama âşık olan iki kardeşten küçük olan Beyhan Cevat'la evlenir ancak adam da Gülhan'a âşıktır. Kız kardeşinin mutlu olması için aradan çekilen Gülhan da başka bir adamla evlenir. Yıllar sonra her ikisinin de çocukları olur ve bu çocuklar da birbirlerini severler. Eşlerini kaybetmiş olan kahramanların aşkları tekrar alevlenir. Anne babalarının durumlarından haberdar olan çocuklar ise bu mutluluğu fazlasıyla hak ettiklerine inandıkları anne babalarının mutlu olması için çaba sarf ederler.

Mecburiyet Sütlacı hikâyesinde, tansiyon hastalığına yakalanmış ve perhiz yapan Erkan'ın düştüğü durumdan duyduğu şikâyet dile getirilmiştir. Bu hikâyenin olay örgüsünü Erkan'ın yapmış olduğu telefon konuşmaları oluşturur. Yurt dışında yaşayan kardeşinin ölümünden sorumlu tuttuğu yengesi, kızını bir Almanla evlendireceği haberini vermek için telefon edince bu durumdan büyük rahatsızlık duyan Erkan yengesinin artık kendisini aramamasını ister. Yengesini ve yeğenini ahlaksızlıkla suçlar.

2.1.1.18 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ⁷⁹

Muzaffer Buyrukçu *Kaygıların Gölgesinde 2* hikâyesinde, karı koca ilişkilerine değinmiştir. Birbirini çok seven Orhan ve Filiz'in evlilikleri ve Filiz'in iş yerindeki arkadaş ilişkilerini ele almıştır. Mutlu bir evlilikleri olan çift çevresindeki herkes tarafından takdir edilir. Çevrelerindeki insanlar böyle mutlu bir birlikteliği yakalamanın zorluğundan bahsederler. Kadının iş yerinden arkadaşları böyle mutlu bir birlikteliğin nasıl yakalanacağı konusunda fikirler alırlar. Ayrıca memur olarak çalışan kadın ve bayan iş arkadaşları üzerinden de kadınlar arasındaki ilişkiler göz önüne serilmiştir.⁸⁰

Kaygıların Gölgesinde 3 kitabın ikinci hikâyesidir. *Kaygıların Gölgesinde 2* hikâyesinin devamı niteliğindedir ve kahramanları aynıdır. Birinci hikâyede geçen Filiz'in iş arkadaşlarından biri eşi tarafından aldatılmıştır. Eşini sekreteri ile beraber yakalayan kadın bunun üzerin eşinin bütün mal varlığını almak için mahkeme başvurmuştur. Bu olay üzerinden aldatılma konusu işlenir. Orhan üzerinden de bir

⁷⁹Muzaffer Buyrukçu, *Dumanı Tüten Çay Gibi*, Sel Yayıncılık, İstanbul 1999.

⁸⁰Kitap *Kaygıların Gölgesinde 2* hikâyesiyle başlar. *Kaygıların Gölgesinde 1* hikâyesi *Her Yer Karanlık* kitabında yer almaktadır.

vaka anlatılır. Erkeğin uzaktan akrabası olan bir adamın başından geçenler anlatılmıştır. Adamın evde olmadığı bir sırada iş arkadaşı kapısına dayanır ve karısı ile beraber olmak ister. İffetli bir kadın olan eşi ise adamı öldürüp hapishaneye girer.

Ay Kokuyor hikâyesinde, aldatma konusu işlenmiştir. Birkaç kez düşük yapan ve çocuk sahibi olamaması stresi üstüne, evlerinin soyulması da eklenince bunalıma giren bir kadın olan Nur ve onun kocası Tamer'in durumu anlatılmıştır. Kadın yaşadığı buhran sonucunda hafızasını yitirip hastaneye yatar, kocası Tamer ise karısının yokluğunda dul bir kadın olan karşı komşusu Tülin ile gizli bir ilişki kurar. Aldatmasına rağmen eşi iyileştikten sonra ona döneceğini söyleyen Tamer eşinin ölüm haberini alır.

Camsız Zaman Pencereleri hikâyesinde, Muzaffer Buyrukçu bir dolmuşta seyahat eden yolcuların her birinin hayatlarını anlatır. Dolmuşta seyahat eden bireyler vasıtasıyla çarpık ilişkilerden, işçilerine sarkan patronlardan, kadınları kandırmak için erkeklerin oynadıkları bin bir türlü oyunlardan, kocasını bırakıp başka erkeklerde kaçan kadınlardan, para için insani değerlerin yok edilmesinden ve bozuk düzenden bahseder.

Yolculuk Var Her Yere hikâyesinde, bir arkadaşının isteği üzerine Ankara'dan İstanbul'a seyahate çıkan Selçuk'un başından geçenler anlatılmıştır. Selçuk yıllar önce İstanbul'a taşınmış olan çocukluk arkadaşının, karısı tarafından zehirlenmeye çalışıldığını ve arkadaşının bunu kanıtlayacak delilleri olduğunu söylemesi üzerine onu ziyarete gitmeyi uygun görür. Ziyaret için yola çıktıktan sonra yolda karşılaştıkları durumlar hikâyenin olay örgüsünü oluşturur. Karısını kanserden kaybeden Selçuk, otobüs firmasında çalışan bir kadınla kaçamak yapmaktadır. Seyahat ettiği otobüsün hostesi Yonca ise sevgilisinin arkadaşısıdır ve aralarındaki ilişkiden haberdardır. Ancak o da alttan alta hikâyenin kahramanını beğenmektedir. Otobüste yan yana koltuklara denk geldiği Neslihan da ilişki kuran kahraman birbirine sezdirmeden bu kadınlarla beraber olmak ister ve bunun için çaba gösterir. Kadınlar ise hikâyenin kahramanı ile beraber olabilmek için adeta yarışa girerler.

Sıradan Bir Olay hikâyesi, küçük bir memur olan Erol'un zengin olma hayallerini anlatır. Bu hayalin zengin bir kadınla evlenerek olacağını düşünen Erol

içinde bulunduğu durumu sefalet olarak görür. Aynı zamanda komşusunun kızından da hoşlanan Erol onunla birlikte olmak ister ancak kızın evlilik dışı ilişkileri uygun görmemesi nedeniyle birlikte olamaz. Bir piknikte tanıştığı zengin bir ailenin kızıyla evlenmeyi düşünür ve niyetini sezdirmeden onu kendine âşık ederek evlilik yapmaya çalışmaktadır.

Muzaffer Buyrukçu, *Sonsuz Bir Film* isimli hikâyesinde yasak bir aşk ve aldatma konusunu işlemiştir. Yalnız yaşayan bir kadın olan Seval'in ablasının kocası Ferhat ile yaşadığı gizli aşk anlatılır. Seval'in ablasına yakalanmaktan duyduğu tedirginlik sık sık dile getirilir. Ferhat karısının hasta olduğu ve kısa bir süre sonra öleceği haberiyle gelince Seval yıkılır; ancak ablası, Ferhat'ın Seval'le evlenmesini vasiyet etmiştir. Ablasının ölecek olmasına üzülen ancak sevdiği adama kavuşacak olmanın mutluluğunu duyan Seval'in içinde bulunduğu ikilem anlatılmıştır.

İncecik Sevinçlerin Ucunda hikâyesinde, Muzaffer Buyrukçu aşk konusunu işler. Hikâyenin kahramanı olan Nazım resmi bir kurumda beraber çalıştıkları Ela'dan hoşlanır ancak bir türlü duygularını ona aktaramaz. Bir yemekten sonra birbirlerine yakınlaşmaları sonucunda konuşmaya karar verir ve ona hissettiklerini anlatabilmek için verdiği mücadele hikâyenin olay örgüsü oluşturur.

Kitabın son hikâyesi olan *Acayip Garaip Adalarında Bir Papağan, Üç Sevgili, Üç Kafeterya* hikâyesi fantastik bir hikâyedir. İşlediği cinayet sonucu Karaip'e kaçan kardeşinin peşinden giden Nihan ve onun sevgilisi olan hikâyenin anlatıcısının Karaip'te yaşadıkları anlatılmıştır. Karaip'te bir papağan onlara yardımcı olur. Papağan onlardan istedikleri şeyleri yapmaları sonucunda hep mutlu olurlar. Bu nedenle papağanın onlara rehberlik etmesinden memnundurlar. Papağan anlatıcının orada 2 farklı kadınla birlikte olmasını sağlar. Hikâyenin sonunda anlatıcı papağanında tavsiyesiyle Karaip'te üç kafeterya açarak her birinin başına bir sevgilisini geçirerek Karaip'e yerleşmeye karar verir.

2.1.1.19 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME⁸¹

Sürükleniş hikâyesinde monotonlaşmış bir evlilik ele alınır. Karısından sıkılan bir adamın kafasında maceraya atılma planları yapması anlatılmıştır. Aynı zamanda

⁸¹Muzaffer Buyrukçu, *Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme*, Adam Yayınları, İstanbul 2001.

hikâyenin anlatıcısı da olan bu adam maceraya atılabilmek için en uygun aday olarak kocası tarafından terk edilmiş alt komşusunu Saime'yi görür.

Bitli Kız ve Dansöz Nena hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Ablası öldürülen bir adamın, ablasının intikamını alabilmek için yapmış olduğu araştırmalar anlatılır. Bu araştırmalara Kemal Sunal gökyüzünden balonla katılır. Adama yardım eden birçok kişi vardır.

Kapılar hikâyesinde, evleri kaçak olduğu için belediye tarafından yıkılacak olan bir ailenin içinde bulunduğu zor durum irdelenmiştir. Bu ailenin oğlu olan Mustafa evlerinin yıkılmaması için birçok yere başvurur ve hep olumsuz yanıt alır. Bu da hikâyenin olay örgüsünü meydana getirir.

Eve Dönerken hikâyesinde, bir Ramazan günü alışverişe çıkan İsmet'in alışveriş esnasında kafasından geçenler aktarılmıştır. Hikâyede “aldatma”, “namus cinayeti”, “ölüm” gibi temalar işlenmiştir. İsmet'in babası annesini başka bir kadınla aldatmaktadır. Ayrıca komşusu da kocasını aldatırken yakalanır ve kocası tarafından sevgilisiyle birlikte öldürülür. Etrafında birbirini aldatan insanlar varken mutlu bir evlilik süren İsmet çocuğunun ölümüyle sarsılır. Karısı tarafından da suçlanan İsmet birkaç kadınla bir süre kafa dağıttıktan sonra karısına döner ve tekrar mutlu evliliklerini sürdürürler.

Kuyruklu Yıldız Çiçeği hikâyesinde de bir yasak aşk ele alınmıştır. Turhan beraber olduğu Arzu'ya kaçamak buluşmaları bırakıp beraber yaşamayı tavsiye eder. Bunun üzerine Arzu kocası Sadık'tan ayrılmaya karar verir. Ayrılma kararını söylemek için gittiğinde kocasının kendisini bırakmaması üzerine evden kaçır, peşinden koşan Sadık ise kamyonun altında kalır ve hayatını kaybeder.

Saçak Altında hikâyesinde, yağmurlu bir havada saçak altına toplanan insanların orada kaynaşmaları ve sohbet etmeleri anlatılmıştır. Hikâyenin kahramanı olan Metin, saçak altına sığınır ve orada insanlarla sohbet eder. Bu sohbetler esnasında tanıştığı Sinem'le samimi olur ve beraber yemeğe giderler.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme hikâyesinde, çok güzel bir kadın olan Gül'e hosteslik yaptığı dönemde evlendiği çok zengin bir adam olan Cezmi Bey'in yapmış olduğu doğum günü partisinde yaşanan olaylar gözler önüne serilir. Gül'ün

yasak aşk yaşadığı hikâye yazarı Özkan ile o partide beraber olması ve Cezmi Beyin onları beraberken yakalaması üzerine partideki kadınlardan İtir ile ilişki kurması anlatılmıştır. Tamamı elit davetlilerden oluşan bu partide yaşanan ahlak dışı durumlar irdelenir.

Renksiz Görüntüler hikâyesinde, ailelerinin karşı çıkmasına rağmen evlenen Emre ve Dilek'in, Emre'nin ablası Gönül'ün ziyarete geleceği haberi üzerine yaptıkları hazırlıklar anlatılmıştır.

Olaylı Bir Yaz Gecesi hikâyesinde, aynı mahallede yaşayan insanların birbirleriyle olan yakın komşuluk ilişkisi, yaşanan aşklar, arkadaşlıklar ele alınmıştır. Mahallede sevilen bir genç olan Ulvi'nin bir gece mahallenin huzurunu kaçıran serserilere mahallenin gençleriyle birlikte saldırması ve çıkan olaylar anlatılmıştır. Aynı gece mahalleden bir kız da evden kaçır. Mahallenin o gece yaşadığı çalkantı anlatılır.

2.1.1.20 İPEK PİJAMALI KATİLLER⁸²

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesi, fantastik bir hikâyedir. Darbe yapmak isteyen bir adamın örgütlenmesi anlatılır. Aynı zamanda hikâyenin anlatıcısı olan bu adam istediği zaman görünmez olur. Dayısı tarafından bir köye yollanan anlatıcı bu köyde evli bir kadınla aşk yaşar. Ayrıca kendi karısı da başka bir adamla aşk yaşamaktadır. Köyün ağasının âşık olduğu kadına zulmetmektedir. Köylüyü ağaya karşı ayaklandıran anlatıcı sonunda ağanın öldürülmesine sağlar.

Sokaklara Sıçrayan Olaylar hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Kaybolan kardeşini ararken polisler tarafından iftira ile tutuklanan bir adamın bir taraftan kaçarken diğer taraftan kardeşini araması anlatılmıştır. İsmi verilmeyen bu adam hikâyenin anlatıcısıdır.

İpek Pijamalı Katiller hikâyesinde karısı tarafından aldatıldığını ve karısının sevgilisiyle kaçmak üzere olduğunu kayın biraderinden öğrenen Nejat'ın, kayın biraderi Melih'e karısını ve karısının sevgilisini öldürüp Paris'e kaçması talimatı vermesi anlatılmıştır.

⁸²Muzaffer Buyrukçu, *İpek Pijamalı Katiller*, Alkım Yayınevi, İstanbul 2004.

Karın Sesi Yoktu hikâyesinde, bir karı kocanın gece karın yağışını izlemeleri ve o gecenin gündüzünde karlar üzerinde yaptıkları gezinti ve alışveriş anlatılmıştır.

Onu Gördüğüm Gün hikâyesinde, âşık olduğu kadının peşinde günlerce dolaştıktan sonra onunla konuşan ancak olumsuz cevap alan Kemal'in uzun uğraşlar sonrası Gülay'ı kandırması ve beraber olmaları anlatılmıştır. Beraberlikleri sırasında kavga ederler ve Gülay'ın Kemal'i polise şikâyet etmesiyle Kemal hapishaneye düşer. Daha sonra serbest bırakılınca ilk tanıştıkları yere giden Kemal orada Gülay'la karşılaşır ve yeniden ilişkileri başlar.

Dişlerinde Yağmur Damlaları hikâyesinde, yakın arkadaş olan Oğuz, Bülent ve ismi verilmeyen anlatıcının birbirleriyle olan ilişkileri anlatılmıştır. Maddi konularda aralarında bazı sıkıntılar bulunan bu arkadaşların, beraber geçirdikleri zamanlar anlatılır.

Kırmızı Gül Demet Demet hikâyesinde, bir karı kocanın uykusuz geçirdikleri bir gece yaptıkları konuşmalar anlatılır. Erdal baldızının haftada üç gün evlerine yemeğe gelmesinden duyduğu memnuniyetsizlikten bahseder. Karısı Burcu, babasının evlenebilmek için yaptıklarını ve başlarından geçenleri anlatır. Erdal bu hikâyeyi dinlemekten büyük zevk almaktadır.

Tedirginlik Salıncağı hikâyesinde, evli bir adam olan Yalçın'ın evli bir kadın olan Yeşim ile yaşadığı yasak aşk anlatılır. Karısı Fatoş'un yurt dışından gelen misafiriyle ilgilenmesini fırsat bilen Yalçın'ın vaktini sevgilisiyle değerlendirmesi anlatılmıştır.

Beklenen Yolcu hikâyesinde evli bir çift olan Ayhan ile Nesteren'in evlerine ziyarete gelecek olan Ayhan'ın ablası için yaptıkları hazırlık anlatılmıştır.

Gülme Ağacının Halkaları hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Kimsenin nereye gittiğini bilmediği bir otobüs yolculuğu sırasında kahramanın başından geçen fantastik olaylar anlatılır.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesi fantastik bir hikâyedir. İranlı bir mollanın kızıyla yasak aşk yaşayan evli bir adamın Acem polisler tarafından yakalanıp karısına teslim edilmesini anlatır. Karısı başka bir adamla kaçınca o da tekrar İranlı kızı aramaya koyulur. İranlı sevgilisini aramasına yardımcı

olan Helikopterli kızla da yakınlaşan adam bundan sonraki hayatını ikisiyle birlikte geçirir.

Mayhoş Şeylerle Birlikte hikâyesinde, komşusu Zehra ile geçinemeyen Fatma'nın, Zehra'nın kızına doğum günü partisi vermesi ve Fatma'nın kocası Yücel'in bu partiye katılması nedeniyle yaşadıkları tartışmalar anlatılmıştır. bu tartışma sırasında karısına şiddet uygulayan Yücel kendini affettirebilmek için yoğun çaba sarf eder.

Sıkıntı hikâyesi *Bin Hüzün* kitabında yer alan bir hikâyedir ve o başlık altında incelenmiştir.

Tünelin Ucunda Işık Yok hikâyesinde, kocasını bir türlü sevmeyen bir kadın olan Nadire'nin, kayın validesiyle tartışması sonucu, kocası Cevat'la yaşadıkları kavgalar anlatılır. Karısına söz geçirememenin verdiği sıkıntıyla, biraz da annesinin telkinleriyle karısına şiddet uygulayan Cevat, karısının boşanma kararı alıp, evden gitmesiyle büyük pişmanlık duyar.

Gülizar'ın Mavisi hikâyesinde, mutlu bir evlilikleri olmasına rağmen, çocukları olmadığı için kocasının kendisinden boşanacağı korkusuyla yaşayan Songül'ün içinde bulunduğu durum anlatılır. Karısını sevmesine rağmen Kenan komşularının kızı Gülizar ile de ilişki içerisindedir.

2.1.1.21 AY KOKUYOR⁸³

Ay Kokuyor seçme öykülerden oluşturulmuştur. Muzaffer Buyrukçu'nun yayımlanan son kitabıdır ve hikâyeleri Muzaffer Buyrukçu kendisi bizzat seçerek kitaba koymuştur.

İkinci Hasan hikâyesi, *Mağara* kitabında incelenmiştir.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesi, *Şarkılar Seni Söyler* kitabında incelenmiştir.

Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli hikâyesi, *Her Yer Karanlık* kitabında incelenmiştir.

Yüzün Yarısı Gece hikâyesi, *Yüzün Yarısı Gece* kitabında incelenmiştir.

⁸³ Muzaffer Buyrukçu, *Ay Kokuyor*, Dünya Kitapları, İstanbul 2004.

Bir Aşk Daha hikâyesi *Bir Aşk Daha* kitabında incelenmiştir.

Ufuklardaki Cambazların Gösterileri hikâyesi, *Bir Aşk Daha* kitabında incelenmiştir.

Bamya Durağında Cinayet hikâyesi, *Telefon Konuşmaları* kitabında incelenmiştir.

Ay Kokuyor hikâyesi, *Dumanı Tüten Çay Gibi* kitabında incelenmiştir.

2.1.2 ANLATICI VE ANLATICI BAKIŞ AÇISI

Edebi eserlerin yapısını oluşturan unsurlardan olan anlatıcı, yazarın hikâyeyi okuyucuya aktarmasında yardım etmesi için kurgulanmış bir unsurdur. Anlatıcıyı Hasan Boynukara:

“Daha çok bir gözlemci veya katılımcı olarak az veya çok aksiyonla ilişkisi olan kişi, okuyucuya olup bitenler konusunda bir tür rehberlik eden bir ışık”⁸⁴ olarak tarif eder. Anlatıcının yazar tarafından kurgulandığını vurgulayan Şerif Aktaş ise:

“Çok defa anlatıcı ile yazar birbirine karıştırılmaktadır. Yazar, üzerinde yaşadığımız gerçek dünyaya ait bir varlıktır. Anlatıcı ise itibarî âleme aittir. Yazılı eserde vaka, şahıs kadrosunu teşkil eden fertler ve mekâna ait hususilikler, anlatılan veya tasvir edilenlere uygun tarzda yaratılmış bir anlatıcının dikkati aracılığıyla ifade edilir.”⁸⁵ der.

Anlatmaya bağlı edebi türlerde yazar, anlatıcının konumunu ve işlevini belirlemek zorundadır. Anlatıcı, “kurgu metnin sesi, konuşanıdır.”⁸⁶ Tabiatıyla “anlatıcının olmadığı yerde anlatıdan söz etmek mümkün değildir.”⁸⁷ John Singleton ise anlatıcının eserdeki önemine; “Bir öyküyü kimin anlattığı, neyin anlatıldığı ölçüsünde önemlidir; bunların ikisi birlikte, öykünün nasıl anlatıldığını belirler.”⁸⁸ diyerek vurgu yapmıştır.

Mehmet Tekin anlatıcı türlerini “birinci tekil kişi, ikinci tekil kişi, üçüncü tekil kişi”⁸⁹ şeklinde sınıflarken, Hasan Boynukara ise “1. tekil şahıs anlatıcı olan ‘ben’ (Tanrısal anlatıcı) ve 3. tekil şahıs olan ‘o’ (yarı Tanrısal anlatıcı)”⁹⁰ şeklinde sınıflamıştır.

⁸⁴Hasan Boynukara, *Roman'da Bakış Açısı ve Anlatılış*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1997, s. 100.

⁸⁵Şerif Aktaş, *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, s. 78.

⁸⁶Yavuz Demir, *İlk Dönem Türk Hikâyelerinde Anlatıcılar Tipolojisi*, Akçağ Yayınları, Ankara 1995, s. 30.

⁸⁷Tzevatan Todorov, *Poetikaya Giriş*, Metis Yayınları, İstanbul, 2001, s. 75.

⁸⁸John Singleton, “(Kısa) Öykü”, (Çev. Yurdanur Salman- Deniz Hakyemez), *Adam Öykü*, S. 34, Mayıs-Haziran 2001, s. 37.

⁸⁹Mehmet Tekin, *Roman Sanatı 1*, s. 25–60.

⁹⁰Hasan Boynukara, *Romanda Bakış Açısı ve Anlatıcı*, s. 115–124.

Şerif Aktaş ise anlatıcıları ve bakış açılarını birlikte değerlendirip, “hâkim bakış açısı ve anlatıcısı, kahraman anlatıcının bakış açısı ve müşahit anlatıcıya ait bakış açısı”⁹¹ şeklinde sınıflamıştır.

Muzaffer Buyrukçu'nun eserlerinde iki tür anlatıcıyla karşılaşırız. Bunlar Hasan Boynukara'nın tasnifinde de yer alan birinci tekil anlatıcı olan 'ben' ve üçüncü tekil anlatıcı olan 'o'dur.

Anlatıcıdan söz edilen her yerde bakış açısından da söz etmek mümkündür. Bakış açısı için Şaban Sağlık: “Anlatıcı hangi pozisyonda bulunursa bulunsun, anlattığı öykü karşısında taraflı, tarafsız, alaycı, övücü, eleştirici vs. konumunda olabilir. İşte anlatıcının anlatma süresince takındığı bu pozisyona bakış açısı denir.”⁹² der.

Bakış açısı için Şerif Aktaş ise: “Anlatma esasına bağlı metinlerde vaka zincirinin ve bu zincirin meydana gelmesinde kullanılan mekân, zaman, şahıs kadrosu gibi unsurların kim tarafından görüldüğü, idrak edildiği ve kim tarafından kime nakledilmekte olduğu sorularına verilen cevaptan başka bir şey değildir.”⁹³ şeklinde tanımlamıştır.

Hikâye ve romanda bakış açıları üç grupta sınıflanmıştır. Bunlar “İlahi Bakış Açısı, Kahraman Anlatıcının Bakış Açısı ve Gözlemci Anlatıcının Bakış Açısıdır.” Bunlara kısaca değinmek gerekirse;

Hâkim Bakış Açısı, anlatıcı metinde anlatılanların tamamına hâkimdir. Kahramanların kafalarından geçen düşünceleri, gizli konuşmalarını, duygularını bilir. Anlatıda geçen her bir karakterin açısından olayları görmemizi sağlar. Zaman zaman kendi yorumlarını dile getirir. Kahraman Anlatıcının Bakış Açısı'nda 'ben' olgusu vardır. Bu 'ben' anlatının kahramanı olabileceği gibi tanık veya gözlemcisi de olabilir. Bu bakış açısından sübjektiflik (öznellik) ön plandadır. Gözlemci Anlatıcının Bakış Açısı'nda ise olaylar dışarıdan görüldüğü gibi nesnel bir şekilde okuyucuya aktarılır. Yorumu yer verilmez okuyucunun takdirine bırakılır.

⁹¹Şerif Aktaş, *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, s. 82.

⁹²Şaban Sağlık, *Cahit Sıtkı Tarancı'nın Hikâyeleri üzerine Bir İnceleme*, s. 24.

⁹³Şerif Aktaş, *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, s. 84.

Muzaffer Buyrukçu hikâye ve romanlarında iki tür bakış açısına yer vermiştir. Hâkim Bakış Açısı ve Kahraman Anlatıcının Bakış Açısını eserlerinde kullanan Buyrukçu, Gözlemci Anlatıcının Bakış Açısı'na yer vermez.

2.1.2.1 KATRAN

Sevinci Yok Eden Gerçekler hikâyesinde, anlatıcı birinci şahıstır. Köyde annesiyle yaşayan genç hem hikâyenin karakteri hem de anlatıcısıdır. İsmi verilmeyen bu anlatıcı olayları sübjektif bir bakış açısıyla aktarır.

Uyku hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Olup bitenleri her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı olarak aktarır. Baba ve oğlun duygu ve düşüncelerine çok sık yer vermiştir. Olayları olduğu gibi aktaran anlatıcı, objektif bir konumdadır.

Asalaklar hikâyesinde anlatıcı birinci şahıstır. Arkadaşlarıyla yaşadıkları olayları aktaran anlatıcının ismi verilmez. Yaşanan olayları kendi penceresinden okuyucuya aktaran anlatıcı, sübjektif bir bakış açısıyla olayları anlatır.

Kâbuslu Bir Gece hikâyesinde anlatıcı aynı zamanda hikâyenin kahramanıdır. Olayları birinci şahıs olarak nakleden anlatıcının adı verilmez. Yaşadıklarını sübjektif bir bakış açısıyla paylaşır.

Yem hikâyesinde anlatıcı üçüncü şahıstır. Hâkim bir pozisyonda olayları aktaran anlatıcı, kendi düşüncelerine yer vermez. Objektif bir bakış açısıyla olayları aktarır.

Dönüş hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Kahramanların geçmişlerine, düşüncelerine de yer veren anlatıcı hâkim bir pozisyondadır. Olayları olduğu gibi aktaran anlatıcı objektiftir.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Hâkim bir pozisyonda, objektif bir bakış açısıyla olayları aktarır.

Katran hikâyesinde birinci şahıs anlatıcı vardır. Anlatıcı hem hikâyenin başkişisi hem de anlatıcısıdır. Karşılaştıkları olaylar üzerine düşüncelerini de okuyucuyla paylaşan anlatıcı, sübjektif bir bakış açısıyla yaşananları aktarır.

2.1.2.2 ACI

Dünyada Bir Akşam Üstü hikâyesinde, olayların dışında üçüncü şahıs bir anlatıcı vardır. Hâkim bir pozisyonda olan anlatıcı, her şeyden haberdardır. Objektif bir bakış açısına sahiptir. Kendi görüşlerini paylaşmaz.

Topal Türküler hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı vardır. Anlatıcı anılarını okuyucuyla paylaşır. Olayları kendi penceresinden aktaran anlatıcı, sübjektif bir bakış açısına sahiptir.

Acı Soğan hikâyesinde, olaylar üçüncü şahıs anlatıcı tarafından aktarılır. Hâkim bir pozisyonda ve objektif bir bakış açısıyla yaşananlar okuyucuyla paylaşılır.

Aydan Gemi Yapanlar hikâyesinde de üçüncü şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Kahramanların rüyaları, düşünceleri, duygularını bilen anlatıcı hâkim bir pozisyondadır. Kendi düşüncelerini paylaşmaz. Objektif bir bakış açısına sahiptir.

Acı hikâyesinde de olaylar üçüncü bir şahıs tarafından aktarılır. Hâkim bir pozisyonda olan anlatıcı okuyucuya acıma duygusunu yaşatır, ancak yine de kendi duygularını paylaşmaz, objektiftir.

Kaçış hikâyesinde de üçüncü şahıs anlatıcı vardır. Kahramanların duygularını da okuyucuyla paylaşan anlatıcı hâkim bir pozisyonda ve objektif bir bakış açısıyla yaşananları anlatır.

Çocuk hikâyesinde de olayların dışında bir anlatıcıyla karşılaşırız. Hâkim bir pozisyonda bulunan anlatıcı objektif bir bakış açısıyla aktarımda bulunur.

Serseri hikâyesinde anlatıcı, hem hikâyenin başkişisi hem de anlatıcısıdır. Adı Muzaffer olan bu anlatıcı, yaşadıklarını kendi bakış açısıyla anlatır. Bu nedenle sübjektiftir.

Uçtu Uçtu Sinek Uçtu hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Her şeyi bilen anlatıcı hâkim bir pozisyondadır. Olayları aktarırken kendi görüşlerini okuyucuyla paylaşmaz, objektiftir.

2.1.2.3 KORKUNUN PARMAKLARI

Korkunun Parmakları hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Anlattığı her şeyi hatta kahramanın içinden geçenleri dahi bilen anlatıcı hâkim bir konumdadır. Olayları objektif bir bakış açısıyla aktarır.

Dünyada Bir Gece hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Hikâyede anlattığı olaylara ve kahramanlara ait her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı vardır. Vakaları olduğu gibi aktarır. Objektiftir.

Hasan hikâyesinin de, hikâyenin dışında bulunan üçüncü şahıs bir anlatıcısı vardır. Kahramanın düşüncelerini de okuyucuya aktaran anlatıcı hâkim bir konumdadır ve objektif bir bakış açısına sahiptir.

Koku hikâyesinde üçüncü şahıs anlatıcı vardır. Kahramanlara ait her şeye hâkim olan anlatıcı, olayları da objektif bir bakış açısıyla anlatır.

Ölümler hikâyesinde birinci şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Hikâyenin başkişisi olan anlatıcı başından geçen olayları kendi penceresinden okuyucuyla paylaşır.

Her Yerde Onlar hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıs anlatıcıdır. Hâkim bir konumda bulunan anlatıcı aynı zamanda nesnel bir anlatımla hikâyeyi aktarır.

Bir Ev hikâyesinde de olayların dışında bulunan bir anlatıcı karşımıza çıkar. Objektif bir bakış açısıyla olayları aktaran anlatıcı hâkim bir konumdadır.

Her Şey Bittiği Yerde Başlar hikâyesinin anlatıcısı hem hikâye kişisi hem de anlatıcısıdır. Asker dönüşü arkadaşlarıyla yaptıkları sandal yolculuğu sırasında yaşadıklarını birinci ağızdan, sübjektif bir anlatımla aktarır.

Karanlık hikâyesinde, üçüncü şahıs anlatıcı vardır. Hikâyenin çoğunda karakterin düşüncelerini paylaşan anlatıcı, hâkim bir pozisyonudur. Kişisel görüş belirtmeyip objektif bir biçimde olayları aktarır.

Savaş hikâyesinde de, üçüncü şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Hâkim bir pozisyonda bulunan anlatıcı, nesnel bir anlatıma sahiptir.

Sisli Baklalar hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Olayları olduğu gibi aktaran anlatıcı objektiftir.

2.1.2.4 BULANIK RESİMLER

Bulanık Resimler hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Anlatıcı hikâyenin kahramanlarının hatıralarını, düşüncelerini, birbirleriyle olan gizli ilişkilerini bilen hâkim bir bakış açısına sahiptir. Hikâyenin kahramanları birbiriyle konuşturur. Anlattıkları üzerine yorum yapmayan anlatıcı nesnel bir anlatımla olayları aktarır.

Bu kitapta hikâyeler birbirinin devamı niteliğinde ve kahramanları ortak olduğu gibi anlatıcı da değişmez. *Ayrılık Arıları* hikâyesinde de olayların dışında bulunan anlatıcı üçüncü şahıstır, hâkim bir bakış açısıyla ve nesnel olarak olayları aktarmıştır.

Düşlerdeki Lambalar hikâyesinde de üçüncü şahıs olan anlatıcı, kahramanların birbirleriyle diyaloglarına çok sık yer verir. Onların birbirlerine karşı olan düşüncelerini anlatır ve kahramanların tartışmalarını açıklayarak anlatır. Hâkim bir pozisyonda olan anlatıcı nesnelidir.

Sel Suları Gibi hikâyesinin anlatıcısı da kitabın diğer hikâyelerini aktaran anlatıcıdır. Olayların dışında üçüncü bir şahıs olan anlatıcı nesnelidir ve hâkim bir bakış açısına sahiptir.

Kırık Cam Parçaları hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Hâkim bir bakış açısıyla olayları aktarır. Olaylara müdahale etmez, nesnelidir.

Şarkılardan Yapılmış Döşekler hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Kahramanların düşüncelerini, duygularını ve kendi içsel konuşmalarını aktaran anlatıcı hâkim bakış açısına sahiptir. Olayları nesnel olarak anlatır.

Dopdolu Sevinçlerle hikâyesinde üçüncü şahıs tarafından aktarılmıştır. Etrafındaki birçok insanla yasak aşk yaşayan kahraman hakkında bile yorum yapmayan anlatıcı nesnelliğini her zaman korur. Kahramanların duygularını da aktaran anlatıcı hâkim pozisyonudadır.

Üçüncü şahıs olan anlatıcı *Kıpkırmızı Aşk Atları* hikâyesinde de her şeyden haberdar hâkim bir bakış açısına sahiptir. Olayları olduğu gibi aktarmıştır.

Masalların Dehşet Köşeleri hikâyesinde de üçüncü şahıs olan anlatıcı kahramanların sevinçlerine hayal kırıklıklarına geniş yer vermiştir. Hâkim bir pozisyonda ve nesneldir.

Kitapta geçen bütün hikâyelerin ortak anlatıcısı son hikâye *Yaşayan Ölü* hikâyesini de anlatan kişidir. Üçüncü şahıs olan anlatıcı hâkim bakış açısıyla objektif olarak olayları aktarır.

2.1.2.5 KUYULARDA

Kuyularda hikâyesinin anlatıcısı, hikâyenin dışında üçüncü bir şahıstır. Şahısların düşüncelerini dahi bilen anlatıcı hâkim bir pozisyonda, nesnel bir bakış açısıyla olayları anlatır.

Tel Örgüler hikâyesi çerçeve öyküdür ve iki farklı anlatıcı vardır. Birinci anlatı düzlemi kahramanın içinde bulunduğu zamanı anlatır ve üçüncü şahıstır. İkinci anlatı düzlemi ise kahramanın geçmişte yaşadıklarını aktarır ve bu anlatıcıda üçüncü şahıs konumundadır. Her iki anlatıcıda hâkim pozisyondadır ve objektif bir bakış açısıyla olayları aktarır.

Durgun Suların Altında hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıs olup hâkim bir konumda ve objektif bir bakış açısıyla hikâyeyi aktarır.

2.1.2.6 CEHENNEM

Cehennem hikâyesinde anlatıcı üçüncü şahıs olup, olaylara hâkimdir ve objektif bakış açısına sahiptir.

Uzaklarda Bir Tüfek hikâyesinde de üçüncü şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Olayları hâkim bir konumdan aktaran anlatıcı konumu itibariyle objektif bir bakış açısına sahiptir.

Eski ve Çürümüş Bir Yer hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Olup biteni her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı olarak aktarır. Anlatıcı konumu itibariyle objektif bir bakış açısına sahiptir.

2.1.2.7 KAVGA

Bu kitapta yer alan hikâyeler birbirinin devamı niteliğinde olduğu için, bütün hikâyelerin anlatıcısı aynıdır. Olaylar hikâyenin dışında yer alan üçüncü bir şahıs tarafından aktarılır. Olup bitenleri her şeyi bilen hâkim bir bakış açısıyla okuyucuyla paylaşan anlatıcı, konumu itibariyle objektif bir bakış açısına sahiptir. Kişisel düşüncelerini okuyucuyla paylaşmaz.

2.1.2.8 MAĞARA

İkinci Hasan hikâyesinde, olaylar üçüncü şahıs anlatıcı tarafından aktarılır. Hâkim bir pozisyonda bulunan anlatıcı konumu itibariyle objektif bir bakış açısıyla hikâyeyi anlatır.

Bozuk hikâyesinde de üçüncü şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Objektif bir bakış açısına sahip olan anlatıcı hâkim bir konumdadır.

Mağara hikâyesinin anlatıcısı, olayların dışında bulunan üçüncü şahıs anlatıcıdır. Hâkim bir konumda bulunan anlatıcı, hikâyeyi aktarırken okuyucunun hikâyenin kahramanı Yılmaz'ın tarafında yer almasını sağlar. Kendi yorumlarını paylaşmamasına rağmen anlatıcının sübjektif bir bakış açısına sahip olduğunu söyleyebiliriz.

O Sürekli Kavga hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Kahramanın geçmişini, düşüncelerini vb. birçok özelliğini bilen anlatıcı hâkim bir konumdadır. Olayları olduğu gibi aktaran anlatıcı nesnel bir bakış açısına sahiptir.

Balon hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Konumu itibariyle objektif bir bakış açısına sahip olan anlatıcı hâkim bir pozisyondadır.

Kara Yüzler hikâyesinin anlatıcısı da olayların dışındadır. Hâkim bir konumda olan anlatıcı, objektif bir bakış açısıyla hikâyeyi aktarır.

Tedirginler hikâyesinde de üçüncü şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Objektif bakış açısına sahip olan anlatıcı, her şeyi bilen hâkim bir anlatıcıdır.

Zor hikâyesinde de olaylar üçüncü şahıs anlatıcı tarafından aktarılır. Hâkim bir pozisyonda bulunan anlatıcı konumu itibariyle objektif bir bakış açısıyla hikâyeyi anlatır.

Onlar hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Olayları her yönüyle bilen, kahramanları her şeyiyle tanıyan anlatıcı hâkim bir anlatıcıdır. Konumu itibariyle objektif bir bakış açısıyla olayları aktarır.

Kalın Ayak Sesleri hikâyesinin anlatıcısı hikâyenin dışında üçüncü bir şahıstır. Şahısların düşüncelerini dahi bilen anlatıcı hâkim bir pozisyonda, nesnel bir bakış açısıyla olayları anlatır.

2.1.2.9 ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Bilmece Gibi hikâyesinde anlatıcı üçüncü şahıstır. Bir iş yerinde memurların yaşadıklarını aktaran anlatıcı hâkim bir bakış açısına sahiptir. Hikâyedeki bütün kahramanların geçmişlerini, düşüncelerini, duygularını bilmektedir. Olaylara müdahale etmeyen anlatıcı yaşananları objektif bir bakış açısıyla aktarır.

Bir Yol Ağzında ve Yollar Yollar hikâyesinde de anlatıcı hikâyenin dışında bulunan üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Olup biteni her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı olarak aktarır. Hikâyeyi anlatırken tarafsız bir tavır takınan anlatıcı objektiftir.

Büyük Oyundan Bir Parça hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Bu anlatıcı aktardığı olayların dışındadır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bir konumdadır. Hikâyeyi olduğu gibi aktaran anlatıcı objektif bir bakış açısına sahiptir.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde de üçüncü şahıs anlatıcı vardır. Anlattığı olaylara hâkim olan anlatıcı konumu itibariyle de objektif bir bakış açısına sahiptir.

Mahkûmlar hikâyesinin anlatıcısı da olayların dışında üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Olaylara müdahale etmeyen anlatıcı nesnel bir bakış açısıyla, hâkim bir konumdan anlatımda bulunur.

Sevincin Damarları hikâyesinin anlatıcısı hem hikâyenin kahramanı, hem de aktarıcısı olan Vedat isminde bir gençtir. Evleneceği gün yaşadığı heyecanı, duygularını anlatmıştır. Kendi duygularını aktardığı için sübjektif bir bakış açısı vardır.

Filmin İkinci Yarısı hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıs anlatıcıdır. Okuyucuya uyarılarda da bulunan bu anlatıcı, hâkim bir konumda ve objektif bakış açısına

sahiptir. Anlatıcı hikâyeyi aktarırken okuyucuya “hikâye bundan sonra başlıyor, okuyucu dikkat et” gibi uyarılarda bulunur.

Günler Geçmezken hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıs konumundadır ve anlattığı öykünün dışındadır. Anlattığı her şeyi en ince ayrıntısına kadar bilen anlatıcı, hâkim bir bakış açısına sahiptir. Konumu itibariyle de hikâyeyi objektif bir şekilde aktarır.

2.1.2.10 GÜNLERDEN BİR GÜN

Gönlü Yaralı Bir Kızın Acıklı Serüveni hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bir pozisyonundadır. Olayları objektif bir şekilde aktaran anlatıcı olayların akışına müdahale etmez.

Bir Gizli Sevdanın Çılgınlıkları hikâyesinde de anlatıcı olayların dışında, üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Anlattığı olayları bütün ayrıntısıyla bilen anlatıcı hâkim bir pozisyonundadır ve objektif bir bakış açısına sahiptir.

Resimli Roman Kişileri hikâyesinde de anlatıcı hikâyenin dışında bulunan üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Olup biteni her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı olarak aktarır. Hikâyeyi anlatırken tarafsız bir tavır takınan anlatıcı objektiftir.

Beyazı Karartan Acılar hikâyesinin anlatıcısı, hikâyenin dışında üçüncü bir şahıstır. Şahısların düşüncelerini dahi bilen anlatıcı hâkim bir pozisyonda, nesnel bir bakış açısıyla olayları anlatır.

Olayların İçinde Doğru hikâyesinin anlatıcısı da, olayların dışında üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Olaylara müdahale etmeyen anlatıcı nesnel bir bakış açısıyla, hâkim bir konumdan anlatımda bulunur.

Evlere Sokaklara Sürükleniyor Her Şeyim hikâyesinin anlatıcısı, üçüncü şahıstır. Kahramanların düşüncelerini, duygularını ve kendi içsel konuşmalarını aktaran anlatıcı hâkim bakış açısına sahiptir. Olayları nesnel olarak anlatır.

Fatma Teyzenin Duyguları hikâyesinin anlatıcısı, olayların dışındadır. Kahramanların hayallerini, düşüncelerini bilen anlatıcı hâkim bir pozisyonundadır. Kahramanların görüşlerini aktarırken kendi düşüncesini belirtmeyen anlatıcı, objektif bakış açısına sahiptir.

Günlerden Bir Gün hikâyesinde olayların dışında üçüncü şahıs bir anlatıcı vardır. Hâkim bir pozisyonda olan anlatıcı, her şeyden haberdardır. Objektif bir bakış açısına sahiptir.

2.1.2.11 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ

Evdeki Gece hikâyesinde üçüncü şahıs anlatıcı vardır. Kahramanların duygularını da okuyucuyla paylaşan anlatıcı hâkim bir pozisyonda ve objektif bir bakış açısıyla yaşananları anlatır.

Hüzünlü Kar Çiçekleri hikâyesi çerçeve öykü olduğu için iki anlatıcıdan söz etmek mümkündür. Kahramanların yaşadıklarını anı anlatan üçüncü şahıs anlatıcı vardır. Bu anlatıcı hâkim bir pozisyondadır ve objektiftir. Ayrıca hikâyede alt anlatı düzleminde kahramanın geçmişte yaşadığı anları anımsaması aktarılır. Bu anlatıcı da üçüncü şahıstır. Sağ sol davasında yeğenini kaybeden adamın yaşadıklarını aktaran anlatıcı hâkim bir konumdadır.

Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Kahramanların düşüncelerini, geçmişte yaşadıklarını da okuyucuyla paylaşan anlatıcı hâkim bir konumdadır. Yaşananları objektif bir bakış açısıyla anlatır.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Olup bitenleri ve kahramanları her yönüyle bilen anlatıcı hâkim bir konumdadır. Olayları olduğu gibi aktaran anlatıcı objektiftir.

2.1.2.12 HER YER KARANLIK

Düş Gibi Bir Şey hikâyesi olayların dışında üçüncü bir şahıs tarafından aktarılır. Kişilerin düşüncelerini de okuyucuyla paylaşan anlatıcı, hâkim bir pozisyondadır. Olayları olduğu gibi anlatır, yorum yapmaz. Objektiftir.

Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Kahramanların iç dünyasında yaşadıklarını da okuyucuyla paylaşan anlatıcı her şeyi bilen hâkim bir anlatıcıdır. Olaylara müdahale etmeyen anlatıcı konumu itibarıyla objektiftir.

Kayguların Gölgesinde hikâyesinin anlatıcısı hem hikâyenin başkişisi hem de anlatıcısıdır. Birinci ağızdan olayları aktaran anlatıcının ismi Filiz'dir. Filiz ev ve iş hayatında yaşadıklarını sübjektif bir anlatımla paylaşır.

Her Yer Karanlık hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Kahramanların düşüncelerini, duygularını ve kendi içsel konuşmalarını aktaran anlatıcı hâkim bakış açısına sahiptir. Olayları nesnel olarak anlatır.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde de anlatıcı hikâyenin dışında bulunan üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Olup biteni her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı olarak aktarır. Hikâyeyi anlatırken tarafsız bir tavır takınan anlatıcı objektiftir.

Her Şey Bir Anda hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Kahramanların iç dünyasında yaşadıklarını da okuyucuyla paylaşan anlatıcı her şeyi bilen hâkim bir anlatıcıdır. Olayları aktarırken hikâyenin başkarakteri Engin'den yana tavır alan anlatıcı sübjektif bir bakış açısıyla olayları aktarır.

Herkesin Bildiği Şeyler hikâyesi olayların dışında üçüncü bir şahıs tarafından aktarılır. Kişilerin düşüncelerini de okuyucuyla paylaşan anlatıcı, hâkim bir pozisyonadadır. Olayları olduğu gibi anlatır, yorum yapmaz. Objektiftir.

2.1.2.13 BİN HÜZÜN

Bir Pazar Sabahı Ya da Şulenaz hikâyesi, çerçeve öyküdür ve iki anlatı düzlemine sahiptir. Hikâyede “hatırlama zamanı” ve “hatırlanan zaman”dan söz etmek mümkündür. Her iki zamanın anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Her iki zamanın anlatıcısı da hâkim bir pozisyonda ve objektif olarak olayları aktarır.

Gecenin Kıyısında İlkbahar hikâyesinde, olayların dışında üçüncü şahıs bir anlatıcı vardır. Hâkim bir pozisyonda olan anlatıcı, her şeyden haberdardır. Objektif bir bakış açısına sahiptir. Kendi görüşlerini paylaşmaz.

Nice Yokuşlardan Sonra hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Bu anlatıcı aktardığı olayların dışındadır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bakış açısına sahiptir. Kişilere ait bilgiler veren anlatıcı onları daha çok konuşturur. Objektif bir şekilde diyalogları aktarır.

Minibüs Şarkıları hikâyesinde de anlatıcı hikâyenin dışında bulunan üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Olup biteni her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı olarak aktarır. Hikâyeyi anlatırken tarafsız bir tavır takınan anlatıcı objektiftir.

Sıkıntı hikâyesinin anlatıcısı, üçüncü şahıs konumundadır ve anlattığı öykünün dışındadır. Kahramanların düşüncelerini dahi bilen anlatıcı, hâkim bir bakış açısına sahiptir. Konumu itibariyle de hikâyeyi objektif bir şekilde aktarır.

Bir Gün Önce hikâyesinde de anlatıcı, hikâyenin dışında bulunan üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Olup biteni her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı olarak aktarır. Hikâyeyi anlatırken tarafsız bir tavır takınan anlatıcı objektiftir.

Bin Hüzün hikâyesinde iki anlatıcıdan söz etmek mümkündür. Hikâyenin başında meyhanede oturan insanları anlatan üçüncü şahıs bir anlatıcı vardır. Numan meyhaneye girdikten sonra, olaylar onun ağzından birinci şahıs olarak aktarılır.

Kanlı Bilal hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Olayları her yönüyle bilen, kahramanları her şeyiyle tanıyan anlatıcı hâkim bir anlatıcıdır. Konumu itibariyle objektif bir bakış açısıyla olayları aktarır.

2.1.2.14 ŞARKI GİBİ

Delifişek Kahkahalar hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bir pozisyonundadır. Olayları objektif bir şekilde aktaran anlatıcı olayların akışına müdahale etmez.

Şarkı Gibi hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bir pozisyonundadır. Olayları objektif bir şekilde aktaran anlatıcı olayların akışına müdahale etmez.

Neşeler, Sesler, Acılar hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bir pozisyonundadır. Olayları objektif bir şekilde aktaran anlatıcı olayların akışına müdahale etmez.

Gönüllü Polisler Düğünde hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bir pozisyonundadır. Olayları objektif bir şekilde aktaran anlatıcı olayların akışına müdahale etmez.

Isırganların Dansı hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bir pozisyonadadır. Olayları objektif bir şekilde aktaran anlatıcı olayların akışına müdahale etmez.

2.1.2.15 YÜZÜN YARISI GECE

Yüzün Yarısı Gece hikâyesinde anlatıcı üçüncü şahıstır. Anlattığı olayların içinde bulunmayan bu anlatıcı, öyküdeki kişilerin her yönünü bilir. Bu açıdan hâkim bir konumda bulunan anlatıcı, aynı zamanda kişileri çok sık konuşdurur ve konuşmalara müdahale etmez. Bu yönüyle de objektif bir bakış açısına sahiptir.

Şeytanın Jandarma Kumandanı hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Kahramanların geçmişlerini, düşüncelerini bilen anlatıcı hâkim bir pozisyonadadır. Olaylara müdahale etmemesi yönüyle de objektif bir aktarım gerçekleştirir.

Yeniden hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Olayların dışında bulunan anlatıcı kahramanlarla ilgili her şeye vakıftır. Bu yönüyle hâkim bakış açısına sahip olan anlatıcı, olaylara müdahale etmeyip olduğu gibi aktarmıştır. Objektif bir bakış açısına sahiptir.

Hotozlu Şevkiye Hanımın Elmasları hikâyesinde anlatıcı birinci şahıstır. hem hikâyenin kişisi hem de anlatıcısı olan bu şahsın ismi verilmez. Hikâye fantastik bir hikâye olduğu için birinci şahıs anlatıcıda hâkim bakış açısı dikkati çeker. Hikâyenin anlatıcısı hâkim bir bakış açısına sahiptir ve her şeyden haberdardır. Anlatıcı subjektif bir bakış açısıyla aktarımda bulunur.

Karmaşanın İçinde Yanan Ateş hikâyesinde de anlatıcı birinci şahıstır. Hem hikâyenin başkişisi hem de anlatıcı pozisyonundadır. Hikâyenin sonunda yanlış bir iş yaptığının farkına varan anlatıcı sınırlı bir bakış açısına sahiptir ve olayları subjektif bir bakış açısıyla aktarır.

Mor Karanfil ve Ceviz Oynayan Kızlar hikâyesinde de anlatıcı birinci şahıstır. Fantastik bir hikâye olan bu hikâyede öğretmen olan anlatıcı başından geçen olayları subjektif bir bakış açısıyla okuyucuya aktarmıştır. Anlatıcı kısıtlı bir bakış açısına sahiptir.

2.1.2.16 BİR AŞK DAHA

Tapınak ve Börek hikâyesinin anlatıcısı birinci şahıstır. İsmi belirtilmeyen anlatıcısı, üniversite öğrencisidir ve kız arkadaşıyla nikâhsız bir arada yaşar. Çektikleri sıkıntıları kendi penceresinden aktaran anlatıcısı sübjektif bir bakış açısına sahiptir.

Dünlerden Biri hikâyesinin anlatıcısı da birinci şahıstır. Fantastik bir hikâye olan bu hikâyede kahraman başından geçen olayları, sübjektif bir bakış açısıyla okuyucuya aktarır. Anlatıcının adı verilmez.

Bir Aşk Daha hikâyesi de fantastik bir hikâyedir ve anlatıcısı hikâyenin kahramanlarından biridir. Birinci ağızdan olayları aktarır. Hikâyede ismi verilmeyen anlatıcısı, başından geçen olayları kendi bakış açısıyla paylaşır.

O Günkü Gibi hikâyesinin de anlatıcısı hikâyenin kahramanlarındanıdır. İsmi verilmeyen anlatıcısı olayları birinci ağızdan anlatır. Kendi düşüncelerini de aktaran anlatıcısı sübjektiftir.

Ufuklardaki Cambazların Gösterileri hikâye de fantastik bir hikâyedir ve birinci ağızdan anlatılır. İsmi verilmeyen anlatıcısı başından geçenleri, kendi bakış açısıyla, sübjektif bir şekilde okuyucuyla paylaşır.

Sıkıntılı Bir Gezinti hikâyesinin anlatıcısı, olayların dışında üçüncü bir şahıstır. Kişilere ait her şeyi bilen anlatıcısı hâkim bir konumdadır ve objektif bir bakış açısıyla hikâyeyi aktarır.

Kara Gölgenin Örümceği hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Kahramanların gördükleri rüyayı dahi bilen anlatıcısı hâkim bir pozisyonundadır. Olayların akışına müdahil olmayan anlatıcısı objektif bakış açısına sahiptir.

Yüreğin İçine Kazılan hikâyesinde anlatıcısı üçüncü şahıstır. Anlattığı olayların içinde bulunmayan bu anlatıcısı, öyküdeki kişilerin her yönünü bilir. Bu açıdan hâkim bir konumda bulunan anlatıcısı, aynı zamanda kişileri çok sık konuşturur ve konuşmalara müdahale etmez. Bu yönüyle de objektif bir bakış açısına sahiptir.

Masa hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Kahramanın kafasından geçenleri de okuyucuyla paylaşan anlatıcısı hâkim bir konumdadır.

Bir Serüven hikâyesinin anlatıcısı da olayların dışındadır. Her şeyi bilen hâkim bir konumda olan anlatıcı objektif bir bakış açısına sahiptir.

2.1.2.17 TELEFON KONUŞMALARI

Gizli Rüzgârlar hikâyesinin anlatıcısı birinci şahıstır. Anlatıcı hem hikâye kişisidir hem de olup bitenleri aktaran kişidir. Anlatıcının ismi Yakup'tur. Yaşadıklarını kendi bakış açısıyla aktaran anlatıcı öznel bir anlatıma sahiptir.

Gece Arayan Gölgeler hikâyesinin anlatıcısı, aynı zamanda hikâyenin kahramanı da olan İsa'dır. İsa duygularını ve düşüncelerini, arkadaşlarıyla yaptığı görüşmeleri, yaşadıklarını birinci ağızdan anlatmıştır. Yaptığı bazı davranışlardan vicdan azabı çektiğini, üzüldüğünü ya da sevindiğini aktaran anlatıcı, öznel bir anlatımla olayları aktarır.

En Lezzetli Yemekler hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Anlatıcı anlattığı olayların dışındadır. Kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, hâkim bakış açısına sahiptir. Evinde oturan hikâyenin kahramanı sürekli çalan telefonlara cevap vermektedir. Böylelikle anlatıcı hikâyenin kahramanını sık sık konuşturur. Anlatıcı olayları olduğu gibi anlatmış kahramanın görüşlerini paylaşmıştır. Kendi yorumlarını okuyucuyla paylaşmaz.

Pizza Olayı hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Kahramanların duygularına, düşüncelerine, geçmişte yaşadıkları kötü olaylara yer veren anlatıcı hâkim bakış açısına sahiptir. Toplum tarafından kabul görmeyen ve aşağılık kabul edilen davranışları anlatırken bile nesnel davranan anlatıcı, her şeyi olduğu gibi nakletmiştir.

Bamya Durağında Cinayet hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Anlattığı her şeyi öncesi ve sonrasıyla bilen anlatıcı hâkim bir bakış açısına sahiptir. Kahramanları sürekli konuşturan anlatıcı, diyaloglara müdahale etmez tarafsız bir konumdadır.

Tatların Altındaki Kirler hikâyesinde de anlatıcı üçüncü şahıstır. Kahramanlara ait hemen her şeyi bilen anlatıcı hâkim bir konumdadır. Kahramanların geçmişte yaşadıklarına da yer vermiştir. Hikâyenin olay örgüsü telefon konuşmasına dayandığı için anlatıcı kahramanları çok sık konuşturmuştur.

Yapılan konuşmaları olduğu gibi aktaran anlatıcı bu yönüyle nesnel bir anlatıma sahiptir.

Uzaklardan Bir Ses hikâyesinde de üçüncü şahıs tarafından anlatılmış bir hikâyedir. Olayları dışarıdan izleyen anlatıcı her şeyi olduğu gibi aktarmış, müdahale etmemiştir. Bu nedenle nesnel bir anlatıma sahiptir. Bu hikâyede de vakanın telefon konuşması etrafında toplanmış olması nedeniyle kahramanlar sürekli diyalog içerisindedir. Hikâyenin giriş bölümünde kahramanın gördüğü rüyayı bile bilen anlatıcı hâkim bir bakış açısıyla olayları yansıtır.

Cadılar ve Ana hikâyesinin anlatıcı birinci şahıstır. Eski bir arkadaşıyla yapmış olduğu telefon görüşmelerini anlatan anlatıcı aynı zamanda hikâyenin kişisidir. Uzun zamandır görüşmediği bir arkadaşıyla yapmış olduğu telefon görüşmelerini aktarır.

Ölümün Tahsildarları hikâyesinde de anlatıcı olayların dışında üçüncü bir şahıstır. Kahramanların zihinlerini okuyabilen anlatıcı hâkim bir bakış açısına sahiptir. Olaylar karşısında hiçbir fikir yürütmeyen anlatıcı herkese eşit mesafede ve nesneldir.

Aşk Bir Rüya Herkesin Görmediği hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Olayların dışında olan anlatıcı, olup biten her şeyden haberdardır. Karakterlerin yıllar önce başlarından geçen olaylara kadar bilen anlatıcı hâkim bir bakış açısına sahiptir. Olaylar karşısında fikir beyan etmez, olduğu gibi anlatmaya çalışır, nesneldir.

Mecburiyet Sütlacı hikâyesinin anlatıcısı da olayların dışında üçüncü bir kişidir. Bu hikâyede de olay örgüsü telefon konuşması etrafında toplandığı için anlatıcı diyaloglara geniş yer vermiştir. Kahramanlara ait her şeyi bilen anlatıcı hâkim bir bakış açısına sahiptir. Olayları olduğu gibi aktaran anlatıcı yorumda bulunmaz nesnel bir anlatımı vardır.

2.1.2.18 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ

Kayguların Gölgesinde 2 hikâyesinin anlatıcısı birinci şahıstır. Olaylar kocasıyla mutlu bir birliktelik içerisinde olan Filiz tarafından aktarılır. Filiz hem hikâyenin kahramanı hem de anlatıcısıdır. Anlatıcı olayları kendi penceresinden anlattığı için sübjektif bir bakış açısına sahiptir. Ayrıca anlatıcı çevresindeki insanlarla girdiği diyaloglara da yer vermiştir.

Kayguların Gölgesinde 3 hikâyesinin de anlatıcısı hikâyenin kahramanı olan Filiz'dir. Birinci şahıs olarak anlatmıştır. Anlatıcı bu hikâyede de çevresindeki insanlarla sürekli diyalog içerisindedir ve bu diyaloglara geniş yer verir. Anlatıcı bakış açısı subjektiftir.

Ay Kokuyor hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Kahramanların duygularına, düşüncelerine yer veren anlatıcı hâkim bir bakış açısına sahiptir. Ayrıca hikâyenin kahramanlarını sık sık konuşturur. Anlatıcı olaylara müdahale etmeyip, görüş bildirmez bu nedenle objektif bir bakış açısına sahiptir.

Camsız Zaman Pencereleri hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Anlatıcı yaşananları, diyalogları, kahramanların duygularını, düşüncelerini olduğu gibi aktarmıştır. Kendi fikirlerini beyan etmeyen anlatıcı tarafsız bir yerdedir ve objektif bir bakış açısına sahiptir. Olayları aktarırken, kahramanların zihinlerinden geçenleri, duygularını okuyucuyla paylaşan anlatıcı hâkim bakış açısına sahiptir ve kahramanlarla ilgili her şeyi bilir.

Yolculuk Var Her Yere hikâyesinin anlatıcısı, üçüncü şahıstır. Kahramanların başından geçenleri aktaran anlatıcı sık sık onları konuşturur. Diyalogları kendi nakleden anlatıcı, zaman zaman kahramanların anılarını anlatmasına müsaade etmiştir. Hikâyenin kahramanları Selçuk ve Neslihan anılarını birinci ağızdan anlatırlar. Anlatıcı kahramanların ruh hallerini, kişiliklerini bilmektedir. Ayrıca ne düşündüklerinden, duygularından da bahseder. Bu nedenle hâkim bakış açısına sahiptir. Olaylar karşısında fikrini beyan etmeyen anlatıcı objektiftir.

Sıradan Bir Olay hikâyesinin anlatıcısı birinci şahıstır. Aynı zamanda hikâyenin bir kişisi olan Erol hikâyenin anlatıcılığını da üstlenmiştir. Kendi hayat tarzını, düşüncelerini, başından geçenleri birinci ağızdan anlatır.

Sonsuz Bir Film hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır. Olup bitenleri aktarırken hâkim bir pozisyonda bulunan anlatıcı, anlattığı olaylara ve tanıttığı kişilere ait her şeyi bilir. Hatta kişilerin kafalarının içindeki düşünceleri bile deşifre eder. Anlattığı olaylara yorum katmayan anlatıcı nesnel bir bakış açısına sahiptir.

İncecik Sevinçlerin Ucunda hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Hikâyenin kahramanlarının birbirine beslediği duygulardan haberdar olan anlatıcı

hâkim bir bakış açısına sahiptir. Olayları anlatırken kendi düşüncesini aktarmayan anlatıcı nesnelidir.

Acayip Garaip Adalarında Bir Papağan, Üç Sevgili, Üç Kafeterya hikâyesinin anlatıcısı üçüncü şahıstır ve ismi verilmemiştir. Hikâyede ana karakter olan anlatıcı kayın biraderinin peşinden karısıyla birlikte Karaip'e gider ve orada tanıştığı insanları, sosyal çevreyi, yaşadıklarını masalsi bir şekilde okuyucuya aktarmıştır. Şahit oldukları olayları kendi bakış açısıyla anlatır. Gittiği ülkede gaipten gelen bir papağan sesi ona önceden her şeyi bildirmektedir. Hâkim bir konumda olan papağan sayesinde anlatıcıda her şeyi bilir.

2.1.2.19 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME

Sürükleniş hikâyesinin anlatıcısı birinci şahıstır. İsmi verilmeyen anlatıcı günlük rutin hayatını aktarır. Karısıyla ilişkileri eskisi gibi olmayan anlatıcı, yeni arayışlar içinde olduğunu okuyucuya bildirir. Sübjektif bir anlatımı vardır.

Bitli Kız ve Dansöz Nena hikâyesinin anlatıcısı da birinci şahıstır. Fantastik bir hikâye olan bu hikâyede ismi verilmeyen anlatıcı ablasının intikamını alabilmek için yaptıklarını sübjektif bir anlatımla okuyucuya aktarır.

Kapılar hikâyesinin anlatıcısı, olayların dışında üçüncü bir şahıstır. Kahramanın duygularını da aktaran anlatıcı hâkim bir konumdadır. Kahramanın içinde bulunduğu zor durumu sürekli dile getiren anlatıcı sübjektif bir bakış açısına sahiptir.

Eve Dönerken hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Hikâyenin kahramanın yakın çevresindeki insanlarla ilgili kahramanın dahi bilmediği bazı sırları okuyucuyla paylaşan anlatıcı hâkim bir konumdadır. Hikâyeyi olduğu gibi aktaran anlatıcı objektif bir konumdadır.

Kuyruklu Yıldız Çiçeği hikâyesinin anlatıcısı da olayların dışındadır. Kahramanın düşüncelerini de okuyucuyla paylaşan hâkim konumdaki anlatıcı objektif bakış açısıyla olayları anlatır.

Saçak Altında hikâyesinde de üçüncü şahıs anlatıcı vardır. Hâkim bir konumda olan anlatıcı objektif bakış açısına sahiptir.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme hikâyesinin anlatıcısı da olayların dışında üçüncü bir şahıstır. Kahramanların duygularını, düşüncelerini, sırlarını da okuyucuyla paylaşan anlatıcı hâkim bir konumdadır ve objektiftir.

Renksiz Görüntüler hikâyesi de üçüncü şahıs anlatıcı tarafından aktarılır. Hâkim bir konumda alan anlatıcı objektif bir bakış açısına sahiptir.

Olaylı Bir Yaz Gecesi hikâyesinde de üçüncü şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Hâkim bir konumdan bir mahallede yaşayan insanların ilişkilerini ele alan anlatıcı objektif bakış açısıyla hikâyeyi aktarır.

2.1.2.20 İPEK PİJAMALI KATİLLER

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesi fantastik bir hikâyedir ve hikâyenin kahramanı tarafından anlatılır. İsmi verilmeyen anlatıcı şahit olduğu olayları sübjektif bir bakış açısıyla okuyucuyla paylaşır.

Sokaklara Sıçrayan Olaylar hikâyesinde de kahraman, başından geçen olayları birinci ağızdan okuyucuya aktarır. İsmi verilmeyen anlatıcı başından geçen fantastik olayları sübjektif bakış açısıyla okuyucuyla paylaşır.

İpek Pijamalı Katiller hikâyesinde de birinci şahıs anlatıcı vardır. Hikâyenin hem başkişisi hem de anlatıcısı olan Nejat, yaşadıklarını sübjektif bir bakış açısıyla aktarır.

Karın Sesi Yoktu hikâyesinin anlatıcısı da birinci şahıstır. Hikâyenin başkişisi olan anlatıcı, karısıyla geçirdikleri rutin hayatını okuyucuya aktarır.

Onu Gördüğüm Gün hikâyesinde de anlatıcı, hikâyenin kahramanı olan Kemal'dir. Kemal, âşık olduğu kızı elde edebilmek için verdiği mücadeleyi kendi bakış açısıyla anlatmıştır.

Dişlerinde Yağmur Damlaları hikâyesinin anlatıcısı da birinci şahıstır. İsmi verilmeyen anlatıcı arkadaşlarıyla geçirdiği zamanı sübjektif bir bakış açısıyla aktarır.

Kırmızı Gül Demet Demet hikâyesinin anlatıcısı, olayların dışında üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Tatile giden bir karı kocanın uykusu geçirdikleri bir geceyi hâkim bir konumdan aktaran anlatıcı, sübjektif bir bakış açısına sahiptir.

Tedirginlik Salıncağı hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Şahıslara ait her şeyi bilen anlatıcı hâkim bir konumdadır ve olayların akışına müdahale etmez.

Beklenen Yolcu hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Olayların dışında bulunan bu anlatıcı, gördüğünü aynen aktarır.

Gülme Ağacının Halkaları hikâyesi de birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarılan fantastik bir hikâyedir. Başından geçen fantastik olayları birinci ağızdan aktaran anlatıcının, hikâyede ismi verilmez.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesi de fantastik bir hikâyeye olup, anlatıcısı birinci şahıstır. İsmi verilmeyen anlatıcı başından geçen fantastik olayları anlatır.

Mayhoş Şeylerle Birlikte hikâyesinde üçüncü şahıs anlatıcı vardır. Komşuların birbirleriyle olan ilişkisini aktaran anlatıcı, onların zihninden geçenleri de okuyucuyla paylaşır. Bu yönüyle hâkim bir konumda bulunan anlatıcı, objektif bir biçimde aktarımda bulunur.

Sıkıntı bakınız: Sayfa 37 (*Bin Hüzün*)

Tünelin Ucunda Işık Yok hikâyesinde de anlatıcı olayların dışındadır. Şahısların düşüncelerini de okuyucuyla paylaşan anlatıcı objektif bir anlatımla olayları aktarır.

Gülizar'ın Mavisi hikâyesinin anlatıcısı da üçüncü şahıstır. Olaylara hâkim bir konumdan bakan anlatıcı, objektif bakış açısıyla hikâyeyi anlatır.

2.1.3 ŞAHISLAR

Öykülerin oluşumuna katkı sağlayan unsurlardan biri olan şahıs kadrosu, hikâyede materyal unsurlar arasında yer alır ve bir hikâyenin değişmez unsurlarından biridir. Vakanın gerçekleşmesinde birinci planda rolü olan bu unsur için çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Şaban Sağlık şahıs kadrosunu şu şekilde tanımlar:

“Anlatılarda maceraları anlatılan insan ya da insan gibi işlev gören bütün canlılar, hikâyelerde ‘şahıslar kadrosu’nu oluşturur.”⁹⁴ İsmail Çetişli’ye göre;

“Şahıs kadrosu; hikâye ve romanda anlatılan olayları var eden ve yaşayan insan ve insan hüviyetine büründürülmüş varlıklar”⁹⁵ dir.

Mehmet Kaplan ise hikâyelerde şahıslar kadrosunun önemini anlatırken; “Bir bakıma, insan hayatına karışan, ona şekil veren veya onu bozan, mesut veya bedbaht eden unsurları bir kelime ile ‘gerçek insanı’ incelemek demektir. Mükemmel bir edebî eser, insanı bütünüyle veren eserdir.”⁹⁶ der.

Muzaffer Buyrukçu’nun zor şartlar altında geçen bir hayat serüveni olduğunu ve bunu da eserlerine yansıttığından bahsetmiştik. Konularını günlük hayatın sıradanlıklarından alan Buyrukçu, kahramanlarını da sıradan insanlardan seçmiştir. Muzaffer Buyrukçu hem hikâyelerinde hem de romanlarında sıradan insanların hayatlarını anlatır. Yaşadığı dönemi eserlerine en iyi şekilde yansıtan yazarlardan olan Muzaffer Buyrukçu, İkinci Dünya Savaşı sonrası ekmeğin bile karneyle dağıtıldığı dönemleri yaşamış, yoksul bir aileden gelmiş olması sebebiyle de bu dönemleri ağır bir şekilde geçirmiştir. Bu nedenle Buyrukçu’nun kahramanları her zaman maddi sıkıntı yaşayan, basit işlerde çalışan, toplumun alt katmanındaki insanlardır.

Muzaffer Buyrukçu’nun kahramanlarıyla ilgili bir diğer önemli özellik ise, kendi hayatıyla kahramanlarının hayatlarının paralellik göstermesidir. Buyrukçu’nun

⁹⁴Şaban Sağlık, *Cahit Sıtkı Tarancı’nın Hikâyeleri üzerine Bir İnceleme*, s. 25.

⁹⁵İsmail Çetişli, *Metin Tahlillerine Giriş-2 (Hikâye-Roman-Tiyatro)*, Akçağ Yayınları, Ankara 2004, s. 67.

⁹⁶Mehmet Kaplan, *Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar-3*, Tip Tahlilleri, Dergâh Yayınları, İstanbul 1996, s. 9.

hayatı ayrıntılı olarak incelendiği zaman eserlerinin büyük bir kısmında yaşamından izler taşıdığı görülür.

Kendisi Arnavut göçmeni bir aileden olan Buyrukçu'nun, hem birkaç hikâyesinde hem de romanında Balkan göçmeni bir aileyi anlattığını görürüz. Bu ailenin kendi ailesiyle benzer özellikleri vardır.

Buyrukçu edebiyatla ilk tanıştığı yılları anlatırken, babasının kapıcı olarak çalıştığı gazeteye kendisini de aldırmasından bahseder. *Hasan* hikâyesinde gazetede kapıcı olarak çalışan bir adama yapılan haksızlıkları anlatmıştır. Bu hikâyenin babasının yaşadığı olaylarla benzer yönleri vardır. Hatta *Bir Olayın Başlangıcı* isimli romanında gazetede çalışan genç bir temizlik işçisi anlatılır. Babası gazetenin kapıcılığını yapan bu gencin yazdığı bir hikâye, ödüle layık görülür ancak daha sonra bu ödülü elinden alırlar. Muzaffer Buyrukçu, bu olayı aynen yaşadığını dile getirmiştir.

Yine Muzaffer Buyrukçu çocuk yaşlarda matbaada çalıştığından bahseder. Matbaada çalışan gençlerin yer aldığı birkaç hikâyesi vardır.

Bir röportajında askeri lise sınavlarına girdiğini ve göz yüzünden haksız bir şekilde sağlık raporu alamadığından bahseden Buyrukçu'nun, *Uyku* hikâyesinde, uzun bir yolculuk sonucu askeri lise sınavına giren ve yorgun gözleri zaafiyata yorulan bir köylü çocuğunu anlatmıştır.

Muzaffer Buyrukçu gençlik yıllarında arkadaşlarıyla bedava yiyip içebilmek için tanımadıkları düğünlere gittiğinden bahseder. Bu olayı konu alan *Asalaklar* isimli bir de hikâyesi vardır.

Muzaffer Buyrukçu'nun eserlerinde, birçok kez karşımıza çıkan çapkınlık yapan kişilerin yine kendi hayatıyla benzer yönleri vardır.

Birçok kez eserlerinde bir kurumda çalışan memurları anlatan Buyrukçu'nun memur emeklisi olması da onun kendi hayatından kesitlere yer verdiğini göstermektedir.

Günlüklerinde edebiyat çevresinden arkadaşlarıyla meyhanede geçirdikleri zamanları anlatan Buyrukçu'nun hikâye ve romanlarında da meyhanede vakit geçiren arkadaş grupları yer alır.

Özetle Muzaffer Buyrukçu, hikâye ve romanlarının şahıs kadrosunu oluştururken kendi çevresini ve zor şartlar altında yaşayan halktan kişileri seçer. Bu bölümde Buyrukçu'nun eserlerinde yer alan şahısların ayrıntılı incelemesine yer verilmiştir.

2.1.3.1 KADINLAR

Muzaffer Buyrukçu'nun eserlerinde kadın kahramanlara çok sıklıkla yer verdiğini görmekteyiz. Genel olarak hikâyelerinde ezilen insanları anlatan Buyrukçu, kadın kahramanları seçerken de bu durumu sürdürmüştür. Muzaffer Buyrukçu'nun kadın kahramanları çocuğuyla ortada kalmış dul bir kadın, bir hayat kadını veya bir erkeği paylaşmak zorunda kalan iki kadın olabileceği gibi vefakâr bir ana, kocasından eziyet gördüğü için onu öldürmek zorunda kalan bir eş veya bir kurumda çalışan bayan memurlar olabilmektedir. Bu bölümde Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde yer alan kadın kahramanların ayrıntılı incelemesine yer verilmiştir.

2.1.3.1.1 KATRAN

Kâbuslu Bir Gece hikâyesinde bir karı koca anlatılmıştır. Gece eve geç kaldığı için kocasını evden kovan kadın hikâyede yer alan önemli bir karakterdir. Kadının dırdırcı olduğu ve kocasının ondan korktuğundan bahsedilmiştir. Bu kahramanın ismine yer verilmez.

Yem hikâyesinde hikâyenin başkarakteri bir hayat kadınıdır. İsmi verilmeyen bu kadın gece bir müşterisini kandırıp bütün parasını alabilmek için çaba sarf eder.

2.1.3.1.2 ACI

Dünyada Bir Akşam Üstü hikâyesinde baş karakter Fahriye'dir. Sevecen bir insan olan ve mahallede çok sevilen bu kadının kocasını öldürmekle suçlandığını görmekteyiz.

Aydan Gemi Yapanlar kocası olmadığı için oğlunu yalnız büyütme zorunda kalan bir anne anlatılmıştır. Kadının isminin Hacer olduğu bilgisi dışında bir bilgi verilmez.

Kaçış hikâyesinde yaşlı bir karı koca karşımıza çıkar. İsmi verilmeyen bu çiftin çok zor şartlar altında büyüttükleri oğulları kendilerine vefa göstermez, ziyaretlerine de gelmez. Ancak onlar geleceği ümidiyle beklemektedir.

Çocuk hikâyesinde başkarakter çocuğuyla sefaletin ortasında kalmış bir kadın olan Halime'dir. Kocasından terk edilen ve aç susuz kalan bu kadının yaşadığı dram anlatılmıştır.

Uçtu Uçtu Sinek Uçtu hikâyesinde, Fatma hikâyesinin başkarakteridir. Evlenmeden önceki bir ilişkisi kocası tarafından öğrenildiği için çeşitli zulümlere uğrayan bu kadının sabrı anlatılmıştır.

2.1.3.1.3 KORKUNUN PARMAKLARI

Ölüler hikâyesinde evini geçindirebilmek için zengin bir kadınla ilişki kuran bir adam anlatılmıştır. Bu adamın birlikte olduğu ismi verilmeyen zengin kadın ve karısı hikâyede yer alan kadın karakterlerdir. Zengin kadının adamı sürekli aşığıladığı dışında karakterlere ait bilgi verilmez.

Her Yerde Onlar hikâyesinde tek bir karakter yer alır. İsmi verilmeyen bu şahısın hasta yatağında yatan bir kadın olduğunu görürüz.

Bir Ev hikâyesinde bir aile anlatılmıştır. Anne, baba ve çocuktan oluşan bu ailede, babanın Sabriye isimli bir kadınla beraber olduğunu görürüz. Bu hikâyede yer alan kadınlar tip olarak karşımıza çıkar.

Karanlık hikâyesinde, yoksul olduğu için karısı tarafından terk edilen bir adam anlatılır. İsmi verilmeyen karısı tip olarak karşımıza çıkar.

Savaş hikâyesinde bir kurumda çalışan memurlar anlatılmıştır. Daktilocu Semra, daktilocu Aliye, daktilocu Ayşe hikâyede adı geçen kadın şahıslardır. Hikâyede yer alan hiçbir şahıs hakkında bilgi verilmez.

2.1.3.1.4 BULANIK RESİMLER

Kitapta yer alan hikâyelerin tamamında kadın kahramanlar yer alır. Kitapta yer alan hikâyelerin hepsi birbirinin devamı niteliğinde olduğu için kahramanları da aynıdır. Ancak bazı hikâyelerde tip olarak karşımıza çıkan kahramanlar bazı hikâyelerde karakter olarak karşımıza çıkar. Bu kitapta resmi bir kurumda çalışan memurların birbirleriyle olan ilişkileri anlatılmıştır.

Bulanık Resimler hikâyesinde çapkın bir memur olan Hüseyin'in kadınlarla olan ilişkileri anlatılmıştır. Bu hikâyede Hüseyin'in yakından ilgilendiği Odacı Esmâ, Hüseyin'in sevgilisi olan, üniversite öğrencisi Ayla, aynı kurumda memur olarak çalışan Türkan, Melahat ve Hayriye hikâyede yer alan kadın şahıslardır. Bu şahısların tamamı tip olarak karşımıza çıkar.

Ayrılık Aruları hikâyesinde de yine aynı şahıslar yer alır. Bu hikâyede de kadın şahıslar tiptir.

Düşlerdeki Lambalar hikâyesinde de aynı şahıslarla karşılaşırız. Hikâyede memur Türkan ve Hayriye'nin Hüseyin için çekişmeye başladıklarını görürüz. Bu hikâyeye birlikte bu iki şahıs hakkında bilgiler de verilir. Daha önce evli bir adamla yaşadığı ilişkiden dolayı erkeklere mesafeli duran Melahat'ın erkeklere karşı agresif olduğu anlatılmıştır.

Sel Suları Gibi hikâyesinde, yine bayan memurlar tip olarak karşımıza çıkar.

Kırık Cam Parçaları hikâyesinde, ön planda Hayriye'yi görürüz. Yıllık izin alan Hayriye, tatile çıkmadan önce memur arkadaşlarına hediyeler getirir. Yine diğer hikâyede adı geçen kadın şahıslar bu hikâyede de tip olarak yer alırlar.

Şarkılardan Yapılmış Döşekler hikâyesinde yer alan kadın karakterler Melahat ve Türkan'dır. Bu şahısların birbirlerine karşı duydukları nefret ve aralarındaki çekişme anlatılır.

Dopdolu Sevinçlerle hikâyesinde yine aynı şahıs kadrosu vardır. Bu hikâyede Türkan'ın biraz daha ön planda olduğunu görürüz.

Kıpkırmızı Aşk Atları hikâyesinde ise Melahat ön plana çıkar. Şahıs kadrosu yine aynıdır.

Masalların Dehşet Köşeleri hikâyesinde de Melahat ve Türkan şahıs kadrosunda yer alan kadınlardır.

Yaşayan Ölü hikâyesinde kadın karakter kadrosunda Melahat yer almaktadır.

2.1.3.1.5 KUYULARDA

Kuyularda hikâyesinde bir karı koca anlatılmaktadır. Sürekli kavga eden bu karı kocadan Nurten kadın karakter olarak karşımıza çıkar. Ayrıca Nurten'in arkadaşı Neriman tip olarak karşımıza çıkan kadın şahıslardandır.

Tel Örgüler hikâyesinde bir annenin sıkıntıları ele alınmıştır. Kocasının anlayışsızlığı, yaptıkları kavgalar, yoksulluk gibi sıkıntılar üzerine çocuğunun hastalığı da eklenince buhrana giren bu annenin ismi verilmez.

Durgun Suların Altında hikâyesinde Gülcan başkarakterdir. Gülcan dışında amcasının kızı Huriye hikâyenin kadın şahıs kadrosunda yer alır. Kocasını sevmeyen Gülcan'ın, Huriye'nin kocasına duyduğu aşk anlatılmaktadır.

2.1.3.1.6 CEHENNEM

Bu kitapta yer alan hikâyelerin şahıs kadrosunda kadın karakter bulunmamaktadır.

2.1.3.1.7 KAVGA

Bu kitapta yer alan hikâyeler birbirinin devamı niteliğinde olduğundan şahıs kadrosunda yer alan kişiler aynıdır. Balkanlardan gelmiş, göçmen bir ailenin anlatıldığı kitapta yer alan şahıslar ailenin üyeleridir. İsmi verilmeyen ana, kızları Sevim ve Nuran, komşularının kızı Seta, annesi Madam Berhuchi, ailenin sahiplendiği Hafize hikâyede yer alan kadın şahıslardır.

2.1.3.1.8 MAĞARA

İkinci Hasan hikâyesinde fakir bir aile anlatılmıştır. Hikâyenin kadın kahramanı ismi verilmeyen annedir. Ailenin yoksul olması nedeniyle küçük çocukları çalışmak zorundadır ve annenin bu durumdan duyduğu ıstırap anlatılmıştır.

Bozuk hikâyesinde, sürekli kavga eden bir karı koca anlatılır. Kocasından şiddet gören Güler hikâyenin kadın kahramanıdır.

O Sürekli Kavga hikâyesinde evli bir adamın baldızıyla yaşadığı yasak aşk konu alınmıştır. Hikâyenin kadın şahıs kadrosunda adamın karısı Nadire ve baldızı Necmiye yer alır.

Balon hikâyesinde, çalışıp ailesine katkı sağlayan evin kızı Meliha hikâyenin başkarakteridir. Evlilik çağına gelmiş olmasına rağmen babası eve para getirdiği için onun evlenmesine izin vermez. Bu durum karşısında Meliha'nın yaşadığı ruhsal çöküntü irdelenir. Ona destek olan kız kardeşi Esmâ'da hikâyede yer alan kadın karakterlerdendir.

Zor hikâyesinde, bir ailenin akşam evde geçirdiği vakit anlatılmıştır. Bu hikâyede yer alan kadın şahıslar tip olarak karşımıza çıkar. Evin annesi Sevda,

Sevda'nın arkadaşları Raziye, Kezban, Tülay, Şefika, Hatice ve evin küçük kızı Nazlı hikâyede yer alan kadın karakterlerdir.

Kalın Ayak Sesleri hikâyesinde küçük bir memuriyette çalışan bir adamın zengin ve soylu olan fakat başından çeşitli olaylar geçmiş olan karısı Selma hikâyenin kadın karakteridir. Ayrıca Selma'nın annesi Şükriye Hanım hikâyenin kadın şahıslarındandır.

2.1.3.1.9 ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Bilmece Gibi hikâyesinde bir kurumda çalışan memurlar anlatılmıştır. Bu memurlardan Keriman yaşadığı aşk ile şahıs kadrosunda ön planda yer alır. onun dışında Süeda, Rukiye, Daktilocu Makbule, Nalân, Nebahat hikâyede tip olarak karşımıza çıkar.

Bir Yol Ağzında ve Yollar Yollar hikâyesinde figüranlık yapan bir adamın, onun bu işleri bırakmasını isteyen varlıklı karısı Nedret şahıs kadrosunda ön plana çıkar. Ayrıca bu adama âşık Naime, Mine ve Bedriye'de tip olarak hikâyede yer alır. Nedret'in zenginliğinden dolayı kendine güveni yüksek ve isteklerinin yapılması için mücadele eden bir kadın olduğu vurgulanır.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde, şahıs kadrosunda yer alan kadınlar tip olarak karşımıza çıkar. Bir arkadaş grubunun anlatıldığı hikâyede, hikâyenin kahramanı olan Mustafa'nın yakın arkadaşının karısı Nigar'a âşık olduğundan bahsedilir. Ayrıca Etem'in nişanlısı Arzu, baldızı Burcu hikâyede adı geçen kadın şahıslardandır.

Sevincin Damarları hikâyesinde bir gencin nişanlanacağı gün yaşadığı sevinç anlatılmıştır. Bu gencin nişanlısı olan Nükhet tip olarak karşımıza çıkar.

2.1.3.1.10 GÜNLERDEN BİR GÜN

Gönlü Yaralı Bir Kızın Acıklı Serüveni hikâyesinde Gülsüm hikâyenin başkarakteridir. Daha önceden başından bir evlilik geçmiş olan Gülsüm'ün bu evliliği nişanlısı Erkan'dan saklaması nedeniyle yaşadığı sıkıntılar anlatılır.

Bir Gizli Sevdanın Çılgınlıkları hikâyesinde, evli olduğu halde sevgilisiyle nikâhsız yaşayan bir adam anlatılmıştır. Bu adamın karısı Macide ve sevgilisi Neriman şahıs kadrosunda yer alan kadın karakterlerdir.

Fatma Teyzenin Duyguları hikâyesinin başkarakteri, hikâyeye ismini veren Fatma Teyze'dir. Balkanlarda evlerini, tarlalarını bırakarak İstanbul'a göç eden bir kadın olan Fatma Teyzenin memleketine duyduğu özlem anlatılmıştır.

Günlerden Bir Gün hikâyesinde bir karı kocayla karşılaşırız. Seksenli yıllarda oluşan anarşinin bu karı kocaya verdiği sıkıntılar anlatılmıştır. Hikâyenin sonunda vurulan Nesteren hikâyede yer alan kadın karakterdir.

2.1.3.1.11 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ

Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği hikâyesinde kocasını aldatırken yakalanıp öldürülen Şehribar hikâyede yer alan kadın karakterdir.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesinde, birbirlerini çok sevmelerine rağmen ailelerinin karşı çıkması nedeniyle evlenemeyen Özdemir ve Hülya'nın başka insanlarla evli olmalarına rağmen ilişkilerine gizli gizli devam etmeleri anlatılmıştır.

2.1.3.1.12 HER YER KARANLIK

Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli hikâyesinde, iyi bir evliliği olan Birsen başkarakterdir. Onun evliliğini bitirmek için çaba sarf eden eltisi Raziye ise hikâyede yer alan diğer kadın karakterdir.

Kayguların Gölgesinde hikâyesinde aynı zamanda hikâyenin anlatıcısı da olan Filiz başkarakterdir. Ev ve iş yerinde geçirdiği vakti anlatmıştır. Ayrıca Filiz'in iş arkadaşları olan Sahire, Beyhan, Hülya, Asuman, Ayşe, Zülâl, Gülşen tip olarak karşımıza çıkan kadın şahıslardır.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde ön planda Fuat yer alır. Fuat'ın karısı Saime, eski sevgilisi Zeynep ve yasak aşk yaşadığı Gülay hikâyede yer alan kadın şahıslardır.

Her Şey Bir Anda hikâyesinde, Engin başkarakterdir. Engin'in iş arkadaşı Mine hikâyede yer alan önemli kadın karakterlerdendir. Hikâyede yer alan diğer kadın karakterler ise Engin ile Mine'nin yakınlaşması nedeniyle ona baskı yapan eski karısı Tülin ve ismi verilmeyen kayınvalidesidir.

2.1.3.1.13 BİN HÜZÜN

Gecenin Kıyısında İlbahar hikâyesinde kocasıyla kavga ettiği için evine sığındığı adam olan Eşref'le aşk yaşayan Gülten kadın karakter olarak karşımıza çıkar. Eşref'in karısı Hüsniye ve eski sevgilisi Neşe hikâyede tip olarak yer alan kadınlardır.

Bir Gün Önce hikâyesinde evli bir adam olan Selçuk'la yasak aşk yaşayan Banu ön plandaki kadın karakterdir. Onun, Selçuk'a karısından boşanıp kendisiyle evlenmesi için baskı yaptığı bu nedenle adamın bunalıma girdiği ve Banu'dan da ayrılarak başka kadınlarla beraber olduğu anlatılmıştır. Hikâyede Selçuk'un karısı Seniha, beraber olduğu kadınlardan Handan, Nesrin, Banu'nun ablası Nebile şahıs kadrosunda yer alan kadın şahıslardır.

2.1.3.1.14 ŞARKI GİBİ

Bu kitapta yer alan hikâyelerde kadın karakterler yer almaz. Yalnız ilk hikâye olan *Delifışek Kahkahalar* hikâyesinde çapkınlık yapan gençlerin beraber olduğu kadınlar tip olarak karşımıza çıkar.

2.1.3.1.15 YÜZÜN YARISI GECE

Şeytanın Jandarma Kumandanı hikâyesinde karı koca olan Oktay ve Zeynep ön plandaki şahıslardır. Birbirlerini çok sevdikleri ve Oktay'ın kıskançlıkları anlatılmıştır.

Hotozlu Şevkiye Hanımın Elmasları hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede kadın karakter olarak Şevkiye Hanım karşımıza çıkar. Torunlarının ona ait olan ve kaçırılan elmaslarını alabilmek için verdiği mücadele anlatılmıştır.

Mor Karanfil ve Ceviz Oynayan Kızlar hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede kayınıyla yasak ilişkisi olan ve ismi verilmeyen bir kadın ön plandadır.

2.1.3.1.16 BİR AŞK DAHA

Tapınak ve Börek hikâyesinde nikâhsız oldukları halde bir arada yaşayan genç bir çift anlatılmıştır. Nuray hikâyenin kadın karakteridir.

Dünlerden Biri hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede anlatıcıya yardımcı olan Leyla Murat isimli Afgan bir kadın ve ismi verilmeyen Berlinli bir kız şahıs kadrosunda yer alan kadın karakterlerdir.

Bir Aşk Daha hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Meyhaneye giden anlatıcının orada görerek âşık olduğu Eleni, hikâyede yer alan kadın karakterdir.

O Günkü Gibi hikâyesinde ön planda Müjgan isimli bir kadın yer alır. Onu seven bir adamın, o evlendikten sonrada peşinin bırakmaması anlatılmıştır. Hikâyede yer alan bir diğer kadın karakter ise Müjgan'ın peşini bırakmayan adama âşık olan görümcesi Figen'dir.

Sıkıntılı Bir Gezinti hikâyesinde, Selahattin başkarakterdir. Selahattin'in karısı Seher ve Selahattin'le yasak aşk yaşayan kaynının karısı Mine hikâyede yer alan kadın karakterlerdir.

Kara Gölgenin Örümceği hikâyesinde, aldatan bir kadınla karşılaşırız. Kocasının hastalığında, kocasının iş yerinde çalışan bir adamla onu aldatan Berna hikâyede yer alan kadın karakterdir.

Masa hikâyesinde tek bir karakter yer alır. Boşanma arifesinde olan Figen'in ruh durumu yansıtılmıştır.

Bir Serüven hikâyesinin kadın karakteri Ulviye'dir. Bir otobüs yolculuğu esnasında gördüğü bir adamı ölmüş kocasına benzettiği için onunla kurduğu ilişki anlatılır.

2.1.3.1.17 TELEFON KONUŞMALARI

Pizza Olayı hikâyesinde bir karı kocanın evlerine gelecek olan misafirleri için yapmış oldukları akşam yemeği hazırlıkları anlatılmıştır. Hikâyenin kadın karakteri Filiz'dir. Onun kocasıyla diyaloglarına yer verilmiştir.

Bamya Durağında Cinayet hikâyesinin başkarakterleri Emin'dir. Hikâye onun üzerinden yürür. Hikâyede yer alan kadın şahıslar Emin ile ilişkisi olan kadınlardır. Bunlar karısı Güldane, baldızı Gülbahar ve Emin'in gençlik yıllarından sevgilisi olan Elif'tir.

Tadların Altındaki Kirler hikâyesinde ön planda bir karı koca yer alır. Çok sevdiği karısının rahatsızlıkları nedeniyle, onu kaybetmekten korkan bir adam olan Enver anlatılmıştır. Enver'in karısı Sema, hikâyede yer alan kadın karakterdir.

Cadılar ve Ana hikâyesinde, yakın iki arkadaş olan Nilgün ve Belgin hikâyenin kadın karakterleridir. Bu arkadaşların telefonda yaptıkları görüşme anlatılmıştır.

Ölümün Tahsildarları hikâyesinde, başka bir adamı sevmesine rağmen sırf babası istediği için sevmediği bir insanla evlenen ve evliliğine rağmen sevgilisiyle ilişkisine devam eden bir kadın olan Kezban hikâyenin kadın karakteridir.

Aşk Bir Rüya Herkesin Görmediği hikâyesinde, iki kız kardeş olan Gülhan ve Beyhan hikâyenin başkarakterlerdir. Aynı adama âşık olan bu kardeşlerin yaşadığı karmaşa anlatılmıştır. Şahıslardan büyük olan Beyhan fedakârlığı ile ön plana çıkar. Ayrıca Beyhan'ın kızı Dilek'te kadın karakterler arasındadır.

2.1.1.1.18 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ

Kayguların Gölgesinde 2 hikâyesinde bir karı kocanın mutlu evlilikleri anlatılmıştır. Hikâyenin aynı zamanda anlatıcısı da olan Filiz, hikâyenin kadın kahramanıdır.

Kayguların Gölgesinde 3 hikâyesinde de baş kadın karakter Filiz'dir. Filiz'in iş arkadaşlarından olan Nihal bu hikâye ile karşımıza çıkar. Nihal'in kocası tarafından aldatılan bir kadın olduğundan bahsedilir.

Ay Kokuyor hikâyesinde, iki farklı kadın karakter vardır. Bunlardan ilki birkaç kez düşük yaptıktan sonra hiç çocuğu olmayan ve psikolojisi bozulduğu için hastaneye yatırılan Nur'dur. İkinci kadın karakter ise Nur'un yokluğunda onun kocasıyla birlikte olan Tülin'dir.

Camsız Zaman Pencereleeri hikâyesinde birçok şahıs yer alır. Hikâyenin başkarakteri çapkın bir adam olan Vural'dır. Onun etrafında yer alan kadınlar ise kadın şahıs kadrosunu oluşturur. Karısı Münire, eski sevgilisi Filiz, yeni sevgilisi Neşe, uzaktan akrabası Gülümser kadın karakterlerdir. Her bir karakterin ortak yanı ahlaki yönden yozlaşmış olmalarıdır.

Yolculuk Var Her Yere hikâyesinde başkarakter Ahmet'tir. Onun bir otobüs yolculuğu sırasında yanına oturan Neslihan, otobüsün servis görevlisi olan Yonca ve vefat eden eşi Elvan hikâyenin kadın karakterleridir. Bu üç karakterin ortak noktası Ahmet'ten hoşlanmalarıdır.

Sonsuz Bir Film hikâyesinde Seval başkarakterdir. Yalnız yaşayan Seval'in ablasının kocasıyla yaşadığı gizli aşk anlatılmıştır. Seval'in ismi verilmeyen ablası ise hikâyenin kadın şahıs kadrosunda yer alır.

2.1.1.1.19 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME

Bitli Kız ve Dansöz Nena hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede yer alan kadın karakterler hikâyeye de ismini veren kişilerdir. İsmi verilmeyen anlatıcının ismi bilinmeyen ablası da kadın karakterler arasında yer alır.

Kuyruklu Yıldız Çiçeği hikâyesinde başkarakter Arzu'dur. Evli olmasına rağmen başka bir adamla beraber olan bu kadının kocasından kurtulmak için harcadığı çaba anlatılmıştır.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme hikâyesinde, çok güzel bir kadın olan Gül başkarakterdir. Zengin bir adamla evli olan Gül'ün yazar bir de sevgilisi vardır. Kocasının bu birlikteliği öğrendikten sonra beraber olduğu İtir ise hikâyede yer alan diğer kadın karakterdir.

Renksiz Görüntüler hikâyesinde, bir karı koca ile karşılaşırız. Uyumlu bir çift olan bu karı kocanın bir akşam yemeği için yaptığı hazırlık anlatılır. Dilek hikâyenin kadın karakteridir.

2.1.1.1.20 İPEK PİJAMALI KATİLLER

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede yine eşini aldatan bir kadınla karşılaşırız. Anlatıcının karısı olan Ayten hikâyede yer alan kadın karakterdir.

İpek Pijamalı Katiller hikâyesinde de birbirini aldatan bir karı koca ile karşılaşırız. Eşini aldatan kadın olan Gülizar baş kadın karakterdir. Kocasının birlikte olduğu Handan ise hikâyede yer alan diğer kadındır.

Onu Gördüğüm Gün hikâyesinde Gülay hikâyesinin kadın karakteridir. Ona âşık olan Kemal'in onunla birlikte olabilmek için verdiği mücadele anlatılmıştır.

Kırmızı Gül Demet Demet hikâyesinde bir karı koca anlatılır. Burcu hikâyesinin kadın karakteridir.

Tedirginlik Salıncağı hikâyesinde, evli bir kadınla aşk yaşayan Yalçın hikâyesinin başkişisidir. Yalçın'ın karısı Fatoş ve evli sevgilisi Yeşim hikâyede yer alan kadın karakterlerdir.

Beklenen Yolcu hikâyesinde kocasıyla alışverişe giden Nesteren hikâyede yer alan tek kadın karakterdir.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Anlatıcı ile aşk yaşayan kadınlardan İranlı bir mollanın kızı olan Ferdane ve Helikopterli Güzel hikâyesinin şahıs kadrosunda yer alan kadınlardır.

Mayhoş Şeylerle Birlikte hikâyesinde Fatma hikâyesinin kadın karakteridir. Fatma'nın bir türlü geçinemediği komşusu Zehra ise hikâyede yer alan bir diğer kadın karakterdir.

Tünelin Ucunda Işık Yok hikâyesinde, kocası tarafından şiddete maruz kaldığı için evi terk edip kocasına boşanma davası açan Nadire hikâyesinin kadın karakteridir.

Gülizar'ın Mavisi hikâyesinde evli bir çift olan Songül ve Kenan'la karşılaşırız. Gizliden gizliye Kenan'ı seven komşu kızı Gülizar da şahıs kadrosunda yer alır.

2.1.3.2 ERKEKLER

Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde yer alan erkek karakterler, genel özellikleri itibariyle birbirilerine benzerler. Toplumun alt katmanında yer alan ezilmiş, kabul görmeyen, dışlanan insanları anlatan yazarın kahramanları çok çeşitlilik göstermektedir. Muzaffer Buyrukçu bazen sokakta yatan bir berduşu, bazen bir inşaatta çalışan işçileri veya karısı ve çocuğunu ortada bırakarak kaçan bir babayı anlatmıştır. Bu bölümde Buyrukçu'nun hikâyelerinde yer alan erkek karakterlerin tek tek incelemesine yer verilmiştir.

2.1.3.2.1 KATRAN

Uyku hikâyesinde, ismi verilmeyen bir baba ve oğlu Fikret hikâyenin başkişileridir. Çocuğunu İstanbul'da sınava getiren baba onun okuması için çaba sarf eder.

Asalaklar hikâyesinde, üç yakın arkadaş hikâyenin ana karakterleridir. Bunlardan birincisi adı verilmeyen anlatıcıdır. Arkadaşlarından birinin adı Süleyman, diğeri ise Muzaffer'dir. Bu gençler bedava yiyip içebilmek için düğünleri gezmektedirler.

Kâbuslu Bir Gece hikâyesinde ismi verilmeyen bir karı kocayla karşılaşırız. Gece eve geç gittiği için evden kovulan adamın sokakta başından geçenler anlatılır.

Dönüş hikâyesinde, Remzi hikâyenin başkarakteridir. Hapishaneden çıktıktan sonra mahallesine dönen bu adamın mahalleliye yaşattığı tedirginlik anlatılmıştır.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları hikâyesinde, sokakta yaşayan iki sarhoş anlatılır. Bunlar Hamdi ve Mehmet'tir. Onların zor hayat şartları yansıtılmıştır.

2.1.3.2.2 ACI

Topal Türküler hikâyesinde, şahıs olarak ismi verilmeyen anlatıcıyla karşılaşırız. Bu anlatıcının anılarına yer verilir.

Acı Soğan hikâyesinde, bir inşaatta çalışan işçiler şahıs kadrosunu oluşturur. Yusuf, Osman, İsmail, Sefer Ağa, Kazım ve Mustafa hikâyede adı geçen şahıslardır. Bu işçilerin bir günü anlatılmıştır.

Aydan Gemi Yapanlar hikâyesinde, babasını kaybetmiş ve annesiyle yaşayan bir genç olan Hakkı hikâyenin başkarakteridir. Annesiyle diyaloglarına yer verilmiştir.

Serseri hikâyesinin hem anlatıcı hem de başkişisi Muzaffer'dir. İş bulamadığı için babasıyla sürekli kavga eden bu gencin çalışma hayatıyla ilgili sıkıntıları anlatılmıştır.

2.1.3.2.3 KORKUNUN PARMAKLARI

Korkunun Parmakları hikâyesinin şahıs kadrosunda tek bir isimle karşılaşırız. Otobüs şoförlüğü yapan Mustafa, bu hikâyede yer alan tek şahıstır. Kullandığı otobüste seyahat eden yolcular ise dekoratif şahıslar olarak karşımıza çıkar.

Dünyada Bir Gece hikâyesinde, Muzaffer Buyrukçu kendi hallerinde yaşayan bir aileyi ele alır. Daha çok babanın ruh halinin yansıtır. Nihat başkarakterdir.

Hasan hikâyesinde, hikâyenin adından da anlaşılacağı üzere ana karakter Hasan'dır. Bir gazetede kapıcılık yapan Hasan'ı memurlar her işte kullanırlar. Hasan'ın bu durumdan duyduğu rahatsızlık ele alınmıştır.

Koku hikâyesinde çalıştığı devlet kurumundan uğradığı iftira sonucu atılan bir memur anlatılmıştır. Adı İsmail olan bu memurun bu durum karşısındaki ruh hali ele alınır.

Bir Ev hikâyesinde, ön planda Turhan isimli bir gençle karşılaşırız. Babasının annesini aldattığını öğrenen bu gencin, artık büyüdüğünü ve babasıyla mücadele edecek hale geldiğini düşünerek ona karşı durması anlatılmıştır.

Her Şey Bittiği Yerde Başlar hikâyesinde, ön planda ismi verilmeyen anlatıcı ile karşılaşırız. Askerden bir sandalla evine dönen anlatıcıya eşlik eden asker arkadaşları Tatar Kemalettin ve ismi verilmeyen Çingene hikâyenin diğer önemli şahıslarıdır.

Sisli Baklalar hikâyesinde, ön plandaki şahıslar Talat ve Orhan'dır. Bu iki isim yakın arkadaşlıklar ve birlikte yaptıkları sohbetler anlatılır.

2.1.3.2.4 BULANIK RESİMLER

Bu kitapta yer alan hikâyeler, birbirinin devamı niteliğindedir ve kahramanları aynı kişilerdir. Hikâyenin başkarakteri olan Hüseyin çapkın bir memurdur ve iş yerinde çalışan bayan memurlarla aşk yaşamaktadır. Kitapta yer alan hikâyelerin her birinde Hüseyin farklı bir kadınla beraber olur.

2.1.3.2.5 CEHENNEM

Uzaklarda Bir Tüfek hikâyesinde, teskeresine bir gün kalan askerler şahıs kadrosunu oluşturur. Osman, Vehbi, Niyazi, Necati, Selim, Rüstem, Mustafa, Ramazan, Kara Mehmet, Ahmet çavuş hikâyede yer alan şahıslardır ve hepsi askerdir. Bu askerler dışında postacı Cafer, Osman'ın kardeşi Ali diğer kişilerdir.

Eski ve Çürümüş Bir Yer hikâyesinde, ön planda üç yakın arkadaşı görürüz. Bu arkadaşların isimleri Refik, Mahmut ve Osman'dır. İşsizlikten parasızlıktan yakınan bu gençlerden Mahmut, uğradığı bir haksızlık sonunda işinden olmuştur. Ona haksızlık yapan müdür Hamdi, müdürün arkadaşı Muhtar, Hamdi'nin iş yerinde çalışan hademe Hamza hikâyede yer alan diğer şahıslardır.

2.1.3.2.6 KAVGA

Bu kitapta yer alan hikâyeler birbirinin devamı niteliğindedir ve kahramanları aynıdır. Hikâyelerde yer alan erkek kahramanlar ailenin büyük oğlu Naci, Enişte Bayram, ismi verilmeyen baba ve ailenin en küçük ferdi Osman'dır. Bu ailenin gündelik yaşayışları ve birbirleriyle diyalogları anlatılmıştır. Kahramanlara ait bazı özelliklerde yer alır. Enişte Bayram'ın kandırılmaya müsait saf bir insan olduğu, Naci'nin çapkınlıkları ve Osman'ın yaramazlıklarına değinilmiştir.

2.1.3.2.7 MAĞARA

İkinci Hasan hikâyesinde, hikâyenin adında da anlaşılacağı gibi ön plandaki şahıs Hasan'dır. Yoksulluk içindeki ailesini geçindirmek için çaba sarf eden bir baba bir eş olan Hasan'ın mücadelesi anlatılır.

Bozuk hikâyesinde, karısına şiddet uygulayan bir adam olan Ali hikâyenin başkarakteridir. Sürekli şiddetin dozunu artıran Ali'nin en son karısının boğazına bıçağı dayadığı anlatılmıştır.

Mağara hikâyesinde başkarakter Yılmaz'dır. Okumuş bilgili bir insan olan Yılmaz'ın cahil, kaba saba bir adamın yanında çalışmak zorunda olması ve patronu tarafından aşağılanması anlatılmıştır.

O Sürekli Kavga hikâyesinde, insanların dürüst olmamasından yakınan bir adam olan Orhan'ın baldızıyla girdiği yasak ilişki sonucu çocuk sahibi olması anlatılmıştır.

Tedirginler hikâyesinde, miras işi olduğu için Ankara'dan İstanbul'a tayinle gelen bir memur olan Orhan'ın yaşadığı sıkıntılar anlatılmıştır.

Onlar hikâyesinde, bir kurumda çalışan memurlar ele alınır. Diyarbakır'dan tayinle İstanbul'a gelmiş ve geldiği için pişman olan Niyazi ön plandaki şahıstır.

Kalın Ayak Sesleri hikâyesinde, küçük bir memuriyette çalışan Erol'un zengin ve soylu bir kadınla yaptığı evlilik anlatılmıştır.

2.1.3.2.8 ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Bilmece Gibi hikâyesinde, bir devlet dairesinde çalışan memurların birbirleriyle olan ilişkisi anlatılır. Hikâyenin kahramanı olan Cemal'in Keriman ile yaşadığı aşk anlatılmıştır.

Bir Yol Ağzında ve Yollar Yollar hikâyesinde, ön plandaki şahıslar yakın üç arkadaş olan Bedri, Mehmet ve Ruşen'dir. Bu arkadaşların beraber gittikleri meyhanede birbirlerine sıkıntılarını anlattıklarını görürüz.

Büyük Oyundan Bir Parça hikâyesinde, ön plandaki şahıs Günay'dır. Çok sevdiği ve öldürülen arkadaşı Bülent'in intikamını alma yemin eden Günay'ın onunla yaşadığı güzel günleri anımsaması anlatılmıştır.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde, ön planda üç yakın arkadaş olan Etem, Mustafa ve Cemal ile yaşça onlardan büyük olan ve onlara ağabeylik yapan Seyfi yer alır.

Sevincin Damarları hikâyesinde, ön planda hikâyenin anlatıcısı da olan Vedat'ı görürüz. Vedat, nişanlanacağı gün, yaşadığı heyecanı anlatmıştır.

Filmin İkinci Yarısı hikâyesinde, ön plandaki şahıs İhsan'dır. Arkadaşı Ekrem ile gittiği sinemada bulduğu çantayı alıp oradan ayrılan İhsan'ın pişmanlık duyup geri döndüğünde başına gelen kötü hadiseler anlatılmıştır.

Günler Geçmezken hikâyesinde, ön plandaki şahıs Tarık'tır. Daha önce yaşamış olduğu aşklardan yara almış bir adam olan Tarık'ın bir yolculuk sırasında evlenme hazırlıkları yaptığı Sevim'in kendisini bırakacağını düşünmesi ve yaşadığı korku anlatılmıştır.

2.1.3.2.9 GÜNLERDEN BİR GÜN

Bir Gizli Sevdanın Çılgınlıkları hikâyesinin başkişisi Orhan'dır. Karısı ve çocuklarını terk ederek sevgilisi ile nikâhsız yaşayan Orhan'ın bir gece evinin karısı ve kayın biraderi tarafından basılıp talan edilmesi anlatılmıştır.

Resimli Roman Kişileri hikâyesinde, şahısların çokluğu dikkati çeker. Bir dairede çalışan memurlar anlatılmıştır. Müdür Turgut, Şef Şefik, Şef Numan, memurlardan Osman, Zeki, Nuri, Recai, Hamit, Ruhi, Ahmet, Fethi, Nejat, Kadri hikâyede yer alana şahıslardır.

Beyazı Karartan Acılar hikâyesinde, ön planda halde bir dükkânda çalışan Zeynel vardır. Çalışkanlığıyla takdir toplayan bu gencin yaşadığı aşk acısı anlatılmıştır.

Olayların İçine Doğru hikâyesinde, Ünal hikâyenin başkarakteridir. Her sabaha arkadaşıyla işe gitmek zorunda olan bu gencin bir sabah işe giderken başından geçen olaylar anlatılmıştır.

2.1.3.2.10 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ

Evdeki Gece hikâyesinde, hikâyenin başkişisi Hakkı'dır. seksenli yılların kaos ortamında Hakkı'nın ailesiyle evinde tanık olduğu çatışmalar anlatılmıştır.

Hüzünlü Kar Çiçekleri hikâyesinde, ön planda İlhan'ı görürüz. İlhan seksen dönemi kargaşa ortamında yeğeni İlhan'ı kaybetmiştir.

Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği hikâyesinin başkişisi İlyas'tır. İlyas karısının kendini aldattığını öğrenince onu öldürüp kaçmaya çalışır.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesinde, Özdemir hikâyenin başkarakteridir. Aşık olduğu kadınla evlenememesine rağmen, evlendikten sonrada onunla ilişkisine devam eden bir adam olan Özdemir'in yaşadıkları anlatılmıştır.

2.1.3.2.11 HER YER KARANLIK

Düş Gibi Bir Şey hikâyesinde ön planda çok yakın arkadaş olan Zeki, Celal, Cengiz ve Enis'in yanı sıra yaşça onlardan büyük olan Kenan yer alır. Kadınlar konusunda sıkıntıları olan bu arkadaşlar, sıkıntılarını birbirleriyle paylaşırlar.

Her Yer Karanlık hikâyesinde, ön planda bir kurumda müdür olarak çalışan Şevket yer alır. Bir kurumda müdür olarak çalışan Şevket'in araba alabilmek için verdiği uğraş anlatılmıştır.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde, Fuat ön plandaki şahıstır. Evli olmasına rağmen yasak bir aşka yelken açan Fuat'ın sevgilisiyle görüşebilmek için sarf ettiği çaba anlatılmıştır.

Her Şey Bir Anda hikâyesinde Engin hikâyenin başkişisidir. Boşandıktan sonra başka bir kadınla ilişkisi olan Engin'e eski karısı tarafından yapılan baskı anlatılmıştır.

Herkesin Bildiği Şeyler hikâyesinde, Erdoğan hikâyenin başkarakteridir. İstasyonda tren bekleyen Erdoğan'ın orada tanıştığı bir kadınla yapmış oldukları muhabbet ele alınır.

2.1.3.2.12 BİN HÜZÜN

Bir Pazar Sabahı Ya da Şulenaz hikâyesinde, ön planda yer alan şahıs Adnan'dır. Adnan'ın bir Pazar sabahı eşiyle yaptığı kahvaltı ve düşünceleri aktarılır.

Gecenin Kıyısında İlkbahar hikâyesinin başkarakteri Eşref'tir. Hastalığı nedeniyle evinde dinlenen Eşref'in evlerine sığınan kadınla yaşadığı yasak aşk anlatılmıştır.

Nice Yokuşlardan Sonra hikâyesinde, ön planda Bülent yer alır. Başından iki evlilik geçmiş olan Bülent'in ilk evliliğinde yaşadığı sıkıntılar anlatılmıştır.

Minibüs Şarkıları hikâyesinde, ön plandaki şahıs Uğur'dur. Uğur'un beraber çapkınlık yaptığı yakın arkadaşı Ali Kemal ise bir diğer önemli şahıstır. Bu iki arkadaşın kadınlarla beraber olabilmek için verdikleri uğraş anlatılmıştır.

Sıkıntı hikâyesinde ön planda öğretim üyesi olan Celal'in işten atıldıktan sonra yaşadığı sıkıntılar anlatılmıştır.

Bir Gün Önce hikâyesinde, evli bir adam olan Selçuk'un yaşadığı yasak aşklar irdelenmiştir.

Bin Hüzün hikâyesinde, ön planda hikâyenin hem kahramanı hem anlatıcısı olan Numan yer alır. Numan'ın yakın arkadaşları Ziya, Nejdet ve Hasan ile meyhaneye gitmesi ve burada yaşadıkları anlatılmıştır.

Kanlı Bilal hikâyesinin kahramanı adından da anlaşılacağı üzere Bilal'dir. İnsanlara hikâyeler anlatarak karnını doyuran Bilal'in, kalabalığa karısını öldürüşünü anlatması irdelenmiştir.

2.1.3.2.13 ŞARKI GİBİ

Bu kitapta yer alan hikâyeler birbirinin devamı niteliğindedir ve şahıs kadrosu aynıdır. Kitapta yer alan her bir hikâyede, yakın beş arkadaş olan Süleyman, Haldun, Recep, Esat ve Sami'nin ilişkileri, serserilikleri, birbirleriyle olan arkadaşlıkları anlatılmıştır.

2.1.3.2.14 YÜZÜN YARISI GECE

Yüzün Yarısı Gece hikâyesinde, ön planda yakın arkadaş olan Hasan, Nuri, Hamdi ve Hikmet yer alır. Bu dört gencin ormanda kurdukları çadır ve yaşadıkları sefil hayat anlatılmıştır.

Şeytanın Jandarma Kumandanı hikâyesinde, avukatlık yapan ve bir iş gezisinden dönen Oktay'ın, uzun süre ayrı kaldığı karısına olan aşkı ve duyduğu kıskançlık anlatılmıştır.

Yeniden hikâyesinde, hikâyenin kahramanı Hakan'dır. Sokak ortasında karısını döven bir adama müdahale ederken yaralanan Hakan'ın uzun iyileşme süreci anlatılmıştır.

Karmaşanın İçinde hikâyesinde, ön planda ismi bilinmeyen anlatıcı vardır. Annesinin babasını aldattığını düşünen bu anlatıcının, annesini öldürme planları anlatılmıştır.

2.1.3.2.15 BİR AŞK DAHA

Tapınak ve Börek hikâyesinde başkarakter ismi bilinmeyen anlatıcıdır. Onun yakın arkadaşları olan üniversiteli bir çiftin beraber nikâhsız yaşamaları, bu nedenle evlerinden kovulmaları ve yaşadıkları sıkıntıyı anlatmıştır.

Dünlerden Biri hikâyesinde, yine adı bilinmeyen bir anlatıcıyla karşılaşırız. Fantastik bir hikâye olan bu hikâyede anlatıcı yaşadığı aşkları bize aktarır.

Bir Aşk Daha hikâyesinde de başkarakter ismi bilinmeyen anlatıcıdır. Arkadaşlarıyla meyhaneye giden anlatıcının başından geçen fantastik olaylar irdelenir.

O Günkü Gibi hikâyesinde, yine adı verilmeyen bir anlatıcı yer alır. Anlatıcının sevdiği kadına kavuşabilmek için verdiği çaba gözler önüne serilir.

Ufuklardaki Cambazların Gösterileri hikâyesi fantastik bir hikâyedir ve ön planda ismi bilinmeyen bir anlatıcı yer alır. Anlatıcı kocasını aldatan kız kardeşiyle mücadeleye girmiştir.

Sıkıntılı Bir Gezinti hikâyesinde, Selahattin hikâyenin başkişisidir. Kaynının karısıyla yasak aşk içerisinde olan Selahattin'in onların evlerine oturmaya gelmesi sonucu yaşadığı sıkıntı anlatılır.

Yüreğin İçine Kazılan hikâyesinde, Turgut hikâyenin başkişisidir. Turgut'un sürekli meyhanelerde dolaşan ve serserilik peşinde koşan oğlu ile yaşadıkları tartışmalar anlatılmıştır.

Bir Serüven hikâyesinde Yakup ön plandaki şahıstır. Yakup'un bir otobüs yolculuğu sırasında tanıştığı bir kadınla ilişkiye girmesi anlatılmıştır.

2.1.3.2.16 TELEFON KONUŞMALARI

Gizli Rüzgârlar hikâyesinde Yakup'un yaşadıkları anlatılmıştır. Evinde otururken sürekli telefonu çalan bu adamın telefonda duyduğu rahatsızlık anlatılmıştır.

Gece Arayan Gölgeleler hikâyesinde, ön plandaki şahıs İsa'dır. Yazarlık yapan İsa'nın kadınlara duyduğu zaaf ve birlikte olduğu kadınlar anlatılmıştır.

En Lezzetli Yemekler hikâyesinde, ana karakter olarak Selçuk'u görürüz. Selçuk'un yakın arkadaşı Oğuz'la yaptığı telefon görüşmesi ve çapkınlık üzerine yapılan sohbet anlatılmıştır.

Tadların Altındaki Kirlere hikâyesinde, ön planda Enver'i görürüz. Karısını çok seven bir adam olan Enver'in onu kaybetme korkusu anlatılmıştır.

Uzaktan Bir Ses hikâyesinde, ön plandaki şahıs Kerem'dir. Kerem'in ismi verilmeyen ve uzun süredir görüşmediği bir arkadaşıyla yaptığı telefon konuşması anlatılır.

Ölümün Tahsildarları hikâyesinde, almış olduğu davadan dolayı yaşamış olduğu tedirginliğin yanında, evli bir kadınla ilişki yaşayan Nuri'nin içinde bulunduğu durum anlatılır.

Mecburiyet Sütlaç hikâyesinde, ön plandaki şahıs Erkan'dır. Tansiyon hastası olduğu için perhiz yapmak zorunda olan Erkan'ın bu durumdan duyduğu rahatsızlık anlatılır.

2.1.3.2.17 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ

Yolculuk Var Her Yere hikâyesinin başkarakteri Selçuk'tur. Yakın arkadaşı Ahmet'i ziyaret için Ankara'dan İstanbul'a yola çıkan Selçuk'un yolculuk boyunca yaşadıkları anlatılır.

Sıradan Bir Olay hikâyesinde, ön planda Erol'u görürüz. Küçük bir memuriyette çalışan Erol'un zengin olabilme hayalleri ve bu hayallerin ancak zengin bir kadınla evlenerek gerçekleştirebilecek olduğunu düşünmesi anlatılmıştır.

İncecik Sevinçlerin Ucunda hikâyesinde çalıştığı iş yerinde bir kıza aşık olan ve ona bir türlü açılmayan Nazım hikâyenin başkarakteridir.

Acayip Garaip Adalarında Bir Papağan, Üç Sevgili, Üç Kafeterya hikâyesi fantastik bir hikâyedir. İsmi verilmeyen anlatıcının kaynının peşinden Karaip'e gitmesi ve orada başından geçen fantastik olaylar anlatılmıştır.

2.1.3.2.18 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME

Sürükleniş hikâyesinde, ön planda ismi bilinmeyen anlatıcı yer alır. Evliliğinden sıkılan bu anlatıcının yeni maceralara atılma planları anlatılmıştır.

Bitli Kız ve Dansöz Nena hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Ablası öldürülen ve ismi verilmeyen anlatıcının, ablasının intikamını alabilmek için yapmış olduğu araştırmalar anlatılır. Bu sırada fantastik olaylar gelişir.

Kapılar hikâyesinin kahramanı Mustafa'dır. Kaçak yapılan evlerinin belediye ekipleri tarafından yıkılacağını öğrenen Mustafa'nın çaresiz çırpınışları anlatılmıştır.

Eve Dönerken hikâyesinde, İsmet başkarakter olarak yer alır. Etrafı birbirini aldatan insanlarla dolu olan İsmet'in, kendisinin de karısını aldattığı ancak daha sonra ona dönerek mutlu bir evlilik sürdürdüğü anlatılmıştır.

Saçak Altında hikâyesinin kahramanı Metin'dir. Ani bir yağmurla saçak altına sığınan Metin'in oradaki insanlarla diyalogları anlatılmıştır.

Olaylı Bir Yaz Gecesi hikâyesinde, Ulvi başkarakterdir. Mahallede sevilen bir genç olan Ulvi'nin mahallede oturan diğer gençlerle, mahallenin huzurunu kaçıran serserilere karşı mücadele etmesi anlatılmıştır.

2.1.3.2.19 İPEK PİJAMALI KATİLLER

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesi, fantastik bir hikâyedir. Hikâyede doğüstü güçlere sahip ismi verilmeyen bir anlatıcının darbe yapmak için harcadığı çaba anlatılmıştır.

Sokaklara Sıçrayan Olaylar hikâyesi, fantastik bir hikâye olup başkişisi hikâyenin anlatıcısıdır. Kaybolan kardeşini ararken polisler tarafından iftira ile tutuklanan bir adamın bir taraftan kaçarken diğer taraftan kardeşini araması anlatılmıştır.

İpek Pijamalı Katiller hikâyesinde, ön planda hikâyenin aynı zamanda anlatıcısı olan Nejat yer alır. Karısı tarafından aldatıldığını öğrenen Nejat'ın kayınbiraderiyle, karısını öldürmek için çaba sarf etmesi anlatılmıştır.

Onu Gördüğüm Gün hikâyesinde, hikâyenin aynı zamanda anlatıcısı da olan Kemal ön planda yer alır. Âşık olduğu kadınla beraber olabilmek için çaba sarf eden Kemal, hikâyenin sonunda başarılı olur.

Dişlerinde Yağmur Damlaları hikâyesinde, yakın arkadaş olan Oğuz, Bülent ve ismi verilmeyen anlatıcının birbirleriyle olan ilişkileri anlatılmıştır. Maddi konularda aralarında bazı sıkıntılar bulunan bu arkadaşların, beraber geçirdikleri zamanlar anlatılır.

Tedirginlik Salıncağı hikâyesinde, Yalçın hikâyenin başkişisidir. Evli bir adam olan Yalçın'ın, evli bir kadınla yaşadığı yasak aşk anlatılmıştır.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesi fantastik bir hikâyedir ve kahramanı ismi bilinmeyen anlatıcıdır. İranlı bir mollanın kızıyla yasak aşk yaşayan anlatıcının başından geçen fantastik olaylar anlatılmıştır.

2.1.3.3 ÇOCUKLAR

Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde yer alan çocuk karakterler genel özellikleri itibariyle, fakir ailelerin çoğunlukla çocukluğunu yaşayamamış, zor şartlar altında hayatla mücadele eden, çoğu okula dahi gidemeyen, köylü veya kenar mahalle çocuklarıdır. Kendisi de çocuk yaşlarda hayatla mücadeleye girişmiş olan Buyrukçu'nun hikâyelerinde yer alan çocuk karakterler kendi hayatıyla paralellik göstermektedir. Hatta bazı hikâyelerinde doğrudan kendisini anlatmıştır. Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde çocuk karakterle çok sık yer vermediğini görmekteyiz.

Muzaffer Buyrukçu'nun *Katran* kitabının ilk hikâyesi olan *Sevinci Yok Eden Gerçekler* hikâyesinde ismi verilmeyen küçük yaştaki anlatıcı, onun halasının oğlu Orhan ve komşusunun oğlu Turhan hikâyede yer alan karakterlerdir. Kuş vurmak için köylerinden dışarı çıkan bu çocukların yaşadıkları duygular anlatılmıştır. Turhan'ın kuş vurmakta usta olduğundan bahsedilir. İsmi verilmeyen anlatıcı ise kuşu avladıktan sonra vicdan azabı çeker.

Yine *Katran* kitabında yer alan *Uyku* hikâyesinde Muzaffer Buyrukçu, doğrudan kendi yaşadığı bir olayı öyküleştirmiştir. Kendisi okuyamadığı için ıstırap duyan bir babanın oğlu Fikret'i köyden İstanbul'a sınava getirmesi, yolculuk sebebiyle yorulan çocuğun, bu yorgunluğunun sağlık problemine yorulması nedeniyle okula alınmaması ve bu durum karşısında duydukları üzüntü anlatılır.

Kitaba da ismini veren *Katran* hikâyesinde de bir çocuk karakter karşımıza çıkar. İsmi verilmeyen bu çocuk, hırsızlıkla suçlanır. Daha sonra suçunu itiraf eden çocuk çaldığı malzemeleri vermek için yanındakilerle birlikte evine gider. Hasta kardeşinin üzerinde örtülü olan battaniye ve evin tek eşyası olan yerdeki halıyı sahibine iade eden çocuğun yaşadığı dram gözler önüne serilmiştir.

Acı kitabında yer alan *Acı* hikâyesinin kahramanı da ismi verilmeyen bir çocuktur. Annesi hasta, babası hırsızlıkla suçlandığı için iş bulamayan bu çocuğun yaşadığı dram ele alınmıştır. Yağmurlu ve soğuk bir havada üzerinde elbisesiz birkaç parça kömür bulabilmek için verdiği mücadele ve hayata karşı küskünlüğü anlatılmıştır.

Aynı kitapta yer alan *Çocuk* hikâyesinde de ismi verilmeyen bir çocuğun dramı anlatılmıştır. Annesiyle yaşayan bu çocuk, soğuk bir kış gününde evlerinde yakacak ve yiyecekleri olmadığı için acı çekmektedir. Onları bu sefaletten iten evine uğramayan babadır. Her ikisi de ondan nefret ederler.

Korkunun Parmakları kitabındaki *Dünyada Bir Gece* hikâyesinde, anne ve babasıyla mutlu bir hayat süren bir çocuğun, gece evlerine hırsız girmesi sebebiyle yaşadığı korku ve bu korku sonrası yakalandığı amansız hastalık anlatılmıştır. Çocuğun ismi Mustafa'dır.

Kavga kitabında yer alan hikâyelerde Balkanlardan göçle gelmiş bir ailenin yaşantısı anlatılmıştır. Kitapta yer alan altıncı hikâyede ailenin en küçük bireyi olan Osman'ın yaramazlıkları anlatılır. Ele avuca sığmaz bir çocuk olduğundan bahsedilmiştir.

Mağara kitabında yer alan ilk hikâye olan *İkinci Hasan* hikâyesinin kahramanı da çocuktur. Murat isimli bu çocuğun, yoksulluk nedeniyle sabah çok erken saatlerde babasıyla birlikte işe gitmek zorunda olduğu ve annesinin bu durum karşısında duyduğu üzüntü anlatılmıştır.

2.1.4 ZAMAN

Hikâyelerde vakanın cereyan ettiği süre başta olmak üzere zaman unsurunun çeşitli fonksiyonları vardır. Hikâyelerin ve diğer anlatı türlerinin temel unsurlarından olan zaman hakkında birçok kişi tarafından çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Mehmet Tekin zamanı; “Anlatı, ister söz, ister yazıyla sunulsun, inşa edilmiş bir yapıdır. Doğal olarak, belirli bir amaç doğrultusunda inşa edilen bu yapı, zaman bağı olarak asıl değerini bulur ve zaman içinde idrak edilir. Bu nedenle bir romanda hikâyeye, mutlaka -belirli veya belirsiz- bir zamanda cereyan eder. Yine bu hikâyeye, belli bir süre sonra öğrenilir/duyulur ve belli bir süre içinde de kaleme alınıp anlatılır.”⁹⁷ şeklinde tanımlar.

Anlatma esasına bağlı metinlerde dört ayrı zaman boyutu yer alır. “ ‘Maceranın kendi zamanı’(anlatılan olayların yaşandığı zaman ve süre), ‘anlatma zamanı’ (yaşanılan olayların ne zaman algılanıp ifade edildiği zaman) ‘yazıya geçirme zamanı’ (yazarın eserini yazdığı tarih ve süre), ve ‘okuma zamanı’.”⁹⁸

Bu zamanlardan ‘vaka zamanı’ ve ‘anlatma zamanı’ kurmacadır. ‘Yazma zamanı’ ile ‘okuma zamanı’ ise gerçek zaman ait unsurlardır.

Anlatı türlerinde zaman olmazsa olmaz unsurdur. Ancak zamanın açıkça belirtilmesi gibi bir zorunluluk yoktur. Yazar zamanı açıkça belirtmek yerine okuyucuya sezdirmek gibi bir yolu da tercih edebilir. “Bunun için de kimi zaman ansiklopedik göndergeler kullanılmadığında, kişilerin giyimlerine, kullandıkları dile, günün koşullarına ilişkin zamansal bilgiler verilir. Bu olgu ‘zamansallaştırma’ denen şeydir.”⁹⁹ Muzaffer Buyrukçu da eserlerinde “zamansallaştırma” şeklinde ifade edilen olguyu çok kez kullanmıştır.

Muzaffer Buyrukçu, eserlerinde zaman seçimini birkaç farklı şekilde gerçekleştirmiştir. Onun eserlerinde ‘vaka zamanı’ genellikle yaşadığı döneme aittir. Buyrukçu içinde bulunduğu toplumu anlatmayı kendisine ilke edinmiştir ve bunu yaparken de dönemine ait birçok bilgiyi okuyucuyla paylaşır. Ekseri vaka zamanını

⁹⁷Mehmet Tekin, *Roman Sanatı I*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2001, s. 110.

⁹⁸Şerif Aktaş, *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, s. 113-114.

⁹⁹Zeynel-Ayşe Kıran, *Yazınsal Okuma Süreçleri*, Seçkin Yayınevi, Ankara 2000, s. 36.

açık açık bildirmemekle birlikte ‘zamanlaştırma’ olgusuyla okuyucuya dönemine ait birçok ipucu vermiştir.

Muzaffer Buyrukçu’nun hikâyelerinde karşımıza çıkan bir diğer zaman ise ‘fantastik zaman’dır. Onun ‘fantastik zaman’ı anlatmasında da yine içinde bulunduğu dönemin etkisi vardır. O halk arasından gelmiş bir yazardır ve halkı anlatır, ancak halkın içinde bulunduğu durumdan memnun olmayan yazarın, bazen ‘fantastik zaman’la masal diyarlarında hayali kahramanlarla serüvenleriyle karşılaşırız.

Bu bölümde Muzaffer Buyrukçu’nun eserlerinde yer alan zamana ait özellikler ele alınmıştır.

2.1.4.1 KATRAN

Sevinci Yok Eden Gerçekler hikâyesinde köyde çocukların beraber kuş vurmaya gitmeleri ve bu yolculukta başlarından geçen olaylar vaka zamanını oluşturur. Bu zaman birkaç saatlik bir dilimi kapsar. Hikâyenin yazma zamanıyla ilgili bilgi verilmemiştir.

Uyku hikâyesinde vaka zamanı, çocuğunu okutmak için şehre getiren bir babanın otobüste uyanmasıyla başlar. Kayıt için okula, rapor için hastaneye uğrayan bu baba oğlun kaydı yaptıramayıp geri köylerine dönmek üzere yola çıkmalarına kadar devam eder. Bu sürenin ne kadar olduğu hakkında bir bilgi verilmez. Ancak birkaç saatlik bir süre olduğu tahmin edilebilir.

Asalaklar hikâyesinde vaka zamanı bir günü kapsar. Bir arkadaş grubunun sabah bir araya gelip gece gittikleri düğünün sona ermesine kadar devam eder.

Kâbuslu Bir Gece hikâyesinde vaka zamanı, kahramanın gece yarısı eve girmesiyle başlar. Karısıyla tartışarak dışarı çıkan ve dışarıda geçirdiği bir saate yakın süre vaka zamanını oluşturur.

Yem hikâyesinde, bir hayat kadınının hikâyenin kahramanıyla beraber olabilmek için onu ikna çabası ve beraber bir mezarlığa gitmeleri anlatılmıştır. Hikâyenin vaka zamanı bu birkaç saatin anlatıldığı süredir. Saatin gece on iki olduğu vurgulanır. Bu da zamana ait bir unsur olarak hikâyede yer alır.

Dönüş hikâyesinde vaka zamanı kısa bir zaman dilimini kapsar. Hapishaneden çıkan bir adamın, mahallesine dönmesi ve olay çıkarması sonucu öldürülmesi süresi kadardır. Bu sürenin birkaç saat kadar olduğu hissettirilir.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları hikâyesinde de vaka zamanı birkaç saati kapsar. Yiyeceği ve içkisi kalmayan bir sarhoşun arkadaşını belli bir süre beklemesinin ardından arkadaşının gelmesiyle son bulur. Etraftaki esnafın dükkânları kapatmasından akşam olduğu anlaşılmaktadır.

Katran hikâyesinde vaka zamanı çok kısadır. Hikâyenin kahramanı gezmeye çıkar, yolda karşılaştığı insan manzaraları üzerine düşünür, o sırada hırsızlık yaparken yakalanan bir çocuğun peşine takılır ve evine gider. Tahminen bu zaman bir iki saatlik bir süredir.

2.1.4.2 ACI

Dünyada Bir Akşam Üstü hikâyesinde vaka zamanı kısa bir süreyi kapsar. Bir akşamüstü evinde ölü bulunan bir adamın öldürülme nedeninin karısı tarafından anlatılmasıdır.

Topal Türküler hikâyesi çerçeve öykü niteliğindedir ve iki zaman düzlemi vardır. Bu nedenle hikâyede zaman kırılmaları yer alır. Kahramanın hava almak için dışarı çıkıp gezdiği kısa bir zamanı kapsayan dönem hatırlama zamanını (vaka zamanı) oluşturur. Hatırlanan zaman ise iki farklı dönemi kapsar. Matbaada çalıştığı yılları hatırlaması bunlardan ilkidir. Diğeri ise köyde tarlada çalıştığı dönemdir.

Acı Soğan hikâyesinde vaka zamanı bir gündür. İnşaatçı çalışan işçilerin bir günü anlatılır. Akşama kadar olan süre özetlenir. Akşam iş bittikten sonra işçilerin inşaatçı geçirdikleri vakit ele alınır. Hikâye işçilerin uyumalarıyla biter.

Aydan Gemi Yapanlar hikâyesinde vaka zamanı beş dakikalık kısa bir zaman dilimini kapsar. Hikâyenin kahramanı rüyasında gördüğü şeyleri annesine anlatır ve işe gitmek için yola çıkar.

Acı hikâyesi bir ailenin yokluk içerisinde yaşayışlarının anlatılmasıyla başlar. Bu ailenin çocuğunun birkaç parça kömür bulabilmek için yağmurlu ve soğuk bir

havada verdiği mücadele anlatılır. Hikâyede vaka zamanı çocuğun kömür bulabilmek için dışarı çıktığı ve kömür bulamayıp tekrar eve döndüğü kısa bir dilimi kapsar.

Kaçış hikâyesinde vaka zamanı bir anne babanın evlendikten sonra kendilerini bırakıp giden çocukları üzerine konuştukları beş dakikalık kısa bir zamanda gelişir.

Çocuk hikâyesinde vaka zamanı bir akşamüstü sefalet içerisindeki anne oğlun içerisinde buldukları kötü durum üzerine ettikleri sohbet süresi kadardır. Kapının çalmasıyla babanın ölüm haberini alırlar ve vaka zamanı sona erer. Kısa bir zaman dilimidir.

Serseri hikâyesinde vaka zamanı, işsiz gezen bir gencin iş bulması ve işte geçirdiğı bir günü kapsar. Gencin üç senedir işsiz olduğu da vurgulanır. Bu da zamana ait bir unsurdur.

Uçtu Uçtu Sinek Uçtu hikâyesinde de vaka zamanı kısa bir süre içerisinde olup biter. Bir akşamüzeri kocası tarafından cezalandırılan bir kadının affedilmesi ve beraber yedikleri yemek anlatılır.

2.1.4.3 KORKUNUN PARMAKLARI

Korkunun Parmakları hikâyesinde vaka zamanı, bir otobüsün kaza geçirmesi sonucu otobüsün şoförünün şoka girerek kendini öldürmesini anlatılmıştır. Tahmini on dakikalık kısa bir süre kadardır.

Dünyada Bir Gece hikâyesinde, bir akşam beraber yemek yedikten sonra uyuyan bir ailenin gece evine hırsız girmesi ve adamın hırsızı yakalaması anlatılır. Bu süre birkaç saati kapsar.

Hasan hikâyesinde vaka zamanı, bir kapıcının notere gitmesi oradaki işlerini halledip iş yerine dönmesi ve patronu tarafından azarlanması anlatılır. Kısa bir zamanı kapsar.

Koku hikâyesinde memurlarından memnun olmayan bir amirin bir memuruyla yaşadığı tartışma anlatılmıştır. Vaka zamanı, bu tartışmanın olduğu kısa süredir.

Ölüler hikâyesinde vaka zamanı, evini geçindirmek için başka kadınlarla beraber olan bir adamın, sevgilisiyle geçirdiğı bir saate yakın bir süreden sonra alışveriş yapıp evine döndüğü zaman diliminde olup biter.

Her Yerde Onlar hikâyesinde vaka zamanı, hasta bir kadının sabah uyanıp, düşüncelere daldığı beş dakikalık bir zaman dilimini kapsar.

Bir Ev hikâyesinde vaka zamanı iki farklı zaman boyutundadır. Annesinin ağlamasını dayısının hastalığına bağlayan bir gencin, yaz tatilinde dayısıyla geçirdiği zamanı hatırlaması hikâyede ilk zaman düzlemidir. Burada zaman kırılması yer alır. Babasının annesini aldattığını öğrenip, babasının sevgilisini bularak onunla kavga etmesi ve gece yarısı eve döndükten sonra babası tarafından dövülmesinin anlatıldığı dört beş saatlik bir dilim ise ikinci zaman düzlemidir.

Her Şey Bittiği Yerde Başlar hikâyesinde vaka zamanında askerden dönen üç gencin bindikleri sandalda yaptıkları konuşmaları anlatır. Sandalın kıyıya varmasına kadar süren bu zaman dilimi birkaç saati kapsar.

Karanlık hikâyesinde vaka zamanı, meyhanede oturan bir adamın düşüncelere daldığı on dakikalık bir zaman diliminde gerçekleşir.

Savaş hikâyesinde, vaka zamanında bir kurumda açılan daktilo sınavı öncesi memurların yaşadığı heyecan anlatılır. Bu heyecan sınav sonuna kadar sürer. Bu da bir saatlik bir dilimi kapsar. Daktilo sınavının saat 14.30 da başlayacağını söylenmesi de zamana ait bir unsurdur.

Sisli Baklalar hikâyesi iki arkadaşın pencere önünde geçirdikleri beş dakikalık bir zamanın anlatıldığı bir hikâyedir.

2.1.4.4 BULANIK RESİMLER

Bulanık Resimler hikâyesinde vaka zamanı, bir iş yerinde çalışan memurların mesainin başlamasıyla işyerine gelmeleri ve aralarında geçen konuşmaların anlatıldığı birkaç saatlik bir zaman dilimini kapsar. Hikâyede zamana ait bazı unsurlar vardır. Odacı Esmâ iki yıl önce İstanbul'a göç etmiştir. Kocasını on bir ay önce inşaattan düşerek sakat kalır.

Ayrılık Arıları hikâyesinde vaka zamanı iki farklı düzlemdir. Hikâyenin kahramanı Hüseyin'in iş yerinde mesai arkadaşlarıyla geçirdiği birkaç saatlik zaman dilimi hatırlama zamanını oluşturur. Hatırlanan zamanda ise geri kırılma tekniğiyle

anlatılan ve Hüseyin'in bir akşam üniversiteli sevgilisi ile geçirdiği iki üç saatlik bir zaman dilimini kapsar.

Düşlerdeki Lambalar hikâyesinde yine aynı kurumda memurlar arasında çıkan bir tartışmanın anlatıldığı kısa bir zaman diliminden söz edebiliriz. Hikâyede vaka yarım saatlik bir zaman dilimi içerisinde olup biter.

Sel Suları Gibi hikâyesinde de memurların birbirleriyle olan diyaloglarının anlatıldığı bir saate yakın bir zaman dilimi ele alınmıştır. Memurlardan birinin bir ay izinli olduğundan bahsedilir. Bu da zamana ait bir unsurdur.

Kırık Cam Parçaları hikâyesinde vaka zamanı, yıllık izine çıkacak olan bir memurun gitmeden arkadaşlarıyla vedalaştığı ve onlara hediyeler dağıttığı kısa bir zaman dilimini kapsar.

Şarkılardan Yapılmış Döşekler hikâyesinde vaka zamanı, iş yerinde yaşanan bir saatlik bir dilimi içerir. Memurlardan birinin gelen bir adamı Pazartesi günü gelmesi için tekrar göndermesi de zamana ait bir unsurdur.

Dopdolu Sevinçlerle hikâyesinin vaka zamanında dışarıyı seyreden ve birbirlerinden hoşlanan iki memurun kurdukları hayaller anlatılır. Bu da yarım saat kadardır. Dışarıda karın yağışını izlediklerinden mevsimin kış olduğu çıkarılabilir.

Kıpkırmızı Aşk Atları hikâyesinde vaka zamanı sabah mesai saatiyle başlar. Memurların öğle yemeği arası vermesiyle son bulur. Mesai saatlerinin sabah sekizden öğle on ikiye kadar sürdüğü düşünülürse bu hikâye dört saatlik bir zaman dilimi içerisinde gelişir.

Masalların Dehşet Köşeleri hikâyesinde vaka zamanı hikâyenin kahramanı Hüseyin'in uğradığı saldırı sonucu yaralanan dayısının durumunu arkadaşlarına anlattığı zaman dilimini kapsar. Bu süre de aşağı yukarı on dakikadır.

Yaşayan Ölü hikâyesinde vaka zamanı iki memurun Taksim'de buluşup tramvayla mezarlığa gitmeleri ve oradan da beraber eve geçtikleri zaman dilimi kadardır. Bu da yaklaşık üç dört saattir.

2.1.4.5 KUYULARDA

Kuyularda hikâyesinde vaka gece gerçekleşir. Eve geç gelen bir adamın karısıyla yaptığı tartışma sonrası dışarı çıkması ve dışarıda geçirdiği bir saate yakın süre vaka zamanını oluşturur.

Tel Örgüler hikâyesi çerçeve öyküdür ve iki farklı zaman düzlemi vardır. Bunlardan ilki hatırlama zamanıdır ve bir kadının çocuğuyla alışverişe gittiği bir saatlik bir zamanı kapsar. Hatırlanan zaman da ise geri kırılma tekniğiyle kadının çocukluk yıllarından başından geçen kötü olayları anlatılır. Bu zamanın ne kadar olduğu hakkında bilgi verilmez.

Durgun Suların Altında hikâyesinde vaka zamanı bir karı kocanın aile büyüklerini ziyarete gitmeleri ve orada yaşananların anlatıldığı bir hikâyedir. Birkaç saatlik bir zamanı kapsar.

2.1.4.6 CEHENNEM

Cehennem hikâyesinde vaka zamanı aynı iş yerinde çalışan insanların birbirleriyle yaptıkları sohbetleri konu alır ve bu sohbet süresi kadardır. Ne kadar olduğu bilinmemekle birlikte çok kısa bir zaman dilimini kapsar.

Uzaklarda Bir Tüfek hikâyesinde vaka zamanı bir geceyi kapsar. Tezkeresi gelmiş askerlerin askeriyede geçirdikleri son gece anlatılmıştır. Sabah askerlerin tezkere almasıyla son bulur.

Eski ve Çürümüş Bir Yer hikâyesinde vaka zamanı iki farklı zaman düzlemini kapsar. Bunlardan ilki kahramanın çalıştığı iş yerinden kovulma sürecidir. Bu sürenin ne kadar olduğu hakkında bilgi verilmez. Diğer zaman düzlemi ise kahramanın kendisini kandıranlardan intikam almasıdır. Bu süre kahramanın kendisini kandıran adamın iş yerine gitmesiyle başlar, yaşanan tartışmalardan sonra adamı öldürmesiyle son bulur.

2.1.4.7 KAVGA

Kitabın birinci hikâyesinde sohbet eden ev ahalsinin konuşmaları hikâyenin vaka zamanını oluşturur. Süresi hakkında bilgi verilmez ancak birkaç saatlik bir zamandır.

İkinci hikâye çerçeve öykü formundadır ve vaka zamanı iki farklı zaman düzlemini kapsar. Hatırlama zamanı evde ailenin sohbet ettiği zamanı kapsar. Saatin 18.30 olduğu vurgulanmıştır. Geri kırılma tekniği kullanılarak verilen hatırlanan zaman da ise Manastır'dan İstanbul'a göç etmeleri, parasız kaldıklarında pamuk tarlalarına çalışmaya gittikleri geniş bir zaman anlatılır.

Kitabın üçüncü hikâyesinde vaka zamanı çok kısa bir süreyi kapsar. Enişte ve babasıyla kısa bir süre sohbet eden Naci'nin evden çıkmasına kadar geçen süre vaka zamanını oluşturur.

Dördüncü hikâyede ise vaka, evden taşınma fikrinin tartışılması sırasında eve gelen misafirin ağırlanması ve dışarıda yaşanan kavgaya evin gençlerinin müdahale ettikleri yarım saate yakın bir süre içerisinde yaşanır.

Beşinci hikâyede dayı ve ana gençlik yıllarını anlatırlar. Evlerindeki tahtakurularına karşı savaş açan aile onları öldürdükten sonra yataklarına girerler. Bu hikâyede de vaka çok kısa bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşir.

Kitabın altıncı hikâyesinde vaka zamanı akşam yemeğinin hazırlanması, yenmesi ve yatakların kurularak uykuya geçilmesi süresini kadardır.

Kitabın son hikâyesinde vaka zamanı, kahramanların bahçede oturup çay içip sohbet etmeleri süresi kadardır. Ayrıca hikâyede havanın çok sıcak olduğu ve takvimin 18 Temmuz'u gösterdiği belirtilir. Bu da zaman ait bir unsurdur.

2.1.4.8 MAĞARA

İkinci Hasan hikâyesinde vaka zamanı, annenin sabah altı da baba oğlu uyandırılıp işe gönderilmesi ve sokakları gezerek kırılacak odun arayan baba oğlun iş aramaları süresi kadardır. Sürenin ne kadar olduğu belirtilmemiştir. Hikâyede dondurucu soğuk ve kardan bahsedilir, ayrıca baba oğlun kırılacak odun ve kömür aradıkları anlatılmıştır. Buradan hareketle mevsimin kış olduğu anlaşılmaktadır.

Bozuk hikâyesinde vaka zamanı çok kısadır. Bir karı kocanın beş dakika kadar süren kavgası anlatılır.

Mağara hikâyesinde sabah iş yerinde çalışmaya başlayan kahramanın mesaisi bitmiş olmasına rağmen gece yarısına kadar çalıştırılması anlatılmıştır. Hikâyede vaka zamanı sabahtan gece yarısına kadar olan bu süreyi kapsar.

O Sürekli Kavga hikâyesinde vaka zamanı iki farklı düzlemde geçer. Birinci zaman düzleme hatırlama zamanıdır. Bu zaman kahramanın arkadaşlarıyla buluşmak için gezinirken geçmişte yaşadıklarını düşünmesi süresidir. Bu zamanın Mayıs ayı içerisinde bir gün olduğu vurgulanmıştır. Hatırlanan zaman ise geri kırılma tekniğiyle aktarılır. Kahramanın evlenmesi, çocuğunun doğuşu, arkadaşlarıyla geçirdiği zamanların anlatıldığı geniş bir zamanı kapsar. Bu zaman anlatılırken zaman özetleme tekniğine de başvurulmuştur. Bu dönem içerisinde bazı tarihlere de yer verilir. Evlilik tarihi (28.05.1959), çocuğunun doğduğu tarih (20.06.1960) olarak verilmiştir.

Balon hikâyesinde vaka zamanı, bir ailenin kızına görücü gelmesinin ardından yapılan değerlendirmeler süresi kadardır. On dakikalık kısa bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşir.

Kara Yüzler hikâyesinde vaka zamanı evine yorgun argın gelen kahramanın ailesiyle beraber yediği akşam yemeği süresi kadardır.

Tedirginler hikâyesinde resmi bir kurumda çalışan memurların bir günü vaka zamanını oluşturur. Sabah dokuzdan akşam altıya kadar çalıştıkları da hikâyede vurgulanmıştır. Yani hikâye dokuz saatlik bir zamanı kapsar. Akşam ezanının yaklaşmasıyla memurların iftar için hazırlandıkları vurgulanır. Hikâye ramazan ayı içerisinde geçmektedir. Bu da zamana ait bir unsurdur.

Zor hikâyesinde bir ailenin beraber evde geçirdikleri süre hikâyenin vaka zamanı oluşturur. Bu sürenin ne kadar olduğu bilinmez. Evde sıkıntıya giren adamın 1960 yılında da strese girdiği için yirmi gün rapor aldığı vurgulanmıştır. Bu da zamana ait bir unsur teşkil eder.

Onlar hikâyesinde resmi bir kurumda çalışan memurların birbirleriyle olan ilişkileri ele alınmıştır. Hikâyede vaka zamanı 09.10 da başlar. Anlatıcı saati sürekli vurgulamaktadır. Hikâye bittiğinde saatin 11.10 olduğunu görürüz. Hikâyenin iki saatlik bir zaman dilimi içerisinde geliştiğini görürüz.

Kalın Ayak Sesleri hikâyesinde yeni evli bir çiftin sabah yaptıkları kahvaltı anlatılır. Vaka zamanı bu kahvaltının süresi kadardır. Kahvaltının 27 Şubat Pazar günü yapıldığı belirtilmiştir. Çiftin iki buçuk ay önce evlendiklerinin söylenmesi de zamana ait bir unsurdur.

2.1.4.9 ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Bilmece Gibi hikâyesi, aynı kurumda çalışan memurların birbirleriyle ilişkilerinin anlatıldığı bir hikâyedir. Sabah memurların iş yerine gelmesiyle vaka zamanı başlar, bir süre sonra da biter. Kısa bir zamanı kapsayan hikâyenin tam olarak ne kadar sürdüğü hakkında bilgi yoktur. Hikâyede dışarıda yağan kardan bahsedilir. Buradan hareketle kış ayında olduğu çıkarılabilir.

Bir Yol Ağzında ve Yollar Yollar hikâyesinde vaka zamanı üç yakın arkadaşın beraber meyhaneye giderek eğlendikleri zamanı kapsar. Sürenin ne kadar olduğu bilinmemekle birlikte kısa bir zaman olduğu anlaşılmaktadır.

Büyük Oyundan Bir Parça hikâyesi çerçeve öyküdür ve iki farklı zaman düzlemi vardır. Öldürülen arkadaşının intikamını almak isteyen Günay'ın içinde bulunduğu zaman hatırlama zamanını oluşturur. Bu zaman sabahtan akşama kadar sürer. Geri kırılma ve zaman özetleme teknikleriyle verilen hatırlanan zaman ise arkadaşıyla beraber geçirdiği çok geniş bir zamanı kapsar.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde vaka zamanı, hikâyenin kahramanı olan arkadaşların sinemadan çıkmasıyla başlar. Bu arkadaşların mahallelerinde bulunan ve çok sevdikleri bir tanıdığı ziyarete gitmeleri ve bu ziyaret sırasında ev sahibinin fenalaşması süresi kadardır.

Mahkûmlar hikâyesi şehre 80 kilometre uzaklıktaki bir kasabadan servis aracının hareket etmesiyle başlayıp, aracın şehre varmasıyla sona erer. Bu yolculuk süresi de hikâyenin vaka zamanını oluşturur.

Sevincin Damarları hikâyesinde vaka zamanı, nişanlanacağı için çok heyecanlı olan bir gencin sahilde yapmış olduğu kısa bir yürüyüş süresi kadardır.

Filmin İkinci Yarı hikâyesinde vaka zamanı, kahramanın sinemada çanta bulmasıyla başlar. Çantayı alarak dışarı çıkan adam, çantayı açınca hayal kırıklığına

uğrar. Çantayı sahibine ulaştırmak için çaba sarf eden adamın çantanın sahibinin evini öğrenip çantayı bırakmasıyla son bulur.

Günler Geçmezken hikâyesinde vaka zamanı Haydarpaşa'dan Ankara treninin hareket etmesiyle başlar. Ankara'ya ulaşan kahramanın burada bir hafta kaldıktan sonra tekrar İstanbul'a dönmesiyle son bulur.

2.1.4.10 GÜNLERDEN BİR GÜN

Gönlü Yaralı Bir Kızın Acıklı Serüveni hikâyesinde vaka zamanı saat 10.30'da başlar. Bir tatil köyünde tatil yapan nişanlı bir çiftin beraber geçirdikleri üç gün anlatılmıştır.

Bir Gizli Sevdanın Çılgınları hikâyesinde vaka zamanı, kahramanın nikâhsız yaşadığı kadınla oturduğu evde, karısı tarafından basılması ve yaşanan olaylar anlatılır. Vaka kısa bir zamanda gelişir.

Resimli Roman Kişileri hikâyesinde de bir kurumda çalışan memurların birbirleriyle olan ilişkilerine değinilmiştir. Hikâyede belirgin bir vaka olmadığı gibi belirgin bir zamandan da söz etmek mümkün değildir. Ancak olaylar kurumda geliştiğinden mesai saatleri içerisinde bir zamanda olduğu anlaşılmaktadır.

Beyazı Karartan Acılar hikâyesinde vaka zamanı saat 6.30'da başlar. Halde çalışan işçilerin anlatıldığı hikâyede işçilerin birkaç saatlik zamanda yaşadıkları olaylar nakledilir.

Olayların İçine Doğru hikâyesinde vaka zamanı, annenin oğlunu işe gitmesi için sabah 6 da uyandırmasıyla başlar. Aynı yerde çalışan arkadaşıyla işe gitmek için evden çıkan çocuğun yolda geçirdikleri on- on beş dakikalık çok kısa bir zaman dilimi ele alınmıştır.

Evlerden Sokaklara Sürükleniyor Her Şeyim hikâyesi, bir aile fertlerinin başından geçen olayların anlatıldığı bir hikâyedir. Vaka zamanı hakkında bir bilgi yoktur ancak aynı gün içerisinde olup biter olaylar anlatılmıştır. Sadece ramazan ayı içerisinde bir gün olduğu belirtilmiştir.

Fatma Teyzenin Duyguları hikâyesi çerçeve öyküdür ve iki farklı zaman düzlemi vardır. Fatma Teyzenin hatıraları bu zamanlardan ilkidir. Köyde geçirdiği

zamanları anımsar. Bu zamanlar aktarılırken geri kırılma ve zaman özetleme gibi tekniklere başvurulmuştur. Bu zaman geniş bir zamanı kapsar. Hatırlama zamanı ise akşam yemeği için hazırlıklar yaptığı kısa bir zaman dilimi kapsar.

Günlerden Bir Gün hikâyesinde bir karı kocanın beraber geçirdikleri birkaç saatlik zaman dilimi ele alınır. Hikâyede nisan ayının sonu olduğunun belirtilmesi zamana ait bir unsurdur.

2.1.4.11 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ

Evdaki Gece hikâyesinde vaka zamanı, kahramanın uyandığı saat 06.50'de başlar. Sabah beraber kahvaltı yapan aile dışarıda polis-öğrenci çatışmalarına şahit olurlar. Uzun süren çatışmaların bitmesi sonucu rahat bir nefes alırlar. Tam zaman bilinmemekle birlikte dört beş saatlik bir zaman dilimi içerisinde olaylar gelişir. Yazar bu hikâyenin yazma zamanı hakkında da okuyucuya bilgi verir. Hikâyeyi 1976 yılında yazdığını hikâyenin sonuna not düşmüştür.

Hüzünlü Kar Çiçekleri hikâyesi çerçeve öyküdür ve iki farklı zaman düzlemi vardır. Hikâyenin kahramanının bir cumartesi günü karısıyla dolaşmaya çıkması hikâyede hatırlama zamanını oluşturur. Alışveriş yapıp eve dönerler. Kısa bir zamanı kapsar. Bu zamanın kış ayı içerisinde bir gün olduğunu karın yağışından çıkarabiliriz. Hatırlanan zaman ise hikâyenin kahramanının yeğeniyle beraber vakit geçirdiği günleri ve öldürülme hikâyesini kapsar. Bu zaman hakkında bilgi yoktur ancak uzun bir zamanı içine alır. Bu zaman aktarılırken geri kırılma ve zaman özetleme gibi tekniklere başvurulmuştur.

Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği hikâyesi de çerçeve öyküdür ve iki farklı zaman düzlemi vardır. Hikâyede hatırlama zamanı karısını öldürmüş ve otobüsle Ankara'dan İstanbul'a kaçmaya çalışan adamın vakayı nasıl gerçekleştirdiğini düşündüğü kısa bir zamanı kapsar. Hatırlanan zaman ise karısının kendisini aldatmasından şüphelenmesi uzun süre gözlemlemesi, yakalaması ve öldürmesini içerir. Birkaç aylık bir zamanı kapsar. Gazetede Mehmet Ali Ağca ile ilgili haberler olduğundan bahsedilir. Bu da devir hakkında bilgi verir.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesi de çerçeve öyküdür ve iki farklı zaman düzlemi vardır. İş yerinden boğazı seyreden bir adamın beş dakikalık hayale dalması

hatırlama zamanını, yasak aşk yaşadığı sevgilisi Hülya ile temmuz ayında bir gün vapurda yakınlaştığı an ise hatırlanan zamanı oluşturur. Her iki zaman dilimi de kısadır.

2.1.4.12 HER YER KARANLIK

Düş Gibi Bir Şey hikâyesinde de iki farklı zaman düzlemi vardır. Beş arkadaşın birlikte dertleşerek yürüdükleri kısa zaman dilimi hatırlama zamanını, her birinin kendi hatıralarını gözlerinin önünde canlandırmaları da hatırlanan zamanı meydana getirir. Hatıralardan bahsedildiği için geri kırılma tekniği kullanılarak zaman aktarılmıştır.

Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli hikâyesinde vaka zamanı, kısa bir süreyi kapsar. Hasta yatağında yatan bir kadını ziyarete gelen aile fertleri ile yaşadıkları anlatılmıştır. Hikâyede meyve ağaçlarının meyve verdiğinden bahsedilmiştir ve yaz ayı olduğu sezdirilmektedir.

Kayguların Gölgesinde hikâyesinde vaka zamanı, bir çiftin sabah beraber kahvaltı yapmasıyla başlar. Her ikisi de iş yerine giden çiftin burada geçirdikleri zamandan da kısaca bahsedilir.

Her Yer Karanlık hikâyesinde vaka zamanı, bir kurumda müdürlük yapan bir adamın kayını ile araba alabilmek için geçirdiği iki günlük bir zamanı kapsar. Evde otururken saat 17.18'de kayını evlerine gelir ve tarihte 3 Ekim'dir. Bunlar da hikâyede belirtilen zamana ait unsurlardır.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde vaka zamanı, ailenin küçük çocuğunun sabah anne ve babasına kar yağdığı müjdesini vermesiyle başlar. Hikâyenin kış ayında bir günde geçtiği anlaşılmaktadır. Sabah uyanan ailenin gelen misafirleri ağırladığı birkaç saat hikâyenin vaka zamanını oluşturur. Adamın yasak aşk yaşadığı kadına cumartesi günü buluşma teklif etmesi de hikâyede zaman ait bir unsurdur.

Her Şey Bir Anda hikâyesinde, hikâyenin kahramanı Engin'in birkaç günü vaka zamanını oluşturur. Engin'in evde ve iş yerinde geçirdiği zaman anlatılmıştır. Perşembe günü enteresan bir rüya gördüğünü söylemesi de hikâyede zamana ait bir unsurdur.

Herkesin Bildiği Şeyler hikâyesinde vaka zamanı, treni kaçıran bir adamın bir sonraki treni beklerken istasyonda yaşadığı olayları kapsar. Kısa bir zamanda olup biter.

2.1.4.13 BİN HÜZÜN

Bir Pazar Sabahı Ya da Şulenaz hikâyesi iki farklı zaman dilimini kapsar. Bir Pazar sabahı erkenden uyanan bir adamın hatıralarını anımsaması hatırlama zamanını, amcasının oğlunu hapisanede ziyarete gittiği gün ise hatırlanan zamanı oluşturur. Hatırlama zamanı çok kısa bir zaman dilimini kapsar. Hatırlanan zaman ise hapisanede geçirdiği bir günü içerir. Geçmişe yönelik zamandan bahsedildiği için geri kırılma tekniğine başvurulmuştur.

Gecenin Kıyısında İlkbahar hikâyesinde vaka zamanı, hasta olduğu için on gün rapor alan bir adamın evinde geçirdiği bir günü kapsar.

Nice Yokuşlardan Sonra hikâyesi de çerçeve öyküdür ve iki farklı zaman düzlemi vardır. Bir kurumda memur olarak çalışan kahramanın odasında geçmişe ait bazı şeyleri düşünmesi hatırlama zamanını oluşturur. Bu zamanın ne kadar olduğu bilinmez ancak kısa sürer. Hatırlanan zaman ise eski karısıyla yaşadığı kâbus gibi günleri içerir. Bu sürenin de ne kadar olduğu bilinmez ancak uzun bir zamanı kapsar.

Minibüs Şarkıları hikâyesinde vaka zamanı, fabrikada paydos ziline çalmasıyla başlar. Hikâyenin kahramanının paydoştan sonra o akşam yaşadıkları anlatılmıştır. Üç dört saatlik bir zamanı kapsar. Hikâyede o günün kandil olduğu belirtilmiştir. Bu da zaman ait bir unsurdur.

Sıkıntı hikâyesinde vaka zamanı bir adamın pencereden dışarıdaki insanları seyrettiği ve düşüncelere daldığı kısa bir zamanı kapsar.

Bir Gün Önce hikâyesinde iki farklı zaman düzlemi vardır. Sabah erkenden uyanıp işe gitmek için yola çıkan adamın yolda hayallere dalması hatırlama zamanını oluşturur ve çok kısa bir zamanı kapsar. Hatırlanan zaman ise yasak aşk yaşadığı sevgilisiyle geçirdiği güzel günlerdir. Bu sürenin ne kadar olduğu hakkında bilgi verilmez. Karısının evde olmadığı on yedi gün boyunca adamın evde sevgilisiyle birlikte olması ve sevgilisinin adama karısından boşanması için bir ay süre tanınması hikâyede zaman ait unsurlardır.

Bin Hüzün hikâyesinde meyhanede oturan insanların birlikte geçirdikleri çok kısa bir zaman anlatılır. Arkadaşının saat 17.00’de meyhaneye geleceğini söyleyen anlatıcı onun gelmesiyle meyhanende çıkar ve hikâye biter.

Kanlı Bilal hikâyesinde vaka zamanı, anlattığı hikâyelerle etrafında nam kazanmış bir adamın topluluğa başından geçen bir hikâyeyi anlatması süresi kadardır.

2.1.4.14 ŞARKI GİBİ

Delifışek Kahkahalar hikâyesinde vaka zamanını, bir arkadaş grubunun bir arada geçirdiği süre oluşturur. Gece evlerine dağılan bu gençlerin beraber geçirdikleri süre hakkında net bir bilgi yoktur, ancak aynı gün içerisinde olup biter.

Şarkı Gibi hikâyesinde de gençlerin bir akşam beraber gittikleri düğünden gece yarısı ayrılmalarına kadar olan süre hikâyede vaka zamanını oluşturur.

Neşeler, Sesler, Acılar hikâyesinde yine bu gençlerin bir arada ettikleri sohbetler ve sonra gittikleri elit bir düğünde yaşadıkları anlatılmıştır. Bu hikâyeye şahıs kadrosuna dâhil olan Hamdi ile altı ay önce tanıştıklarının söylenmesi de zaman ait bir unsurdur.

Gönüllü Polisler Düğünde hikâyesinde, mahallenin esnafıyla oturup edilen sohbetler ve ardından gidilen düğünler hikâyenin vaka zamanını oluşturur. Bu hikâye için gençlerin bir gününü anlatmıştır diyebiliriz. Çünkü sabah buluştuktan sonra akşam düğün bitene kadar ki süreyi kapsar. Ayrıca mahallenin gençlerinden bir tanesinin askerde olduğu ve üç ay sonra tezkere alacağı söylenir. Bu da zaman ait bir unsurdur.

Isrganların Dansı hikâyesinde vaka zamanı, denize giden gençlerin orada geçirdikleri kısa bir zaman dilini kapsar.

2.1.4.15 YÜZÜN YARISI GECE

Yüzün Yarısı Gece hikâyesinde bir çadırda yaşayan dört gencin geçmişte başından geçenler özetlenir ve daha sonra gençlerin kendi aralarından ettikleri sohbet aktarılır. Gençlerin bu sohbetleri hikâyede vaka zamanını meydana getirmiştir ve kısa bir zamanı kapsar.

Şeytanın Jandarma Kumandanı hikâyesinde vaka zamanı, bir seyahatten eve dönen bir avukatın, karısıyla hasret giderdiği ve sohbet ettikleri kısa bir zamanı kapsar. Adamın evinden on iki gündür ayrı olduğu belirtilmiştir. Bu da hikâyede zamana ait bir unsurdur.

Yeniden hikâyesinde yaralandığı için dört aydır evde yatan bir gencin, dışarı çıkması ve arkadaşlarıyla geçirdiği zaman anlatılır. Bu zaman sabahtan akşama kadar sürer.

Hotozlu Şevkiye Hanımın Elmasları hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Babaannesinin çalınan elmaslarını geri almak için Kıbrıs'a giden bir gencin başından geçenler anlatılmıştır. Bu sürenin ne kadar olduğu bilinmez. Hikâyenin kahramanlarından birinin bir hafta sonra evleneceği belirtilmiştir. Bu da zamana ait bir unsurdur.

Karmaşanın İçinde Yanan Ateş hikâyesinde, annesinin babasını aldattığından şüphelenen bir gencin annesini takip ederek, onun arkasından İzmir'e gittiği süre kadardır. Bu sürenin ne kadar olduğu bilinmez.

Mor Karanfil ve Ceviz Oynayan Kızlar hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Fantastik olayların yaşandığı, hayal ülkelerinde, masal kahramanlarıyla birlikte bulunduğu için hikâyede belirli bir zaman kavramı yoktur.

2.1.4.16 BİR AŞK DAHA

Tapınak ve Börek hikâyesinde nikâhsız yaşayan bir çiftin iki günü vaka zamanını oluşturur. Bu çiftin sekiz yıldır beraber olduğunun vurgulanması da zamana ait bir unsurdur.

Dünlerden Biri fantastik bir hikâyedir ve kahramanının başından geçen fantastik olaylar anlatılır. Bu nedenle belirli bir zamandan söz etmek mümkün değildir.

Bir Aşk Daha hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Arkadaşlarıyla meyhaneye giden bir adamın başından geçenler anlatılmıştır. Meyhanede sohbet ederlerken fantastik şahıslar hikâyeye dâhil olur. Meyhanede geçirilen bu süre hikâyenin vaka

zamanını oluşturur. Fantastik şahıslar tarafından cezalandırılan kahramanın cezasının beş hafta ertelenmesi de zaman ait bir unsurdur.

O Günkü Gibi hikâyesinde, ormanda piknik yaparken sevdiği kızla birlikte olma planları yapan kahramanın ormanda geçirdiği süre hikâyenin vaka zamanını oluşturur. Bu sürenin ne kadar olduğu hakkında bilgi verilmez

Ufuklardaki Cambazların Gösterileri hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Laleli Beyazıt arasında dolaşan kahramanın sonra evine gidip kaçan kız kardeşini yakalaması hikâyenin vaka zamanını oluşturur. Bu zamanın ne kadar olduğu hakkında bilgi verilmez.

Sıkıntılı Bir Gezinti hikâyesinde kaynının karısıyla yasak aşk yaşayan bir adamın onunla evde beraber vakit geçirmesi ve sonra eşlerini de alarak gezmeye gitmeleri hikâyenin vaka zamanını oluşturur. Olaylar aynı gün içerisinde olur ancak süresi bilinmez. Aylardan temmuz olduğu hikâyede belirtilir. Bu da zaman ait bir unsurdur.

Kara Gölgenin Örümceği hikâyesinde tatile gitmek için hazırlık yaparken daha önce beraber olduğu bir adamın saldırısına uğrayan kadının, kocasına yakalanması ve daha sonra yaşanan olaylar anlatılır. Hikâyede birkaç saatlik bir zamandan bahsetmek mümkündür.

Yüreğin İçine Kazılan hikâyesinde meyhaneden çıkan bir adamın gece evine gitmesi, evinde serserilik yapan oğluyla tartışarak evden ayrılıp otele yerleşmesi ve otelde geçirdiği bir gece anlatılır. Hikâyede vaka zamanı iki günü kapsar.

Masa hikâyesinde kitap fuarına giden bir kadının fuarın restoranında geçirdiği yarım saate yakın bir süre hikâyenin vaka zamanını oluşturur.

Bir Serüven hikâyesinde bir otobüste tanıştığı kadınla beraber onun evine giden adamın, kadınla ve kadının çocuğuyla geçirdiği birkaç saat hikâyenin vaka zamanını oluşturur.

2.1.4.17 TELEFON KONUŞMALARI

Gizli Rüzgârlar hikâyesinde, çok kısa bir zaman dilimi söz konusudur. Evinde oturmuş hayaller kuran Yakup'un gelen telefona cevap vermesi hikâyede vaka zamanını meydana getirir.

Gece Arayan Gölgeler hikâyesinde vaka zamanı, birkaç saati kapsar. Evinde televizyon izleyen İsa, üst komşusu Selda'yla biraz muhabbet ettikten sonra onu gönderir. Daha sonra önceden sözleştiği Demet'le telefonda görüşür. Demet'in ardından Nejat, Nejat'tan sonra ise Celal arar. Her biriyle bir süre konuşup telefonu kapatır.

En Lezzetli Yemekler hikâyesinde iki farklı zaman vardır. Bu zamanlardan ilki hatırlanan zamandır. Bu zaman Selçuk'un babasının rahatsızlanması, ambulansla hastaneye kaldırılması ve ameliyat olduğu dönemleri kapsar. Bu dönemler anlatılırken geri kırılma ve zaman özetleme tekniklerine başvurulmuştur. Hatırlama zamanı ise Selçuk'un evinde oturup gazete okuduğu kısa bir zamandır.

Pizza Olayı hikâyesinde de iki farklı zaman söz konusudur. Hatırlanan zamanı, Adnan'ın, yakınlarının başından geçen kötü olayları hatırlaması oluşturur. Bu zaman dilimi farklı birkaç dönemi ve olayı kapsar ve ne kadar olduğu konusunda bilgi yoktur. Hatırlama zamanı ise birkaç saatlik bir süredir. Aynı zamanda hikâyenin vaka zamanı da olan bu dilimde kahramanlar yakınlarını akşam yemeğine davet etmişlerdir ve hazırlıklar sırasında Adnan eski günlere dalar. Ayrıca hatırlama zamanının sonbahar mevsimi içerisinde bir gün olduğu da dile getirilmiştir.

Bamya Durağında Cinayet hikâyesinde de iki farklı zaman düzlemi vardır. Emin ve karısı Güldane akşam yemeği için hazırlık yaparlarken, Güldane'nin kardeşi Gülbahar ziyaretlerine gelir. Akşam yemeği esnasında Bursa'da yaşadıkları hatıralardan konuşurlar ve o günleri anımsarlar. Hikâyede hatırlanan zaman Bursa'da farklı zamanlarda geçirdikleri günleri kapsar ve ne kadar olduğu konusunda bir bilgi yoktur. Bu dönemler aktarılırken geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılmıştır. Hatırlama zamanı ise akşam yemek yemeleri ve yemekten sonra geçirdikleri birkaç saati kapsar.

Tatların Altındaki Kirler hikâyesinde de iki farklı zaman düzlemi vardır. Bunlardan ilki karısının hastalığı nedeniyle Enver'in onunla ilgilendiği birkaç saatlik bir süredir. Bu zaman aynı zamanda hatırlama zamanıdır. Karısının hastalığından dolayı babasının rahatsızlandığı dönemi hatırlayan Enver, babasının bir akşam kendilerine gelmesi, rahatsızlanması ve hastaneye kaldırıldığı birkaç saatlik sıkıntılı o dönemi anımsar. Bu da hatırlanan zaman düzlemini oluşturur.

Uzaklardan Bir Ses hikâyesinde de iki farklı zaman vardır. Bunlardan ilki Kerem'in evinde otururken arkadaşının telefon etmesi ve birkaç dakikalık konuşma süresi kadardır. Bu aynı zamanda hatırlama zamanıdır. Arkadaşının telefonda eski günlerden konuşması ise hatırlanan zamandır. Bu zaman uzun bir süreyi kapsar. Birçok farklı anılardan konuşurlar. Bu dönemler aktarılırken geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılmıştır. Arkadaşının Kerem'i haftaya tekrar arayacağını söylemesi ise hikâyede geçen başka bir zaman unsurudur.

Cadılar ve Ana hikâyesinde vaka zamanı, iki arkadaşın yaptıkları telefon görüşmesi süresi kadardır. Kısa bir zamanı kapsar. Hikâyede ayrıca evli bir adamla aşk yaşayan Belgin'in adama karısından ayrılmak için bir sene süre verdiği ve haftada bir yanına uğradığını söylemesi de zamana ilişkin unsurlardır.

Ölümün Tahsildarları hikâyesinde iki farklı zaman düzlemi vardır. Bunlardan ilki Nuri'nin almış olduğu davaları düşünmesi, sevgilisi Kezban'ı düşünmesi, gazete haberlerine göz atarken Kezban'ın araması yaptıkları telefon görüşmesini kapsar. Bu süre tahmini bir saat kadardır. İkinci zaman düzlemi ise Kezban'ın Nuri ile görüşmediği on beş günlük sürede neler yaptığını anlatmasıdır.

Aşk Bir Rüya Herkesin Göremediği hikâyesinde de iki farklı zaman düzlemi vardır. Bunlardan ilki bir telefon konuşması kadardır. Erkan'ın nişanlısıyla yaptığı telefon görüşmesini kapsar. Bu da yaklaşık beş dakikalık bir süredir. İkinci zaman düzlemi ise Erkan'ın annesi ile Dilek'in babasının yaklaşık yirmi beş yıl önce yaşadıklarının anlatılmasıdır. Bu zaman dilimi ise birkaç seneyi kapsamaktadır.

Mecburiyet Sütlaç hikâyesi on dakikalık bir zaman dilimini kapsar. Evde karısının yaptığı sütlaçın hazır olmasını bekleyen Erkan'ın yapmış olduğu iki telefon görüşmesi hikâyenin vaka zamanını oluşturur.

2.1.4.18 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ

Kayguların Gölgesinde 2 hikâyesinde vaka zamanı iki günü kapsamaktadır. Filiz akşamüzeri evde ve ertesi gün iş yerinde yaşadıklarını aktarır.

Kayguların Gölgesinde 3 hikâyesinde iki farklı zaman vardır. Birinci zaman Filiz'in iş arkadaşlarıyla iş yerinde geçirdiği zamandır. Diğeri ise geçmişe yönelik hatırlamaların ve hatırlatmaların oluşturduğu zamandır. Filiz'in iş arkadaşlarının geçmişte yaşadıklarını anlatmaları, Filiz'in Orhan'la konuştukları, yakınlarının başından geçenleri Filiz'in anımsaması geçmişe yönelik zamanı oluşturur. Olay örgüsü hikâyenin anlatıldığı zaman ve geçmişe dönük zaman arasında gidip gelmektedir.

Ay Kokuyor hikâyesinde de iki farklı zamandan söz etmek mümkündür. Hatırlama zamanı Tamer'in Tülin ve Özgür ile sohbet ettikleri ve daha sonra beraber yemek yedikleri birkaç saatlik bir zaman dilimini kapsar. Hatırlanan zamanlar ise Tamer'in karısı Nur'un travmaya sürükleniş sürecinde yaşadıkları şeylerdir. Evleri soyulmuş, karısı iki kez düşük yapmıştır. Hatırlanan zaman uzun bir periyodu kapsamaktadır. Bu dönemler aktarılırken geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılmıştır.

Camız Zaman Pencereleeri hikâyesi de iki farklı zamandan meydana gelmiştir. Hikâyede olayların geçtiği zaman kişilerin dolmuşta seyahat ettiği zamandır. Bu zaman kısa bir dilimdir. Bir yerden bir yere gidene kadar geçen süredir. Tam olarak ne kadar olduğu belirtilmemiştir. Bu zaman aynı zamanda kahramanların anılarına yolculuk ettikleri hatırlama zamanıdır. Hatırlanan zaman ise hikâyenin ana karakteri Vural'ın geçmişte yaşadıkları olaylara gitmesidir. Bu zaman birkaç farklı zamanı içine barındırır. Eski sevgilileri ile yaşadıkları olaylardır. Bu dönemler aktarılırken geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılmıştır.

Yolculuk Var Her Yere hikâyesi hatıra formunda olduğu için iki zaman düzlemi içermektedir. Bunlardan ilki hikâyenin kahramanı Selçuk'un Ankara'dan İstanbul otobüsüne binerek yola çıkmasıdır. Bu zaman hatırlama zamanıdır. İkinci zaman ise Selçuk'un geçmişte eşi ile yaşadığı güzel günleri, Avrupa seyahatini, karısının hastalık dönemini içeren hatırlanan zamandır. Hatırlama zamanı kısa bir

dilimi içerir. Ankara’da başlar ve otobüs İstanbul’a varıncaya kadar devam eder. Yaklaşık beş altı saattir. Hatırlanan zaman ise daha geniştir. Karısıyla geçirdiği yılları anımsar. Bu dönemler aktarılırken geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılmıştır.

Sıradan Bir Olay hikâyesi Erol’un yaşadıklarını konu almıştır. Tek bir zaman vardır. O da kahramanın içinde bulunduğu zamandır. Kahramanın üç dört gününü kapsar. Bu zaman dilimi içerisinde yaşadıkları anlatılır. “Erol, Nuray’la Cuma günü buluşmak istemektedir ve bunu mektubunda dile getirir.” Cümlesinde olduğu gibi zaman ifade eden cümlelere de yer verilmiştir.

Sonsuz Bir Film hikâyesinde vaka zamanı bir günde olup biter. Seval evde otururken sevgilisi Ferhat gelir. Aynı zamanda ablasının kocasıdır. Ablasını hastaneye götürdüğü çok az ömrü olduğunu söyleyen Ferhat’ın söyledikleri yakın geçmişe ait açıklamalar içerir.

İncecik Sevinçlerin Ucunda hikâyesinde vaka zamanı, bir gün içinde olup bitmektedir. Sevdiği kıza bir türlü duygularını söyleyemeyen Nazım iş çıkışı onu bekler ve duygularını anlatır. O gece beraber olurlar.

Acayip Garaip Adalarında Bir Papağan, Üç Sevgili, Üç Kafeterya hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Karısı ve çocuklarını öldürüp Karaip’e kaçan adamın peşinden giden kardeşi ve kardeşinin kocasının başından geçenler anlatılmıştır. Hikâyenin tek bir zamanı vardır. O zaman da Karaip’e gitmeleri, orada kardeşini bulma süreci ve yerleşmelerini kapsar.

2.1.4.19 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME

Sürükleniş hikâyesinde vaka zamanı, birkaç saatlik bir süreyi kapsar. Sabah apartmandaki gürültülerle uyanan bir adamın karısıyla ve alt komşusuyla geçirdiği zaman anlatılmıştır. Gazete okuyan adamın haberlerde Fadime Şahin, Müslüm Gündüz ile ilgili haberler okuması devir hakkında ipuçları verir.

Bitli Kız ve Dansöz Nena hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Ablasını öldüren katillerin peşine düşen bir adamın başından geçenler anlatılır. Hikâyede zaman olgusu yoktur.

Kapılar hikâyesinde kaçak yapıldığı için evi yıkılacak olan bir ailenin fertlerinden olan çocuğun, evlerinin yıkılmasını önlemek için evden çıkıp resmi kurumlar arasında mekik dokuması anlatılmıştır. Sabah evden çıkan genç akşama kadar uğraşır ve akşam evine döner. Bu süre vaka zamanını oluşturur.

Eve Dönerken hikâyesinde iki farklı zaman düzlemi vardır. Alışveriş yapan bir adamın geçmişte yaşadıklarını düşündüğü hatırlama zamanı, adamın alışveriş yapıp eve dönmek için yola çıktığı birkaç saatlik bir zamanı kapsar. Hatırlanan zamanda oğlunun trafik kazasında ölmesi ve o süreçte karısıyla yaşadığı sorunların anlatıldığı uzun bir zaman ele alınır. Bu dönemler aktarılırken geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılmıştır. Hikâyenin ramazan ayı içerisinde geliştiği de belirtilmiştir.

Kuyruklu Yıldız Çiçeği hikâyesinde, yasak aşk yaşayan bir çiftin beraber olmaları, kadının bu sürede kocasından ayrılma kararı alıp evine dönmesi ve eşyalarını toplaması ve kocasıyla yaşadığı tartışma anlatılır. Vaka zamanının süresi hakkında bir bilgi yoktur, fakat aynı gün içerisinde geçen kısa bir zamandır.

Saçak Altında hikâyesinde vaka zamanı, birkaç saatlik bir zamanı kapsar. Yağmurun yağmasından dolayı bir saçak altında toplanan insanların yaptıkları konuşmalar anlatılmıştır. Yağmurun dinmesiyle oradan ayrılırlar.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme hikâyesinde zengin bir adamla evli olan bir kadının doğum günü partisinde yaşananlar anlatılmıştır. Parti akşamüzeri başlar ve gece yarısına kadar devam eder.

Renksiz Görüntüler hikâyesinde, vaka zamanı birkaç saatlik bir süreyi kapsar. Alışveriş yapan bir çiftin eve dönüş yolunda yaşadıkları anlatılmıştır.

Olaylı Bir Yaz Gecesi hikâyesinde, aynı mahallede yaşayan insanların birbirleriyle olan ilişkileri anlatılmıştır. Mahallede sabahtan akşama kadar olan olaylar hikâyenin vaka zamanını meydana getirir.

2.1.4.20 İPEK PİJAMALI KATİLLER

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Fantastik olayların yaşandığı hikâyede zaman unsuru biraz farklıdır. Olağanüstü güçleri olan anlatıcı bir köye

gidip gelir. Anlatıcının o köyde geçirdiği birkaç gün hikâyenin zaman unsurunu meydana getirir.

Sokaklara Sıçrayan Olaylar hikâyesinde, kaybolan kardeşini arayan bir adamla karşılaşırız. Fantastik olan bu hikâyede zamanın ne kadar olduğu hakkında bir bilgi yoktur.

İpek Pijamalı Katiller hikâyesinde vaka zamanı, bir gece kahramanın pijamalarını bulamamasıyla başlar. Karısının kendisini aldattığı ve sevgilisiyle kaçacağı haberini alması ve onları yakalatmasıyla son bulur. Hikâyenin başladığı gecedен ne kadar süre sonra bu olayların yaşandığı bilinmez.

Karın Sesi Yoktu hikâyesinde vaka zamanı, gece saat 1.00'de karın yağmasıyla başlar. Ertesi gün kahramanın karısıyla alışverişe gitmesiyle son bulur. Hikâye bir günü kapsar ve mevsim kıştır.

Onu Gördüğüm Gün hikâyesinde, hoşlandığı bir kadınla beraber olmak isteyen bir adamın çabası ve başarısı anlatılmıştır. Bu durumun kaç gün sürdüğü belirsizdir.

Dişlerinde Yağmur Damlaları hikâyesinde kahramanın arkadaşlarıyla geçirdiği süre hikâyenin vaka zamanını oluşturur. Olaylar aynı gün içerisinde gelişir ancak kahramanın arkadaşlarıyla kaç saat birlikte olduğuna dair bir bilgi verilmez.

Kırmızı Gül Demet Demet hikâyesinde vaka zamanı, hikâyenin kahramanın 21.30'da yatağa girmesiyle başlar. Bir süre uyuduktan sonra uyanan kahramanın tekrar uyuyamayıp karısıyla gece boyu sohbet etmeleri vaka zamanını oluşturur.

Tedirginlik Salıncağı hikâyesinde yurt dışından gelen misafirlerini ağırlamaya çalışan bir karı kocanın iki günleri hikâyenin vaka zamanını meydana getirir.

Beklenen Yolcu hikâyesinde bir karı kocanın alışveriş yapıp eve dönmelerini kapsayan süre hikâyenin vaka zamanını oluşturur.

Gülme Ağacının Halkaları hikâyesinde vaka zamanı bir otobüs yolculuğuyla başlar. Fantastik bir hikâyedir. Kahramanın otobüsten inip sevgilisinin yanına gitmesiyle son bulur. Bu sürenin ne kadar olduğu bilinmemektedir.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesi fantastik bir hikâyedir. İranlı bir mollanın kızıyla aşk yaşayan bir adamın, sevgilisinden ayrılmamak için verdiği mücadele anlatılır. Olaylar aynı gün içerisinde gelişir ve o gün pazartesidir.

Mayhoş Şeylerle Birlikte hikâyesinde, olaylar bir gün içinde olup biter. Komşularıyla kavgalı bir kadının bu nedenle kocasıyla kavga etmesi ve barışması anlatılmıştır. Gece barışıp uyumalarıyla hikâye biter.

Sıkıntı bakınız sayfa 78. (*Bin Hüzün*)

Tünelin Ucunda Işık Yok hikâyesinde kocasıyla bir akşam kavga eden bir kadının evi terk etmesi anlatılmıştır. Vaka zamanı birkaç saatlik bir süreyi kapsar.

Gülizar'ın Mavisî hikâyesinde vaka zamanı üç dört saattir. Evde kocasını bekleyen kadının kocasının gelmesiyle, yemek yemelerinin ardından sona erer.

2.1.5 MEKÂN

Bir hikâyede vakayı şahıslar ve zaman unsuruyla birlikte meydana getiren diğer bir unsur da mekândır. Şahıslar, belli bir zaman bütünlüğünde, söz konusu olayı, belli bir yer, ortam veya atmosferde gerçekleştirirler. “Mekânsız bir öykü düşünülemez. Mekânsızlık dünyadan uzaklaşmayı gerektirir. Bu da düş gücünün üst düzeyde kullanımıyla sağlanabilir. Ancak insanoğlu ne düşünürse düşünsün, ne hayal ederse etsin düşlediği, kurguladığı gerçek, dış dünyada beş duyu organıyla algıladıklarının ötesine geçemez.”¹⁰⁰

Anlatmaya dayalı metinlerde mekânın çok çeşitli işlevleri vardır. Genel olarak vakanın varlık bulduğu yer olan mekânlar, böyle olmadıkları durumlarda ise en azından dekor işlevi görür. “Resim için çerçeve ne ise öykü için mekân da odur. Mekân okuyucunun ilgisini yoğunlaştırmak için kullanılan kaçınılmaz bir ahlaki güçtür.”¹⁰¹ “Kimin nerede olduğu, nereye gidip nereden geldiği, olayların nerede gerçekleştiği sorularının cevabı mekânın varlığıyla verilir. Konunun anlaşılması, kişileri tanımamız, onların iç dünyasına girmemiz çoğu zaman mekânın varlığıyla olur.”¹⁰²

Mehmet Tekin mekânın işlevlerini şu şekilde sıralar:

“Olayların cereyan ettiği çevreyi tanıtmak, hikâyeye ve roman kişilerini belirginleştirmek, toplumu yansıtmak, atmosfer yaratmak”¹⁰³ “Bunun yanında, mekân değişik kişi rolleri de oynayabilir: Özne, yardımcı ya da engelleyici gibi... Bütün bunların dışında, mekân, kahramanların düşüncelerini, duygularını dolaylı olarak anlaşılmasına da yardımcı olur”¹⁰⁴

Şerif Aktaş yazarın mekânı bazı başka fonksiyonlarla da kullandığını belirtmiştir. “Roman ve hikâyelerde şahıslar nasıl ki ‘tasvir’ ile tanıtılıyorsa, aynı

¹⁰⁰Kemal Selçuk, “Öykü’de Mekân”, *Adam Öykü*, Mayıs-Haziran 2005, s. 8.

¹⁰¹Sevinç Özer, “Kısa Öykü Kuramının Manyetik Alanı: Poe’nun Tek Etki Kuralı”, *Adam Öykü*, S. 23, İstanbul 1999, s. 23.

¹⁰²Hasan Boynukara, “Hikâyeye ve Hikâyeye Kavramları”, *Hece Dergisi*, S. 46/47, İstanbul, Ekim/Kasım 2000, s. 45.

¹⁰³Mehmet Tekin, *Roman Sanatı I*, s. 129.

¹⁰⁴Zeynel-Ayşe Kıran, *Yazınsal Okuma Süreçleri*, s. 239.

şekilde ‘mekân’ da tasvirlerle çizilir. Diğer hikâye unsurlarına hâkim olan anlatıcının bakış açısı, mekân için de geçerlidir. Mesela bir mekânı olumsuz özelliklerini vurgulayarak tasvir eden bir anlatıcı, o mekânda gerçekleşecek olayların olumsuzluğunu da bu şekilde okura sezdirme yolunu tercih eder. Bu açıdan mekân tasvirleri eserdeki kahramanların bazı hususiyetlerini sunmaya da yardım eder. Söz gelimi, bir odanın tefriş tarzı, orada günlerini geçiren ya da geçirecek olan insan hakkında bilgi verir."¹⁰⁵

Muzaffer Buyrukçu, hikâye ve romanlarında mekân seçimi yaparken, olay örgüsü ve kahramanların durumlarına uygun mekânları tercih eder. Mekânları; yaşantıları, tasvirleri, kullanım eşyaları, nesnelere ve kişileriyle birlikte bir bütün olarak anlamlandırır. O, hikâye ve romanlarında, hikâyenin temasına göre mekân seçimi yapar.

Muzaffer Buyrukçu’nun halktan biri oldu ve hikâyelerinin konularını ve kahramanlarını halktan seçtiğinden bahsetmiştik. Mekân tercihleri de bu durumla paralellik gösterir. O köylü çocuklarını anlatırken bir köyü, sarhoşları anlatırken meyhaneyi, memurları anlatırken resmi kurumları hikâye ve romanlarında mekân olarak kullanır. Buyrukçu mekânla bize kahramanın yaşantısı hakkında bilgi verir.

Muzaffer Buyrukçu’nun hikâye ve romanlarında karşımıza çıkan bir diğer özellik ise, mekânın tanıtımına ayrılan satırların, mekân tasvirlerinin az olmasıdır. Hatta bütünüyle mekân tasvirlerinin kaldırıldığı hikâye ve romanları da vardır.

Muzaffer Buyrukçu’nun eserlerinde hem açık hem de kapalı mekânların var olduğunu görürüz. Mekân seçimlerinde geniş bir yelpazesi vardır. Onun hikâyelerinde bir dolmuş, bir tren, bir sinema salonu mekân olabileceği gibi, bir ev veya meyhane yahut bir mahalle, hatta genel mekân olarak İstanbul karşımıza çıkabilir.

¹⁰⁵Şerif Aktaş, *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, s.126.

2.1.5.1 AÇIK MEKÂNLAR

2.1.5.1.1 KATRAN

Sevinci Yok Eden Gerçekler hikâyesinde tek bir mekânla karşılaşırız. Bu mekân hikâyenin kahramanın yaşadığı, olayların geliştiği adını ve nerede olduğunu bilmediğimiz bir köydür. Köyün nasıl olduğu hakkında bilgi verilmez. Mekâna ait hiçbir tasvir yoktur.

Asalaklar hikâyesinde, hikâyenin kahramanlarının İstanbul Şişhane, Unkapanı civarında gezdiklerinden bahsedilir. Bunlar hikâyede yer alan açık mekânlardır.

Yem hikâyesinde, tek bir mekânla karşılaşırız. Nerede olduğu bilinmeyen bu mekân bir mezarlıktır.

Dönüş hikâyesinde, olayların geçtiği yer bir mahalledir. Hikâyede yer alan tek mekân olan bu mahallenin nerede ve nasıl olduğu hakkında bilgi yoktur.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları hikâyesinde, olaylar Dökümcüler Sokağı isimli bir sokakta geçer. Sürekli o sokakta bulunan iki berduşun anlatıldığı hikâyede, kaldıkları yerinde bu sokakta yer alan bir virane olduğundan bahsedilmiştir.

Katran hikâyesinde mekân olarak, hikâyenin kahramanının gezdiği insanları gözlemlediği bir cadde vardır. Bu caddenin nerede ve nasıl bir cadde olduğu hakkında bilgi yoktur.

2.1.5.1.2 ACI

Topal Türküler hikâyesinde birçok mekânla karşılaşırız. Kahramanın gezindiği caddeler, girdiği bir pazar, geçmişte çalıştığı bir matbaa atölyesi, köyde çalıştığı tarlalar hikâyede bahsedilen mekânlardır. Bu mekânlar tasvir edilmez.

2.1.5.1.3 KORKUNUN PARMAKLARI

Bir Ev hikâyesinde tek bir açık mekân yer alır. Bu mekânın Manisa iline bağlı bir köy olduğu bilgisi verilir ancak köyün adı verilmemiştir.

Her Şey Bittiği Yerde Başlar hikâyesinde, ilk mekân bir sandaldır. Bu sandalın İstanbul'da Boğaz'da olduğu söylenir. Hikâyede şahıslar Aksaray'a vardıklarında tramvaya bineceklerinden bahsediler. Asker arkadaşı kahramanı yaşadığı yer olan

Karagümrük'e diğeri ise Şehremin'e davet eder. Hikâyenin kahramanın tasvir edilmeyen evi de son mekândır.

2.1.5.1.4 BULANIK RESİMLER

Bulanık Resimler hikâyesinde, Safranbolu adı geçen açık mekânlardandır. Mekâna ait hiçbir bilgi verilmez.

Ayrılık Arıları hikâyesinde İstiklal Caddesi'ni gören bir dairede çalışan memurların camdan caddeyi seyrettikleri bilgisi verilir. Mekâna ait tasvir yer almaz. İstanbul genel mekândır.

Düşlerdeki Lambalar hikâyesinde, kahramanın Adana'da geçirdiği yıllardan bahsedilmiştir.

Kırık Cam Parçaları hikâyesinde, ise Konya hikâyede adı geçen tek açık mekândır.

Dopdolu Sevinçlerle hikâyesinde ise kahramanların Uludağ'da tatil planlarından bahsedilmiştir.

Yaşayan Ölü hikâyesinde karşımıza çıkan ilk açık mekân mezarlıktır. Adını ve nerede olduğunu bilmediğimiz bu mezarlık dışında Taksim hikâyede yer alan açık mekânlardandır. Ayrıca İstanbul genel mekândır.

2.1.5.1.5 KUYULARDA

Bu kitapta bulunan hikâyelerde yer alan mekânların hiçbirinde açık mekâna ait örnek yer almaz. Tamamı kapalı mekândır.

2.1.5.1.6 CEHENNEM

Cehennem hikâyesinde, kahramanlardan birinin Kayseri'ye gittiği bilgisi verilmiştir. Bunun dışında açık merak yer almaz.

2.1.5.1.7 KAVGA

Kitapta yer alan hikâyeler birbirinin devamı niteliğinde olduğu için mekânlarda aynıdır. Bir ailenin anlatıldığı kitapta bu ailenin göç ettiği yer olan Manastır karşımıza çıkan ilk mekândır. Manastır'dan göç ettikten sonra ailenin fertlerinin Adana'da pamuk tarlalarında çalıştığı bilgisi verilir. Ailenin yaşadığı evin

İstanbul'da olduğu söylenmiştir. Genel mekân İstanbul'dur. Ayrıca evlerinin bahçesinde zaman geçirirler. Bahçenin nasıl olduğu hakkında bilgi verilmez.

2.1.5.1.8 MAĞARA

İkinci Hasan hikâyesinde, hikâyenin kahramanının iş bulabilmek için dolaştığı sokaklardan bahsedilmiştir. Bu sokakların etrafında yüksek binaların varlığından bahsedilir. Bu sokaklardan birinin adının da Natırkızı Sokağı olduğu bilgisi verilmiştir.

Bozuk hikâyesinde açık mekân yer almaz. Ancak kahramanların yaşadığı evin İstanbul'da olduğu bilgisi vardır.

O Sürekli Kavga hikâyesinde açık mekân olarak bir sokak karşımıza çıkar. Bu sokakta fotoğraf stüdyosu, saat tamircisi ve arzuhalci olduğu bilgisi verilir. Ayrıca kahramanın gezdiği yerlerden olan Ankara, Adana, İzmir, Samsun hikâyede adı geçen mekânlardandır.

Balon hikâyesinde genel mekân İstanbul'dur. Kahramanların evlerine Kadıköy'den misafir gelir.

Tedirginler hikâyesinde, olayların geliştiği mekân bir iş yeridir ve bu işyerinin Güven Park'a baktığı bilgisi verilir. Genel mekân Ankara'dır.

2.1.5.1.9 ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Bilmece Gibi hikâyesinde, adı geçen bazı mekânlar vardır. Bunlar Bolu, Belgrat, Yalova ve Uludağ'dır.

Bir Yol Ağzı ve Yollar Yollar hikâyesinde, Rumelihisarı tek açık mekândır. Mekânla ilgili herhangi bir tasvir yer almaz.

Büyük Oyundan Bir Parça hikâyesi İstanbul'da geçer. Öldürülen arkadaşının mezarını ziyaret eden kahraman, onu öldürenlerin Fındıkzade'de oturduklarını öğrenir. Cenazesinde kalabalığın Bahçekapı'dan Beyazıt'a kadar olduğu bilgisi verilir. Gureba Hastanesi de adı geçen mekânlardandır.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde kahramanın sevgilisiyle gittiği Büyükada ve Belgrat Ormanları hikâyede yer alan açık mekânlardır. Bu mekânlarla ilgili herhangi bir tasvire yer verilmemiştir.

Sevincin Damarları hikâyesinde mekân, bir sahil kenarıdır. Nerede ve nasıl bir yer olduğu bilinmez.

Filmin İkinci Yarısı hikâyesinde, açık mekân olarak karşımıza çıkan tek yer sinema salonunun açıldığı caddedir. Bu caddenin ismi verilmemiştir ve caddeye ait bir tasvir yer almaz.

Günler Geçmezken hikâyesinde Ankara'dan İstanbul'a yapılan bir seyahatten bahsedilir. Hikâyenin kahramanı Ankara'da Kızılay'a gider. Ayrıca Bursa da hikâyede yer alan açık mekânlardandır.

2.1.5.1.10 GÜNLERDEN BİR GÜN

Gönlü Yaralı Bir Kızın Acıklı Serüveni hikâyesinde, genel mekân bir tatil köyüdür. Kahramanlar burada sahilde zaman geçirirler. Köyün nerede ve nasıl bir yer olduğu hakkında bilgi verilmemiştir.

Olayların İçine Doğru hikâyesinde evinde çıkıp işine giden kahramanın Sirkeci'den geçen demiryolunu takip ederek yürüdüğünden bahsedilmiştir.

Evlere Sokaklara Sürükleniyor Her Şeyim hikâyesinde genel mekân İstanbul'dur. Hikâyede yer alan tek açık mekân Tuzla Tersanesi'dir.

Fatma Teyzenin Duyguları hikâyesinde köyünden İstanbul'a göç eden bir kadın anlatılmıştır. Genel mekân İstanbul'dur. Kahramanın köy ise hikâyede yer alan tek açık mekândır. Mekâna ait herhangi bir bilgi verilmemiştir.

2.1.5.1.11 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ

Hüzünlü Kar Çiçekleri hikâyesinde, Ankara'da dolaşan bir çiftle karşılaşırız. Ancak dolaştığı yerler hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği hikâyesinde genel mekân Ankara'dır. Kayseri'de bulunduğu süre içerisinde kendisi aldatırken karısını

yakalayan bir adamın karısını öldürdükten sonra İstanbul'a kaçma girişimi anlatılır. Otobüsün Kızılcahamam'dan, Gerede'den geçişi de belirtilir.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesinde, mekân bir iş yeridir. Bu iş yerinin Boğaz'a baktığı, Yeni Cami'nin, Boğaz Köprüsünün görüldüğü belirtilir. Ayrıca hikâyede İzmit'in de adı geçer.

2.1.5.1.12 HER YER KARANLIK

Düş Gibi Bir Şey hikâyesinde sokaklarda gezinen beş arkadaşın hatıraları anlatılmıştır. Bu gençler Salı Pazarı'ndan geçerler ve daha sonra bir mezarlığa giderler. Üniversite olaylarında öldürülme tehlikesi geçiren gençlerden bir tanesinin Suriye, Lübnan, Irak, İran, Filistin, Marsilya, Barselona, Napoli, Berlin, Münih, Londra ve New York'a gittiği belirtilir.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde genel mekân İstanbul'dur. Hikâyede yer alan tek açık mekân ise Kadıköy İskelesi'dir.

2.1.5.1.13 BİN HÜZÜN

Bir Pazar Sabahı Ya da Şulenaz hikâyesinde, açık mekânların hiçbirisine ait tasvir yer almaz. Mekânların yalnız adı geçer. Bu mekânlar Belgrat Ormanları, Güven Park ve Ulus'tur.

Nice Yokuşlardan Sonra hikâyesinde açık mekân olarak karşımıza çıkan tek yer İstanbul Gedikpaşa'da bulunan bir Ermeni sokağıdır. Bu sokak tasvir edilmemiştir.

Kanlı Bilal hikâyesinde, mekân hakkında bir bilgi yoktur. Ancak kalabalık insanların olduğu bir yer olduğu çıkartılmaktadır.

2.1.5.1.14 ŞARKI GİBİ

Delifişek Kahkahalar hikâyesinde İstanbul Aksaray ve İstiklal Caddesi açık mekân olarak karşımıza çıkar. Bu mekânlara ait herhangi bir bilgi verilmez.

Neşeler, Sesler, Acılar hikâyesinde karşımıza çıkan ilk mekân Florya'dır. Mekâna ait herhangi bir bilgi verilmez. Daha sonra kahramanların Aksaray'dan vapurla Kadıköy'e geçtiklerinden bahsedilir. Kadıköy'de denize sıfır lüks bir düğün

alanına giderler. Bu alanın ayrıntılı tasviri yoktur. Sadece lüks ve pahalı bir yer olduğu vurgusu yapılmıştır.

Isırganların Dansı hikâyesi denizde geçer. Yüzen gençler anlatılmıştır. Denizin İstanbul'da olduğu bilinir ancak hangi sahilde olduğu hakkında bilgi verilmez.

2.1.5.1.15 YÜZÜN YARISI GECE

Yüzün Yarısı Gece hikâyesinde, mekân şehrin dışında dört arkadaşın kurduğu bir çadırıdır. Hikâyenin hangi şehirde geçtiği bilgisi verilmez. Ayrıca çadır kurulan yer de tasvir edilmemiştir sadece denize yakın bir yer olduğundan bahsedilir.

Hotozlu Şevkiye Hanımın Elmasları hikâyesi fantastik bir hikâyedir ve fantastik mekânlar yer alır. Kahraman hayal ülkesinde erik ırmağının yanında dolaştığı görülür. Ayrıca hikâyede Kıbrıs'tan bahsedilir.

Karmaşanın İçinde Yanan Ateş hikâyesinde olayların geliştiği mekân belli değildir. Ancak kahramanın bir süre sonra İzmir'e gittiği anlatılır.

Mor Karanfil ve Ceviz Oynayan Kızlar hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. İstanbul sokaklarında gezinen kahraman, masal kahramanı Şehrazat'a ulaşmak için bilinmeyen diyarlara gider.

2.1.5.1.16 BİR AŞK DAHA

Bir Aşk Daha hikâyesinde genel mekân İstanbul'dur. Sarayburnu, Rumelikavağı, mezarlık, kilise gibi mekânlar karşımıza çıkar ancak hiçbiri hakkında bilgi verilmemiştir.

O Günkü Gibi hikâyesinde birbirini seven iki genci ayırmak isteyen babası kahramanı Kütahya'ya sürgün eder. Babalarından kurtulmak için Afyon'a kaçarlar. Hikâye bir ormanda başlar.

Ufuklardaki Cambazların Gösteriler hikâyesinde genel mekân İstanbul'dur. Hikâyenin kahramanlarının Laleli'den Beyazıt'a yürüdüklerinden bahsedilir.

Kara Gölgenin Örümceği hikâyesinde tatile gitmek için hazırlık yapan bir çiftin gidecekleri yerler olan Marmaris, Bodrum ve Datça hikâyede adı geçen yer adlarıdır.

2.1.5.1.17 TELEFON KONUŞMALARI

Gece Arayan Gölgeler hikâyesinde bazı yer adları vardır. Bunlar Gemlik, İzmit ve Şile'dir. Buralara ait herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Bamya Durağında Cinayet hikâyesinde, Bursa'da bir mesire yerinde yapılan piknikten söz edilir. Bu mesire yerinde ufak bir su birikintisi olduğu söylenir, ancak başka bir bilgi verilmez.

Uzaklardan Bir Ses hikâyesinde, kahramanın oğlunun yaşadığı yer olan Sydney hikâyede adı geçen tek açık mekândır.

Cadılar ve Ana hikâyesinde, kahramanın gezdiği yerler olarak verilen Paris, Londra, Amsterdam, Mısır, Singapur gibi şehirler ve ülkelerdir. Buraların yalnızca adları geçer. Herhangi bir tasvir veya bilgi yoktur.

2.1.5.1.18 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ

Yolculuk Var Her Yere hikâyesinde birkaç farklı mekân vardır. Bu mekânlardan ilki hikâyenin kahramanın otobüse bindiği Ankara'dır. İstanbul'da oturan çocukluk arkadaşının yanına gitmektedir. İstanbul ikinci mekândır. Ayrıca otobüsün Bolu'da mola verdiği bahsedilmiştir.

Sıradan Bir Olay hikâyesinde, olaylar bir mahallede gelişir ancak mahallenin nerede ve nasıl bir mahalle olduğu hakkında herhangi bir bilgi verilmez.

İncecik Sevinçlerin Ucunda hikâyesinde karşımıza çıkan tek açık mekan kahramanların üzerinden geçtiği Galata Köprüsü'dür. Mekâna ait herhangi bir bilgi verilmez. Genel mekân İstanbul'dur.

Acayip Garaip Adalarında Bir Papağan, Üç Sevgili, Üç Kafeterya hikâyesi fantastik bir hikâyedir ve tek bir mekân yer alır. Bu mekân Karaip'tir. Bir ada ülkesi olduğundan bahsedilen Karaip'e ait bazı bilgilere yer verilir. Bu adanın üç farklı muhiti olduğundan bahsedilmiştir. İnsanların statülerine göre yaşadıkları yerlerin değiştiğine değinilir. Bu muhitler varoş, orta kesim ve süper lüktür. Ayrıca

kahramanlar Karaip'in sahilllerinde zaman geçirirler. Uçsuz bucaksız sahilleri olduğu bilgisi verilmiştir.

2.1.5.1.19 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME

Sürükleniş hikâyesinde kahramanın rüyasında kendini Bağdat'ta görmesi mekâna ait bir unsurdur.

Bitli Kız ve Dansöz Nena hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede belirgin bir mekân yoktur. Yalnızca ajanlarla görüşmek için Kumkapı'ya ve Nena ile görüşmek için Yeniköy'e gittiğinden bahsedilir.

Saçak Altında hikâyesinde tek bir mekânla karşılaşırız. Bu mekân yağmurdan kaçan insanların sığındığı bir saçak altıdır.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme hikâyesinde bir koruda verilen parti anlatılır. Parti verilen yerin çok lüks olduğu söylenir ancak ayrıntılı tasvir yapılmamıştır.

Renksiz Görüntüler hikâyesinde Ankara'da caddelerde gezinen bir çift anlatılır. Bu çiftin İstanbul'dan misafiri gelecektir. Kahramanın mitinglere katıldığı bir dönemden sonra Lübnan, Suriye ve oradan Romanya'ya kaçtığı da belirtilir.

Olaylı Bir Yaz Gecesi hikâyesinde olaylar İstanbul'da denize çok yakın bir bölgede bulunan bir mahallede geçer. Mahalle ayrıntılı tasvir edilmez.

2.1.5.1.20 İPEK PİJAMALI KATİLLER

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede geçen mekânlar sırasıyla Kuledibi, Eminönü, Bursa Orhangazi, bir değirmen, bir köy, Beşiktaş, Bodrum Halikarnas'tır. Hiçbir mekân tasvir edilmemiştir. Hikâyede Yunanistan'ın da adı geçer.

Sokaklara Sıçrayan Olaylar hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Hikâyede olayların geçtiği belirli bir mekân yoktur, ancak bazı mekân isimlerine rastlanır. Kadıköy İskelesi, Eminönü, Ankara, Sultanahmet Parkı hikâyede adı geçen bazı mekânlardır.

Karın Sesi Yoktu hikâyesi Ankara’da geçer. Ancak ayrıntıya yer verilmez. Kahramanın İstanbul’a gittiğinden de bahsedilir.

Onu Gördüğüm Gün hikâyesinde mekân İstanbul’da bir parktır. Bu mekânın ayrıntılı tasviri yapılmaz.

Dişlerinde Yağmur Damlaları hikâyesi Cağaloğlu’nda başlar. Kahramanların oradan Ankara Caddesi’ne çıktıklarından bahsedilmiştir.

Kırmızı Gül Demet Demet hikâyesinde Çınarlı hikâyenin geçtiği yerdir. Ayrıca Beypazarı, Kayseri Pınarbaşı, Ankara adı geçen yerlerdir.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Süleymaniye’de başlar. Caminin içi, mezarlık bölümü, Üniversitenin parkı, Beyazıt Camii, Nişantaşı hikâyede bahsedilen mekânlardır.

2.1.5.2 KAPALI MEKÂNLAR

2.1.5.2.1 KATRAN

Uyku hikâyesinde, karşımıza çıkan ilk mekân bir otobüstür. Otobüste uyanan kahramanlar sırasıyla bir okula ve oradan da bir hastaneye giderler. Hikâyede geçen hiçbir mekân tasvir edilmez.

Kâbuslu Bir Gece hikâyesinde tek bir mekânla karşılaşırız. Bu mekân kahramanın evidir ve tasvir edilmemiştir.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları hikâyesinde, olaylar Dökümcüler Sokağı isimli bir sokakta geçer. Sürekli o sokakta bulunan iki berduşun anlatıldığı hikâyede onların kaldığı yerde tasvir edilir. Pide fırınının arkasındaki odada, çuvaldan yapılmış yataklarda, gaz lambalarının ışığı altında yaşadıkları anlatılır.

Katran hikâyesinde, hırsızlıkla suçlanan bir çocuğun evinden söz edilir. Evlerin kontrplaktan yapılmış olduğu bir mahallede, çok kötü şartlar altındaki bir ev olduğu anlatılır. Evin içerisinde eşya dahi yoktur.

2.1.5.2.2 ACI

Dünyada Bir Akşam Üstü hikâyesinde tek bir mekân vardır. O da hikâyenin kahramanı Fahriye'nin yaşadığı evdir. Evin nerde ve nasıl bir ev olduğu bilinmez.

Acı Soğan hikâyesinde tek bir mekânla karşılaşırız. İnşaat işçilerinin anlatıldığı hikâyede mekân da onların inşaat içerisinde yaşadıkları bir odadır. On- on beş kişinin aynı odada kaldığından bahsedilir. Mekân tasvir edilmez, sadece yemeklerini piknik tüpünde yaptıkları bilgisi vardır.

Aydan Gemi Yapanlar hikâyesinde tek bir mekân vardır, o da hikâyenin kahramanının yaşadığı evdir. Ev hakkında bilgi verilmez, sadece uyuduğu odanın dağınıklığından bahsedilir.

Kaçış hikâyesinde de tek bir mekânla karşılaşırız. Nerede ve nasıl olduğunu bilmediğimiz mekân hikâyenin kahramanlarının yaşadığı evdir.

Çocuk hikâyesinde de olaylar tek bir mekânda gelişir. Kahramanların yaşadığı ve hikâyenin geliştiği bu mekân bir evdir. Camlarında kartonlar olan, yerlerde halısı olmayan, tavanı akan köhne bir ev olduğundan bahsedilir.

Serseri hikâyesinde geçen ilk mekân, bir gazete matbaasıdır. Kahramanın çalıştığı yer olan bu matbaanın nerede ve nasıl olduğu hakkında bilgi verilmez. Hikâyede geçen ikinci mekân kahramanın evidir. Bu mekânında nasıl olduğu hakkında bilgi yoktur.

Uçtu Uçtu Sinek Uçtu hikâyesinde, tek bir mekânla karşılaşırız. Kahramanın yaşadığı bu ev, camları tahtalarla çakılmış, her tarafı kilitli, perdeleri hiç açılmayan bir ev olarak tasvir edilir.

2.1.5.2.3 KORKUNUN PARMAKLARI

Korkunun Parmakları hikâyesinde, bir otobüs şoförü anlatılır ve mekânda otobüstür. Bunun dışında mekâna ait bir bilgi verilmez.

Dünyada Bir Gece hikâyesinde tek bir mekânla karşılaşırız, o da hikâyenin kahramanının yaşadığı evdir. Bu evin nerde olduğu bilinmez ancak zemin katta ve pencerelerinde demir parmaklıklar olmadığı söylenir.

Hasan hikâyesinde, karşımıza çıkan ilk mekân bir noterdir. Hikâyede geçen ikinci mekân ise bir gazete binasıdır. İki mekânında nerde ve nasıl olduğu hakkında bilgi verilmez.

Koku hikâyesinde, bir kamu dairesinden bahsedilir. Hikâyede geçen tek mekân olan bu daire hakkında bilgi verilmez.

Ölümler hikâyesinde, kahramanın sevgilisinin evi hikâyede geçen ilk mekândır. Evin nerde ve nasıl bir ev olduğu bilinmez ancak radyatörden bahsedilir. Buradan evin kaloriferli bir ev olduğu çıkarılabilir. Daha sonra ailesiyle yaşadığı eve giden adamın sobayı yaktığı anlatılır. Sobalı olması dışında bu ev hakkında da bilgi verilmez.

Her Yerde Onlar hikâyesinde, hasta yatağında yatan bir kadın anlatılır. Hikâyede geçen tek mekân o kadının evi hatta kaldığı odadır. Mekân hakkında bilgi verilmez.

Bir Ev hikâyesinde geçen ilk mekân hikâyenin kahramanının yaşadığı evdir. Ev hakkında bilgi verilmez.

Karanlık hikâyesinde geçen tek mekân meyhanedir. Bu mekân hakkında bilgi verilmez.

Savaş hikâyesinde de tek bir mekânla karşılaşırız. Olayların geçtiği mekân resmi bir dairedir. Bu mekân da tasvir edilmez.

Sisli Baklalar hikâyesinde kahramanın yaşadığı ev hikâyede geçen tek mekândır. Ev hakkında bilgi verilmez.

2.1.5.2.4 BULANIK RESİMLER

Bulanık Resimler hikâyesinde, olayların yaşandığı mekân bir kamu dairesidir. Bu dairenin İstanbul'da bir yerde olduğundan bahsedilir. Ayrıca kahramanların gittiği sinema, hikâyede yer alan ikinci mekândır. Bu mekân hakkında da bilgi verilmez.

Ayrılık Arıları bir önceki hikâyenin devamı niteliğindedir ve olayların yaşandığı mekân yine aynı kurumdur. Bu hikâye ile bu kurumun İstiklal Caddesi'nin yakınında bir yerlerde olduğunu öğreniriz.

Kitapta yer alan diğer hikâyelerde de mekân hep aynı kurumdur. Hikâyelerin hiç birinde mekâna ait bir özellikten bahsedilmez.

2.1.5.2.5 KUYULARDA

Kuyularda hikâyesinde geçen tek mekân kahramanın evidir. Evin nerede olduğu hakkında bilgi verilmediği gibi, nasıl bir ev olduğu da tasvir edilmemiştir.

Tel Örgüler hikâyesinde geçen ilk mekân kahramanın yaşadığı evdir. Evin sobalı olduğundan bahsedilir. Ayrıca hikâyenin kahramanı çok yokluk çektiklerini ve evde tel dolabın dahi bulunmadığını söyler. Kasap ve bakkal hikâyede geçen diğer mekânlardır.

Durgun Suların Altında hikâyesinde geçen tek mekân hikâyenin başkişisinin misafirlige gittiği amcasının evidir. Ev hakkında bilgi verilmez.

2.1.5.2.6 CEHENNEM

Cehennem hikâyesinde mekân olarak bir kamu dairesiyle karşılaşırız. Mekânın nerede ve nasıl bir yer olduğu hakkında bilgi verilmez. Orada bulunan bir memurun Kayseri gezisi ve dönüşte bindiği tren hikâyede geçen diğer mekânlardır.

Uzaklarda Bir Tüfek hikâyesinde mekân erlerin yattığı bir koğuştur. Bu koğuşun nerede olduğu söylenmez. Tezkeresi gelen askerleri almak için gelen tren hikâyede geçen diğer mekândır.

Eski ve Çürümüş Bir Yer hikâyesinde, kahramanın çalıştığı eski iş yeri ve cinayete karışan kahramanın götürüldüğü karakol hikâyede yer alan mekânlardır. Bu iki mekâna ait herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.

2.1.5.2.7 KAVGA

Kitapta yer alan hikâyeler birbirinin devamı niteliğindedir ve olayların geliştiği mekân hep aynıdır. İlk hikâyede olayların geliştiği mekân kahramanların yaşadığı evdir. İkinci hikâyeye evin İstanbul'da olduğu bilgisi verilir. Üçüncü hikâyede komşulardan bahsedilmiştir ve komşuların genellikle yabancı uyruklu olduğunu görürüz. Buradan hareketle mahallenin göçmen mahallesi olduğu düşünülebilir. Dördüncü hikâyede evin çok eski bir yapı olduğu bilgisi verilmiştir. Altınca hikâyede de aynı olan mekânın yağmur yağması sonucu her tarafının aktığı bilgisi verilir. Kitabın son hikâyesinde ise evin bahçeli olduğu görülür. Ancak bahçe tasvir edilmemiştir.

2.1.5.2.8 MAĞARA

İkinci Hasan hikâyesinde mekân, ailenin yaşadığı evdir. Evin nerede ve nasıl olduğu hakkında bilgi verilmez.

Bozuk hikâyesinde, kahramanların yaşadığı ev hikâyede yer alan tek mekândır. Evin İstanbul'da olduğu bilgisi dışında bilgi verilmez.

Mağara hikâyesinde kahramanın çalıştığı iş yeri hikâyede geçen ilk mekândır. Kamyonlara yükler yüklendiğinden bahsedilir ancak dükkânın ne üzerine işletildiği bilgisi verilmez. İş yerinde bir büro bulunduğu söylenir, ancak bu büroda tasvir

edilmez. Hikâyenin kahramanının yaşadığı ev hikâyede geçen ikinci mekândır. Bu ev hakkında bilgi verilmez.

O Sürekli Kavga hikâyesinde birçok mekân yer alır. Hikâyenin kahramanı arkadaşlarının dükkânlarına uğrar. Bu mekânlardan ilki bir fotoğraf stüdyosudur. Dükkânın nasıl olduğu hakkında bilgi yoktur. Daha sonra arzuhalci dükkânına uğrar. Son olarak saat tamircisi dükkânına uğrayıp arkadaşını da alan kahraman meyhanenin yolunu tutar. Bu meyhanenin isminin Hoşgör Meyhanesi olduğu bilgisine yer verilir fakat tasvir edilmez.

Balon hikâyesi evde geçer. Bir ailenin yaşantısının anlatıldığı bu hikâyede bahsedilen ev hakkında bilgi yoktur.

Kara Yüzler hikâyesinde, kahramanın yorgun argın eve geldiğinden bahsedilir. Ev hakkında bilgi verilmez. Sadece İstanbul'da olduğu anlaşılır. Kapalıçarşı, Yahya Kemal Enstitüsü, Beyazıt Postanesi hikâyede adı geçen mekânlardır.

Tedirginler hikâyesinde, olaylar bir iş yerinde geçer. Bu iş yerinin Güven Park'a baktığı bilgisi verilir. Buradan hareketle iş yerinin Ankara'da olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca memurların gitmek istediği bir yer olan Çiçek Pasajı, hikâyede adı geçen bir mekândır.

Zor hikâyesinde, olayların geçtiği mekân bir evdir. Bu ev hakkında bilgi verilmez. Evin babasının uğradığı Halim'in Kahve ve Gençlik Çayevi hikâyede adı geçen diğer mekânlardır. Ayrıca karakol, hastane gibi mekânlardan da bahsedilir.

Onlar hikâyesinde resmi bir kurumdaki ismi verilmeyen bir servis hikâyenin geçtiği mekândır. Bu kurumun İstanbul'da olduğu bilgisi verilir. Ayrıca Diyarbakır Adliyesi'nden tayinle gelen bir memurdan söz edilir. Cumhuriyet Gazinosu hikâyede adı geçen bir başka mekândır.

Kalın Ayak Sesleri hikâyesinde olaylar bir evde geçer. Bu evin İstanbul'da bulunduğu dışında nasıl bir ev olduğu hakkında bilgi verilmez.

2.1.5.2.9 ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Bilmece Gibi hikâyesinde, olayların geçtiği mekân resmi bir kurumda bir servistir. Bu servis hakkında bilgi yoktur. Hapishane, sinema, tiyatro gibi mekânlardan da bahsedilir.

Bir Yol Ağzı ve Yollar Yollar hikâyesinde, olayların geliştiği mekân Sarıgöl'de bulunan Topuz'un Meyhanesi'dir. Mekâna ait bilgi verilmez.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde, karşımıza çıkan ilk mekân Çemberlitaş Sineması'dır. Sinemadan çıkan şahısların bindikleri otobüs hikâyede geçen ikinci mekândır. Hikâyenin kahramanlarından olan Seyfi'nin evi ise hikâyede yer alan son mekândır. Evin çok dağınık olduğu dışında bilgi verilmez.

Mahkûmlar hikâyesinde, kasabadan şehre hareket eden servis aracı olayların cereyan ettiği ve hikâyede geçen tek mekândır.

Filmin İkinci Yarısı hikâyesinde olaylar bir sinemada geçer. Ayrıca bir cami tuvaletinden de bahsedilir. Mekânlar tasvir edilmez.

Günler Geçmezken hikâyesi Haydarpaşa Tren Gar'ında başlar. Ankara'ya hareket eden trenin içinde devam eder. Mekânlara ait tasvir yer almaz.

2.1.5.2.10 GÜNLERDEN BİR GÜN

Bir Gizli Sevdanın Çıglıkları hikâyesi bir evde geçer. Ev hakkında bilgi verilmez.

Resimli Roman Kişileri hikâyesi resmi bir kurumda çalışan memurları anlattığı için mekânda o kurumdur. Mekânın nasıl bir yer olduğu ve nerde olduğu hakkında bilgi verilmez.

Beyazı Karartan Acılar hikâyesinde mekân, kahramanın çalıştığı yer olan, halin içinde bir dükkândır. Nasıl bir yer olduğu konusunda bir bilgi verilmez. Ayrıca kahramanın dayısının evi hikâyede yer alan bir diğer mekândır ve bu mekâna ait herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Olayların İçine Doğru hikâyesi bir evde başlar. Evin nasıl olduğu hakkında bilgi verilmez.

Evlerden Sokaklara Sürükleniyor Her Şeyim hikâyesinde, genel mekân İstanbul'dur. *Kavga* kitabında yer alan şahıslar bu hikâyenin de şahıs kadrosunu oluşturur ve onların yaşadığı ev bu hikâyede de yer alır.

Günlerden Bir Gün hikâyesinde genel mekân Ankara'dır. Ankara'da bir yerde bulunan kahramanın evi ise hikâyenin geçtiği tek mekândır. Ev tasvir edilmez.

2.1.5.2.11 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ

Evdeki Gece hikâyesinde genel mekân Ankara'dır. Çatışmaların olduğu bir dönemde olayları evinden izleyen bir aile anlatılmıştır. Bu ailenin evi hikâyenin geçtiği mekândır. Olaylar evin salonu ve banyosunda gelişir. Mekâna ait hiçbir tasvire yer verilmemiştir.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesinde, mekân bir iş yeridir. Bu iş yerinin Boğaz'a baktığı, Yeni Cami'nin, Boğaz Köprüsünün görüldüğü belirtilir.

2.1.5.2.12 HER YER KARANLIK

Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli hikâyesinde, olaylar bir evde geçer. Evin nerede ve nasıl bir evde olduğu tasvir edilmez. Sadece karşısındaki bahçede dut ağaçlarının olduğu belirtilmiştir.

Kayguların Gölgesinde hikâyesinde, iki farklı mekân vardır. Bunlardan ilki hikâyenin başkışisi Filiz'in evidir. Ev ayrıntılı tasvir edilmemiştir. İkinci mekân ise Filiz'in çalıştığı iş yeridir.

Her Yer Karanlık hikâyesinde ilk mekân bir evdir. Evin nasıl olduğu tasvir edilmez, nerde olduğu hakkında da bilgi yoktur. Araba almaya karar verdikleri için oto sanayiye, komisyonculara ve bankaya giderler.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde de mekân bir evdir. Evin İstanbul'da olduğu dışında bilgi verilmez.

Her Şey Bir Anda hikâyesinde kahramanın iş yeri ve evi hikâyede geçen mekânlardır. Her ikisi hakkında da bilgi verilmez.

Herkesin Bildiği Şeyler hikâyesinde mekân Sirkeci Garı'dır. Halkalı Trenine binmek için gelen hikâyenin kahramanı treni kaçıtır ve bir sonraki treni beklemeye

başlar. Burada bir bank olduğundan söz edilir. Daha sonra gelen Halkalı Trenine biner bu da hikâyede geçen ikinci mekândır.

2.1.5.2.13 BİN HÜZÜN

Bir Pazar Sabahı Ya da Şulenaz hikâyesinde de mekân bir evdir. Bu ev hakkında herhangi bir bilgi verilmez.

Gecenin Kıyısında İlkbahar hikâyesinde, tek bir mekân bulunur. Bu mekân hikâyenin kahramanının evidir. Ev tasvir edilmez, ev hakkında herhangi bir bilgiye yer verilmez.

Nice Yokuşlardan Sonra hikâyesinde de mekân bir evdir. Evin İstanbul'da olduğu dışında herhangi bir bilgi verilmez.

Minibüs Şarkıları hikâyesinde birçok mekân vardır. Bu mekânlar sırasıyla bir fabrika, alkollü bir kafeterya, dolmuş ve karakoldur.

Sıkıntı hikâyesinde mekân bir evdir. Hatta bir odanın camının önüdür. Dışarıyı seyreden bir adam anlatılır. Mekân tasvir edilmez.

Bir Gün Önce hikâyesinde kahraman evinden çıkar ve hikâye başlar. Birinci mekân evdir ancak nasıl bir yer olduğu tasvir edilmez. Dolmuşa biner. İş yerine gider. İş çıkışı sinemaya gider. Oradan Çiçek Pasajı'na uğrar. Buradan genel mekânın İstanbul olduğu çıkarılabilir.

Bin Hüzün hikâyesinde mekân bir meyhanedir. Nerede ve nasıl bir yer olduğu konusunda herhangi bir bilgi verilmez.

2.1.5.2.14 ŞARKI GİBİ

Şarkı Gibi hikâyesinde, belediye gazinosu olayların geliştiği mekândır. Buraya gelebilmek için Aksaray'dan tramvaya bindiklerinden bahsedilir. Bunun dışında da bir bilgi bulunmaz.

Gönüllü Polisler Düğünde hikâyesinde olaylar bir düğün salonunda gelişir ancak bu salona ait herhangi bir bilgi verilmez.

2.1.5.2.15 YÜZÜN YARISI GECE

Şeytanın Jandarma Kumandanı hikâyesinde mekânlar sırasıyla tren, istasyon, taksi ve kahramanın evidir. Hiçbir mekân tasvir edilmez.

Yeniden hikâyesinde bir ev ve evin bulunduğu sokak anlatılmıştır. Ayrıca hikâyenin kahramanı arkadaşlarının dükkânlarına ziyarete gider. Bu mekânlarda tasvir edilmez.

2.1.5.2.16 BİR AŞK DAHA

Tapınak ve Börek hikâyesinde karşımıza ilk çıkan mekân bir apartmanın çatı katıdır. Mekân tasvir edilmez. Kahramanların yaşadıkları ev ikinci mekândır. Evin çok kötü bir durumda olduğu ve banyosunun dahi bulunmadığı anlatılır. Nuray'ın annesinin evi ve Ferit'in Meyhanesi de hikâyede adı geçen mekânlardır. Hiçbir mekân tasvir edilmemiştir.

Dünlerden Biri hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâye bir konferans salonunda başlar. Anlatıcının evi hikâyede geçen ikinci mekândır. Bu mekânlar tasvir edilmez.

Bir Aşk Daha hikâyesi Sarayburnu'nda bir meyhanede başlar. Bu meyhaneden kalkıp Rumelikavağı'nda başka bir meyhaneye giderler. Mekânlar tasvir edilmez.

Ufuklardaki Cambazların Gösteriler hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâye bir dükkânda başlar. Dükkânın tavanında köstebeklerin koştuğu, eşcinsel insanların bulunduğu fantastik bir yer olduğu anlatılır. Ayrıca kahramanın evi hikâyede yer alan ikinci mekândır. Bu evin nasıl bir ev olduğu konusunda bilgi verilmez.

Sıkıntılı Bir Gezinti hikâyesinde bir ev, sinema, pastane, eczane, karakol gibi yerlerle karşılaşırız. Hiç biri tasvir edilmemiştir.

Kara Gölgenin Örimceği hikâyesi bir evde geçer. Tatile gitmek için hazırlık yapan bir çift anlatılır. Ev tasvir edilmez.

Yüreğin İçine Kazılan hikâyesi bir meyhanede başlar. Hikâyenin kahramanı Turgut'un evinde devam eder ve bir otel odasında biter. Hikâyede geçen hiçbir mekân tasvir edilmemiştir.

Masa hikâyesinde tek bir mekânla karşılaşırız. O da bir kitap fuarının kafeteryasıdır. Mekân tasvir edilmez.

Bir Serüven hikâyesinde genel mekân İstanbul'dur. Hikâye bir otobüste geçer. Bu otobüs İstanbul'da şehir içi yolcu taşıyan bir otobüstdür. Hikâyede bir pastaneden de bahsedilir. Mekânlar tasvir edilmemiştir.

2.1.5.2.17 TELEFON KONUŞMALARI

Gizli Rüzgârlar hikâyesi, hikâyenin başkişisi olan Yakup'un evinde geçmektedir. Evin nasıl olduğu konusunda bir bilgi yoktur. Telefon sesinden rahatsız olan Yakup'un Ptt'ye başvurduğundan bahsedilir.

Gece Arayan Gölgeler hikâyesinde mekân İsa'nın evindir. Eve ait bir bilgi verilmez ancak İstanbul'da olduğu sezdirilir.

En Lezzetli Yemekler hikâyesi de hikâyenin kahramanı olan Selçuk'un evinde geçmektedir. Ev tasvir edilmemiştir ancak salonunun camı Selçuk telefonla konuşurken kırılır. Hikâyede ayrıca hastane, sinema gibi mekânlardan da bahsedilmiştir.

Pizza Olayı hikâyesinde mekân hikâyenin kahramanı olan Adnan'ın evidir. Ev anlatılmaz. Bunun dışında Sırrı'nın bir kafeteryada oturduğundan bahsedilir.

Bamya Durağında Cinayet hikâyesinde mekân, Emin ve Güldane'nin yaşadığı evdir. Evin nasıl ve nerde olduğundan bahsedilmez.

Tatların Altındaki Kirler hikâyesinde de mekân evdir. Enver'in ve Sema'nın yaşadığı ev olayların yaşandığı mekândır. Bu mekân tasvir edilmemiştir. Ayrıca Enver'in babasının hastaneye kaldırıldığından bahsedilir.

Cadılar ve Ana hikâyesinde mekân Nilgün'ün evidir. Ev tasvir edilmemiştir.

Ölümün Tahsildarları hikâyesinde mekân hikâyenin başkişisi olan Nuri'nin evidir. Ev hakkında bilgi verilmez. Bu ev dışında başka mekânlar da vardır. İnci'nin bir istasyonda trenin altında kalarak öldüğünden bahsedilir. Kezban'ın babasının hastanede hayatını kaybettiği anlatılmıştır.

Aşk Bir Rüya Herkesin Görmediği hikâyesinde mekân Erkan'ın evidir. Ev hakkında okuyucuya bilgi verilmez. Erkan'ın evi dışında sevgilisi Dilek'in evinden de bahsedilir, ancak tasvir edilmez.

Mecburiyet Sütlaç hikâyesinde mekân hikâyenin kahramanının evidir. Erkan'ın evinin Ankara'da olduğu ve evde doğalgaz kullanıldığından bahsedilmiştir.

2.1.5.2.18 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ

Kayguların Gölgesinde 2 hikâyesinde iki farklı mekân vardır. Bunlardan ilki hikâyenin başkişisi Filiz'in evidir. Evin balkonunda, odalarında vakit geçirirler. Ev ayrıntılı tasvir edilmemiştir. İkinci mekân ise Filiz'in çalıştığı iş yeridir.

Kayguların Gölgesinde 3 hikâyesinde de birkaç farklı mekân yer alır. Filiz'in iş yeri bu hikâyede de geçen bir mekândır. İş yerinde asansörde arkadaşı Nihal'la karşılaştığından bahsedilir. Bir diğer mekân Filiz'in evidir. Yine hikâyede geçen başka bir mekân ise yan serviste çalışan Nesrin'in evidir. Eşi ve yeğenini bir uçak kazasında kaybeden Nesrin'e taziyeye gitmişlerdir.

Ay Kokuyor hikâyesinde, ilk mekân olarak Tamer'in evini görürüz. Çocukların patlattığı maytaplardan irkilip cama çıkan Tamer, karşı apartmandan komşusu Tülin ile karşılaşır. Tülin onu yemeğe davet eder. Hikâyedeki ikinci mekân Tülin'in evidir. Ayrıca karısının yattığı hastane ve kardeşinin Fransa'da olduğundan da bahsedilir. Bunlarda hikâyede adı geçen mekânlardır.

Camsız Zaman Pencere hikâyesinde, mekân şehir içi yolcu taşıyan bir dolmuştur. Dolmuşla ilgili tıka basa yolcu dolu olduğu dışında bir bilgi verilmez. Çok yolcu alan şoförü karakola teslim ederler. Bu da hikâyede yer alan ikinci mekândır.

Sıradan Bir Olay hikâyesinde birkaç farklı mekân vardır. İlk mekân hikâyenin kahramanı Erol'un evidir. Ev hakkında bilgi verilmez. İkinci mekân Erol'un sevdiği kız olan Nihal'in evidir. Bu ev Erol'un eviyle aynı mahallede bahçeli, bahçe duvarları çok alçak olduğu için dışarıdan içerisi görünen bir ev şeklinde tasvir edilmiştir.

Sonsuz Bir Film hikâyesi, hikâyenin başkişisi Seval'in evinde geçmektedir. Evin balkonu ve mutfağında olaylar gelişir ancak odaların nasıl olduğu konusunda bilgi verilmemiştir.

2.1.5.2.19 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME

Sürükleniş hikâyesi, evde geçer. Bu evin bir apartman dairesi olduğu belirtilmiştir. Mekân ayrıntılı tasvir edilmez.

Kapılar hikâyesinde genel mekân İstanbul'dur. Kaçak yapılan bir evden bahsedilir. Evin altı kat izin verilen bir apartmanın yedinci katı olduğu söylenir. Bu nedenle yıkılacak olduğundan bahsedilmiştir.

Kuyruklu Yıldız Çiçeği hikâyesinde evinin camından dışarı seyreden bir adamla karşılaşırız. Ev hakkında bilgi verilmez.

2.1.5.2.20 İPEK PİJAMALI KATİLLER

İpek Pijamalı Katiller hikâyesinde mekân kahramanın yaşadığı evdir. Ev hakkında hiçbir bilgi verilmez.

Kırmızı Gül Demet Demet hikâyesinde olaylar Çınarlı'da bir pansiyon odasında gelişir. Odada sıcak su olmadığı belirtilmiştir ve bu bilgi dışında oda hakkında başka bilgi verilmez.

Tedirginlik Salıncağı hikâyesinde üst mekân İstanbul'dur. Hikâye İstanbul'da bir evde geçer, ancak ev hakkında bilgi verilmez. Ev halkı, Burgaz'dan misafir geleceği için hazırlık yapmaktadır.

Beklenen Yolcu hikâyesinde kahramanların bindiği otobüs ve alışveriş yaptıkları hal dışında mekâna rastlanmaz. Mekânlar tasvir edilmemiştir.

Gülme Ağacının Halkaları hikâyesinde kimsenin nereye gittiğini bilmediği bir otobüsten söz edilir. Ayrıca otobüsün bir dinlenme tesisinde mola verdiği bahsedilmiştir.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Süleymaniye'de başlar. Caminin içi, mezarlık bölümü hikâyede yer alan mekânlardır.

Mayhoş Şeylerle Birlikte hikâyesinde komşu olan iki ev hikâyeye konu olur. Bu evlerin bahçeli olduğu söylenmiştir. Bunun dışında evler hakkında bilgi verilmez.

Tünelin Ucunda Işık Yok hikâyesi bir evde geçer ancak evin nerede ve nasıl bir ev olduğu hakkında bilgi verilmez. Taksi ve meyhane hikâyede geçen diğer mekânlardır. Bu mekânlara ait bilgi de yer almaz.

Gülizar'ın Mavisî hikâyesinde de mekân hikâyesinin kahramanlarının yaşadığı evdir. Bu evin nerede ve nasıl bir ev olduğu hakkında bilgi verilmez.

2.2 ESTETİK UNSURLAR

2.2.1 KURGU VE ANLATI SEVİYESİ

Hikâye ve roman gibi yapıtlar yazarları tarafından bir kurgu üzerine oturtulan türlerdir. “Yüzde doksan dokuz gerçek bir dünyayı anlattığı zaman bile, hikâye niteliği onu ister istemez kurmaca söylem düzlemine yerleştirir. Çünkü edebi bir nitelik gösteren hikâye, her zaman kurmacadır.¹⁰⁶ Her ne kadar gerçek hayattan alınmış bir vaka da olsa hikâyeler yazarları tarafından kurgulanır. Çünkü kurgu, parçalar halindeki filmi belirli bir düzen içerisinde bir araya getirme işi, montaj şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımdan hareketle yazar, her ne kadar gerçek bir olayı anlatıyor olsa da onu kendi duygu ve düşüncelerine göre bir araya getirecektir. Her insanın olaylara kendi penceresinden, farklı bakış açısıyla bakması nedeniyle de, olaylar anlatıma göre farklılıklar gösterir. “Roman ve hikâye kurgusu denince, romanlık ve hikâyelik unsurların, temel bir maksat çerçevesinde, sanatçı tarafından ustaca birleştirilmesi ve sonunda hikâyenin oluşturulması akla gelir. Buradaki ‘temel maksat’ sözü, hikâye ve romanda eksen alınacak olayı ifade eder.¹⁰⁷

Anlatı seviyesi ise “Bir Romandaki ve hikâyedeki bağımsız öykülerin düzenlenişi, sıralanışı ya da iç içe geçişi anlamına gelir. Bu iç içe geçişte dışta kalan (kapsayan) ve içte yer alan (kapsanan) öyküler olacaktır. Dışta kalan öyküye ‘dış anlatı’, içte kalanlara da ‘alt (iç) anlatı’ adı verilir. Dış anlatıyı terminolojik anlamda ‘çerçeve anlatı’, yani hikâye içerisinde mevcut olan bütün anlatıları kuşatan bir hikâye olarak da adlandırabiliriz.¹⁰⁸

2.2.1.1 KATRAN

Sevinci Yok Eden Gerçekler hikâyesinde, önce yaşanılan ortam tanıtılır. Hikâyede yaptığı kötülükten pişmanlık duyma kurgusu yer alır. Beraber kuş vurmaya giden ve daha sonra vurduğu kuşlardan vicdan azabı çeken bir çocuk üzerinden hikâye kurgulanmıştır.

¹⁰⁶Tahsin Yücel, “Yazın ve Biz”, *Varlık Dergisi*, Aralık 1994, S. 1047, s. 21.

¹⁰⁷Şaban Sağlık, *Cahit Sıtkı Tarancı'nın Hikâyeleri Üzerine Bir inceleme*, s. 32.

¹⁰⁸Yavuz Demir, *İlk Dönem Hikâyelerinde Anlatıcılar Tipolojisi*, Dergah Yayınları, İstanbul 2002, s. 32-34.

Uyku hikâyesinde, kendi okuyamadığı için büyük ıstırap yaşayan bir babanın çocuğunu okutabilmek adına verdiği mücadele hikâyenin kurgusunu oluşturur. Çocuğunu okula kaydettirmek için gittiği şehirde beklenmedik olaylarla karşılaşır ve çocuğunu okula yazdıramaz. Hikâye beklenmedik sonla biter.

Asalaklar hikâyesi, kenar mahallede yaşayan dört arkadaşın güzel yemekler yiyebilmek için düğünlere gitmeleri üzerine kurgulanmıştır. Orada zengin bir kızla tanışan genç umutlanır, ancak hikâye beklenmedik (sürpriz) sonla biter. Zengin görünen kadın aslında bir hırsızdır.

Kâbuslu Bir Gece hikâyesi, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra formu taşır ve hatıra biçiminde kurgulanmıştır. Hatıra kurgusunda mevcut olan “hatırlama zamanı” ve “hatırlanan zaman” bu hikâyede de mevcuttur. Eve geç gittiği bir gece karısıyla kavga edip dışarıda serserilerle beraber geçirdiği vakti hatırlar. Hatırlama zamanı ise belirtilmez.

Yem hikâyesinde oyun kurgusu vardır. Bir hayat kadınının, bir adamı beraber olmak amacıyla mezarlığa götürmesi ve orada anlaşmalı adamlarla onun bütün parasını almaya çalışması hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Dönüş hikâyesinde çevresine rahatsızlık veren bir serseri ile karşılaşırız. Hapishaneden yeni çıkan bu adam, insanları rahatsız eder. Mahallede yaşayan gençlerden biri beklenmedik bir şekilde ona saldırır ve öldürür. Hikâye sürpriz sonla biter.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları hikâyesinde de sürpriz son kurgusu vardır. İspirto içen ve sokaklarda kalan iki adamın anlatıldığı hikâyede, içkisi biten ve akşam arkadaşı içkisiz gelen adamın beklenmedik bir şekilde arkadaşına saldırması hikâyede sürpriz son kurgusunu oluşturur.

Katran hikâyesi birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra formu taşır. “Hatırlama zamanı” ve “hatırlanan zaman”dan söz etmek mümkündür. Hatırlama zamanının ayrıntılı belirtilmediği hikâyede, hatırlanan zaman hırsızlıkla suçlanan çocuğun, kendisini suçlayanları evine götürüp hasta kardeşini göstermesidir. Sürpriz son kurgusu da vardır.

2.2.1.2 ACI

Dünyada Bir Akşam Üstü hikâyesinde, sürpriz olay kurgusu vardır. Mahallede çok sevilen bir kadının bir akşam kocasını ölü bulması ve onu öldürmekle suçlanması üzerine kurgulanmıştır.

Topal Türküler hikâyesi, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra formu taşır. Hatıra formunda olduğu için de hikâyede “hatırlama zamanı” ve “hatırlanan zaman” yer alır. Hatırlama zamanı annesinden izin alarak dışarı gezmeye çıktığı bir zamandır. Hatırlanan zaman ise geçmişte çalıştığı yerleri (matbaa, tarla) ve zor çalışma koşullarını anımsamasıdır.

Acı Soğan hikâyesi, inşaatta çalışan işçilerin akşam paydos yaptıktan sonraki hayatlarını anlatır. İşçilerin çalışmadıkları zaman yaptıkları işler ve birbirleriyle ilişkileri üzerine kurgulanmıştır.

Aydan Gemi Yapanlar hikâyesi, babası olmadığı için çalışmak zorunda olan bir oğlan ile annesinin yaşantıları üzerine kurgulanmıştır.

Acı hikâyesi, sefalet içerisinde yaşayan bir ailenin küçük çocuğunun verdiği dramatik hayat mücadelesi üzerine kurgulanmıştır.

Kaçış hikâyesi, çok sevdikleri ve gözlerinden sakındıkların evlatlarının evlendikten sonra bırakıp gittiği anne ve babasının yaşadığı ıstırap üzerine kurgulanmıştır.

Çocuk hikâyesinde fakir bir ailenin yaşadığı sefalet anlatılır. Hikâyede “sürpriz son” kurgusu vardır. Nefret edilen babanın ölüm haberi gelir.

Serseri hikâyesi, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra formundadır. Hikâyede “hatırlanan zaman” ayrıntılı şekilde verilmiştir. “Hatırlama zamanı” ise hikâyede yer almaz.

Uçtu Uçtu Sinek Uçtu hikâyesinde, kocası tarafından daha önce başka bir erkekle birlikte olduğu öğrenilen bir kadına, kocasının yaptığı zulüm hikâyesinin kurgusunu oluşturur. Hikâyede beklenmedik (sürpriz) son kurgusu yer alır.

2.2.1.3 KORKUNUN PARMAKLARI

Korkunun Parmakları hikâyesinde, trafik kazası kurgulanmıştır. Hikâyede “sürpriz son” kurgusu yer alır. Geçirdiği kaza sonucu şoka giren şoför beklenmedik bir şekilde intihar eder.

Dünyada Bir Gece hikâyesinde, mutlu bir ailenin bir gece evlerine hırsız girmesi ve hırsızın yakalanmasından sonra, çocuğun yaşadığı korkudan dolayı hastalık geçirmesi anlatılmıştır. Hikâyede sürpriz son kurgusu vardır. Çocuğun hastalanması beklenmez.

Hasan hikâyesinde, insanların ikiyüzlülüğü ve çıkarıcılığı yüzünden arada kalmış bir adam anlatılmıştır.

Koku hikâyesinde, bir iş yerinde müdürü tarafından sıkıştırılan bir memurun başından geçenler anlatılmıştır. Hikâyede beklenmedik (sürpriz) son kurgusu yer alır. Müdürü tarafından azarlanan memur akli dengesini yitirir, hastalanır.

Ölüler hikâyesi birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığından hatıra formundadır. Hikâyede hatırlanan zaman ayrıntılı bir şekilde anlatılırken, hatırlama zamanından bahsedilmez.

Her Yerde Onlar hikâyesinde hasta yatağında yatan bir kadının, çocuğuyla diyalogları hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Bir Ev hikâyesi “çerçeve öykü”dür ve iki farklı olay anlatılır. Hikâyede “çerçeve anlatı” bir gencin, babasının annesini aldattığını öğrenmesi ve bu olayın üstüne gitmesidir. Hikâyede “alt anlatı” ise bu gencin dayısı ile yıllar önce beraber geçirdiği anları hatırlamasıdır.

Her Şey Bittiği Yerde Başlar hikâyesi birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarılmıştır ve hatıra özelliği taşır. Hikâyede “hatırlama zamanı”na çok değinilmez. “Hatırlanan zaman” ise daha ayrıntılı anlatılır.

Karanlık hikâyesinde, bir meyhanede oturan adamın düşünceleri hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Savaş hikâyesinde, bir iş yerinde yapılan bir yarışma hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Sisli Baklalar hikâyesinde, iki arkadaşın pencere önünde yaptıkları sohbetleri anlatılır.

2.2.1.4 BULANIK RESİMLER

Bulanık Resimler hikâyesinde bir kurumda çalışan memurların ilişkileri anlatılmıştır. Bu hikâyede sürpriz olay kurgusu yer alır. Evli bir memurun evli bir odacı ile yakınlaşması kurgusunu görürüz.

Ayrılık Arıları hikâyesi de bir önceki hikâyenin devamı niteliğindedir. Bu hikâyede de sürpriz olay kurgusuyla karşılaşırız. Bir önceki hikâyede odacı ile yakınlaşan Hüseyin bu hikâyede de memurlardan Türkan ile yakınlaşır.

Düşlerdeki Lambalar hikâyesinde de aynı kurumdaki memurların ilişkileri ele alınmıştır.

Sel Suları Gibi hikâyesinde de hikâye aynı kurgu üzerine devam eder.

Kırık Cam Parçaları hikâyesinde aynı kurumda çalışan ve yıllık izine çıkmak üzere olan bir memurun kurumda bulunduğu son saatler anlatılmıştır.

Şarkılardan Yapılmış Döşekler hikâyesinde, sürpriz olay kurgusu vardır. Daha önceki hikâyelerde başka başka kadınlarla yakınlaşan Hüseyin bu hikâyeyeyle Melahat isimli bir memurlar yakınlaşır.

Dopdolu Sevinçlerle hikâyesi de önceki hikâyelerde olduğu gibi, iş yerindeki memurların diyaloglarını konu alan bir kurgu içerir.

Kıpkırmızı Aşk Atları hikâyesi, Hüseyin'in hem Türkan, hem de Melahat'ı bir arada idare etme çabasını anlatır.

Masalların Dehşet Köşeleri hikâyesi de iş yerindeki insanların konuşmaları üzerine kurgulanmıştır.

Yaşayan Ölü kitabın son hikâyesidir. Bu hikâye ile Melahat ve Hüseyin'in çok yakınlaştıklarını görürüz.

2.2.1.5 KUYULARDA

Kuyularda hikâyesinde, sürekli kavga etmelerine rağmen bir türlü ayrılamayan bir karı kocayla karşılaşırız. Hikâyede evden ayrılmaya karar veren adamın hikâyenin sonunda evde kalması sürpriz son kurgusunu oluşturur.

Tel Örgüler hikâyesi çerçeve öyküdür. Hikâyede üst anlatı kadının çocuğuyla alışverişe gitmesidir. Alt anlatı ise çocukluk yıllarında bir bakkal tarafından uğradığı tacizi anımsamasıdır.

Durgun Suların Altında hikâyesinde, yasak aşk kurgusuyla karşılaşırız. Kocasıyla mutlu olmayan bir kadının amcasının damadına âşık olması hikâyenin kurgusunu oluşturur.

2.2.1.6 CEHENNEM

Cehennem hikâyesinde, bir iş yerinde çalışan memurların birbirleriyle diyalogları hikâyenin kurgusunu meydana getirir.

Uzaklarda Bir Tüfek hikâyesinde, askerlikte son gecenin ne kadar zor olduğu klişesi işlenmiştir. Askeriyede son gecesini yaşayan askerlerin yaşadıkları sıkıntılar ele alınır.

Eski ve Çürümüş Bir Yer hikâyesinde, sürpriz olay kurgusu vardır. Kendisini kandırıp işinden eden bir adamı öldüren hikâyenin kahramanının aklından geçenler aktarılmıştır.

2.2.1.7 KAVGA

Kitabın birinci hikâyesinde anlatılan ailenin fertleri tanıtıldıktan sonra, onların birbirleriyle olan ilişkilerine ve diyaloglarına yer verilir.

Kitapta yer alan hikâyelerin hepsi bir önceki hikâyenin devamı niteliğindedir. İkinci hikâyede bu ailenin Balkanlardan göçleri, Türkiye’de yaşadıkları sıkıntılar, para kazanmak için verdikleri mücadele anlatılır.

Kitabın üçüncü hikâyesi de yine aynı ailenin fertlerinin beraber geçirdikleri bir akşamı konu alır.

Dördüncü hikâyede ise evden memnun olmayan evin iki kızının evden taşınma istekleri ve bu isteğe ağabeyleri, anne ve babalarının karşı çıkması anlatılmıştır.

Beşinci hikâyede de yine bu ailenin annesi ve dayısının balkanlara olan özlemleri, orada yaşarkenki zenginlikleri hatırlamaları anlatılır.

Kitabın altıncı hikâyesinde evin büyük oğlunun kadınlarla ilişkilerine değinilir. İki tane sevgilisi olduğu belirtilmiştir.

Kitabın son hikâyesinde ise karşı komşuları ile olan ilişkileri ve evin oğlu Naci'nin karşı komşu kızıyla yaşadığı aşk anlatılır.

2.2.1.8 MAĞARA

İkinci Hasan hikâyesinde, oğluyla beraber çalışan bir adamın mesleği gereği bağırması gerektiği, yaşadığı utanç nedeniyle bağırnamaması, oğlunun bağırmasını istemesi ve oğlundan cesaret alan adamın da bağırmaya başlaması anlatılmıştır.

Bozuk hikâyesinde, kavga eden bir karı koca anlatılır. Adamın karısını dövdüğüne değinilir.

Mağara hikâyesinde, kendisinden kültürlü olan işçisini, sırf kibar ve tahsilli olduğu için ezen bir patron kurgusu vardır. Patronun baskılarına dayanamayan adamın işten kavga ederek ayrılması hikâyede sürpriz son kurgusunu oluşturur.

O Sürekli Kavga hikâyesinde, hatırlama zamanı ve hatırlanan zaman düzlemleriyle karşılaşırız. Bir adamın baldızıyla yaşadığı yasak aşkı, karısını, her ikisinden olan çocuklarını düşündüğü hatırlanan zaman ile arkadaşlarıyla beraber meyhaneye gittiği ve bir arkadaşıyla kavga ettiği hatırlama zamanı yer alır.

Balon hikâyesinde, çalışarak eve katkı yapan bir kızın evlenme çağı gelmiş olmasına ve istemeye gelen insanlar olmasına rağmen, babasının kızı eve yapmış olduğu maddi katkıdan dolayı evlendirmek istememesi kurgusu yer alır.

Kara Yüzler hikâyesinde, akşam yemeği yiyen bir aile anlatılır.

Tedirginler hikâyesinde, miras işi için İstanbul'dan Ankara'ya gelen bir memurun akrabalarından yediği kazık ve tekrar İstanbul'a dönememesi anlatılmıştır.

Zor hikâyesinde karısı ve üç çocuğuyla yaşayan bir adamın ev hayatı anlatılmıştır. Hikâyenin sonunda ablasının eniştesi tarafından hastanelik edildiğini öğrenince bıçağı kapıp dışarı çıkar. Bu hikâyede sürpriz son kurgusunu meydana getirir.

Onlar hikâyesinde, aynı kurumda çalışan memurların iş yerinde geçirdikleri iki saat anlatılmıştır.

Kalın Ayak Sesleri hikâyesinde, zengin kızın fakir erkekle evlenmesi klişesi hikâyenin kurgusunu oluşturur. Kızın kendisiyle evlenme nedenlerini bilen adam, onun başından çeşitli olaylar geçtiğini bilir ve bu yüzden kendisiyle evlendiğinin farkındadır.

2.2.1.9 ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Bilmece Gibi hikâyesinde, bir iş yerinde çalışan memurların birbirleriyle olan ilişkisi hikâyenin kurgusunu oluşturur. Muzaffer Buyrukçu bu kurguya çok sık başvurmuştur. Bu memurlar arasında arkadaşlık, dostluk ilişkileri yanı sıra yasak aşk ilişkileri de yer alır.

Bir Yol Ağzında ve Yollar Yollar hikâyesinde, üç yakın arkadaşın birlikte gittikleri meyhanede yaşadıkları olaylar anlatılmıştır. Hikâyenin kahramanlarından Bedri'nin hikâyenin sonunda karısıyla yaşadığı ayrılık hikâyede beklenmedik (sürpriz) son kurgusunu oluşturur.

Büyük Oyundan Bir Parça hikâyesinde, intikam kurgusuyla karşılaşırız. Öldürülen arkadaşının güzel hatıralarını anımsayan bir adamın onun intikamını alacağına dair kendi kendine verdiği söz hikâyenin kurgusunu oluşturur. Hikâye çerçeve öyküdür. Evinde geçirdiği vakit “hatırlama zamanı”, arkadaşının öldürülmesi, cenazesi, beraber gittikleri yerler vb. hatırlaması “hatırlanan zamanı” oluşturur.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde, dört yakın arkadaşın oturmaya gittikleri bir arkadaşlarında birbiriyle olan sohbetleri anlatılır. Hikâyede ev sahibinin karısında ayrıldığıнын söylenmesi ve adamın fenalaşması hikâyede sürpriz son kurgusunu meydana getirir.

Mahkûmlar hikâyesinde, bir servis aracında seyahat eden yolcuların yolculuk boyunca diyalogları hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Sevincin Damarları hikâyesi, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarılır ve hatıra formunda kurgulanmıştır. Hikâyede “hatırlama zamanı” verilmez. “Hatırlanan zaman”da ise nişanlandığı gün yaşadığı heyecan anlatılır.

Filmin İkinci Yarısı hikâyesinde, beklenmeyen sürpriz olay kurgusu vardır. Sinemada bir çanta bulan adamın çantayı alarak oradan uzaklaşması ve daha sonra pişmanlık duyarak çantayı sahibine ulaştırması anlatılır.

Günler Geçmezken hikâyesinde, iş için seyahate çıkan bir adamın karısına duyduğu özlem anlatılmıştır. Adamın eve döndüğünde dışarıda çıkan olaylar sonucu ateşlenen silahlardan çıkan kurşunun karısına isabet etmesi hikâyede beklenmeyen (sürpriz) son kurgusunu oluşturur.

2.2.1.10 GÜNLERDEN BİR GÜN

Gönlü Yaralı Bir Kızın Acıklı Serüveni hikâyesinde, nişanlı bir çiftin çıktıkları tatilde, adamın nişanlısının daha önce başka bir erkekle girdiği ilişkiyi öğrenmesi ve ayrılmak istemesi üzerine kurgulanmıştır. Hikâyenin sonunda kadının intihar girişimi ve adamın onu affetmeyi düşünmesi sürpriz son kurgusunu oluşturur.

Bir Gizli Sevdanın Çılgılığı hikâyesinde, karısından boşanmadığı halde başka bir kadınla nikâhsız yaşayan bir adam anlatılır. Karısı tarafından evi basılıp eşyalarının talan edilmesi hikâyede sürpriz son kurgusunu oluşturur.

Resimli Roman Kişileri hikâyesinde, Muzaffer Buyrukçu'nun çok sık kullandığı bir kurgu olan aynı iş yerinde çalışan memurların birbirleriyle olan ilişkileri kurgusu yer alır.

Beyazı Karartan Acılar hikâyesi, halde bir dükkânda çalışan işçilerin birbirleriyle olan ilişkileri üzerine kurgulanmıştır. İş yerinde çalışan işçilerden birinin karısının evi terk etmesi nedeniyle intihara kalkışması hikâyede sürpriz son kurgusunu oluşturur.

Olayların İçine Doğru hikâyesi, iş yerine gitmek için sabah buluşan iki genci anlatır. Sabah denize giren gençlerin denizde bir ceset bulmaları hikâyede sürpriz olay kurgusunu oluşturur.

Evlerden Sokaklara Sürükleniyor Her Şeyim hikâyesinde, bir aile ele alınmıştır. Eniştenin bir saatçi tarafından dolandırılması hikâyede sürpriz olay kurgusunu oluşturur.

Fatma Teyzenin Duyguları hikâyesi, Balkanlardan göç eden bir kadının İstanbul'daki düzensizlikten şikâyet etmesi ve memleketine duyduğu özlem üzerine kurgulanmıştır.

Günlerden Bir Gün hikâyesinde, bir karı koca ilişkisi ele alınır. Dışarıda bir kargaşa ortamı olduğundan bahsedilir. Yemek yemek için dışarı çıktıklarından kadının vurulması hikâyede sürpriz son kurgusunu oluşturur.

2.2.1.11 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ

Evdeki Gece hikâyesi, sağ sol olaylarının yaşandığı, sokaklarda anarşinin kol gezdiği bir dönemde bir ailenin yaşantısı üzerine kurgulanmıştır. Ailenin bu çatışma ortamından kaynaklanan maddi ve manevi zararları anlatılmıştır.

Hüzünlü Kar Çiçekleri hikâyesi, çerçeve öykü biçiminde kurgulanmıştır. Bu nedenle hikâyede hatırlama zamanı ve hatırlanan zaman olmak üzere iki anlatı seviyesi yer alır. Bir adamın karısıyla sokaklarda gezmesi hatırlama zamanını, İzmir'den eğitimi için Ankara'ya gelen yeğenin sağ sol olayları nedeniyle hayatını kaybetmesini anımsaması ise hatırlanan zamanı oluşturur.

Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği hikâyesinde sondan başa doğru bir kurgu yer alır. Öncelikle bir adam tanıtılır. Daha sonra bu adamın kaçmaya çalıştığından bahsedilir. Hikâyenin sonunda ise bu adamın namus uğruna karısını öldürdüğü anlatılır.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesi, çerçeve öykü biçiminde kurgulanmıştır. Hikâyede iki anlatı düzlemi vardır. Hatırlama zamanı hikâyenin kahramanının iş yerinden dışarıyı seyrettiği zamandır. Hatırlanan zaman ise evli olmasına rağmen yasak aşk yaşadığı sevgilisiyle geçirdiği güzel günleri kapsar.

2.2.1.12 HER YER KARANLIK

Düş Gibi Bir Şey hikâyesinde, beş arkadaşın birbirleriyle olan ilişkisi anlatılır. Hikâyenin sonunda Kenan'ın karısını aldatırken yakalandığı ve karısının bunun sonucunda öldüğü itirafı hikâyenin sürpriz son kurgusunu oluşturur.

Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli hikâyesinde, hasta yatağında yatan bir kadın ve onu sürekli rahatsız eden bir görünce anlatılır. Hikâyenin sonunda kadının görünmesini evden kovması ve görüşmek istememesi hikâyenin sürpriz son kurgusunu oluşturur.

Kayguların Gölgesinde hikâyesinde, mutlu bir evlilikleri olan bir çiftin ev ve iş yaşantıları anlatılmıştır. Onların birbirleriyle ve iş arkadaşlarıyla diyalogları hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Her Yer Karanlık hikâyesinde, bir kurumda müdürlük yapan bir şahısın, kayın biraderi ile bir araba almak istemesi ve bunu gerçekleştirebilmek için verdikleri uğraş hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde, bir ailenin misafirlerini ağırladığı sıradan bir gün hikâyenin kurgusunu oluşturur. Bu hikâyede çerçeve öykü formundadır. Misafirler için alışverişe giden adamın yasak aşk yaşadığı kadınla bir araya gelmesi üst anlatıyı, alışveriş yapıp eve döndükten sonra misafirleriyle sohbet etmeleri ise alt anlatıyı meydana getirir.

Her Şey Bir Anda hikâyesi, çerçeve öykü formunda kurgulanmıştır ve iki farklı anlatı düzlemi vardır. Hikâyede hatırlama zamanı iş yerinde iş arkadaşlarıyla sohbet ettiği kısa bir zamanı kapsar. Hatırlanan zaman ise eski karısıyla yaşadığı sıkıntıları, yaşadığı kötü günleri kapsar.

Herkesin Bildiği Şeyler hikâyesinde, treni kaçırın bir adamın garda bir sonraki treni beklerken tanıştığı bir kadınla sohbetleri hikâyenin kurgusunu oluşturur.

2.2.1.13 BİN HÜZÜN

Bir Pazar Sabahı Ya de Şulenaz hikâyesi de çerçeve öykü formunda kurgulanmıştır. Hikâyede anlatı düzlemlerinden ilki hatırlama zamanıdır. Bu zaman

bir pazar sabahı uyanan bir adamın yatağında daldığı hayal anıdır. Hatırlanan zaman ise amcasının oğlunu hapishanede ziyaret ettiği günü kapsar.

Gecenin Kıyısında İlbahar hikâyesinde, yasak aşk kurgusu vardır. Gripe yakalandığı için evinde vakit geçiren bir müdürün kocasıyla kavga ettiği için evlerine sığınan bir kadınla beraber olması hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Nice Yokuşlardan Sonra hikâyesi de çerçeve öykü biçiminde kurgulanmıştır. Hikâyede çerçeve anlatı evinde karısıyla otururken oğlundan aldığı mektupla mutlu olan adamı anlatır. Oğlunun eski karısından olması nedeniyle eski günleri hatırlayan adamın eski karısıyla yaşadığı kâbus dolu günleri hatırlaması ise hikâyede alt anlatı düzlemidir.

Minibüs Şarkıları hikâyesi, iş yerinden çıktıktan sonra arkadaşlarıyla buluşan, kadınlara karşı zaafı olan bir adamın başından geçen olaylar hikâyenin kurgusunu oluşturur. Bindiği dolmuşun kaza yapması hikâyede sürpriz son kurgusunu meydana getirir.

Sıkıntı hikâyesinde, öğretim görevlisi olarak çalıştığı üniversiteden atılan bir adamın evde geçirdiği vakit anlatılmıştır. Hikâyenin sonunda karısının eve gelmesini isteyen adam, bir süre sonra karısının fenalaştığı haberini alır. Bu da hikâyede sürpriz son kurgusunu oluşturur.

Bir Gün Önce hikâyesi, çerçeve öykü şeklinde kurgulanmıştır. Sabah uyanan bir adamın iş yerine gitmek için evden çıkıp yolda yasak aşk yaşadığı sevgilisini düşünmesi hikâyenin çerçeve anlatı kısmını, sevgiliyle geçirdiği güzel günleri anımsaması, ayrılma kararı almaları, tanıştıkları gün vb. anlatması ise alt anlatı düzlemini oluşturur.

Bin Hüzün hikâyesi, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra şeklindedir. Hikâyede hatırlanan zaman bütün ayrıntılarıyla verilirken hatırlama zamanından söz edilmemiştir.

Kanlı Bilal hikâyesi, çerçeve öykü biçiminde kurgulanmıştır. Hikâyede anlattığı öykülerle etrafında üne kavuşmuş bir adamın kalabalığa hikâye anlatması çerçeve anlatı düzlemini, karısının kendisini aldattığını ve onları nasıl cezalandırdığını anlattığı hikâye ise alt anlatı düzlemini meydana getirir.

2.2.1.14 ŞARKI GİBİ

Delifişek Kahkahalar hikâyesinde, aynı mahallede oturan beş arkadaşın beraber geçirdikleri vakit anlatılmıştır. İstanbul'un çeşitli caddelerinde gezen gençler kızlara yakın ilgisi anlatılır.

Şarkı Gibi hikâyesinde, bu gençlerin gittikleri bir düğün ve orada tanıştıkları kızlarla ilişkisi anlatılmıştır.

Neşeler, Sesler, Acılar hikâyesinde, bu gençlerin arasına bu hikâye ile katılan bir gencin sevdiği kızın ölümüne neden olmakla suçladığı kadından intikam alma çalışmaları ve hikâyenin kahramanlarının da ona yardım etmesi hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Gönüllü Polisler Düğünde hikâyesinde, yine hikâyenin kahramanları bedava yemek yiyebilmek ve kızlarla tanışabilmek için soluğu bir düğünde alır. Onların düğünde yaşadıkları hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Isırganların Dansı hikâyesinde ise bu kahramanların denize yüzmeye gittikleri bir gün ele alınmıştır.

2.2.1.15 YÜZÜN YARISI GECE

Yüzün Yarısı Gece hikâyesinde, her birinin başından kötü olaylar geçmiş olan dört arkadaşın şehrin dışında kurdukları bir çadırda beraber yaşamaları anlatılmıştır. Onların aileleri, sevdikleri kızlar, birbirleriyle olan ilişkileri anlatılır.

Şeytanın Jandarma Kumandanı hikâyesi, kıskançlık kurgusu üzerine oturur. Karısını on beş yaşındaki yeğeninden bile kıskanan bir adamın, karısını kıskanması nedeniyle yaşadığı kavgalar, olaylar anlatılmıştır.

Yeniden hikâyesinde, yaralandığı için dört aydır evde yatan bir gencin evden çıktığı günün anlatılması hikâyenin kurgusunu oluşturur. Bu gencin dışarı çıktığında arkadaşlarıyla, yakınlarıyla, komşularıyla görüşmesini konu alır.

Hotozlu Şevkiye Hanımın Elmasları hikâyesi, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra formundadır. İki anlatı düzlemi olan hikâyede hatırlama

zamanına değinilmezken, hatırlanan zaman da ise elmasları çalınan babaannesinin elmaslarını almak için uğraşan bir gencin başından geçen olaylar anlatılmıştır.

Karmaşanın İçinde Yanan Ateş hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcısıyla karşılaşırız. Bu nedenle hikâye hatıra formundadır. Bu hikâyede de hatırlama zamanına yer verilmezken, hatırlanan zaman ayrıntılarıyla aktarılmıştır.

Mor Karanfil ve Ceviz Oynayan Kızlar hikâyesinde de, anlatıcı birinci şahıstır. Bu nedenle anlatılan hikâye hatıra formundadır. İki anlatı düzlemi olan hikâyede hatırlama zamanına yer verilmemiştir. Hatırlanan zaman ise anlatıcının başından geçen fantastik olayları içerir.

2.2.1.16 BİR AŞK DAHA

Tapınak ve Börek hikâyesi de, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarılır, bu nedenle hatıra formundadır. Hikâyede hatırlama zamanı belirtilmezken, hatırlanan zaman ayrıntılarıyla verilir.

Dünlerden Biri hikâyesi de, birinci şahıs tarafından aktarılır. Hatıra forumda olan hikâyede hatırlama zamanı belirtilmez. Hatırlanan zaman ise fantastik olayları içerir.

Bir Aşk Daha hikâyesi de, birinci şahıs tarafından aktarılır ve hatıra formundadır. Bu hikâyede de yalnızca hatırlanan zaman anlatılır. Fantastik olayları içeren bu zaman ayrıntılarıyla anlatılmıştır.

O Günkü Gibi hikâyesinde de olaylar birinci şahıs tarafından aktarıldığı için hikâye hatıra biçimindedir. Hatıra olduğu için hatırlama zamanı ve hatırlanan zamandan söz etmek mümkündür. Hikâyede hatırlama zamanından bahsedilmemiş, sadece hatırlama zamanı anlatılmıştır.

Ufuklardaki Cambazların Gösterileri hikâyesi de birinci şahıs tarafından aktarılır ve hatıra biçimindedir. Bu hikâyede de yalnız fantastik olayları içeren hatırlanan zaman anlatılmıştır.

Sıkıntılı Bir Gezinti hikâyesinde yasak aşk kurgusu vardır. Karısının erkek kardeşinin karısıyla aşk yaşayan bir adam anlatılır. Hikâyenin sonunda belediyenin

yıkım ekibinde çalışan Ergun'a halkın saldırması, hikâyede sürpriz son kurgusunu meydana getirir.

Kara Gölgenin Örümceği hikâyesinde tatil hazırlıkları yapan karı kocanın başından geçenler anlatılır. Alışverişe giden adamın karısının kendisini aldattığını öğrenmesi hikâyenin kurgusunu oluşturur. Adamın hikâyenin sonunda karısını affetmesi ise sürpriz son kurgusunu oluşturmuştur.

Yüreğin İçine Kazılan hikâyesinde asi bir evlatla, babanın çatışması klişesi vardır. Babanın oğluyla yaşadığı bu çatışma hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Masa hikâyesi kocasıyla ayrılmayı düşünen bir kadının bir kitap fuarında insanlarla sohbetlerini ele alan bir hikâyedir.

Bir Serüven hikâyesinde otobüsle seyahat eden bir adamın başından geçenler anlatılmıştır. Hikâyenin sonunda kendisini ölmüş kocasına benzeten kadınla, kahramanın yakınlaşması sürpriz son kurgusunu oluşturur.

2.2.1.17 TELEFON KONUŞMALARI

Gizli Rüzgârlar hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı bulunduğu için hikâye “hatıra”yı andırmaktadır. Hikâye, bir adamın hayal dünyasında her şeyi değiştirip, gerçek hayata döndüğünde hiçbir şeye yapamamasından yakınmasıyla başlar. Evinde oturmuş hayaller kuran adamın düşünceleri, hayalleri ve yapmış olduğu telefon görüşmeleri hikâyenin kurgusunu oluşturur. Hikâye de “yasak aşk” klişesi de vardır. Hikâyenin sonunda Yakup’u bir kadın arar, karısının yokluğunda beraber zaman geçirmek istediğini söyler ve yanına gelmesini ister.

Gece Arayan Gölgeler hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı vardır ve “hatıra” özelliği taşır. Hikâye, kadınlara zaafı olan bir adam olan İsa'nın birliktelikleri üzerine kurgulanmıştır. Hikâyede “çapkınlık” ve “yasak aşk” kurgusu vardır. İsa evli bir kadın olan komşusu Selda ile birlikte olmuştur. Ayrıca Demet isimli bir kadınla da birlikte olmaktadır. Bunların yanında arkadaşı Celal'de İsa ile birlikte olacak kadın bulabilmesi için sevgilisini yönlendirmiştir.

En Lezzetli Yemekler hikâyesinde, çapkınlık kurgusu vardır. İki yakın arkadaş olan Selçuk ve Oğuz’un birbirlerine beraber oldukları kızları anlatmaları hikâyenin kurgusunu oluşturmuştur.

Pizza Olayı hikâyesi, akşam yemeğe davet ettikleri misafirler için hazırlık yapan bir karı kocanın, misafirler üzerine düşünceleri ve yaptıkları konuşmalar hikâyenin kurgusunu oluşturur. Yemeğe davetli olan misafirlerin ortak özellikleri vardır. Her biri toplum tarafından kabul görmeyen kötü bir olayla karşılaşmıştır. Tecavüz, silahlı saldırı, intihar gibi olaylarla karşılaşan bu misafirlerin yaşadıkları buhran ve toplumdaki yozluk üzerine vurgu yapılır.

Bamya Durağında Cinayet hikâyesinde, yasak aşk kurgusu vardır. Evli bir adamın Bursa’da bulunduğu sırada yaşadığı aşk anlatılmıştır. Bu hikâye “çerçeve öykü”dür ve iki anlatı düzlemi vardır. Bu anlatı düzlemlerinden ilki “hatırlama zaman”ıdır. Hikâyenin kahramanı olan Emin’in bir akşam vakti baldızı Gülbahar’ın Bursa’dan gelişi ve beraber geçirdikleri zaman bu dilimi oluşturur. İkinci anlatı düzlemi olan “hatırlanan zaman” ise Bursa’da geçirdikleri günleri hatırlamaları ve o dönem üzerine konuşmaları sonucu anlatıcının Bursa’da yaşananları anlattığı düzlemdir.

Tatların Altındaki Kirler hikâyesinde, ölümden duyulan korku kurgusu vardır. Yakın zamanda babasını kaybetmiş olan Enver’in karısının hastalığı sonucu onu kaybetme korkusu hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Uzaklardan Bir Ses hikâyesi, çerçeve hikâyedir. Kerem’in gördüğü bir rüyadan korku içinde uyanması ve arkadaşının telefon etmesi hikâyede birinci düzlemi oluşturur. Arkadaşı ile eski günler üzerine yaptıkları konuşma ise hikâyenin ikinci anlatı düzlemidir. Bu hikâyede ölüm temi vardır. Kerem karısını kaybetmiştir. Telefon eden arkadaşı ise ortak arkadaşlarından ölmüş olanları üzerine sohbet ederler.

Cadılar ve Ana hikâyesi, çok eski iki arkadaşın uzun bir aradan sonra yaptıkları telefon görüşmesi üzerine kurgulanmıştır. Hikâyede yasak aşk kurgusu vardır. Belgin telefonda arkadaşına evli ve zengin bir adamla yaşadığı aşkı anlatır.

Ölümün Tahsildarları hikâyesi de, yasak aşk üzerine kurgulanmış bir hikâyedir. Babasının isteği üzerine sevmediği bir adamla evlenen Kezban'ın, Nuri ile yaşadığı aşk hikâyesinin kurgusunu oluşturur. Hikâyede “sürpriz olay” kurgusu da vardır. Kezban'ın ölmek üzere olan babası kızını sevmediği bir adamla evlendirdiğinden dolayı pişmanlık duyar ve kızının hemen boşanmasını ve sevdiği adamla evlenmesini vasiyet eder.

Aşk Bir Rüya Herkesin Görmediği hikâyesinde de, sürpriz olay kurgusu vardır. Birbirini seven Gülhan ve Cevat'ın yıllar sonra kavuşmaları hikâyesinin kurgusunu oluşturur. Gülhan ve kardeşi Beyhan Cevat'ı sevmektedir. Cevat'ta, Gülhan'ı sever. Ancak kardeşi için Gülhan aradan çekilir ve Cevat ile Beyhan evlenir. Daha sonra her ikisi de eşlerini kaybeder. Gülhan'ın oğlu ile Cevat'ın kızı ise yıllar sonra nişanlanır. Çocuklarının nişanlarıyla bir arayan gelen iki aşğın aşkları tekrar alevlenir. Çocukları da onların evlenmesini ister.

Mecburiyet Sütlacı hikâyesinde, tansiyon hastası olduğu için perhiz yapmak zorunda kalan bir adamın içinde bulunduğu durumdan duyduğu mutsuzluk ve bu mutsuzluğa aldığı kötü haberlerinde eklenmesi sonucu yaşadığı bunalım hikâyesinin kurgusunu oluşturur.

2.2.1.18 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ

Kayguların Gölgesinde 2 hikâyesi, çevresindeki mutsuz evliliklere rağmen; herkesin gıpta ile baktığı, birbirini seven bir çift üzerine kurgulanmıştır. Hikâyede Filiz'in iş yaşantısı, iş arkadaşlarıyla diyalogu, her an eşi Orhan'ı özlemesi birçok kez dile getirilmiştir. Bu hikâyede anlatıcı birinci şahıs olduğu için “hatıra” özelliği de taşır.

Bir önceki hikâyesinin devamı niteliğinde olan **Kayguların Gölgesinde 3** hikâyesinin de kurgusu aynıdır. Bu kurgu hikâyede birbirini aldatan çiftlerle desteklenmiştir. Birçok kötü olaydan bahsedilir. Böyle kötü bir ortamda hala mutlu bir evlilik sürdürebilenin ne kadar büyük bir şans olduğu vurgulanmıştır. Burada da anlatıcı birinci şahıstır ve “hatıra” özelliği taşır.

Ay Kokuyor hikâyesi, çerçeve hikâyedir. Bu hikâyede Tamer'in, Tülin ile tanışıp ilişki kurması çerçeve hikâye kısmını, hasta olan karısını hastalığa iten

sebepleri anımsaması ise alt anlatı kısmını oluşturur. Karısının yokluğunda başka kadınlarla beraber olan Tamer'in, karısını hala sevdiği ve iyileştiği takdirde ona tekrar döneceği vurgulanır. Hikâye bu konu üzerine kurgulanmıştır. Ayrıca hikâyenin sonunda Tamer'in karısı Nur'un ölüm haberi gelir. Hikâye beklenmedik (sürpriz) son ile bitirilmiştir.

Camsız Zaman Pencereleeri hikâyesi de çerçeve hikâyedir. Vural'ın bir dolmuşta çevreyi ve dolmuştaki insanları gözlemlemesi, insanların konuşmalarına tanıklık etmesi çerçeve hikâye kısmını oluşturur. Eski sevgilileri olan ilişkilerini, karısıyla geçimsizliklerini düşünmesi, hatıralarını anımsaması ise hikâyenin alt anlatı kısmını oluşturur. Hikâyede bir yasak aşk konusu vardır. Vural karısı yanındayken bile başka kadınlarla ilişki kurabilmektedir. Anlatıcı Vural'ın çevresindeki insanların konuşmalarını da yansıtmıştır. Yanında çalışan işçilere sarkan patronlar, komşusuyla beraber olmak isteyen insanlar, zengin koca arayan kadınlar dolmuşta bu konular üzerine konuşmaktadırlar. Bu konuşmalar da hikâyenin kurgusunu destekler. Ayrıca alt anlatı kısmında Vural kendilerini ziyarete gelen uzaktan akrabası bir kızla da ilişki kurmuştur. Bu da hikâyenin kurgusunu destekler.

Yolculuk Var Her Yere hikâyesi, çapkınlık üzerine kurgulanmış bir hikâyedir. Çocukluk arkadaşının isteği üzerine onu ziyarete giden Selçuk'un yolculuk sırasında başından geçenler anlatılmıştır. Otobüste hosteslik yapan Yonca ve yanına oturan Neslihan Selçuk'tan hoşlanırlar. Selçuk ise birbirlerine sezdirmeden her ikisini de idare etmeye çalışır. Bu hikâyede "hatırlama zamanı" ve "hatırlanan zaman" kurgusu da vardır. Selçuk otobüs yolculuğu esnasında ölen karısı ile geçirdiği güzel vakitleri anımsar.

Sıradan Bir Olay hikâyesinde, anlatıcı birinci şahıs olduğu için hatıra özelliği taşır. Hikâyenin kurgusu sıradan bir memuriyette çalışan Erol'un zenginlik hayalleri üzerine kurgulanmıştır. Zengin olma hayalinin ancak zengin bir kadınla evlenerek gerçekleşeceğini düşünen Erol, amacına ulaşmak için çaba sarf eder. Bu da hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Sonsuz Bir Film hikâyesi, yasak aşk üzerine kurgulanmıştır. Yalnız bir kadın olan Seval'in ablasının kocası Ferhat'la yaşadığı yasak aşk anlatılır. Anlatıcı

Ferhat'ın, Seval'in ablasının kocası olduğunu hikâyenin sonlarına kadar söylemez. Ancak Seval'in ablasına yakalanmaktan duyduğu tedirginlik sürekli dile getirilir. Hikâyenin sonunda ablasının kanser olduğunu öğrenen Seval büyük üzüntü duyar, ancak ablası Ferhat'ın Seval ile evlenmesini vasiyet eder. Hikâye beklenmeyen son (sürpriz) kurgusuyla bitmiştir.

İncecik Sevinçlerin Ucunda hikâyesi, aşk konusu üzerine kurgulanmıştır. Çekingen bir genç olan Nazım'ın aynı dairede çalışan Ela'ya olan aşkı anlatılır. Hikâyenin sonunda cesaretini toplayan Nazım duygularını anlatır ve hikâye mutlu sonla biter.

Acayip Garaip Adalarında Bir Papağan, Üç Sevgili, Üç Kafeterya hikâyesi, fantastik kurgu örneği gösterir. Karısıyla birlikte, iki çocuğunu ve karısının sevgilisini öldüren kaynının peşinden karısıyla birlikte Karaip'e giden anlatıcının Karaip'te başından geçenler hikâyenin kurgusunu oluşturur. Karaip'te onlara bir papağan rehberlik eder. Her söylediği çıkan papağan sayesinde anlatıcı orada iş kurar. Bu da hikâyeyi fantastik bir kurguya iter.

2.2.1.19 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME

Sürükleniş hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı olduğu için hikâye hatıra formundadır. Hikâyede hatırlama zamanına yer verilmezken, hatırlanan zaman ayrıntılarıyla anlatılır.

Bitli Kız ve Dansöz Nena hikâyesinde, fantastik bir kurgu ile karşılaşırız. Hikâye birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra formundadır. Hatırlama zamanına yer verilmezken, hatırlanan zamanda yaşanan fantastik olaylar anlatılır.

Kapılar hikâyesinde, kaçak olduğu için evleri yıkılacak olan bir ailenin yıkımı engellemek için verdiği çaba hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Eve Dönerken hikâyesi çerçeve öyküdür. Hikâyede iki farklı anlatı düzlemiyle karşılaşırız. Ramazan ayında alışveriş yapmak için çarşıya çıkan adamın karşılaştığı olaylar hikâyede çerçeve anlatıyı, alışveriş esnasında babasını, karısını, arkadaşlarını düşünmesi ise hikâyede alt anlatı düzlemini meydana getirir.

Kuyruklu Yıldız Çiçeği hikâyesi de çerçeve öyküdür. Kahramanın yasak aşk yaşadığı sevgilisiyle bir arada bulunduğu sırada aralarında geçen diyaloglar yaşadıkları olaylar çerçeve anlatı düzlemini, sevgilisi ile geçmişte yaşadığı güzel günleri anımsaması ise alt anlatı düzlemini oluşturur.

Saçak Altında hikâyesinde, yağmurlu bir günde saçak altlarına kaçışan insanların orada birbirleriyle yaptıkları konuşmalar hikâyenin kurgusunu meydana getirir.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme hikâyesinde, yasak aşk üzerine bir kurgu ile karşılaşırız. Çok zengin bir adamla evli olan çok güzel bir kadının, başka bir adama âşık olup, onunla birlikte olması hikâyenin kurgusunu meydana getirir.

Renksiz Görüntüler hikâyesi, ailelerin karşı çıkmasına rağmen evlenmiş olan bir çiftin yaşantıları üzerine kurgulanmış bir hikâyedir.

Olaylı Bir Yaz Gecesi hikâyesinde, aynı mahallede yaşayan insanların birbirleriyle olan sıcak ilişkileri hikâyenin kurgusunu oluşturur.

2.2.1.20 İPEK PİJAMALI KATİLLER

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesinde, fantastik bir kurgu ile karşılaşırız. Birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarılan hikâye hatıra formundadır. Anlatıcı başından geçen fantastik olayları aktarır. Bu olaylar hatırlanan zaman düzleminde gerçekleşmiştir. Hikâyede hatırlama zamanına yer verilmez.

Sokaklara Sıçrayan Olaylar hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı ile karşılaşırız. Bu nedenle hikâye hatıra formundadır. Bu hikâyede de kurgu fantastik olaylar üzerine oturmuştur. Hikâyede hatırlama zamanına yer verilmezken, hatırlanan zamanda yaşanan fantastik olaylar aktarılır.

İpek Pijamalı Katiller hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcıyla karşılaşırız ve bu nedenle hikâye hatıra formundadır. Hikâyede hatırlama zamanına yer verilmez. Olaylar hatırlanan zaman düzleminde gerçekleşir.

Karın Sesi Yoktu hikâyesinde, karlı bir gecede ve o gecenin gündüzünde evli bir çiftin yaşantısı anlatılmıştır. Bu çiftin bu süre içerisinde yaşadıkları hikâyenin

kurgusunu oluşturur. Hikâye birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra formundadır ve yalnızca hatırlanan zaman düzlemine yer verilmiştir.

Onu Gördüğüm Gün hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı vardır. Bu nedenle hikâye hatıra formundadır. Bu hikâyede de hatırlama zamanına yer verilmezken, hatırlanan zaman ayrıntılarıyla anlatılmıştır.

Dişlerinde Yağmur Damlaları hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı vardır ve hikâye hatıra formundadır. Bu hikâyede de hatırlanan zaman ayrıntılarıyla anlatılırken, hatırlama zamanına yer verilmemiştir.

Kırmızı Gül Demet Demet hikâyesi, çerçeve öyküdür. Hikâyede iki farklı zaman düzlemi yer alır. Evli bir çiftin bir pansiyonda geçirdikleri gece hikâyede çerçeve anlatı düzlemini oluştururken, gece karısının kocasına babasının evlenme maceralarını anlatması ise alt anlatı düzlemini oluşturur.

Tedirginlik Salıncağı hikâyesinde, yasak aşk üzerine kurgulanmış bir hikâye ile karşılaşırız. Evli bir adamın sevgilisiyle zaman geçirmek için verdiği çaba anlatılır.

Beklenen Yolcu hikâyesi, evli bir çiftin sıradan bir günü üzerine kurgulanmıştır. Bu çift gezer, alışveriş yapar ve evine döner.

Gülme Ağacının Halkaları hikâyesi, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra şeklindedir. Hikâyede fantastik bir kurgu ile karşılaşırız. Fantastik olayların anlatıldığı hikâye hatırlanan zaman düzlemindedir. Hikâyede hatırlama zamanına yer verilmez.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesi de, birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için hatıra şeklindedir. Bu hikâye de fantastik olaylar üzerine kurgulanmıştır. Hikâyede yalnızca hatırlanan zaman düzlemi vardır.

Mayhoş Şeylerle Birlikte hikâyesi, komşuluk ilişkileri üzerine kurgulanmış bir hikâyedir. Birbirleriyle pek anlaşamayan iki komşunun diyalogları hikâyenin kurgusunu oluşturur.

Sıkıntı bakınız sayfa 118. (*Bin Hüzün*)

Tünelin Ucunda Işık Yok hikâyesi, annesinin sözüyle karısıyla kavga edip ayrılan bir çift üzerine kurgulanmıştır. Karısına söz geçiremediğini düşünen adamın, ona söz geçirebilmek adına şiddet uygulaması ve ayrıldıktan sonra yaşadığı pişmanlık anlatılır.

Gülizar'ın Mavisi hikâyesinde, yasak aşk kurgusuyla karşılaşırız. Evli bir adamın komşusunun kızıyla beraber olma çabaları anlatılmıştır.

2.2.2 ANLATIM TEKNİKLERİ

Hikâye ve romanlarda “neyin” anlatıldığının yanı sıra “nasıl” anlatıldığının da büyük bir önemi vardır. Sıradan bir olay bile doğru şekilde anlatıldığı takdirde ilgi çekici olabilir. Anlatımı ilgi çekici hale getirebilmek adına yazarlar bazı yollara başvurur. Bu yollardan bir tanesi de anlatım teknikleridir. Hikâye ve romanlarda başvurulan birçok anlatım teknikleri vardır. Şaban Sağlık bu teknikleri şu şekilde sıralar; “(...)Bu teknikler arasında tasvir, psikolojik tahlil, zaman atlama, zaman özetleme, geri kırılma, ileri kırılma, açıklama, çerçeve öykü, leitmotiv, oyun, rüya, sürpriz kurgusu (teknîği), iç konuşma gibi kurgu unsurları ile diyalog (tiyatral) hatıra, mektup, iktibas (alıntı), ve montaj gibi metin türlerine dayana anlatım tekniklerini sayabiliriz. Buna bir de “metinlerarasılık”, “çok anlatıcılı öykü”, meddah tazı öykü anlatma”, “şive taklidi” ve “fantastik anlatım” tekniklerini ve “sembolik dil kullanımı” gibi dilsel teknikleri ekleyebiliriz. Hikâyelerde gerçek olgu ve objelere yer verme de bir anlatım tekniğidir.”¹⁰⁹

Mehmet Tekin ise anlatım tekniklerini: “Anlatma – Gösterme Teknikleri, Tasvir (Betimleme) Tekniği, Mektup Tekniği, Özetleme Tekniği, Geriye Dönüş Tekniği, Montaj Tekniği, Otobiyografik Anlatım Tekniği, Leitmotiv Tekniği, Diyalog Tekniği, İç diyalog Tekniği, İç Çözümleme Tekniği, İç monolog Tekniği, Bilinç Akımı Tekniği”¹¹⁰ şeklinde sıralamıştır. Muzaffer Buyrukçu’nun eserlerinde kullandığı anlatım teknikleri, Şaban Sağlık’ın yapmış olduğu tasnife göre ele alınmıştır.

2.2.2.1 KATRAN

Sevinci Yok Eden Gerçekler hikâyesinde, en çok kullanılan teknik “psikolojik tahlil” tekniğidir. Kuş vurmaya giden çocukların psikolojileri anlatılır. Özellikle Turhan isimli çocuğun daha önce hiç kuş vurmadağı için bu av sırasında çok etkilendiğı ve büyük üzüntü duyduğı anlatılmıştır. Çocukların dolaştıkları yerler kısmen “tasvir” edilmiştir. Dolaştıkları yerlerde meyve bahçeleri ve yeşillikler

¹⁰⁹Şaban Sağlık, *Cahit Sıtkı Tarancı'nın Hikâyeleri Üzerine Bir İnceleme*, s. 252.

¹¹⁰Mehmet Tekin, “*Roman Sanatı I*” (Romanın Unsurları), s. 187-188.

olduğu vurgulanır. Ayrıca hikâye birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığından “hatıra” tekniğinden de söz etmek mümkündür.

Uyku hikâyesinde, “psikolojik tahlil” ve “diyalog” teknikleriyle karşılaşırız. Köyden okula kayıt yaptırmak için gelen baba oğlun, şehirde karşılaştıkları insanlarla diyalogları ve başlarından geçen olaylar karşısında psikolojileri aktarılır. Ayrıca hikâyede “açıklama” tekniğine de başvurulmuştur. Babanın oğlunu okula kayıt yaptırabilmek için verdiği çabanın kendisinin okuyamamasından kaynaklı olduğu açıklaması bunlardan biridir.

Asalaklar hikâyesinde, “diyalog” en sık kullanılan tekniktir. Kahramanları diyalogları hikâyede geniş yer tutar. Ayrıca hikâyede şahıslar tanıtılırken “tasvir” tekniği kullanılır. Muzaffer’in on sekiz yaşında, uzun boylu ve kavgacı olduğu aktarılır. Hikâyede “psikolojik tahlil” tekniğine de yer verilmiştir. Olaylar karşısında kahramanların zaman zaman psikolojik durumları aktarılır. Birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için “hatıra” tekniğinden de söz etmek mümkündür.

Kâbuslu Bir Gece hikâyesinde, hâkim anlatım teknikleri “diyalog” ve “psikolojik tahlil”dir. Anlatıcının gece geç saatte eve gittiği için yaşadığı korku ve bunalım okuyucuya aktarılır. Hikâye birinci şahıs tarafından aktarıldığı için “hatıra” tekniğinden de bahsetmek mümkündür.

Yem hikâyesinde, en çok “diyalog” tekniğine yer verilmiştir. Hikâye baştan sona diyaloglarla doludur. Hikâyede “psikolojik tahlil” tekniğine az da olsa yer verilir. Hikâyenin kahramanı olan hayat kadınının, kendisine soğuk davranan adama karşı duyguları aktarılmıştır.

Dönüş hikâyesinde, “diyalog” tekniğinin yanı sıra “psikolojik tahlil” ve “sürpriz” teknikleri kullanılmıştır. Hapishaneden yeni çıkmış olan Remzi’nin mahalleye gittiğinde insanların kendisine soğuk davranması karşısında ruh hali yansıtılır. Fiziksel görünüşü ve giyim kuşamı da “tasvir” tekniğiyle aktarılan Remzi’nin vücudunda jilet kesikleri olduğu ve gömleğinin yakasının açık olduğu belirtilir. Hikâyenin sonunda mahallede oturan bir genç tarafından öldürülmesi ise “sürpriz” tekniğini oluşturur.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları hikâyesinde, hikâyenin kahramanı Hamdi'nin “psikolojik tahlil” tekniğiyle ruh hali, “tasvir” tekniğiyle de kaldığı yer tanıtılır. Üzerinde çevresindeki insanların verdiği yırtık sökükle elbiseler olduğu, bir pide fırınının arkasında bulunan bir odada çuvaldan yataklarda yattığı aktarılmıştır. İspirto içen Hamdi'nin içkisiz kaldığında nöbet geçirdiği anlatılır. Hikâyede “diyalog” tekniği de yer alır. Hamdi'nin arkadaşı Mehmet ve çevresindeki esnaflarla diyalogları okuyucuya aktarılır.

Katran hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı yer aldığı için “hatıra” tekniğinden söz edebiliriz. Bunun dışında “diyalog”, “tasvir”, “psikolojik tahlil” gibi teknikler kullanılmıştır. Hikâyenin aynı zamanda kahramanı olan anlatıcının karşılaştıkları insan manzaralarını tasvir ettiği, olaylar sonrasında kendisinin ve çevresindeki insanların ruh hallerini psikolojik tahlil tekniğiyle aktardığını görürüz.

2.2.2.2 ACI

Dünyada Bir Akşam Üstü hikâyesinde, “diyalog” en sık kullanılan tekniktir. Hikâyenin kahramanı olan Fahriye'nin mahallede çok sevilen bir insan olduğu açıklanmıştır. Fahriye'nin kocasının evde ölü bulunması ise “sürpriz” tekniği ile aktarılır.

Topal Türküler hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı olduğu için “hatıra” tekniği yer alır. Hikâyede iki farklı zaman düzlemi vardır ve “zaman kırılmaları” yer alır. Bu zaman kırılmalarından “geri kırılma” içerisinde “diyalog” tekniğine de yer verilmiştir. Ayrıca hikâyede “tasvir”, “iç konuşma” da kullanılan tekniklerdir.

Acı Soğan hikâyesinde, en sık “diyalog” tekniği kullanılmıştır. Hikâyenin akışı da bu teknikle sağlanır. İnşaatta çalışan işçilerin anlatıldığı hikâyede onların birbirleriyle diyaloglarına yer verilmiştir. Bunun yanı sıra “tasvir” tekniğine de başvurulmuştur. İşçilerin kaldıkları oda tasvir edilir.

Aydan Gemi Yapanlar hikâyesinde, “rüya” tekniğiyle karşılaşırız. Gencin gördüğü rüyayı annesine anlattığı görülür. Ayrıca bu gencin kaldığı oda “tasvir” edilir ve annesi ile “diyalog”ları aktarılır.

Acı hikâyesinde, hikâyenin kahramanı “tasvir” edilerek hikâye başlar. Küçük bir çocuk olan kahramanın “psikolojik tahlili”ne yer verilmiştir. Hikâyede kullanılan bir başka teknik ise “diyalog”dur.

Kaçış hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Yaşlı bir karı kocanın diyalogları hikâyenin akışını sağlar. Ayrıca bu çiftin çocuklarının evlendikten sonra kendilerini terk etmesi anlatılır ve “psikolojik tahlil”lerine yer verilir.

Çocuk hikâyesinde, yokluk içerisinde yaşayan bir anne oğlun “diyalog”ları geniş yer tutar. Bu anne oğlun yaşadıkları ev “tasvir” tekniğiyle aktarılır. Camların kartonla kapatıldığı, yerde halının dahi bulunmadığı aktarılır. “Psikolojik tahlil”, “iç konuşma” teknikleri kullanılarak annenin duygu ve düşünceleri aktarılmıştır. Ayrıca hikâyenin sonunda “sürpriz” tekniğiyle babanın öldüğü haberi verilir.

Serseri hikâyesinde, en çok kullanılan anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâyenin akışı bu teknikle sağlanmıştır. Hikâye birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığından “hatıra” tekniğinden söz etmek mümkündür. Hatıranın içinde “zaman kırılmaları” yer alır. Ayrıca “zaman özetleme” tekniği kullanılmıştır. Hikâyede “iç konuşma” ve “psikolojik tahlil” tekniklerine de başvurulmuştur.

Uçtu Uçtu Sinek Uçtu hikâyesinde, hikâyenin kahramanı Fatma’nın yaşadığı yer “tasvir” tekniğiyle anlatılır. Camlarında tahtaların çakılı olduğu evin dışarıyla hiçbir bağlantısının bulunmadığı, Fatma’nın yerde yattığı ve kuru ekmek yediği anlatılır. Ayrıca Fatma’nın “psikolojik tahlil”i yapılmıştır. Yalnızlıktan sıkıldığı için sineklerle dahi arkadaşlık yaptığı aktarılır. Hikâyede “diyalog” tekniğine de yer verilmiştir. Fatma’nın kocasıyla diyalogları yer alır.

2.2.2.3 KORKUNUN PARMAKLARI

Korkunun Parmakları hikâyesinde, kaza yapan otobüs “tasvir” edilir. Ayrıca otobüsün şoförü Mustafa’nın kazadan sonra “psikolojik tahlil”ine yer verilir. “Açıklama” tekniğine de başvuru hikâyede “diyalog” tekniği az da olsa kullanılmıştır. Mustafa’nın hikâyenin sonunda intihar etmesi “sürpriz” tekniğini meydana getirir.

Dünyada Bir Gece hikâyesinde, hikâyenin kahramanı olan Osman’ın sıkıntılı olduğu “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır. Osman’ın rüyası da “rüya” tekniği

kullanılarak aktarılmıştır. Osman'ın karısıyla oğluya ve komşularıyla “diyalog”larına yer verilir. Hikâyenin sonunda evlerine hırsız girmesi ve Osman'ın oğlu Mehmet'in yaşadığı korkudan sonra hastalanması “sürpriz” tekniğini oluşturur.

Hasan hikâyesinde, hikâyenin kahramanı olan Hasan'ın “iç konuşma”larına yer verilir. Kapıcı olarak çalışması nedeniyle her işe gönderilmekten duyduğu rahatsızlık bu teknikle aktarılır. Hasan'ın diğer şahıslarla “diyalog”ları da hikâyede kullanılan bir diğer tekniktir.

Koku hikâyesinde, “diyalog” tekniği en çok kullanılan ve hikâyenin akışını sağlayan tekniktir. Hikâyenin kahramanı İsmail'in uğradığı iftira sonrası “psikolojik tahlil”ine yer verilir. Hikâyede İsmail'in geçmişe yönelik şeyler düşünmesi “geri kırılma” tekniğiyle aktarılmıştır.

Ölümler hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı olduğu için “hatıra” tekniği yer alır. Hikâyede “zaman kırılmaları” yer alır. Ayrıca “diyalog” tekniğine başvurulmuştur.

Her Yerde Onlar hikâyesinde, hasta yatağında yatan bir kadının “psikolojik tahlil”ine yer verilir. Kadının ölmesi durumunda kocasının yeniden evlenip evlenmeyeceğini merak etmesi bu teknikle aktarılır. Ayrıca yattığı oda “tasvir” edilmiştir. Kocasının pijamaları ortalığa fırlattığı ve odanın dağınık olduğu aktarılmıştır.

Bir Ev hikâyesinde, “çerçeve anlatı” tekniği kullanılmıştır. Hikâyede “zaman kırılmaları” ve “zaman özetleme” teknikleri yer alır. Ayrıca kahramanın “psikolojik tahlil”ine yer verilir.

Her Şey Bittiği Yerde Başlar hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı nedeniyle “hatıra” tekniği söz konusudur. Kahramanın “psikolojik tahlil”ine yer verilmiştir. Ayrıca hikâyede “diyalog” tekniği geniş yer tutar.

Karanlık hikâyesinde, meyhanede oturmuş düşünen kahramanın “iç konuşma”ları ve “psikolojik tahlil”i yer alır. İçinde buldukları maddi sıkıntıdan dolayı karısıyla yaşadıkları tartışmaları düşünmektedir.

Savaş hikâyesinde, daktilo sınavına hazırlanan memurların “diyalog”larının yanı sıra yaşadıkları heyecan ve sıkıntı “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılmıştır.

Sisli Baklalar hikâyesinde, pencere önünde oturup sohbet eden Orhan ve Talat'ın “diyalog”larına yer verilir. Kahramanların “psikolojik tahlil”leri ve dışarıdaki manzaranın “tasvir”i kullanılan tekniklerdendir.

2.2.2.4 BULANIK RESİMLER

Bulanık Resimler hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâyenin akışı diyaloglar ile sağlanır. Aynı kurumda çalışan memurların anlatıldığı hikâyede onların diyalogları geniş yer tutar. Hikâyede “zaman özetleme” tekniği de kullanılmıştır. Beraber çalıştıkları ve iki sene önce ölen arkadaşlarını hatırlamaları ve Melahat'ın Samsun'da çalıştığı yıllar bu teknikle verilir. Hikâyede bazı şahıslar “tasvir” tekniğiyle anlatılmıştır.

Ayrılık Arıları hikâyesinde de aynı kahramanlar yer alır. Önceki hikâyenin devamı niteliğinde olan bu hikâyede de “diyalog” en çok kullanılan anlatım tekniğidir. Bunun dışında kahramanların “iç konuşma” ve “psikolojik tahlil”lerine yer verilir. Hikâyede “leitmotiv” tekniği de kullanılmıştır. Kurumun baktığı caddede jilet satan seyyar satıcı bir çocuğun “Nacet A1” sözünü sürekli tekrarlaması bu tekniği meydana getirir.

Düşlerdeki Lambalar hikâyesinde de, hikâyenin akışı “diyalog”larla sağlanmıştır. Kahramanlar yine aynıdır ve onların konuşmalarına çok sık yer verilir. Hikâyede “iç konuşma”, “leitmotiv” tekniklerine de yer verilmiştir. Bu hikâyede de “leitmotiv” tekniğini bir önceki hikâyede olduğu gibi seyyar satıcı çocuğun bağırması oluşturur. Ayrıca hikâyenin kahramanı Hüseyin'in geçmişte yaşadıkları “hatıra” tekniğiyle okuyucuya aktarılır.

Sel Suları Gibi hikâyesinde de, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâyenin tamamı diyaloglarla örülmüştür ve bu teknik aynı zamanda hikâyenin akışını sağlar. Diyaloglar dışında hikâyede şahısların “iç konuşma”larına önceki hikâyelerde olduğu gibi yer verilmiştir. Seyyar satıcı çocuk bu hikâyede de “leitmotiv” tekniğini oluşturur.

Kırık Cam Parçaları hikâyesinde, “diyalog” en çok rastlanan tekniktir. Hikâyede olayların akışı diyaloglarla sağlanır. Şahısların “psikolojik tahlil”lerine de yer verilmiştir.

Şarkılardan Yapılmış Döşekler hikâyesinde de, olayların akışı “diyalog” tekniğiyle sağlanmıştır. “Tasvir” tekniği hikâyede kullanılan bir diğer anlatım tekniğidir.

Dopdolu Sevinçlerle hikâyesinde, “diyalog” hikâyenin akışını sağlayan anlatım tekniğidir ve çok sık kullanılmıştır. Hikâyede “iç konuşma”, psikolojik tahlil”, “açıklama” gibi teknikler de kullanılmıştır.

Masalların Dehşet Köşeleri hikâyesinde de, “diyalog”lara geniş yer tutar. Ayrıca hikâyede Melahat ve Hüseyin’in “psikolojik tahlil”lerine de yer verilmiştir.

Yaşayan Ölü hikâyesinde de, hâkim teknik “diyalog”dur. Hikâyenin akışı bu teknikle sağlanır. Hikâyede “leitmotiv” tekniğinin yanı sıra “zaman özetleme”, “psikolojik tahlil” gibi teknikler yer alır.

2.2.2.5 KUYULARDA

Kuyularda hikâyesinde, eve geç gelen Doğan’ın “psikolojik tahlil”ine yer verilir. Karısıyla tartışma yaşayacağını bilen Doğan’ın “iç konuşma”ları da aktarılır. “Diyalog” tekniğinin akışı sağladığı hikâyede Doğan’ın karısı Nurten’in Doğan’a sürekli “gitsene” demesi “leitmotiv” tekniğini oluşturur.

Tel Örgüler hikâyesi, “çerçeve anlatı” tekniğiyle yazılmıştır. Bu teknik içersinde yazar “diyalog” tekniğine de yer vermiştir. Kahramanın çocukluk yılları anlatılırken “zaman özetleme” tekniğine başvurulmuştur. Kahramanın “psikolojik tahlil”ine de çok sık yer verilir. Hikâyede az da olsa “tasvir” tekniği de kullanılmıştır.

Durgun Suların Altında hikâyesinde, “diyalog” tekniği geniş yer tutar. Hikâyede olayların akışı bu teknikle sağlanır. Hikâyenin kahramanı Gülcan’ın kocasını sevmediği ve amcasının oğluna âşık olduğu vurgulanır. Gülcan’ın kocasıyla amcasına oturmaya gitmesine ve bu ziyarette “psikolojik tahlil”ine yer verilir.

2.2.2.6 CEHENNEM

Cehennem hikâyesinde, hikâyenin akışı “diyalog” tekniğiyle sağlanmıştır ve diyaloglara geniş yer verilir. Aynı kurumda çalışan memurların anlatıldığı hikâyede kahramanların “psikolojik tahlil”lerine yer verilen hikâyede az da olsa “tasvir” tekniği kullanılmıştır. Hikâyede yer alan şahıslardan Alev’in çekiciliği tasvir edilir.

Uzaklarda Bir Tüfek hikâyesinde, kahramanların askeriyedeki son gece yaşadıkları duyguları “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır. Askerlerin tezkere gününün anlatıldığı hikâyede askere gelmeden önceki dönem “zaman özetleme” tekniğiyle verilir. Hikâyede “diyalog”lara da yer verilmiştir.

Eski ve Çürümüş Bir Yer hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Olayların akışı bu teknikle sağlanmıştır. Kahramanların “psikolojik tahlil”leri ve “iç konuşma”ları da hikâyede geniş yer tutar. Ayrıca hikâyede “sürpriz” tekniği de kullanılmıştır.

2.2.2.7 KAVGA

Kitabın birinci hikâyesinde “diyalog” tekniği en çok başvurulan anlatım tekniğidir. Aile fertlerinin kendi aralarındaki konuşmalara yer verilmiştir. Arnavut göçmeni olan ailede anne ve dayının konuşmalarında “şive taklidi” yer alır. Ayrıca hikâyede “psikolojik tahlil”, “iç konuşma” tekniklerine de yer verilmiştir.

Kitabın ikinci hikâyesi, “çerçeve öykü” tekniğiyle yazılmıştır. Hikâyede geçmişe dönük anlatı düzlemi “zaman özetleme” tekniğiyle verilmiştir. Bir önceki hikâyeye bağlantılı olduğundan “diyalog” ve bu diyaloglar içinde “şive taklidi” teknikleri de yer alır.

Üçüncü hikâyede olayların akışı “diyalog” tekniğiyle sağlanmıştır. Evin büyük oğlu olan Naci’nin sevgilisi Naciye’yi düşünmesi, bu sırada “iç konuşma”ları ve “psikolojik tahlil”ine yer verilir.

Dördüncü hikâyede “diyalog” hâkim anlatım tekniğidir ve olayların akışı bu teknikle sağlanmıştır. Kahramanların yaşadıkları ev “tasvir” yöntemiyle tanıtılır. Ayrıca bu hikâyede “açıklama” ve “şive taklidi” gibi tekniklere de yer verilmiştir.

Kitabın beşinci hikâyesinde, “diyalog” tekniği geniş yer tutar. Aile fertlerinin sohbetleri anlatılmıştır. Bu sohbetler sırasında Balkanlarda yaşadıkları güzel günler anlatılır ve bu sırada annenin “psikolojik tahlil”ine yer verilir. “Şive taklidi” bu hikâyede de kullanılmış olan tekniklerdendir.

Altıncı hikâyede de, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Bu diyaloglar içerisinde “şive taklidi”ne de yer verilmiştir. Ayrıca “psikolojik tahlil” ve “açıklama” teknikleri de kullanılmıştır.

Kitabın son hikâyesinde, “diyalog” hikâyenin akışını sağlayan anlatım tekniğidir. Bu diyaloglar içerisinde “şive taklidi” tekniği yer alır. Ayrıca “psikolojik tahlil”in yanı sıra “iç konuşma” tekniği hikâyede yer alan anlatım tekniklerindedir.

2.2.2.8 MAĞARA

İkinci Hasan hikâyesinde, birçok anlatım tekniği kullanılmıştır. Hikâye bir “rüya” ile başlar. Kezban gördüğü kâbusun etkisiyle uyanır. Hikâyede Kezban’ın “iç konuşma”ları ve “psikolojik tahlil”ine yer verilmiştir. Oğluna olan sevgisi ve merhameti bu teknikle aktarılır. “Diyalog”larında yer aldığı hikâyede baba oğlun geçtiği sokaklar “tasvir” tekniğiyle aktarılır.

Bozuk hikâyesinde, bir karı kocanın “diyalog”larına yer verilir. Karı kocanın kavga ettikten sonraki “iç konuşma”ları da hikâyede yer alan tekniklerdendir.

Mağara hikâyesinde, Yılmaz’ın çalıştığı iş yerinde patronu ve iş arkadaşlarıyla “diyalog”larına yer verilmiştir. Patronu ile tartışmasının nedeninin Yılmaz’ın görgülü ve tahsili yüksek olmasından kaynaklandığı “açıklama” tekniğiyle aktarılmıştır. Yılmaz’ın “psikolojik tahlil”i ve “iç konuşma”larına da yer verilen hikâyede Yılmaz’ın anıları da “zaman özetleme” tekniğiyle verilmiştir.

O Sürekli Kavga hikâyesinde, birçok anlatım tekniği kullanılmıştır. Hikâyede “diyalog”lar geniş yer tutarken, Orhan’ın “iç konuşma”larına ve “psikolojik tahlil”ine yer verilir. Orhan’ın geçtiği sokaklardaki bazı dükkânların “tasvir” edildiği hikâyede kahramanın geçmişte yaşadıkları “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılmıştır.

Balon hikâyesinde, olayların akışı “diyalog” tekniğiyle sağlanmıştır. Evlenme çağına gelen ve ailesine çalışarak katkı yaptığı için evlenmesine karşı çıkılan Meliha’nın “psikolojik tahlil”ine yer verilirken, onu istemeye gelen subay “tasvir” tekniğiyle tanıtılır.

Kara Yüzler hikâyesinde, yorgun argın evine dönen Nahit'in dışarıdayken yaptıkları “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılır. Akşam yemeği için sofraya oturan ailenin konuşmaları “diyalog” tekniğiyle verilir.

Tedirginler hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”lardır. “Açıklama” tekniğinin de yer aldığı hikâyede kahramanların “psikolojik tahlil”lerine de yer verilir.

Zor hikâyesinde de, olayların akışı “diyalog tekniğiyle sağlanmıştır. Aynı iş yerinde çalışan memurların konuşmaları verilmiştir. İstanbul'dan miras işi olduğu için Ankara'ya tayinle gelen ve akrabalarının kendisini dolandırmamasından sonra büyük sıkıntı yaşayan Orhan'ın “iç konuşmaları” ve “psikolojik tahlil”ine yer verilir. Miras işinde Orhan'ın başından geçenler “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılmıştır.

Onlar hikâyesinde de, aynı kurumda çalışan memurların “diyalog”ları geniş yer tutar. Metin'in karısını, iş arkadaşı Vedat'la beraber olduğunu rüyasında görmesi “rüya” tekniğini oluşturur. Diyarbakır'dan geldiği için diğer memurlar tarafından dalga geçilen Niyazi'nin “psikolojik tahlil”ine de yer verilen hikâyede Haydar ve Sefa'nın sürekli “sıcak” diye bağırması “leitmotiv” tekniğini meydana getirir.

Kalın Ayak Sesleri hikâyesinde de, en çok kullanılan anlatım tekniği “diyalog”dur. Erol'un karısı ve kayın validesiyle bir Pazar sabahı kahvaltıda yaptıkları konuşmalar bu tekniği oluşturur. Diyaloglar dışında hikâyede “psikolojik tahlil” ve “iç konuşma” teknikleri yer alır. Erol'un küçük bir memur olmasına rağmen, zengin bir ailenin kızı olan karısının kendisiyle evlenmesi nedeniyle kafasında yer alan soru işaretleri bu tekniklerle aktarılmıştır.

2.2.2.9 ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Bilmece Gibi hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği olarak “diyaloglar” kullanılmıştır. Bu hikâyede de aynı kurumda çalışan memurların birbirlerine olan konuşmalarına yer verilir. Bu diyaloglar içerisinde “şive taklidi” yer alır. Kazım'ın konuşmaları olduğu gibi aktarılmıştır. “Onu bunu bilmem argedeş, sen möhim bir adamsın, hem de çok möhim”¹¹¹ Hikâyede yer alan şahıslardan bazıları “tasvir” ve

¹¹¹Muzaffer Buyrukçu, *Şarkılar Seni Söyler*, Adam Yayıncılık, İstanbul 1982, s. 42.

“tahlil” tekniğiyle anlatılmıştır. Kahramanların “iç konuşma”larına da zaman zaman yer verilmiştir.

Bir Yol Ağzında ve Yollar Yollar hikâyesi kahramanların “tasvir” tekniğiyle anlatılmasıyla başlar. “*Bedri 1.78 cm, 70 kg, 28 yaşında yakışıklı bir adam.*”¹¹² Bir meyhaneye oturan arkadaşların birbirleriyle olan “diyalog”larına geniş yer verilen hikâyede, bu diyaloglar sırasında şahısların “iç konuşma”larına da yer verilmiştir.

Büyük Oyundan Bir Parça hikâyesinde, “çerçeve anlatı tekniği” kullanılmıştır. En yakın arkadaşı öldürülen Günay’ın, onunla geçirdiği güzel vakitler “zaman özetleme” tekniğiyle verilir. Günay’ın bu ölümden sonra yaşadığı buhran “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır. Günay’ın “iç konuşma”larına da yer verilen hikâyede, “diyalog”larda geniş yer tutar. Ayrıca “mektup” tekniğine de başvurulmuştur.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde, “diyalog” tekniği geniş yer tutar. Bir arkadaş grubunun beraber vakit geçirirlerken yaptıkları sohbete geniş yer verilmiştir. Arkadaşı Seyfi’nin karısını seven Mustafa’nın “psikolojik tahlil”ine de yer verilen hikâyede Seyfi’nin evinin dağınıklığı “tasvir” edilir. Seyfi’nin gördüğü hayalin nerede olduğunu sürekli tekrarlaması “leitmotiv” tekniğini meydana getirir. “*Hayal buzdolabında. Hayal banyoda. Hayal karpuzun sapını büküyor.*”

Mahkûmlar hikâyesinde, olayların akışını sağlayan ve en çok kullanılan anlatım tekniği “diyalog”dur. Şahıslar tanıtılırken “tahlil” ve “tasvir” tekniğine başvurulmuştur. Ayrıca hikâyede “açıklama” tekniği de kullanılmıştır.

Sevincin Damarları hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı ve “hatıra” tekniğiyle karşılaşırız. Hikâye hatıra şeklinde anlatıldığından “geri kırılma” tekniğinden de söz etmek mümkündür. Evleneceği günkü heyecanını okuyucuyla paylaşan anlatıcı “rüya” tekniğine de başvurmuştur.

Filmin İkinci Yarısı hikâyesinde, sinemada bir kadının çantası çalan adam ile o kadın anlatılmıştır. Hikâyede “diyalog”lar geniş yer tutar. Çantayı alan adamın

¹¹² A.g.e. , s. 67.

“psikolojik tahlil”i ve “iç konuşma”ları okuyucuya aktarmıştır. Ayrıca hikâyede “tasvir” tekniğiyle şahıslar tanıtılır.

Günler Geçmezken hikâyesinde, trenle seyahat eden bir adamın “psikolojik tahlil”i yapılır. Ankara’ya giden adam, askerlik yıllarını anımsar ve o dönem “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılır. “Diyalog” ve “rüya” tekniğinin de kullanıldığı hikâyede “sürpriz” tekniği de yer alır.

2.2.2.10 GÜNLERDEN BİR GÜN

Gönlü Yaralı Bir Kızın Acıklı Serüveni hikâyesinde, nişanlısının başka adamlarla ilişkisi olduğunu öğrenen bir adamın ve nişanlısının durumu öğrendikten sonra kızın “psikolojik tahlil”lerine yer verilmiştir. Nişanlı kızın geçmişte yaşadıkları “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılmıştır. Bu çiftin kendi aralarında ve tatil köyündeki insanlarla “Diyalog”larının da geniş yer tuttuğu hikâyede “açıklama”lar da yer alır.

Bir Gizli Sevdanın Çılgınlıkları hikâyesinde, “iktibas” tekniğine yer verilmiştir. Edip Cansever’e ait olan “Eski bir efsaneyi anlatıyordum birilerine, Ya da bir yerleri tarif ediyordum yüzümü buruşturarak”¹¹³ beyiti hikâyede yer alır. Karısından boşanmadığı halde sevgilisiyle bir arada yaşayan bir adamın “psikolojik tahlil”i ve sevgilisiyle “diyalog”ları geniş yer tutar. “Rüya” tekniğine de başvurulmuş hikâye “sürpriz” tekniğiyle bitirilir.

Resimli Roman Kişileri hikâyesinde, tek bir anlatım tekniğiyle karşılaşırız, o da “diyalog”dur. Aynı iş yerinde çalışan memurların birbirleriyle olan diyalogları hikâyeyi baştan sona doldurmuştur.

Beyazı Karartan Acılar hikâyesinde, hâlde çalışan Zeynel’in yaşadıkları anlatılmıştır. Bir gece önce gittiği düğün “zaman özetleme” tekniği ile aktarılır. İş yerinde arkadaşlarıyla “diyalog”ları geniş yer verilen hikâyede şahısların “psikolojik tahlil”leri ve “tasvir”lerine de yer verilir.

Olayların İçine Doğru hikâyesinde, “diyalog”lar en sık kullanılan tekniktir. Ünal’ın annesiyle ve iş yerine gitmek için bulunduğu arkadaşı Yaşar’la yolda

¹¹³Muzaffer Buyrukçu, *Günlerden Bir Gün*, Yazko Yayıncılık, İstanbul 1983, s. 39.

diyalogları geniş yer tutar. Hikâyede “rüya” tekniği de kullanılmıştır. Ünal’ın rüyasına yer verilir. Kahramanın iş yerinde şahit olduğu bir olay “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılır. Hikâye “sürpriz” tekniği kullanılarak bitirilmiştir. Şahısların deniz kenarında buldukları ceset sürpriz sonu meydana getirir.

Evlere Sokaklara Sürükleniyor Her Şeyim hikâyesinde, bir aile ele alınmıştır. Hikâyede hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâyede dolandırılan Bayram’ın aile üyeleriyle diyaloglarına yer verilmiştir. Bayram’ın parasını kaptırdıktan sonraki ruh hali de “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır.

Fatma Teyzenin Duyguları hikâyesinde, “çerçeve anlatı” tekniği kullanılır. Bu teknikte “zaman kırılmaları” söz konusudur. Fatma teyzenin geçmişte yaşadıkları “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleriyle aktarılır. Fatma teyzenin komşusu Gülbiye ile konuşmaları “diyalog” tekniğiyle aktarılır. Fatma’nın “psikolojik tahlil”ine de yer verilmiştir.

Günlerden Bir Gün hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâyenin kahramanı Ayhan’ın karısıyla konuşmaları bu teknikle aktarılmıştır ve hikâyede geniş yer tutar. . Hikâye “sürpriz” tekniğine de yer verilir. Ayhan karısı Nesteren ile yemek için dışarı çıkar ve Nesteren bu sırada vurulur. Bu olay hikâyede sürpriz tekniğini oluşturur. Bu olayın ardından Ayhan’ın “psikolojik tahlil”i yapılır.

2.2.2.11 HÜZÜNLÜ KAR ÇİÇEKLERİ

Evdaki Gece hikâyesinde, karmaşık bir dönemde, dışarıda yaşanan karmaşayı evinden tedirginlikle izleyen bir aile ele alınır. Bu ailenin “diyalog”ları hikâyede geniş yer tutar. Yaşanan olaylar karşısında aile bireylerinin korkuları “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır.

Hüzünlü Kar Çiçekleri hikâyesinde, “çerçeve anlatı” tekniği kullanılmıştır. Bu nedenle hikâyede “zaman kırılmaları” yer alır. İlhan’ın yeğeninin öldürüldüğü günleri anımsaması “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleriyle aktarılır. İlhan’ın karısıyla konuşmalarının “diyalog” tekniğiyle aktarıldığı hikâyede, İlhan’ın yaşadığı kötü günleri anımsamasının ardından “psikolojik tahlil”i de yapılır.

Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği hikâyesinde, hikâyenin kahramanı İlyas’ın “portre”sine yer verilir. Hikâyede “çerçeve anlatı” tekniği

kullanılmıştır. Karısını öldüren İlyas'ın kaçma çabası sırasında öldürme anını anımsaması “zaman kırılmaları” meydana getirmiştir. Karısını öldürme anı “geri kırılma” tekniğiyle verilir. Hikâyede İlyas'ın “psikolojik tahlil”ine de yer verilmiştir.

Bir Şeyler Kırılınca hikâyesinde de “çerçeve anlatı” tekniği kullanılmıştır. Bu nedenle hikâyede “zaman kırılmaları” yer alır. İş yerinde oturmuş sevgilisini düşünen Özdemir'in onunla geçirdiği güzel günleri anımsaması “geri kırılma” tekniği ile aktarılır. İş yerinde oturan Özdemir karşısında bulunan Boğaz manzarasını izler. Bu manzara “tasvir” tekniğiyle anlatılır. Özdemir'in “psikolojik tahlil”ine yer verilen hikâyede “diyalog”larda mevcuttur.

2.2.2.12 HER YER KARANLIK

Düş Gibi Bir Şey hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”lardır. Bir arkadaş grubunun konuşmalarına yer verilmiştir ve bu diyaloglar hikâyenin akışını sağlayan tekniktir. Şahısların başından geçen kötü olaylar tek tek anlatılır ve şahısların “psikolojik tahlil”lerine yer verilir. Hikâye “sürpriz” tekniğiyle bitirilmiştir. Arkadaş grubunun en yaşlı üyesi Kenan Beyin hikâyenin sonunda karısının ölümüne sebep olduğunu itiraf etmesi “sürpriz” tekniğini oluşturur.

Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli hikâyesinde, hasta yatağında yatan Birsen'in “psikolojik tahlil”i geniş yer tutar. Birsen'in kocasıyla ve akrabalarıyla “diyalog”larına da yer verilen hikâye, “sürpriz” tekniğiyle bitirilir. Birsen'in bir türlü anlayamadığı görümcesi Raziye'yi evden kovması hikâyede “sürpriz” tekniğini oluşturur.

Kayguların Gölgesinde hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”lardır. Filiz'in kocası Orhan'la ve iş arkadaşlarıyla diyalogları geniş yer tutar. Hikâyenin Hikâye birinci şahıs tarafından anlatıldığı için “hatıra”dan da bahsetmek mümkündür.

Her Yer Karanlık hikâyesinde “diyalog”lar geniş yer tutar. Hikâyenin kahramanı olan Şevket'in karısıyla ve kayın biraderi Tacettin'le araba almak için yaptığı konuşmalar hikâyenin akışını sağlayan unsurdur. Kayın biraderine çok güvenmeyen Şevket'in “iç konuşma”larına da yer verilmiştir.

Küçük Kara Bulutlar hikâyesinde de, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Bir karı kocanın çocuklarıyla ve evlerine gelen misafirlerle konuşmaları hikâyede geniş yer tutar. Hikâyenin neredeyse tamamı diyaloglarla doludur. Kocasını öldükten sonra miras davası yüzünden çocuklarıyla arası bozulan Nuriye Hanımın “psikolojik tahlil”ine de yer verilir.

Her Şey Bir Anda hikâyesinde, “çerçeve anlatı” tekniği kullanılmıştır. Bu nedenle hikâyede “zaman kırılmaları” yer alır. Hikâyenin kahramanı Engin’in geçmişte eski karısı ile yaşadıkları “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleriyle verilir. Çerçeve anlatı içerisinde Engin’in iş yerindeki arkadaşları ile konuşmaları “diyalog” tekniğiyle aktarılırken, görmüş olduğu bir rüya da “rüya” tekniğiyle aktarılır. Engin iş arkadaşı ve aynı zamanda hoşlandığı kadın olan Mine’nin oğlunun ölümünden sonra yaşadığı sıkıntılar “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılmıştır. Bu ölümden sonra kocasından ayrıldığı ve çok sıkıntı çektiği vurgulanır.

Herkesin Bildiği Şeyler hikâyesinde, Erdoğan’ın “psikolojik tahlil”i yapılır. Oyalandığı için treni kaçıran Erdoğan kendi kendine kızar. Aldığı tehdit telefonları nedeniyle sıkıldığı vurgulanır. Erdoğan’ın istasyonda tanıştığı kadınla “diyalog”larına da yer verilmiştir. Kadın “tasvir” tekniğiyle tanıtılır.

2.2.2.13 BİN HÜZÜN

Bir Pazar Sabahı Ya da Şulenaz hikâyesinde, “çerçeve anlatı” tekniği kullanılmıştır. Bu nedenle hikâyede “zaman kırılmaları” yer alır. Bir pazar sabahı uyanan Adnan’ın geçmişte yaşadığı bazı olayları anımsaması “geri kırılma” teknikleriyle aktarılır. Çerçeve anlatı içerisinde Adnan’ın karısı ile “diyalog”larına yer verilmiştir. Bu diyaloglar içerisinde geçmişte yaşanan olaylara değinilir. Bu olaylar karşısında karı kocanın “psikolojik tahlil”lere de yer verilmiştir. Gittikleri partide evli erkeklerle kadınları beraber olduklarından bahsederler. Bu durumdan hem Adnan hem de karısı Feride’nin öğrendiği anlatılmıştır.

Gecenin Kiyısında İlkbahar hikâyesinde, önce (portre) “tasvir” tekniğiyle Eşref tanıtılmıştır. Bu kişinin geçmişte yaşadıkları “zaman özetleme” tekniğiyle okuyucuya aktarılır. Evliliğinden sıkılmış olan Eşref’in yeni macera arayışlarından bahsedilir. Evine sığınan tanıdıkları bir kadınla yasak aşka başlayan Eşref’in

“psikolojik tahlil”i ve “iç konuşmaları”na yer verilen hikâyede “diyalog” tekniğine de geniş yer tutar.

Nice Yokuşlardan Sonra hikâyesi “çerçeve anlatı” tekniğiyle anlatılmıştır. Bu teknik nedeniyle hikâyede “zaman kırılmaları” yer alır. Hikâyenin kahramanı Bülent’in eski evliliği “geri kırılma” tekniğiyle aktarılır. Eski evliliğinden olan oğlu Gürkan’ın ziyarete geleceği haberinin ardından Bülent’in “psikolojik tahlil”ine yer verilmiştir. Hikâyede “diyalog”lar da geniş yer tutar.

Minibüs Şarkıları hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Uğur’un farklı mekânlarda farklı şahıslarla yaptığı konuşmalar geniş yer tutar. Bu diyaloglar içerisinde “şive taklidi” tekniğine de yer verilmiştir. Uğur’un bindiği dolmuşta seyahat eden göçmen bir adamın konuşmaları olduğu gibi aktarılır. “*Abe aga, kurkarım pinmeye Alla seni inandırısın.*”¹¹⁴ Kadınlara zaafı olan Uğur’un “psikolojik tahlil”lerine yer verilirken “açıklama” tekniğine de başvurulmuştur.

Sıkıntı hikâyesinde, öğretim görevlisi olarak çalıştığı üniversiteden kovulan Celal’in başından geçenler “zaman özetleme” tekniğiyle verildikten sonra geniş bir biçimde “psikolojik tahlil”i yapılır. Ayrıca hikâyede “diyalog” tekniği de kullanılmıştır.

Bir Gün Önce hikâyesinde “çerçeve anlatı” tekniğiyle aktarılmıştır. Bu nedenle hikâyede “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleri yer alır. Selçuk’un yasak aşk yaşadığı sevgilisi Banu’nun ayrılma kararından sonra Selçuk’un yaşadığı bunalım “psikolojik tahlil” yöntemiyle aktarılır. Hikâyede, “diyalog”lar da geniş yer tutar.

Bin Hüzün hikâyesinde meyhanede oturan insanların konuşmaları “diyalog” tekniğiyle aktarılır. Hikâyede birinci şahıs anlatıcı yer aldığı için “hatıra” tekniğinden bahsetmek mümkündür. Meyhanede oturan şahısların efkârlı oldukları vurgulanır. Şahısların “psikolojik tahlil”lerine yer verilmiştir. Hikâyede şahıslardan Ziya’nın “*Adım Ziya kendim karanlık.*” sözü ve Nejdet’in “*Anladım ki bu sevdanın sonu yok.*” sözünü sürekli tekrarlaması “leitmotiv” tekniğini oluşturur.

¹¹⁴Muzaffer Buyrukçu, *Bin Hüzün*, Cem Yayınevi, İstanbul 1990, s. 323.

Kanlı Bilal hikâyesinde en çok yer alan teknik “monolog” tekniğidir. Anlattığı hikâyelerle etrafında ün yapmış Bilal’ın etrafındaki insanlara hikâyeler anlatması bu tekniği oluşturur. Hikâyeyi aktarırken “*hâkim bey*” sözünü sürekli tekrarlaması “leitmotiv” tekniğini oluşturmuştur.

2.2.2.14 ŞARKI GİBİ

Delifışek Kahkahalar hikâyesinde, (portre) “tasvir” tekniğiyle Süleyman tanıtılır. Süleyman’ın “psikolojik tahlil”i yapıldıktan sonra, arkadaşlarıyla “diyalog”larına yer verilir. “Açıklama”lara da yer verilen hikâyede “şive taklidi”de kullanılan anlatım tekniklerindedir. Süleyman’ın oturduğu sokakta sebze satan Arnavut Haşim’in konuşmalarında “şive taklidi” tekniği kullanılmıştır. “*Olmaz more çekirdeksiz iç bir şey, help çekirdeklidir. Allayın yarattığı zerzavatlar em de meyvalar*”¹¹⁵

Şarkı Gibi hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Olayların akışı Süleyman’ın arkadaşlarıyla konuşmaları sayesinde sağlanmıştır. Şahısların “psikolojik tahlil” ve “iç konuşma”larına da yer verilmiştir. “Açıklama” hikâyede kullanılan bir diğer tekniktir.

Neşeler, Sesler, Acılar hikâyesinde de, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Bu hikâye ile şahıs kadrosuna dâhil olan Hamdi ile kahramanların tanışmaları “zaman özetleme” tekniğiyle anlatılır. Şahısların “psikolojik tahlil”leri de ayrıntılı bir biçimde yer verilmiştir. Hikâyede yer alan mekânların da “tasvir” tekniğiyle aktarıldığını görürüz.

Gönüllü Polisler Düğünde hikâyesinde de en çok “diyalog” tekniğine başvurulur. Kahramanların sürekli konuşulduğu hikâyede “açıklama”lara da başvurulmuştur.

Isırganların Dansı hikâyesinde ise, göze çarpan tek anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâyede olayların akışı bu teknikle sağlanmıştır.

¹¹⁵Muzaffer Buyrukçu, *Şarkı Gibi*, Gendaş A.ş. , İstanbul 1992, s. 15.

2.2.2.15 YÜZÜN YARISI GECE

Yüzün Yarısı Gece hikâyesinde, hikâyenin kahramanı olan dört yakın arkadaş (portre) “tasvir” tekniğiyle tanıtılır. Bu şahısların ortak özellikleri, her birinin geçmişte başından kötü bir olay geçmiş olmasıdır. Bu olaylar “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılır. Şahısların yaşadıkları bu kötü olaylardan sonraki psikolojileri “psikolojik tahlil” yöntemiyle verilmiştir.

Şeytanın Jandarma Kumandanı hikâyesinde, kıskanç bir adam olan Oktay (portre) “tasvir” tekniğiyle tanıtılır. Oktay’ın hastalık derecesindeki kıskançlığının nedenleri “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır. Oktay’ın karısını kıskandığı için geçmişte yaşadığı kötü olaylar “zaman özetleme” tekniğiyle verilir. Hikâyede “diyalog”lara da yer verilmiştir.

Yeniden hikâyesinde, kullanılan hâkim anlatım tekniği “diyalog”lardır. Yaralandığı için dört ay evde yatmak zorunda kalan Hakan’ın ailesi ve arkadaşlarıyla yaptığı sohbetler bu tekniği oluşturur. Hikâyede yer alan şahıslardan bazıları (portre) “tasvir” tekniğiyle tanıtılmıştır. Hakan’ın yaşadığı olaylardan sonraki psikolojisi “psikolojik tahlil” yöntemiyle aktarılır. Hakan’ın evde yatmasına neden olan olay “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleriyle aktarılmıştır.

Hotozlu Şevkiye Hanımın Elmasları hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı yer alır. Bu nedenle bu hikâyede “hatıra” tekniğinden söz etmek mümkündür. Hikâyede fantastik olaylar yer aldığı için “fantastik anlatım”¹¹⁶ tekniğine başvurulmuştur. Ayrıca bu hikâyede “diyalog” tekniği de kullanılmıştır.

Karmaşanın İçinde Yanan Ateş hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı ve buna bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Hikâye “fantastik anlatım”la okuyucuya aktarılmıştır. Hikâyede “diyalog”lara yer verilir.

Mor Karanfil ve Ceviz Oynayan Kızlar hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı ve buna bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Hikâyenin kahramanı olan anlatıcı (portre)

¹¹⁶Fantastik anlatımda konu, olağanüstü ve fantastik özelliklere sahip, hayal ürünüdür. Zaman belirli ya da belirsizdir; olağanüstü özelliklere sahip olabilir. Mekân, olağanüstü, düşsel öğelerden oluşmuş olabilir. Mekân günlük yaşamda karşılaşamayacağımız niteliktedir. Kişiler çoğu zaman gerçekten uzak kişilerdir. Olağanüstü nitelikte olabilirler. Düşsel anlatımda hayal, varsayım, abartma, kişileştirme gibi unsurlar çok kullanılır. Daha çok di’ li veya miş’li geçmiş zaman kipi kullanılır.

“tasvir” tekniğiyle kendini tanıtır. Fantastik olayların yaşandığı hikâyede “fantastik anlatım” da kullanılan tekniklerdendir. Ayrıca “diyalog” tekniği de hikâyede yer alır.

2.2.2.16 BİR AŞK DAHA

Tapınak ve Börek hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı ve buna bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Kahramanların içerisinde buldukları mekân “tasvir” edilir. Çatı katında bir yer olduğu bilgisi verilir. Kahramanların “diyalog”larının geniş yer tuttuğu hikâyede, anlatıcı içinde bulunduğu psikolojik durumu tahlil eder ve “iç konuşma”larını da okuyucuyla paylaşır.

Dünlerden Biri hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı ve “hatıra” tekniği yer alır. Hikâyede fantastik olaylar “fantastik anlatım”la okuyucuya aktarılır. Hikâyede “diyalog”lara da yer verilmiştir.

Bir Aşk Daha hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcıya bağlı olarak “hatıra” tekniğinden söz etmek mümkündür. Bu hikâyede fantastik olayları konu almıştır ve “fantastik anlatım” tekniği kullanılmıştır. Hikâyede yer alan bir diğer teknik ise “diyalog”lardır.

O Günkü Gibi hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcıya bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Kahramanın “iç konuşma”larına geniş yer verilen hikâyede, “diyalog” ve “açıklama” teknikleri de kullanılmıştır.

Ufuklardaki Cambazların Gösterileri hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı yer alır. Bu nedenle hikâyede “hatıra” tekniğinden söz etmek mümkündür. Hatıra içerisinde fantastik olaylar yer alır ve “fantastik anlatım” tekniği kullanılmıştır. Ayrıca “diyalog”lar da hikâye yer alan diğer bir anlatım tekniğidir.

Sıkıntılı Bir Gezinti hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği olarak “diyalog”lar yer alır. Yasak aşk yaşayan Selahattin ve Mine’nin eşleriyle beraber gittikleri gezinti anlatılmıştır. Hikâyede “açıklama”lara yer verilir. Mine’nin, Selahattin’in kaynının karısı olduğu “açıklama” tekniğiyle belirtilmiştir. Şahısların “psikolojik tahlil”leri de hikâyede geniş yer tutar.

Kara Gölgenin Örumceği hikâyesi, “rüya” tekniğiyle başlar. Hikâyenin kahramanlarından olan Berna’nın gördüğu kâbus aktarılır. Bu rüya içerisinde “tasvir”

ve “diyalog”lar yer alır. Rüyasında gördüğü kadını “*Uzun boylu, kara çarşafli bir Arap kızı*”¹¹⁷ olarak tasvir eder. Geçmişte yaşanan olayların “zaman özetleme” tekniğiyle verildiği hikâyede, şahısların “psikolojik tahlil”lerine de yer verilmiştir. Ayrıca hikâyede “sürpriz” tekniği kullanılmıştır. Berna’nın kocası Gültekin’i aldattığını itiraf etmesi bu tekniği oluşturur.

Yüreğin İçine Kazılan hikâyesi, meyhaneden çıkan Turgut’un “psikolojik tahlil”i ile başlar. Serserilik yapan oğlu ile kavga etmiştir. Bu kavga “zaman özetleme” tekniğiyle verilirken kahramanın oğlu da (portre) “tasvir” tekniğiyle anlatılır. Hikâyede “diyalog”lar da yer alır.

Masa hikâyesinde, hikâyenin kahramanı olan Figen’in kocasıyla boşanma aşamasına geldiği bilgisi verilir ve kahramanın “psikolojik tahlil”i yapılır. Hikâyede bunun dışında “diyalog” tekniği kullanılmıştır.

Bir Serüven hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâyenin kahramanı Yakup’un otobüste tanıştığı kadın ve çocuğuyla konuşmaları hikâyede geniş yer tutar. Kadının Yakup’u ölen kocasına benzetmesi nedeniyle Yakup fırsatı değerlendirmek ister. Anlatıcı Yakup’un “iç konuşma”larını ve “psikolojik tahlil”ini okuyucuya aktarır. Ayrıca “rüya” tekniği de kullanılmıştır. Yakup’un görmüş olduğu bir rüya aktarılır.

2.2.2.17 TELEFON KONUŞMALARI

Gizli Rüzgârlar hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”lardır. Yakup’un telefon aracılığıyla yaptığı konuşmalar aktarılmıştır. Hikâyede geçen başka bir teknik “rüya”dır. Yakup hayal âleminde birçok şeyi değiştirir. Birinci şahıs anlatıcı tarafından aktarıldığı için “hatıra” anlatım tekniğinden de söz etmek mümkündür.

Gece Arayan Gölgeler hikâyesinde de, hâkim anlatım tekniği “diyalog” tur. Hikâyenin akışı diyaloglarla sağlanmıştır. İsa’nın komşusu olan Selda’ya karşı hissettikleri “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır. Ayrıca Selda tanıtılırken “açıklama” tekniğine başvurulmuştur. Evli olduğu kimlerle yaşadığı vs. anlatıcı tarafından açıklanır. Hikâyede anlatıcı birinci şahıstır. Bu nedenle “hatıra” anlatım tekniği de söz konusudur.

¹¹⁷Muzaffer Buyrukçu, *Bir Aşk Daha*, Sel Yayıncılık, İstanbul 1997, s. 128.

En Lezzetli Yemekler hikâyesinde, en çok başvurulan anlatım tekniği “psikolojik tahlil”dir. Hikâyenin kahramanı Selçuk’un düşünceleri okuyucuya aktarılır. Başvurulan bir başka teknik ise “diyalog”lardır.

Pizza Olayı hikâyesinde, “psikolojik tahlil” tekniğine başvurulmuştur. Hikâyenin kahramanı Adnan’ın ruhsal durumu anlatılır. Hikâyenin akışı “diyalog” tekniğiyle sağlanmıştır.

Bamya Durağında Cinayet hikâyesinde, “diyalog” tekniği en çok kullanılan anlatım tekniğidir. Hikâye “çerçeve öykü” tekniğiyle yazılmıştır ve iki farklı zaman düzlemi vardır. Hikâyede hatırlanan zaman aktarılırken “geri kırılma” tekniğine başvurulmuştur. Ayrıca hikâyede “sürpriz olay” tekniği de kullanılmıştır. Hikâyenin kahramanı alacaklı olduğu bankerin ölüm haberiyle karşılaşır.

Tatların Altındaki Kirler hikâyesinde, en çok kullanılan teknik “diyalog”lardır. Ayrıca hikâyenin kahramanı Enver’in ruhsal durumu “psikolojik tahlil” yöntemiyle okuyucuya aktarılır. Hikâyede kullanılan bir diğer teknik ise “rüya” tekniğidir. Enver kâbus gören karısını uyandırır.

Uzaklardan Bir Ses hikâyesinde, hikâyenin akışı “diyalog” tekniğiyle sağlanmıştır. Hikâyede “rüya” tekniği kullanılır. Kerem ölmüş karısıyla ilgili kötü rüyalar görür. Hikâye “çerçeve öykü” tekniğiyle yazılmıştır ve iki farklı zaman düzlemi vardır. Hatırlanan zaman “geri kırılma” tekniğiyle verilmiştir.

Cadular ve Ana hikâyesinde, olayların akışı “diyalog” tekniğiyle sağlanır. En çok başvurulan anlatım tekniğidir. Ayrıca eski iki arkadaşın telefon konuşmaları sırasında olaylar “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılmıştır.

Ölümün Tahsildarları hikâyesinde de, en çok başvurulan teknik “diyalog” tekniğidir. Bunun dışında hikâyenin kahramanı olan Nuri’nin düşünce ve duyguları “psikolojik tahlil” ile okuyucuya aktarılır. Kezban’ın babası ölmeden önce kocasından boşanıp, sevdiği adamla evlenmesini vasiyet etmiştir. Burada “sürpriz” tekniğine başvurulmuştur.

Aşk Bir Rüya Herkesin Göremediği hikâyesi, bir “rüya” ile başlar. Hikâyeyi “diyalog” tekniği sayesinde takip ederiz. Olayların akışını diyaloglar sağlar. Hikâyede yıllar önce birbirine âşık olup ayrılmak zorunda kalan bir çiftin,

çocukları sayesinde yeniden bir araya gelmesi de “sürpriz” kurgusuyla aktarılmıştır. Ayrıca kahramanların geçmişte yaşadıkları “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılırken, “psikolojik tahlil” tekniğiyle de duyguları aktarılır.

Mecburiyet Sütlacı hikâyesinde, “diyalog” tekniği geniş yer tutar. Bunun dışında hikâyenin kahramanı olan Erkan’ın düşünceleri “psikolojik tahlil” yardımıyla okuyucuya aktarılmıştır.

2.2.2.18 DUMANI TÜTEN ÇAY GİBİ

Kayguların Gölgesinde 2 hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”lardır. Hikâyenin akışı ve olaylar diyaloglar sayesinde sağlanır. Hikâyenin kahramanı Filiz şahit olduğu olaylar karşısında geçmişe ait bazı şeyler hatırlar burada da “geri kırılma” tekniğiyle karşılaşırız. Hikâye birinci şahıs tarafından anlatıldığı için “hatıra”dan da bahsetmek mümkündür.

Kayguların Gölgesinde 3 hikâyesinde de, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Olaylar diyalog ortamında gelişir ve öykünün seyrini yine diyaloglar sayesinde takip ederiz. Bu hikâyede “zaman özetleme” tekniği de kullanılmıştır. Hikâyenin kahramanı ve anlatıcı olan Filiz’in çevresindeki insanların başından geçen olayları “zaman özetleme” tekniğiyle çok ayrıntıya yer vermeden aktarır. Bu teknik hikâye de birkaç kez kullanılmıştır. Bir önceki hikâyede olduğu gibi, hikâye birinci şahıs tarafından anlatıldığı için “hatıra” dan da bahsetmek mümkündür.

Ay Kokuyor hikâyesinde, “diyalog” geniş yer tutar. Olayların akışı diyaloglar sayesinde sağlanmıştır. Tamer’in karşı komşusu Tülin ile konuşmaları geniş yer tutar. Hikâyede “geri kırılma” tekniği de yer veren anlatıcı, hikâyenin kahramanı Tamer’e günlük yaşantısına devam ederken bir anda geçmişi hatırlatır ve onun geçmişte yaşadıklarını anlatmaya başlar. Hikâyenin kahramanlarından Nur’un içinde bulunduğu ruhsal çöküntü anlatılırken “psikolojik tahlil” tekniği kullanılmıştır. Ayrıca Nur’u bunalıma iten olaylar anlatırken de “geri kırılma” tekniğine başvurulmuştur.

Camsız Zaman Pencereleeri hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Bir dolmuşta seyahat eden yolcuların birbirleriyle konuşmalarına yer verilmiştir. Diyalogların yanı sıra “iç konuşma” tekniğine de başvurulmuştur. Hikâyenin

kahramanı Vural çevresindeki insanlarla diyalog halindeyken, diğer taraftan da kendi kendisiyle konuşur. Hikâyede ayrıca “açıklama” tekniği de kullanılmıştır. Vural eşiyile geçinemediğini düşünür. Anlatıcı bunun nedenini okuyucuya açıklar. Hikâyeye akarken zaman zaman kendi iç dünyasına çekilen Vural geçmişi düşünür. Burada “zaman kırılması” tekniği kullanılmıştır.

Yolculuk Var Her Yere hikâyesinde de, “diyalog” tekniğine çok sık başvurulmuştur. Öykünün seyrini diyaloglar sayesinde takip ederiz. Hikâyenin kahramanı Selçuk sürekli bir iç hesap peşindedir ve “iç konuşma” tekniği kullanılmıştır. Hikâyenin geçtiği otobüs “tasvir” tekniğiyle anlatılmıştır. Selçuk’un karısıyla çok güzel günleri olduğunu aktaran anlatıcı, bu hatıralardan bir kısmına değinir. Bu hatıraları aktarırken de “zaman özetleme” tekniğine başvurmuştur.

Sıradan Bir Olay hikâyesinde, anlatıcı birinci şahıstır. Dolayısıyla “hatıra” olarak da görülebilir. Ayrıca “diyalog”lara da yer verilmiştir. Hikâyenin kahramanı “iç konuşma” tekniğiyle konuşturulur.

Sonsuz Bir Film hikâyesinde de akış “diyalog” tekniğiyle sağlanmıştır. Okuyucuyu bekleyen iki “sürpriz” vardır. Seval’in sevgilisinin ablasının kocası olması birinci sürprizdir. Okuyucuyu bekleyen ikinci sürpriz ise beklenmeyen son sürprizidir. Hasta olduğunu öğrenen kadın, kocasının kardeşi Seval’le evlenmesini ister.

İncecik Sevinçlerin Ucunda hikâyesinde, sevdiği kıza bir türlü açılmayan bir gencin ve sevdiği kızın geçmişte yaşadıkları ilişkiler “zaman kırılmaları” ile okuyucuya aktarılır. Bunun dışında hikâyede az da olsa “diyalog”lar yer tutar.

Acayip Garaip Adalarında Bir Papağan, Üç Sevgili, Üç Kafeterya hikâyesinde, “fantastik anlatım” tekniği kullanılmıştır. Hikâyenin kahramanlarına bir papağan yardım eder. Hikâyeye masal tadında okuyucuya aktarılmıştır. Anlatıcı birinci şahıstır o nedenle belki “hatıra”dan da bahsedilebilir. Hikâyenin kahramanlarının Karaip’e gitmelerine neden olan olaylar “zaman kırılmaları” ile aktarılmıştır.

2.2.2.19 YALNIZLIĞIN ARKASINDAKİ GÜLÜMSEME

Sürükleniş hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcıya bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Bu teknik içerisinde “rüya”, “psikolojik tahlil” gibi tekniklere yer

verilmiştir. “Diyalog” tekniğinin de geniş yer tuttuğu hikâyede alt kattan gelen “*tak tak tak*” sesleri “leitmotiv” tekniğini oluşturur.

Bitli Kız ve Dansöz Nena hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı yer aldığı için hikâye “hatıra” şeklindedir. Hikâyenin kahramanı olan anlatıcı başından geçen fantastik olayları “fantastik anlatım” tekniğiyle okuyucuya aktarmıştır. Hikâyede “diyalog”larda yer alır.

Kapılar hikâyesinde, hikâyenin kahramanının “psikolojik tahlil”ine geniş yer verilmiştir. Evlerinin kaçak olduğu ve yıkılacağı haberi evin büyük oğlu ve hikâyenin kahramanı olan Mustafa’yı derinden sarsar. Mustafa’nın yıkımı önlemek için gittiği kurumlarda memurlarla yaptığı konuşmalar “diyalog” tekniğini oluşturur. Ayrıca Mustafa’nın “iç konuşma”ları hikâyede yer alan bir diğer anlatım tekniğidir.

Eve Dönerken hikâyesinde, hikâyenin kahramanı İsmet’in “psikolojik tahlil”i geniş yer tutar. Kahramanın düşünceleri içerisinde “açıklama” ve “zaman özetleme” teknikleri kullanılmıştır. Hikâyede az da olsa “diyalog” tekniği de yer alır.

Kuyruklu Yıldız Çiçeği hikâyesinde, “çerçeve anlatı” tekniği kullanılmıştır. Hikâyenin kahramanı Turhan’ın geçmişte yaşadığı olayları anımsaması “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleriyle aktarılır. Çerçeve anlatı içerisinde “diyalog”lara da yer verilirken, evli olan Arzu ile yasak aşk yaşayan Turhan’ın psikolojisi “psikolojik tahlil” yöntemiyle irdelenir. Hikâyede Arzu’nun görmüş olduğu kâbus “rüya” tekniği kullanılarak anlatılır. Hikâyenin sonunda Arzu’nun kocasının ölümü ise “sürpriz” tekniğini oluşturur.

Saçak Altında hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâye baştan sona diyaloglarla doludur. Yağmurdan dolayı bir saçak altında sohbet eden insanları konu alan hikâyede, yağmurdan kaçışan insan manzaraları “tasvir” edilir. İnsanlarla sohbet eden kahramanın düşüncelere dalması “zaman kırılmaları”na neden olur.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme hikâyesinde, bir doğum günü partisi anlatılmıştır. Hikâyenin kahramanı Gül’ün güzelliği “tasvir” edilir. “Zaman özetleme” tekniği kullanılarak kocasıyla tanışma anı anlatılır. Hikâyede “diyalog” tekniğine de çok sık başvurulmuştur.

Renksiz Görüntüler hikâyesinde, bir karı koca anlatılmıştır. Bu karı kocanın “diyalog”ları hikâyede geniş yer tutar. Adamın geçmişte yaşadıkları olayları anımsaması “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleriyle aktarılır. “Psikolojik tahlil”lere de yer verilen hikâyede “açıklama” tekniğine de başvurulmuştur.

Olaylı Bir Yaz Gecesi hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâye baştan sona diyaloglarla doludur ve olayların akışı bu teknikle sağlanmıştır. Aynı mahallede yaşayan gençlerin birbirleriyle ilişkileri ve diyalogları konu alınmıştır. Hikâyede kahramanlarla ilgili “tasvir” ve “açıklama”lar yer alır. Kahramanların “iç konuşma”ları da okuyucuya aktarılmıştır.

2.2.2.20 İPEK PİJAMALI KATİLLER

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcı yer aldığı için “hatıra” tekniği kullanılmıştır. Bu teknik içerisinde fantastik olaylar, “fantastik anlatım” tekniği kullanılarak aktarılır. Hikâyede “diyalog”lar geniş yer tutar. Bu diyaloglar içerisinde anlatıcının gittiği köyde kadınların konuşmaları “şive taklidi” tekniğiyle aktarılmıştır. “*Kele bacı bende badılcan, biber, bamyı kurutacam*”¹¹⁸

Sokaklara Sıçrayan Olaylar hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı ve ona bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Bu hikâyede de fantastik olaylar “fantastik anlatım” tekniğiyle aktarılmıştır. “Diyalog” tekniğinin de geniş yer tuttuğu hikâyede fantastik mekânlar “tasvir” tekniğiyle anlatılmıştır.

İpek Pijamalı Katiller hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı vardır. Bu nedenle hikâyede “hatıra” tekniği yer alır. Bu teknik içerisinde “diyalog” tekniğine yer verilirken karısının kendisini aldattığını öğrenen anlatıcının “psikolojik tahlil”ine de yer verilmiştir.

Karın Sesi Yoktu hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcıya bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Anlatıcının geçmişe yönelik anımsadığı olaylar “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılmıştır. Kar yağışlı bir günde karısıyla dışarı çıkan anlatıcının, karşılaştığı manzaralar “tasvir” edilir, karısıyla “diyalog”larına yer verilir.

¹¹⁸Muzaffer Buyrukçu, *İpek Pijamalı Katiller*, Alkım Yayınevi, İstanbul 2004, s. 53.

Onu Gördüğüm Gün hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcıya bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Bu teknik içerisinde “diyalog”lara geniş yer verilmiştir.

Dişlerinde Yağmur Damlaları hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı ve ona bağlı olarak “hatıra” tekniği kullanılmıştır. Bu teknik içerisinde “diyalog” ve “tasvir” tekniklerine de başvurulmuştur.

Kırmızı Gül Demet Demet hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Olayların akışı bu teknikle sağlanmıştır. Olayların geçtiği mekân Çınarlı’da suları akmayan bir pansiyon odası olarak “tasvir” edilir. Ayrıca hikâyede “rüya” tekniği de kullanılmıştır.

Tedirginlik Salıncağı hikâyesinde, tek bir anlatım tekniğiyle yer alır. Bu teknik “diyalog”dur. Hikâye baştan sona diyaloglarla doludur.

Beklenen Yolcu hikâyesi de baştan sona “diyalog”larla doludur. Bir karı kocanın anlatıldığı bu hikâyede diyaloglar dışında anlatım tekniklerine başvurulmamıştır.

Gülme Ağacının Halkaları hikâyesinde, birinci şahıs anlatıcıya bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Bu teknik içerisinde fantastik olaylar “fantastik anlatım” tekniği kullanılarak aktarılmıştır. Ayrıca hikâyede “diyalog” tekniğine de başvurulmuştur.

Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk hikâyesinde de, birinci şahıs anlatıcı ve buna bağlı olarak “hatıra” tekniği yer alır. Bu teknik içerisinde, bu hikâyede de fantastik olaylar “fantastik anlatım” tekniğiyle aktarılmıştır. Hikâyede “diyalog” ve “sürpriz” teknikleri de kullanılmıştır.

Mayhoş Şeylerle Birlikte hikâyesinde, komşuluk ilişkisi anlatılmıştır. Bu ilişki içerisinde girilen “diyalog”lar geniş yer tutar. Komşular arasında geçmişte yaşanan kötü olaylar “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleriyle aktarılır. Komşusu yüzünden kavga eden karı kocanın “psikolojik tahlil”leri de yer alır.

Sıkıntı bakınız sayfa 138. (*Bin Hüzün*)

Tünelin Ucunda Işık Yok hikâyesinde, roman okuyan bir kadının, okuduğu kitabın etkisiyle girdiği psikoloji “psikolojik tahlil” yöntemiyle okuyucuya

aktarılmıştır. Kadının kocasıyla girdiği “diyalog”lar da geniş yer tutar. Geçmişte kocasıyla yaşadığı olaylar “geri kırılma” ve “zaman özetleme” teknikleriyle anlatılır. Hikâyede *Acı Aşk* isimli romandan alıntılara yer verilir. Bu da “iktibas” tekniğini oluşturur.

Gülizar’ın Mavisi hikâyesinde, hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Hikâyenin kahramanı Songül’ün komşusu Emine ve kocası Kenan’la girdiği diyaloglar hikâyede geniş yer tutar. Çocuğu olmadığı için baskı altında olan Songül’ün “psikolojik tahlil” yöntemiyle yaşadığı sıkıntı anlatılır.

2.2.3 DİL VE ÜSLUP

Edebi türlerin en önemli malzemelerinden biri olan dil için çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Tahsin Yücel dili: “Aynı topluluğa bağlı bireylerin benliğinde yer etmiş bir ‘gömü’, her beyinde gerektikçe olgu düzeyine çıkmaya hazır bir güç olarak var olan bir dizge”¹¹⁹ şeklinde tanımlamıştır.

Dilin imkânlarını kullanarak yazarın kendine ait bir söyleyiş tarzı oluşturması edebiyatta çok önemlidir. Çünkü eseri okunur kılan yalnızca dil değil aynı zamanda üsluptur. Üslup için de çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Ahmet Çoban:

“Üslup belli bir görüş, duyuş ve birikime sahip sanatçının hayatı boyunca sahip edindiği tecrübe ve tavırlarla seçtiği konuyu, biçim ve içeriğin belirlediği vasıta ve yöntemler kullanarak kendisine has bir biçimde ördüğü kelimelerle anlatmasından doğan edebî değer unsuru ve ölçüsüdür. Başka bir şekilde söylemek gerekirse, edebiyatta üslup; dil değil, onun kullanılış tarzı; konu değil, onun işleniş biçimi; içerik değil; anlatılış yoludur.”¹²⁰ şeklinde tanımlar.

Şerif Aktaş ise üslup için: “Üslûp ferdidir, kaynağını yazarın mizacından ve tecrübesinden alır. O, yazarın gizli ve şahsi mitolojisine uzanan kendi kendine yeten bir dildir.” der.

Şaban Sağlık üslubu tespit etmekte kullanılacak ölçütleri:

"Metinde geçen kelimelerin yerli mi yoksa yabancı mı olduğu hususu, kelimelerin kullanım alanı (mahalli, edebî, mesleki...), kelimenin anlaşılır olup olmadığı (sade mi yoksa süslü mü), kelime türleri (isim, sıfat, zarf, fiil vs.), cümlenin uzunluğu kısalığı, cümlenin yapısı ve anlamı (basit, sıralı, bileşik; kurallı, olumlu, soru, ünlem vs.) ve edebî bir cümle mi yoksa konuşma dili cümlesi mi olduğu”¹²¹ şeklinde sıralamıştır.

Mehmet Kaplan da dil ve üslubun tek başına yeterli olmadığı hususunda görüş bildirmiştir. “Şiirde olduğu gibi hikâyede de güzellik veya tesiri kelime oyununda arayanlar gerçek sanatın sırrını bilmeyenlerdir. Bütün sanat eserlerinde

¹¹⁹Tahsin Yücel, *Tartışmalar*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1993, s. 57-58.

¹²⁰Ahmet Çoban, *Edebiyatta Üslup Üzerine*, Akçağ Yayınları, Ankara 2004, s.16-17

¹²¹Şaban Sağlık, *Cahit Sıtkı Tarancı'nın Hikâyeleri Üzerine Bir İnceleme*, s. 270.

olduğu gibi, hikâyede de güzelliği temin eden bütünlük ana-fikir ile ayrıntı arasındaki münasebettir. Dil ve üslup, tek basına bir değer veya mana ifade etmez.”¹²²

Muzaffer Buyrukçu da dil üzerine bazı görüşlerini “*Benim Yoksul Dilim*”¹²³ isimli bir makale ile paylaşmıştır. Buyrukçu milletlerin geri kalmışlıklarıyla dilleri arasında bağlantı kurmuştur. Geri kalmış milletlerin kendilerini ifadede güçlük çektiklerini, çünkü dillerini yeterince geliştiremediklerini vurgulamıştır. Bu görüşünü hikâye ve romanlarında da yansıtmaya çalışan Muzaffer Buyrukçu kahramanlarını kendini ifade de güçlük çeken orta ve alt sınıf insanlardan seçer.

Muzaffer Buyrukçu’nun dil ve üslubu hakkında “*Cehennem*” başlıklı yazısında Cemal Süreya da bazı görüşlere yer verir. “(...) İlk kitabı Katran’dan bu yana en büyük değişiklik anlatım da olmuş. Buyrukçu zamanla çok güzel bir Türkçe edinmiş, dil özenini en yüksek kata çıkararak bir anlatım kazanmıştır. (...) Ancak anlatımın ortaya çıkardığı yeni sorunlarda var Muzaffer Buyrukçu’nun hikâyelerinde. Bir kere dil ve anlatım bazen hikâyelerin konularıyla uyumsuz düşebilmektedir. Bu uyumsuzluklara daha çok monologlardan konuşmalara geçilirken rastlanıyor. Sözelimi aslında küçük adam olan hikâye kişisi düş kurarken, kendi kendisiyle konuşurken entelektüelmiş gibi bir düşünce zinciri içinde oluyor, ayrıntı değerlerini Proust’vari bir şekilde yükleniyor, sonra konuşmaya geçince birden değişiyor, küçük adam gibi konuşuyor, en bayağı argonun gereklerini yerine getiriyor.”¹²⁴

Muzaffer Buyrukçu, hikâye ve romanlarında konu seçiminde çok zorlanmadan kendisini ve çevresini anlatmıştır. Bu nedenle çevresinde yaşayan, canlı bir dili eserlerine yansıtır. Halktan biri olma iddiasında olan Buyrukçu, eserlerinde de onları konu alır ve onların kullandığı dili kullanır. Hikâye ve romanlarına kahramanları halkın çeşitli katmanlarından seçen Buyrukçu, onların yaşantılarını eserlerine yansıtırken, onların konuştuğu dili de olduğu gibi aktarmıştır. *Yem* hikâyesinde bir hayat kadını kendi jargonu ile konuştururken, *Dönüş* hikâyesinde hapisneden çıkmış bir serseriye, *Dökümcüler Sokağının Sarhoşları* hikâyesinde

¹²²Mehmet Kaplan, *Hikâye Tahlilleri*, Dergâh Yayınları, İstanbul 1997, s. 10.

¹²³Muzaffer Buyrukçu, “Benim Yoksul Dilim”, *Papirüs Dergisi*, S. 1, Haziran 1966, s. 13.

¹²⁴Cemal Süreya, “Cehennem”, *Papirüs Dergisi*, S. 1, Haziran 1966, s. 39-40.

madde bağımlısı iki adamı, *Koku* hikâyesinde bir kurumda çalışan müdür ve memurları, *Acı Soğan* hikâyesinde inşaat işçilerini, *Kavga* kitabında göçmen bir aileyi, *Mağara* hikâyesinde aydın bir işçiyle cahil bir patronun çatışmasını, *Ceza ve Kurtarıcı* hikâyesinde köylü kadınları, kahramanların kendi sosyal statüsüne göre dil özellikleri sergileyerek konuşturur. Eserlerinde daha çok alt ve orta kesimi anlatan Buyrukçu, zaman zaman üst tabakadan insanların hikâyelerine de yer vermiştir. *Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme* hikâyesinde çok zengin bir karı kocayı anlatırken kahramanları İstanbul Türkçesiyle konuşturmuştur.

Toplumun kozmopolit yapısı ve bu yapıdan kaynaklanan farklı ağız özelliklerini de eserlerinde çok sık ortaya koyan Muzaffer Buyrukçu, eserlerinde birçok farklı ağız yansıtmıştır. Bu ağızlar arasında Arnavut Ağzının dikkat çekecek kadar sık bir şekilde ele aldığını görürüz. Ayrıca Anadolu'da yaşayan Rum, Ermeni gibi azınlıkların yanı sıra Doğu ve Trakya ağızları, Karadeniz ağızları gibi ağızları da eserlerine yansıtmıştır. Bunlara örnek vermek gerekirse:

Arnavut: Olmaz more çekirdeksiz iç bir şey, help çekirdeklidir. Allahın yarattığı zerzavatlar em de meyvalar. (Şarkı Gibi)

Trakya: Abe aga, kurkarım pinmeye Alla seni inandırısın. (İpek Pijamalı Katiller)

Ege: Onu bunu bilmem argedeş, sen möhim bir adamsın, hemi de çok möhim. (Şarkılar Seni Söyler,)

Doğu Anadolu: Beni tanımırsen, baktın bene, özümden hoşlaştın. (Akan Sular Şarap Olsa)

Karadeniz: Ben de seveyrum oni namusli adamdur da. (Akan Sular Şarap Olsa)

Ermeni: Hadi ela vre Mustafakimu, ne yapazaksan yap. (Ucu Güllü Kundura)

Rum: Teminden beri yalvarırım satsın diye ama satmaz vre! Niçin, ben Rum'um. (Günlerden Bir Gün)

Arap: Azim mal, altun, ya vallah hile hurda mafiş. (Günlerden Bir Gün)

Muzaffer Buyrukçu eserlerinde halkın kullandığı atasözleri ve deyimlerin argo ve küfürlerin yanı sıra toplumun çeşitli katmanlarından insanların kendilerine ait konuşma tarzlarına da yer vermiştir. Bunlara örnek vermek gerekirse:

“Sana bobstil dediler.”¹²⁵ “Bozuntuya vermeyin.”¹²⁶ “Ulan ne kıyak mezeler var be, yuf anasını sattığımın.”¹²⁷“Herif bal gibi enayi.”¹²⁸

“Bu sarı piç gene kuyruklu bir yalan uydurdu. Ne hergele oğlan!”¹²⁹ “Hey armut! Hey at suratlı! Avanak avanak ne bakıyorsun orda? İt oğlu it! Serseri! Kör!”¹³⁰

“Vay hergeleler vay, sabahtan başladılar zamparalığa.”¹³¹ “Ne vırvır ediyorsun”¹³²

“Hey yavrum hey, mala bak mala, kaynanam yolladı bunları be, alan şişman almayan pişman, param olsa da ben de yesem.”¹³³ “Ulan Haşim, ulan eşşeoğlu eşek, ben de sana kan iştmezsem.”¹³⁴“Meraklı turşucu Şükrü”¹³⁵ “Mırın kırın etme de gerçeği söyle bana”¹³⁶ “Boğazlanan öküzler gibi böğürttüm serserileri”¹³⁷“Ben biraz süper tembelim.”¹³⁸

“Ne bağırmıyorsun ulan keçi kafalı.”¹³⁹ “Sana söylüyorum sağır mısın ne boksun.”¹⁴⁰ “Ulan teres biz sana içki ismarla dedik mi ?”¹⁴¹ “Kusura sünnetçi baksın ulen.”¹⁴² “Dur lan, traşı kes.”¹⁴³

¹²⁵Muzaffer Buyrukçu, *Katran*, s. 34.

¹²⁶A. g. e. , s. 36.

¹²⁷A. g. e. , s. 42.

¹²⁸A. g. e. , s. 58.

¹²⁹Muzaffer Buyrukçu, *Acı*, s. 5.

¹³⁰A. g. e. , s. 17.

¹³¹Muzaffer Buyrukçu, *Cehennem*, s. 15.

¹³²A. g. e. , s. 63.

¹³³Muzaffer Buyrukçu, *Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme*, s. 78

¹³⁴A. g. e. , s. 121.

¹³⁵A. g. e. , s. 128.

¹³⁶A. g. e. , s. 164

¹³⁷A. g. e. , s. 171.

¹³⁸A. g. e. , s. 175.

¹³⁹Muzaffer Buyrukçu, *Mağara*, s. 31.

¹⁴⁰A. g. e. , s. 37.

“Çiğ yemedim ki karnım ağrısın.”¹⁴⁴ “Kadın fingerdeğin biri herifi parmağında oynatıyor.”¹⁴⁵ “Hay ağzını öpim senin”¹⁴⁶ “Kapa çeneni acuze”¹⁴⁷ “Enayiye iyi söğüşledik”¹⁴⁸ “Ya bu deveyi güdersin ya bu diyardan gidersin”¹⁴⁹

Muzaffer Buyrukçu'nun eserlerinde halkın gündelik konuşmalarında yer verdiği deyimler, argo ve küfürler ziyadesiyle yer alır. O eserlerinde ele aldığı halkın dilini ve üslubunu benimsemiştir. Yazar roman kahramanlarını konuşurken onların eğitim seviyelerine, sosyal statülerine, mesleklerine ve yerel konuşma özelliklerine dikkat eder. Bu özellik romancının kurgulamış olduğu roman kişilerinin okuyucu nezdinde gerçekçi ve kabul edilebilir kişiler olarak algılanabilmeleri için başvurduğu bir yoldur. Yazar, roman kişilerini sosyal statülerine, eğitim durumlarına, yerel ağızlarına göre ne derecede yansıtabilirse romanın kişi kadrosu o kadar inandırıcı ve sağlam olacağına inanır. Buyrukçu'nun süsten uzak, kısa cümleli, çok sade ve dikkat çekmeyen bir üsluba sahip olduğunu söyleyebiliriz. Romanlarına konuşma üslubuna yaklaşan rahat bir söyleyiş hâkimdir. Yazarın üslubunda ele alınan konuya göre yer yer argo ve müstehcen kelime ve tabirlere rastlamak mümkündür. Buyrukçu'nun bu argo tabirlere ve müstehcen ifadelerine yer vermesi onun dil anlayışından ziyade romanlarında yer alan tipleri inandırıcı ve gerçekçi bir biçimde canlandırma kaygısından kaynaklanmaktadır.

¹⁴¹A. g. e. , s. 138.

¹⁴²A. g. e. , s. 273.

¹⁴³A. g. e. , s. 281.

¹⁴⁴Muzaffër Buyrukçu, *Günlerden Bir Gün*, s. 13.

¹⁴⁵A. g. e. , s. 21.

¹⁴⁶A. g. e. , s. 85.

¹⁴⁷A. g. e. , s. 85.

¹⁴⁸A. g. e. , s. 139.

¹⁴⁹A. g. e. , s. 155.

3. ROMAN

3.1 MATERYAL UNSURLAR

3.1.1 VAKA

3.1.1.1 GÜRÜLTÜLÜ BİRKAÇ SAAT¹⁵⁰

Muzaffer Buyrukçu'nun ilk romanı olan *Gürültülü Birkaç Saat* romanında, bir arkadaş grubunun İstanbul'da bir meyhanede beraber sohbet ederek geçirdikleri vakitleri anlatır. Romanın kahramanlarından Ayhan'ın Ankara'dan gelen misafiri Nermin'in meclise katılmasıyla bu arkadaş ortamındaki hava değişir. Arkadaşlarla geçirilen güzel günler üzerine yapılan sohbet, yerini Nermin'le birlikte olabilmek için girilen rekabete bırakır. Romanın sonunda ise bu rekabetten Ayhan'ın galip çıktığını görürüz.

3.1.1.2 BİR OLAYIN BAŞLANGICI¹⁵¹

Bir Olayın Başlangıcı romanında, İstanbul'da bir matbaada temizlik işçisi olarak çalışan Doğan'ın mücadelesi anlatılmıştır. Bu gencin iş yerindeki insanlarla ilişkileri, aile ilişkileri, aşkları, çalışma azmi ve yazma sevdası ele alınır. Temizlik işçisi olarak çalıştığı matbaanın gazetesinde yazdığı bir hikâye yayınlanınca hayatı değişir. Yazı işleri müdürü Reşat Bey hikâye yazmasını destekler ancak matbaanın müdürü Cevat Bey bu durumdan hoşlanmaz. Doğan'ın hikâye yazmasını istemediğini sert bir biçimde dile getirir. Yazdığı hikâye yayılandıktan sonra arkadaşları da Doğan'a saygı duymaya başlamıştır. Ayrıca para da kazanır. Arkadaşlarıyla beraber olduğu bir gün gazetede hikâyenin kendisine ait olmadığı duyurusunu görünce çıldırır. Kendisine bu kötülüğü Cevat Beyin yaptığını düşünür ve onu öldürme planları yapar. Karşılaştıkları ilk anda da saldırır ve yaralar.

¹⁵⁰Muzaffer Buyrukçu, *Gürültülü Birkaç Saat*, Habora Kitabevi, İstanbul 1969.

¹⁵¹Muzaffer Buyrukçu, *Bir Olayın Başlangıcı*, E Yayınları, İstanbul 1970.

3.1.1.3 DAR SOKAKLARDAKİ DUMAN¹⁵²

Bu romanda Muzaffer Buyrukçu, İstanbul'da Ermeni, Rum ve Türklerin bir arada yaşadıkları bir mahallede oturan göçmen bir aileyi (bu aile *Kavga* kitabında da yer alan ailedir) anlatır. Aile gündelik yaşantısına devam ederken, uzaktan akrabaları olan Sabri'nin kız kaçırıp evlerine sığınmasıyla olaylar başlar. Sabri'nin kaçırdığı kız evin büyük oğlu olan Naci'nin eski sevgilisidir ve karşılaştıkları anda eski duyguları alevlenir. Gizlice beraber olmaya başlarlar. Bu sırada Naci bir düğünde tanıştığı Naciye ve komşu kız Seta ile de beraberdir. Aile düğün hazırlıkları yapar. Hazırlıklar bittikten sonrada Sabri'nin yaşadığı yer olan Yalova'nın Altınova köyüne doğru hareket ederler. Düğün kurulur ve kızın babasıyla da barış sağlanır. Düğünden sonra Naci İstanbul'a döner. Emriye ise sevmediği bir adamla evlendiği için pişmanlık duyar.

3.1.1.4 GECE BİTMEDİ¹⁵³

Muzaffer Buyrukçu, *Gece Bitmedi* romanında bir karı kocanın bir yılbaşı gecesi yaşadıkları olayları anlatmıştır. Ali ve Meral Emel Sayın'ın sahne aldığı mekânda eğlendikten sonra evlerine dönerler ve televizyonda yılbaşı programları izleyip sohbet ederler. Gittikleri tatilleri anımsarlar ve onların üzerine sohbet ederler. Ali ve Meral çok istemelerine rağmen çocuk sahibi olamamaktadır. Meral, kız kardeşi Elif'in Ali'yi sevdiğini anımsar ve sıkılır. Bu durumu Ali'ye söyleme kararı alır. Ali çok önemsemez. Gecenin ilerleyen saatlerinde Elif kocasıyla evlerine gelir. İçkinin de tesiriyle Ali'yi sevdiğini haykırır. Ali onları evden kovar ve bir daha görüşmek istemediklerini söylerler.

3.1.1.5 AKAN SULAR ŞARAP OLSA¹⁵⁴

Muzaffer Buyrukçu bu romanda, bir meyhanedeki insan manzaralarını anlatmıştır. Roman beş farklı başlıktan oluşur. Her bölümde farklı insan manzaraları ele alınmıştır. Kitabın ilk bölümünde Avukat Cemil Bey ve arkadaşlarının masasında konuşulan sohbetlere değinilmiştir. Cemil bey karısının ölümünü anımsar. Arkadaşı

¹⁵²Muzaffer Buyrukçu, *Dar Sokaklardaki Duman*, Cem Yayınevi, İstanbul 1992.

¹⁵³Muzaffer Buyrukçu, *Gece Bitmedi*, Cem Yayınevi, İstanbul 1995.

¹⁵⁴Muzaffer Buyrukçu, *Akan Sular Şarap Olsa*, Telos Yayıncılık, İstanbul 1998.

Ramazan babasının cenazesini anlatır. Bu bölümde İbrahim'in boşandığı karısı ve oğluna da değinilir. Karısı bir polisle beraber olduğu için oğlunu karısından almıştır. Ayrıca şair İsmet'in masasına da değinilir. Sevdiği kadını düşündüğünden bahsedilmiştir. Bu insanların ortak özelliği aynı meyhanede oturuyor olmalarıdır.

Kitabın ikinci bölümü "*Yusuf'un Boşluğu ve Ötekiler*" adını taşır. Bu bölümde meyhanenin sahibi Fikret, mekânın en önemli müşterisi olan Cemil Beyin masasına gider ve dertleşirler. Fikret karısının abisiyle yakınlaştığını anlatır. Yunus meyhaneye gelir ve Cemil Beyi görünce masasına gider. Yunus'un babası Yusuf, Cemil Bey ile çok yakın arkadaşır ve Yunus babasının ölüm haberini Cemil'e verir.

Kitabın üçüncü bölümü "*Filiz'in Mırıltılı Rüzgârı ve Sabah Kahvaltısı*" başlığını taşır. Bu bölümde Turgay nişanlısı Filiz'i düşünerek Hoşgör Meyhanesine gelir. Cemil Beyi sorar. Sabah karşılaşmışlardır ve Cemil Bey meyhaneye davet etmiştir. Henüz gelmediğini öğrenince Turgay oturur. Hayallere dalar. Nişanlısına musallat olan doğulu adamı düşünür. Cemil Beyden akıl almak için gelmiştir. Şehmuz isimli bu adamın Filiz'i ve ailesini sürekli rahatsız ettiğini anlatacak, çare arayacaktır.

Kitabın dördüncü başlığı "*Bozgunda Patlayan Kıvılcım*"dır. Bu bölümde Yavuz, İsmet'in masasına oturur. İsmet'in kuzeni Erhan, Yavuz'un da arkadaşdır ve onun üzerine sohbet ederler. Erhan'ın Almanya'ya giden babası İrfan'ın arkasında bıraktığı insanları unuttuğu, kardeşi Erdal'ın eve uğramaması vb. ailevi sorunlar üzerine sohbet ederler.

Kitabın son bölümü "*Karabasanların Cinleri*" adını taşır. Bu bölüm Cemil Beyin meyhaneye girmesiyle başlar. Bugün Turgay'ın düğünü olacağı ve herkesin oraya gideceği, Cemil'in Şehmuz meselesini hallettiği ve düğünde polislerin bekleyeceği söylenir. Meyhanedeki insanlar hep beraber düğüne giderler. Şehmuz düğüne gelmiş ve polisler tarafından vurulmuştur.

3.1.1.6 DIŞARDAKİ RÜZGÂR¹⁵⁵

Bu romanda Muzaffer Buyrukçu, bir memurun yaşantısını ele almıştır. İstanbul'un biraz dışında bir gece konu mahallesinde yoksul bir hayat süren bir memur olan Erdal'ın hastalığı nedeniyle iş yerine gidemediğı bir dönemde, başka bir servise tayin edilmesi ve bundan sonra yaşanan olaylar anlatılmıştır. Servisin en çalışkan memuru olmasına rağmen, sırf şefin sevgilisini yanına aldirmek için onu başka bir servise sürmesi ve bu duruma çok kızan Erdal'ın olayların üzerine giderek hem şefi hem de müdürü işinden etmesi anlatılmıştır. Bu romanda düzenin bozukluğu vurgulanmıştır.

3.1.1.7 UCU GÜLLÜ KUNDURA¹⁵⁶

Muzaffer Buyrukçu bu romanda da, *Kavga* ve *Dar Sokaklardaki Duman* kitaplarında yer alan aileyi anlatır. Bu kitapta ailenin büyük oğlu olan Naci'nin yaşadığı aşklar ele alınmıştır. Çok sevmesine rağmen kendisini yüz üstü bırakıp evlenen ve iki çocuğı olduktan sonra boşanan Ayşe'nin evlerine oturmaya geldiğı bir gün yeniden yakınlaşmaları ve beraber olmaya başlamaları anlatılmıştır. Ayşe dışında Naci, komşu kızı Seta ve Naciye isimli bir kadınla daha beraberdir. Ayrıca Naci'nin babası memleketlisi Hüsmen'in kızı Cevahir ile Naci'yi evlendirmek istemektedir.

¹⁵⁵Muzaffer Buyrukçu, *Dışardaki Rüzgar*, Gendaş AŞ., İstanbul 1998.

¹⁵⁶Muzaffer Buyrukçu, *Ucu Güllü Kundura*, Cumhuriyet Kitapçılık, İstanbul 1998.

3.1.2 ANLATICI VE ANLATICI BAKIŞ AÇISI

3.1.2.1 GÜRÜLTÜLÜ BİRKAÇ SAAT

Bu romanda anlatıcı, olayların dışında üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Olup bitenleri aktarırken “hâkim” bir pozisyonda yer alan bu anlatıcı, anlattığı olaylara ve tanıttığı kişilere ait her şeyi bilir. Olayları tarafsız bir noktadan aktaran anlatıcı objektif bakış açısına sahiptir.

3.1.2.2 BİR OLAYIN BAŞLANGICI

Bu romanda da üçüncü şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Bu anlatıcı “her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı” olarak olayları aktarır. Kişilerin iç dünyalarını dahi bilen anlatıcı olayları aktarırken okuyucunun, romanın başkişisi olan Doğan’ın yanında yer almasını sağlıyor. Bu nedenle anlatıcı sübjektif bir bakış açısına sahiptir.

3.1.2.3 DAR SOKAKLARDAKİ DUMAN

Bu romanda, anlatıcı olayların dışında yer alan üçüncü şahıs bir anlatıcıdır. Bu anlatıcı, anlattığı her şeye hâkim bir konumda yer alır. Anlattığı olaylara ve tanıttığı kişilere ait her şeyi bilen bu anlatıcı, olayları aktarırken kişisel görüşlerine yer vermez. Olayları olduğu gibi anlatır, objektif bir bakış açısına sahiptir.

3.1.2.4 GECE BİTMEDİ

Gece Bitmedi romanında da üçüncü şahıs anlatıcı yer almaktadır. Kişilerin hatıralarına çok sık yer veren bu anlatıcı, anlattığı olaylara ve tanıttığı kişilere ait her şeyi bilmektedir. Hâkim bir konumdan olayları aktarır. Objektif bir bakış açısına sahip olan bu anlatıcı, kendi görüşlerini okuyucuyla paylaşmaz.

3.1.2.5 AKAN SULAR ŞARAP OLSA

Bu romanda da anlatıcı üçüncü şahıstır ve olup bitenleri “her şeyi bilen hâkim bir anlatıcı” olarak aktarır. Romandaki konumu itibariyle objektif bir bakış açısına sahip olan bu anlatıcı, sadece olup bitenleri aktarır. Taraf tutmaz gördüklerini olduğu gibi aktarır.

3.1.2.6 DIŞARDAKİ RÜZGÂR

Bu romanın da anlatıcısı üçüncü şahıs konumundadır ve anlattığı olayların dışındadır. Anlattığı olayları en ince ayrıntısına kadar bilen anlatıcı, kişilerin iç dünyalarında oluşan düşünceleri bile aktarır ve bu yönüyle hâkim bir bakış açısına sahiptir. Romanın kahramanı Erdal'ın yaşadıklarını haksızlık olarak gören anlatıcı, ondan yana bir tavır takınmıştır. Sübjektif bakış açısıyla olayları aktarır.

3.1.2.7 UCU GÜLLÜ KUNDURA

Bu romanda da üçüncü şahıs anlatıcıyla karşılaşırız. Anlattığı olayları ve tanıttığı kişileri her yönüyle bilen bu anlatıcı hâkim bir pozisyondadır. Olayları olduğu gibi aktaran anlatıcı yorumda bulunmamıştır. Bu neden objektif bakış açısına sahiptir.

3.1.3 ŞAHISLAR

Muzaffer Buyrukçu'nun romanlarında yer alan şahıslar, tıpkı hikâyelerinde olduğu gibi halktan kişilerdir. Orta ve alt katmandaki insanların, günlük hayatlarında yaşadıkları sıradan olaylar anlatılmıştır. Muzaffer Buyrukçu'nun romanlarında yer alan şahıslar, kadınlar ve erkekler olmak üzere iki başlık altında incelenmiştir. Romanlarında çocuk karakterler yer almaz.

3.1.3.1 ERKEKLER

3.1.3.1.1 GÜRÜLTÜLÜ BİRKAÇ SAAT

Bu romanın şahıs kadrosunu bir arkadaş grubu meydana getirir. Yakın arkadaş olan Ayhan, Zeki, Rıza, Sait ve Tarık romanda yer alan ön plandaki şahıslardır. Beraber gittikleri bir meyhanede bu dört arkadaşın masalarında bulunan kadını tavlayabilmek için girdikleri rekabet anlatılmıştır. Meyhanede bulunan Garson İsmet, şair arkadaşları Özer, arkadaşları Mehmet hikâyenin şahıs kadrosunda yer alan kişilerdir.

3.1.3.1.2 BİR OLAYIN BAŞLANGICI

Bir Olayın Başlangıcı romanında, İstanbul'da bir matbaada temizlik işçisi olarak çalışan Doğan ön plandaki şahıstır. Bu gencin iş yerindeki insanlarla ilişkileri, aile ilişkileri, aşkları, çalışma azmi ve yazma sevdası ele alınır. Temizlik işçisi olarak çalıştığı matbaanın gazetesinde yazdığı bir hikâyeye yayınlanınca hayatı değişen Doğan'ın başından geçenler anlatılmıştır. Muzaffer Buyrukçu bu romanda kendi yaşadığı bir olayı Doğan üzerinden okuyucuyla paylaşmıştır. Doğan'ın çalıştığı matbaada çalışan Şaban, Şinasi, Yazı İşleri Müdürü Reşat, gazetenin genel müdürü Cevat, matbaanın etrafındaki esnaflardan Çaycı Halil, Sobacı Davut, Gömlekçi Nuri, Baş Mürettip Sabahattin usta, Doğan'ın babası Kamil; arkadaşları Hulki, İzzet, Sabahattin, Yaşar romanın şahıs kadrosunda yer alan diğer kişilerdir.

3.1.3.1.3 DAR SOKAKLARDAKİ DUMAN

Bu romanda Muzaffer Buyrukçu, İstanbul'da Ermeni, Rum ve Türklerin bir arada yaşadıkları bir mahallede oturan göçmen bir aileyi anlatır. Bu ailenin büyük oğlu Naci romanda ön planda yer alan şahıstır. Naci'nin çapkınlıkları romanda

önemli bir yer tutar. Naci'nin anne ve babası, erkek kardeşleri Mehmet ve Osman, eniştesi Bayram, Bayram'ın oğlu Sabri, komşusu Mustafa şahıs kadrosunda yer alan diğer erkeklerdir.

3.1.3.1.4 GECE BİTMEDİ

Bir karı kocanın bir yılbaşı gecesi yaşadıkları olayların anlatıldığı romanda erkek karakterin ismi Ali'dir. Yılbaşı gecesi karısıyla güzel vakit geçirebilmek için çaba sarf eden Ali'nin başına gelen talihsiz olaylar anlatılmıştır. Romanda Ali dışında arkadaşı Rafet ve Oktay, kayınbabası Fehmi ve baldızının kocası olan Necati şahıs kadrosunda yer alan isimlerdir.

3.1.3.1.5 AKAN SULAR ŞARAP OLSA

Bu romanda şahısların çokluğu dikkati çeker. Bir meyhanede bir arada oturan insanların anlatıldığı romanda, meyhanenin değişmez müşterisi olan Avukat Cemil Bey ön plandaki kişidir. Cemil Bey'in boşanma davasına baktığı Yaşar, arkadaşları Avukat Fahri, Zühtü ve Ramazan, meyhaneye sonradan giren Yavuz, mekân sahibi Fikret, mekânda bulunan İbrahim, İbrahim'in oğlu Burak ve mekânda bulunan İsmet romanın bu bölümünde yer alan şahıslardır.

Romanın "*Yusuf'un Boşluğu ve Ötekiler*" isimli ikinci bölümünde de Cemil Bey ön plandaki şahıstır. Bu bölümde de mekân sahibi Fikret, yan masadaki İsmet, şahıs kadrosunda yer alırlar. Bunlar dışında Cemil beyin dışı arkadaşı Celal, garson Zühtü, kardeşleri Nihat ve Savaş, meyhaneye bu bölümde giren Yunus, ölmüş babası Yusuf romanın bu bölümünde yer alan şahıslardır.

Romanın "*Filiz'in Mırıltılı Rüzgârı ve Sabah Kahvaltısı*" isimli üçüncü bölümünde ise Hoşgör Meyhanesine giren Turgay ön planda yer alan şahıstır. Turgay'ın nişanlısına başka bir adamın musallat olmasından duyduğu sıkıntı anlatılmıştır.

Romanın dördüncü bölümü olan "*Bozgunda Patlayan Kıvılcım*" başlıklı bölümde ön plandaki şahıs İsmet'tir. Genel olarak meyhanede farklı masalarda oturan insanların romanın her bir bölümüne konu olduğunu görmekteyiz

Kitabın son bölümü olan “*Karabasanların Cinleri*” başlıklı bölümde ise daha önceki bölümlerde yer alan kahramanların bir araya gelerek düğüne gitmek için yapmış oldukları hazırlıklar anlatılmıştır. Bu kişiler Cemil, Turgay, Fikret ve Şehmuz’dur.

3.1.3.1.6 DIŞARDAKİ RÜZGÂR

Bu romanda Muzaffer Buyrukçu, bir memurun yaşantısını ele almıştır. İstanbul’un biraz dışında bir gece kondu mahallesinde yoksul bir hayat süren bir memur olan Erdal’ın hastalığı nedeniyle iş yerine gidemediği bir dönemde, başka bir servise tayin edilmesi ve bundan sonra yaşadığı sıkıntılar anlatılır. Erdal’ın iş arkadaşları da romanda yer alan dekoratif şahıslardır.

3.1.3.1.7 UCU GÜLLÜ KUNDURA

Muzaffer Buyrukçu bu romanda da, *Kavga* ve *Dar Sokaklardaki Duman* kitaplarında yer alan aileyi anlatır. Bu kitapta ailenin büyük oğlu olan Naci’nin yaşadığı aşklar ele alınmıştır.

3.1.3.2 KADINLAR

3.1.3.2.1 GÜRÜLTÜLÜ BİRKAÇ SAAT

Bu romanda şahıs kadrosunda yer alan tek kadın isim Nermin'dir. Arkadaşı Ayhan'ın misafiri olarak Ankara'dan gelen Nermin'i Ayhan arkadaşlarıyla tanıştırmak için meyhaneye davet eder. Nermin'den etkilenen bu dört arkadaşın onu elde edebilmek için girdikleri mücadele anlatılır.

3.1.3.2.2 DAR SOKAKLARDAKİ DUMAN

Bu romanda ön planda yer alan kadın karakter Emriye'dir. Köyden sevdiği adamla kaçan Emriye'nin sığındıkları evde eski sevgilisi Naci'yle karşılaştıktan sonra yaşadığı ikilem anlatılmıştır. Emriye'nin Naci ile gizli gizli beraber olması ve sonunda Sabri ile evlenmesi anlatılmıştır.

3.1.3.2.3 GECE BİTMEDİ

Bu romanda yer alan kadınlar arasında mutlu bir evliliği olan Meral ve Meral'in kocasına âşık olan kardeşi Elif yer alır. Mutlu bir evliliği olan Meral'in kız kardeşinin evliliğini zedelemesinden duyduğu endişe ve buna engel olmak için harcadığı çaba anlatılmıştır.

3.1.3.2.4 AKAN SULAR ŞARAP OLSA

Bu romanda çeşitli bölümler ve her bölümde farklı karakterler yer alır. Romanın "*Filiz'in Mırılıtlı Rüzgârı ve Sabah Kahvaltısı*" başlıklı üçüncü bölümünde nişanlısı Turgay'la yakın zamanda evlenecek olan Filiz'in kendisine musallat olan adamdan duyduğu sıkıntı ve ondan kurtulabilmek için harcadığı çaba anlatılmıştır.

3.1.3.2.5 UCU GÜLLÜ KUNDURA

Bu romanda yer alan tek kadın karakter Ayşe'dir. Naci ile birbirlerini çok sevmelerine rağmen başka bir adamla evlenen Ayşe'nin yıllar sonra Naci'nin evine misafir gelmesi ve eski aşklarının yeniden alevlenmesi anlatılmıştır.

3.1.4 ZAMAN

3.1.4.1 GÜRÜLTÜLÜ BİRKAÇ SAAT

Bu romanda vaka zamanı, bir arkadaş grubunun bir meyhanede sohbet ettikleri bir zaman dilimini kapsar. Bu zamanın saat 18.00'de başladığı bilgisi aktarılır. Anlatıcının sık sık saati bildirmesi dikkat çeker. Nermin ve Sait'in saat 19.00'da, Mehmet'in ise 19.30'da meyhaneye geldiklerinin belirtilmesi, saat 22.00'de başka bir mekâna gitme kararı alan bu arkadaşların, 23.15'de başka bir meyhaneye oturdukları bilgileri yer alır. Burada da yarım saate yakın bir süre oturdukları bilgisi verilmiştir. Vaka zamanının altı saatlik bir süreyi kapsadığı görülür. Romanda havanın karlı olduğundan bahsedilir. Buradan hareketle vakanın bir kış günü cereyan ettiği anlaşılmaktadır. Romanda geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılarak kahramanların hatıraları da aktarılmıştır. Askerliklerini Erzurum'da beraber yapan Sait ve Ayhan'ın o günleri arkadaşlarına aktarmaları zaman kırılması oluşturur. Ayrıca romanın kahramanlarından olan Rıza'nın eski sevgilisi Şükran'ı ve sol gözünü kaybettiği dönemleri anımsaması da geri kırılma tekniğiyle okuyucuya aktarılmıştır.

3.1.4.2 BİR OLAYIN BAŞLANGICI

Bu romanda vaka zamanı, bir matbaada temizlikçi olarak çalışan Doğan'ın sabahın erken saatlerinde dükkânı açarak temizliğe başlaması ile başlar. Doğan'ın o gün yaptıkları anlatılır. Ertesi gün tekrar iş yerine giden Doğan'ın matbaanın müdürüyle kavga etmesiyle son bulur. Romanda vaka zamanı iki günü kapsamaktadır. Romanda zaman kırılmaları da yer alır. İki yıl önce Bulgar bir sütçünün yanında çalışan Doğan'ın o günleri anımsaması geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılarak verilmiştir. On yedi yaşında olduğu bilgisi verilen Doğan'ın iki sene önce sigaraya başladığının söylenmesi de zaman ait bir unsurdur. Doğan'ın sütçüde çalıştığı dönemlerde patronunun hastalığında yirmi sekiz gün boyunca patronun karısıyla birlikte olduğu bilgisi de zamana ait bir unsurdur. Romanda Doğan'ın ilk günü anlatılırken iş çıkışı saat 19.00'da sevgilisiyle buluştuğu bilgisine yer verilmiştir.

3.1.4.3 DAR SOKAKLARDAKİ DUMAN

Bu romanda vaka zamanı, romanın kahramanı Naci'nin kardeşini pazara meyve alması için göndermesiyle başlar. Daha sonra Naci ve ailesi hakkında genel bir bilgi verilir. Akrabaları Sabri'nin kız kaçırarak evlerine sığınmasının ardından aile düğün hazırlıklarına başlar. Bu hazırlıkların birkaç gün sürdüğü bilgisi verilir. Düğün hazırlıklarını bitiren ailenin, düğünü yapmak üzere Yalova'ya gittikleri söylenir ve orada da birkaç gün kaldıkları aktarılır. Düğünün bitmesinin ardından Naci'nin İstanbul'a dönmesiyle vaka zamanı sona erer. Bu romanda vaka zamanı yedi- sekiz günlük bir zaman dilimini kapsamaktadır. Romanda Naci'nin hatıralarına da yer verilmiştir. Sevgilisi Naciye ile ilk tanışma anları geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılarak aktarılır. On beş gündür beraber oldukları bilgisi de zaman ait bir unsurdur. Ayrıca Naci'nin ilkokulda Sabri'nin kaçırdığı kız olan Emriye ile hatıraları da aynı teknikler kullanılarak aktarılmıştır.

3.1.4.4 GECE BİTMEDİ

Bu romanda vaka zamanı, iki farklı zaman düzleminden oluşur. Romanın çerçeve zaman düzlemi bir yılbaşı gecesi eğlenmeye çıkan bir karı kocanın o gecenin sabahına kadar süren bir günlük zamanı kapsar. Alt anlatı düzlemi ise bu çiftin tanıştıkları ilk günden içinde buldukları zamana kadar ki dönemde yaptıkları tatilleri anımsamaları ile meydana gelir.

Romanda çerçeve anlatı düzlemi gittikleri konserde Emel Sayın'ın sahneye çıkmasıyla başlar. Konser bittikten sonra evlerine dönen çift, sohbet edip televizyon seyrederek. Gece 03.00'te Meral'in kardeşi Elif'in telefon etmesi ve misafirlğe geleceklerini söylemesinin ardından hazırlık yapan çift misafirlerini ağırlar. Elif ile Meral'in tartışmasının ardından misafirler evden ayrılır. Sinirleri gerilen Ali ile Meral sabah gün ağarana dek otururlar. Çerçeve anlatı düzleminde vaka zamanı günün ağarmasıyla son bulur.

Romanda alt anlatı düzlemi ise geri kırılma ve zaman özetleme teknikleri kullanılarak aktarılmıştır. Alt anlatı düzleminde birkaç farklı vakadan söz edilir. Bu nedenle de birkaç farklı zaman yer alır. Bunlardan ilki, beraber gittikleri Kızılcahamam tatilidir. Ne kadar sürdüğü hakkında bilgi verilmez. Oradan

Marmaris'e geçerler ve burada yirmi gün kalırlar. Daha sonra gittikleri İzmir'de ise bir hafta tatil yaparlar. İstanbul'a dönüş yolculuğunda yaşadıkları olaylarda aktarılmıştır. Uğradıkları şehirlerde alışveriş yaparlar. Meral'in çocukluk yıllarının üç senesinin Denizli'de geçtiği bilgisine de yer verilir. Evliliklerinin üçüncü yılında gittikleri Balıkesir tatili de romanda yer alan bir başka zaman düzlemidir. Bu tatilin de ne kadar sürdüğü hakkında bilgi verilmez ancak on güne yakın bir süreyi kapsadığı tahmin edilir.

3.1.4.5 AKAN SULAR ŞARAP OLSA

Bu romanda, bir meyhanede oturan insanlar anlatılmıştır. Romanın vaka zamanı, Cemil Beyin meyhaneye girmesiyle başlar. Romanın kahramanları tek tek tanıtılır ve onların geçmişlerine ait bilgilere yer verilir. Bu bilgiler aktarılırken zaman özetleme tekniği kullanılmıştır. Vaka zamanı romanın kahramanlarından olan İzzet'in sevgilisini düşündüğü bilgisi verildikten sonra biter. Vaka zamanı birkaç saatlik kısa bir süreyi kapsar. Anlatıcının saatin 13.30 olduğunu söylemesi zamana ait bir unsur olarak romanda yer alır. Ayrıca İsmet'in altı aydır beraber olduğu Demet'le beraberliğini sürdürüp sürdürmemesinin 15 gün içinde belli olacağını ve bugün sekizinci gün olduğu bilgisi de zaman ait bir unsurdur.

Romanın ikinci bölümünde vaka zamanı, Gülperi'nin Cemil Beyin masasına oturmasıyla başlar. Cemil Beyin meyhaneden çıkmasıyla son bulur. Birkaç saati kapsar. Cemil Beyin, Gülperi Hanımla tanışması geri kırılma tekniğiyle aktarılır.

Romanın üçüncü bölümünde vaka zamanı ise Turgay'ın meyhaneye girmesiyle başlar. Cemil Beyle görüşmek için meyhaneye geldiği bilgisi verilen Turgay'ın Cemil Beyi beklediği süre vaka zamanını oluşturur. Cemil Beyin meyhaneye girmesiyle vaka zamanı son bulur. Turgay'ın nişanlısı Filiz ile tanışma anlarını geçirdiği günleri düşünmesi zaman özetleme tekniği kullanılarak aktarılmıştır.

Romanın dördüncü bölümünde vaka zamanı, İsmet'in Demet'le telefonda konuşması ile başlar. Yavuz'un İsmet'in masasına gelmesi ve sohbet etmeleri vaka zamanını oluşturur. Doğum günü olan Yavuz'un Cemil Beyinde meyhaneye gelmesiyle doğum günü kutlanır ve vaka zamanı sona erer. Bu sürenin ne kadar olduğu hakkında bilgi verilmez.

Romanın son bölümünde de vaka zamanı, Cemil Beyin meyhaneye girmesiyle başlar. Meyhanede oturan herkesin Turhan'ın düğününe gitmesinin ardından Turhan'ın karısı Filiz'i rahatsız eden Şehmuz'un düğünde polisler tarafından yakalanmasıyla son bulur.

3.1.4.6 DIŞARDAKİ RÜZGÂR

Bu romanda vaka zamanı, geçirdiği hastalık nedeniyle on gün rapor alan Erdal'ın evinde tedavi gördüğü bir dönemde başlar. On günün ardından iş yerine dönen Erdal'ın, iş yerinde haksız yere çalıştığı servisin değiştirildiğini öğrenmesi, yeni servisinde çalıştığı üç ayın ardından şikâyette bulunduğu genel müdürlükten müfettişin gelmesi ve Erdal'a haksızlık yapan müdür ve şefin sürülmesiyle son bulur. Romanda vaka zamanı yaklaşık elli günlük bir süreyi kapsar. Romanda zamana ait bazı unsurlar yer alır. Erdal'ın başka bir servise sürüldüğünü öğrendiği gün tarihin 17 Ağustos olduğu bilgisi verilir. Erdal'ın iş yerine tekrar döndüğünün on dördüncü günü saat 07.20'de iş yerine geldiği bilgisi de zaman ait bir unsurdur. Romanda ayrıca olayların yaşandığı tarihin 1960 yılına yakın bir tarih olduğu bilgisine de yer verilmiştir. Erdal'ın şikâyette bulunduğu günden beş gün sonra saat 10.30'da lehte karar çıktığı bilgisinin verilmesi de zamana ait bir unsurdur. Romanın kahramanı Erdal'ın hatıralarına da yer verilmiştir. Erdal'ın eski sevgilisi Ayten'le geçirdiği güzel günleri anımsaması geri kırılma tekniğiyle aktarılır. Erdal'ın hatıraları aktarılırken zaman özetleme tekniğine başvurulmuştur.

3.1.4.7 UCU GÜLLÜ KUNDURA

Bu romanda, aynı mahallede oturan insanlar anlatılmıştır. Romanda vaka zamanı Mustafa ve Antranik'in çevresindeki insanlara sataşması nedeniyle Naci tarafından uyarılmalarıyla başlar. Naci'nin babasının gece eve gelmesi ve Naci'yi yakın bir dostunun kızıyla evlendirmek isteğini dile getirmesiyle son bulur. Romanda vaka zamanı bir günü kapsamaktadır. Aynı anda birkaç kızla birlikte olan Naci'nin eski sevgilisi Ayşe'nin evlerine gelmesiyle onunla geçirdiği sekiz yıllık dönemi anımsaması geri kırılma ve zaman özetleme teknikleriyle aktarılır.

3.1.5 MEKÂN

Muzaffer Buyrukçu'nun romanlarında yer alan mekânlar ekseriyetle kapalı mekânlardır. Açık mekânlara pek rastlanmaz. Ancak romanlarda yer alan bazı küçük bölümlerde açık olan genel mekânlardan söz edilebilir. Bu nedenle mekânlar açık veya kapalı olarak tasniflenmemiştir. Romanda yer alan açık mekânlara da bu bölümde değinilmiştir.

3.1.5.1 GÜRÜLTÜLÜ BİRKAÇ SAAT

Gürültülü Birkaç Saat romanında, ilk karşılaştığımız mekân bir meyhanedir. İstanbul'da yer alan bu meyhane olayların geliştiği mekândır. Bu meyhanenin ayrıntılı tasvirine yer verilmez ancak iki katlı bir yapı olduğundan söz edilir. Romanda Cağaloğlu'nda yer alan bir dernekten de söz edilir. Bu derneğin de tasvirine yer verilmemiştir. Meyhaneden çıkan şahısların "Kulübe" isimli başka bir meyhaneye gittiklerinden bahsedilir. Bu meyhanede Ruhi Su'nun sahne aldığından bahsedilmiş ve bunun dışında mekânla ilgili herhangi bir bilgi ya da tasvire yer verilmemiştir. Şahısların diyalogları arasında Ankara, Erzurum, Haydarpaşa, Fransa gibi yer adlarına da rastlanır.

3.1.5.2 BİR OLAYIN BAŞLANGICI

Bu romanda, karşımıza çıkan ilk mekân romanın kahramanı olan Doğan'ın çalıştığı matbaadır. Bu matbaanın Nuriösmaniye ile Cağaloğlu arasında bir yerde bulunduğu ve gazete basıldığından bahsedilir. Matbaanın alt katında basım hane üst katında ise müdürlerin odasının yer aldığı dile getirilmiştir. Ayrıca matbaanın önünde bahçesi olduğundan da bahsedilir. Doğan'ın sevgilisi Humeyra'nın çalıştığı yer romanda adı geçen ikinci mekândır. Bu mekânın Çemberlitaş'ta bir terzi dükkânı olduğu söylenmiştir. Bunun dışında mekânla ilgili herhangi bir bilgi verilmez. Doğan'ın geçmişte çalıştığı Bulgar bir adama ait olan sütçü dükkânı da romanda yer alan mekânlardandır. Bu dükkânın üst katında patronunun evinin bulunduğu bilgisi de verilir. Doğan'ın arkadaşlarıyla buluştuğu sahil ve sevgilisi ile gezindiği sokaklar romanda yer alan mekânlardandır. Ancak bu mekânlar hakkında herhangi bir bilgi yer almaz. Atlas sineması da romanda adı geçen mekânlardandır.

3.1.5.3 DAR SOKAKLARDAKİ DUMAN

Bu romanda, birçok mekânın adı geçer. Bunlardan en önemlisi romanın kahramanı Naci'nin de yaşadığı ve olayların cereyan ettiği evdir. Ev İstanbul'da Aksaray'a yakın bir yerdedir. Bu evin yer aldığı mahallenin Rum, Ermeni ve Türklerin karışık yaşadığı bir mahalle olduğundan bahsedilmiştir. Bu mahallede yer alan ve Müsü Yani isimli bir adama ait olan dut ağacı mahallelinin sürekli toplandığı ve gölgesinde oturduğu bir mekân olduğundan bahsedilir. Aksaray'da bulunan semt pazarı da romanda yer alan mekânlardandır. Naci'nin eniştesinin oğlunun kız kaçırmasının ardından mekânlar değişir. Düğün hazırlıkları başlar. Mahmutpaşa'dan alışveriş yapıp, Sulukule'den çalgıcı ayarlarlar. Daha sonra Yalova'ya gitmek için vapura binerler. Vapurdan indikten sonra Altınova köyüne gitmek için bindikleri otobüs romanda yer alan mekânlardır. Köyde kaldıkları ev romanda yer alan son mekândır.

3.1.5.4 GECE BİTMEDİ

Bu romanda, bir karı kocanın yılbaşı gecesi beraber geçirdikleri güzel vakitler ve geçmişte yaşadıkları güzel günleri yâd etmeleri anlatılır. Romanda birçok mekâna rastlanır. Bunlardan ilki yılbaşı eğlencesi için gittikleri mekândır. Burada Nühket Duru ve Emel Sayın'ın sahne aldığından bahsedilir. Mekânın nerde ve nasıl bir yer olduğu açıklanmamıştır. Buradan çıktıktan sonra evlerine giden çift, daha önce tatile gittikleri yerleri anımsarlar. İlk tatillerini Kızılcahamam'da ormanın içinde bir pansiyonda geçirmişlerdir. Bir sonraki tatilleri için Marmaris'e gitmişlerdir. Burada arkadaşlarıyla birlikte deprem konutlarında kalmışlar, Datça ve İzmir'i de bu tatil esnasında gezmişlerdir. İstanbul'a dönüş yolculuğunda otobüs Muğla, Aydın, Nazilli ve Denizli'de mola vermiş, Dinar'da ise trafik kazası geçirmişlerdir. Gittikleri son tatil ise Balıkesir- Burhaniye'dir. Burada bir otele yerleşirler. Otelin düzenlediği gezi ile Selçuk, Efes ve Kuşadası'na giderler. Meryem Ana'nın evi, Selçuk Kalesi, Efes Harabeleri bu gezi esnasında gidilen mekânlardır.

3.1.5.5 AKAN SULAR ŞARAP OLSA

Bu romanda hâkim bir mekânla karşılaşırız. Bu mekân İstanbul'da yer alan Hoşgör Meyhanesidir. Roman beş farklı başlıktan oluşur ve her bölümde yer alan

mekân bu meyhanedir. Bu mekânın ayrıntılı tasvirine yer verilmemiştir. Şahısların oturup sohbet ettiği bu meyhanede, diyaloglar arasında başka yerlerin de adı geçer. İstiklal Caddesi, Arnavutköy, İzmir, romanın kahramanı olan Avukat Cemil Beyin “Hira” isimli çalışma ofisi ve evi, adliye, Almanya, Teşvikiye Camii şahısların diyalogları içerisinde yer alan mekânlardır. Romanın sonunda meyhaneden çıkan topluluk arkadaşlarının düğünü nedeniyle düğün salonuna giderler. Bu salon romanda yer alan son mekândır ve nasıl bir yer olduğu hakkında bilgi verilmemiştir.

3.1.5.6 DIŞARDAKİ RÜZGÂR

Bu romanda, karşımıza çıkan ilk mekân romanın kahramanı olan Erdal’ın yaşadığı evdir. Bu evin İstanbul’da, şehir merkezine uzak bir varoş semtinde yer aldığı ve evde su şebekesinin dahi bulunmadığından bahsedilmiştir. Romanda yer alan önemli mekânlardan biri de Erdal’ın çalıştığı iş yeridir. İş yerinde birkaç servis ve müdürlerin, şeflerin odalarından bahsedilmiştir. Ayrıca Erdal’ın iş yerine giderken Kadıköy, Üsküdar, Haliç, Kız Kulesi, Sarayburnu gibi yerlerden geçtiğinden bahsedilir. Bunun dışında mekânla ilgili bir bilgi yer almaz. Romanın kahramanı olan Erdal’ın anılarında yer alan mekânlarla karşılaşırız. Sevgilisi ile gittiği Büyükada bunlardandır. Ölmüş olan sevgilisi ile orada yaşadıkları maceraları anımsar. Romanın sonunda Erdal’a haksızlık yapan şef ve memurların Kızılçakçak isimli bir yere sürüldüklerinden bahsedilir.

3.1.5.7 UCU GÜLLÜ KUNDURA

Ucu Güllü Kundura romanında genel mekân İstanbul’da yer alan kozmopolit bir mahalledir. Diğer mekân ise romanın kahramanı olan Naci’nin yaşadığı evdir. Bu kitapta mahalle ve ev hakkında tasvirler yer almaz. Ancak kahramanları ve mekânları başka kitaplarla ortak olduğu için bazı bilgilere ulaşılmaktadır. Bu mahallenin daha önce *Dar Sokaklardaki Duman* romanında da yer almasından dolayı Aksaray yakınlarında olduğunu biliyoruz. Romanın kahramanı olan Naci’nin yaşadığı ev hikâyede yer alan bir diğer mekândır. Bu evinde eski bir yapı olduğu ve kötü bir durumda bulunduğunu *Kavga* kitabında yer alan tasvir sayesinde öğrenmekteyiz. Ayrıca Naci’nin babasının gittiği meyhane, mahallede ikamet eden Ramiz’in çalıştığı yer olan defterdarlık romanda yer alan mekânlardır.

3.2 ESTETİK UNSURLAR

3.2.1 KURGU VE ANLATI SEVİYESİ

3.2.1.1 GÜRÜLTÜLÜ BİRKAÇ SAAT

Bu romanda, bir vesileyle bir araya gelen arkadaş grubunun oturduğu bir meyhanede sohbetlerini ele alır. Sıradan arkadaş sohbetleri, ortama bir kadının katılmasıyla değişir. Bu kadından hoşlanan üç arkadaşın onunla birlikte olabilmek için girdikleri rekabet romanın kurgusunu oluşturur. Rekabete girmek istememesine rağmen kendini rekabetin ortasında bulan romanın kahramanı Ayhan, sürpriz bir şekilde kadını elde eder.

3.2.1.2 BİR OLAYIN BAŞLANGICI

Bu romanda, bir matbaada temizlik işçisi olarak çalışan bir gencin, “yazma sevdası” romanın kurgusunu oluşturur. Kendi çapında hikâyeler yazan bu gencin, hikâyelerinden birinin gazetede yayınlanmasıyla hayatı değişir. Bundan sonra yazarlıkta kendisini kanıtlamayı düşünen ve kariyer planı yapan bu gencin matbaa müdürü tarafından engellenmesi anlatılır. Romanda sürpriz kurgusu da yer alır. Doğan romanın sonunda kendisini engelleyen müdüre saldırır.

3.2.1.3 DAR SOKAKLARDAKİ DUMAN

Bu romanda, “yasak aşk” kurgusu yer alır. Bir akrabasının kaçırdığı kızla evlerine sığınmasından faydalanan evin büyük oğlu Naci, kızın çocukluk döneminde aşk yaşadığı Emriye olduğunu görür ve yasak aşk başlar. Zaten çok çapkın olan Naci, kimsenin bu aşktan haberdar olmaması için büyük çaba gösterir. Bu romanda iki anlatı düzlemi yer alır. Sabri'nin köyden kızı kaçırarak evlerine sığınması ve evde yaşananlar çerçeve anlatıyı, ailenin onlara sahip çıkıp yaptığı düğün hazırlıkları, geri dönüş yolculuğu ve köyde yapılan düğün ise alt anlatı düzlemini oluşturur.

3.2.1.4 GECE BİTMEDİ

Gece Bitmedi romanında, iki anlatı düzlemi yer alır. Evli bir çift olan Ali ve Meral'in bir yılbaşı gecesi yaptıkları eğlenceler ve gecenin sonunda Ali'ye aşık olan Meral'in kız kardeşi Elif'in çıkardığı olaylar çerçeve anlatı düzlemini, Ali ve Meral'in, evlerinde geçmişte yaşadıkları güzel günleri anımsamaları ise alt anlatı

düzlemini meydana getirir. Alt anlatı düzleminde Ali ve Meral'in nişanlılık dönemlerinden bugünlerine kadar beraber gittikleri tatiller anlatılmıştır. Bu romanda “yasak aşk” kurgusu yer alır. Elif ablasının kocasına âşıktır ve onu ablasının elinden alabilmek için çaba gösterir. Ayrıca romanda “sürpriz” kurgusu da bulunur. Gecenin sonunda Elif'in ablasının evine giderek olay çıkarması sürpriz sonu oluşturur.

3.2.1.5 AKAN SULAR ŞARAP OLSA

Bu romanın ilk bölümünde “bir vesileyle bir araya gelme; bir meyhanede sohbet etme; bu sohbet esnasında şahısların öykülerine yer verme” kurgusu yer alır. Meyhanede toplanan insanların hayatlarından bazı kesitlere yer verilmiştir.

Romanın “*Yusuf'un Boşluğu ve Ötekiler*” başlıklı ikinci bölümünde üç anlatı düzlemi yer alır. Meyhanede oturan Cemil Bey ve İsmet'in sohbetler çerçeve anlatı düzlemini oluştururken, İsmet ve Cemil'in geçmişte yaşadıkları olayları düşünmeleri alt anlatı düzlemlerini meydana getirir.

Romanda yer alan “*Filiz'in Mırıltılı Rüzgârı ve Sabah Kahvaltısı*” isimli bölümde sondan, başa doğru akan bir kurgu ile karşılaşırız. Meyhaneye giren Turhan'ın nişanlısı Filiz'e musallat olan bir adamdan bahsedilir. Turhan, Cemil Beyden yardım almak için meyhaneye gelmiştir. Nişanlısının başından geçenleri anlatıcı sondan başa doğru aktarır.

“*Bozgunda Patlayan Kıvılcım*” başlıklı dördüncü bölümde iki anlatı düzlemi yer alır. Meyhanede oturan İsmet'in masasına Yavuz gelir ve konuşup samimi olurlar. Onların diyalogları çerçeve anlatı düzlemini meydana getirirken, İsmet'in, ortak arkadaşları olan Erhan'ın babasının anne ve çocuklarını bırakarak yurt dışına kaçmasını düşünmesi alt anlatı düzlemini meydana getirmiştir.

Romanın son bölümü olan “*Karabasanların Cinleri*”nde “yasak aşk” ve “dağılan yuva” kurguları yer alır. Meyhanenin sahibi Fikret'in, karısını abisiyle beraber yakalaması ve boşanma isteği anlatılır.

3.2.1.6 DIŞARDAKİ RÜZGÂR

Bu romanda Muzaffer Buyrukçu, memurların zor hayat şartlarını ele alır. Romanda “haksızlığa başkaldırı” ve “iyinin kazanması” kurguları yer alır. Çalıştığı

kurumda en başarılı memurlardan biri olan Erdal'ın, sırf yasak aşk yaşadığı sevgilisiyle aynı serviste çalışmak için şef tarafından başka bir servise gönderilmesi, bu durum karşısında Erdal'ın yaptığı mücadele ve kazandığı zafer anlatılmıştır.

3.2.1.7 UCU GÜLLÜ KUNDURA

Bu romanda “yasak aşk” kurgusu yer alır. Yıllar önce beraber olduğu ancak sonra bazı sebeplerle ayrıldığı sevgilisinin, yaptıklarından pişmanlık duyarak tekrar geri dönmesi ve yaşanan ilişki anlatılır. Romanın kahramanı olan Naci, kendisine tekrar dönen Ayşe ile ilişkiye girer. Ancak Ayşe evli ve iki çocuk annesidir. Bunun yanı sıra Naci'nin de beraber olduğu iki sevgilisi vardır. Roman bu eski iki sevgilinin yaşadığı yasak aşk üzerine kurgulanmıştır.

3.2.2 ANLATIM TEKNİKLERİ

3.2.2.1 GÜRÜLTÜLÜ BİRKAÇ SAAT

Bu romanda, hâkim anlatım tekniği “diyalog”lardır. Roman baştan sona diyaloglarla doludur. Romanın akışı diyaloglar sayesinde sağlanmıştır ve olaylar diyalog ortamında gelişir. Romanda yer alan bir diğer teknik “psikolojik tahlil” tekniğidir. Romanın kahramanı olan Ayhan’ın uzun uzun psikolojik tahliline yer verilmiştir. Romanda “iç konuşma” tekniği de yer alır. Romanda yer alan şahıslardan Rıza’nın eski sevgilisi Şükran’ı anımsayıp ondan ayrılmasından duyduğu pişmanlığı düşünmesi ve kendi kendine yaptığı konuşmaya yer verilmiştir. Romanda Rıza ile Ayhan’ın askerliği beraber yaptıkları belirtilir ve askerlik anıları “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılır.

3.2.2.2 BİR OLAYIN BAŞLANGICI

Bu romanda da “diyalog”lara çok geniş yer verildiğini görürüz. Baştan sona diyaloglarla dolu olan kitapta yer alan bir diğer teknik “tasvir”dir. Şahıslardan Hikmet’in fiziksel görünüşü tasvir edilmiştir. Şişman, çirkin bir adam olduğundan bahsedilmiştir. Romanda “açıklama” tekniğini de yer verilmiştir. Doğan’ın babasıyla olan ilişkisi aktarılırken, anlatıcı babasının karakteri üzerine açıklamalar yapma ihtiyacı duyar. Romanın kahramanı Doğan’ın iki yıl önce çalıştığı sütçüde yaşadıkları olaylar “zaman özetleme” tekniğiyle verilir. “Sürpriz” tekniğine de yer verilmiştir. Romanın sonunda yazarlığını engellemeye çalışan patronuna Doğan’ın saldırdığını görürüz. Doğan’ın o an ki ruh hali de “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır.

3.2.2.3 DAR SOKAKLARDAKİ DUMAN

Bu romanda da hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Romanın başından sonuna kadar diyaloglara geniş yer verilmiştir. Diyalog dışında, “tasvir” tekniğine başvurulmuştur. Şahıs kadrosunda yer alan Sabri’nin iri kıyım ve çirkin olduğu tasvir edilir. Hatta ayıya benzetilmiştir. Romanda “zaman kırılmaları” da yer alır. Naci’nin köyde çocukluk döneminde yaşadıkları “geri kırılma” tekniğiyle verilir. Bu dönem aktarılırken “zaman özetleme” tekniği de kullanılmıştır. Sabri ile evlenecek olmasına

rağmen Naci'ye aşık olan Emriye'nin ruh hali de “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır.

3.2.2.4 GECE BİTMEDİ

Bu romanda “çerçeve anlatım” tekniği kullanılmıştır. Bu nedenle romanda iki farklı anlatı düzlemi yer alır. Çerçeve anlatım tekniği içerisinde “diyalog” tekniği geniş yer tutar. Alt anlatı da ise “hatıra”larına yer verilir. Bu dönem aktarılırken “zaman kırılmaları” ve “zaman özetleme” teknikleri kullanılmıştır. Çerçeve anlatıda “sürpriz” tekniği de başvurulan tekniklerdendir. Romanın sonunda baldızı tarafından ilan-ı aşk edilen Ali'nin onları evinden kovması “sürpriz” tekniğini meydana getirir. Bu olaydan sonra Ali ve Meral'in ruh halleri “psikolojik tahlil” tekniğiyle yansıtılır.

3.2.2.5 AKAN SULAR ŞARAP OLSA

Bu romanda bir meyhanede bir arada oturan insanların birbirleri ile olan diyalogları romanın kurgusunu meydana getirdiği için, haliyle en çok başvurulan teknikte “diyalog” tekniğidir. Beş bölümden oluşan bu romanın ilk bölümünde diyaloglar dışında “psikolojik tahlil” tekniğine de çok sık başvurulur. Romanda yer alan şahısların her birinin dertlerine ve psikolojileri değinilmiştir. Romanın kahramanı olan Cemil Bey'in karısının ölümünden duyduğu üzüntü bu teknikle aktarılmıştır. Bu bölümde yer alan bir diğer teknik “tasvir” tekniğidir. Meyhaneye gelen polislerin esmer, uzun boylu oldukları tasvir edilmiştir.

Romanın ikinci bölümünde de hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Bu bölümde “açıklama” tekniğiyle de karşılaşırız. Cemil Beyin çalışma ofisinin adını “Hira” koymasının nedeninin Hz. Muhammed'e olan sevgisinden kaynaklandığı anlatıcı tarafından açıklanmıştır. Cemil Beyin sekreteri Figen ile yaşadıkları ve İzmir seyahati sırasında yaşadıkları “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılmıştır. Bu bölümde geniş yer verilen tekniklerden biri de “psikolojik tahlil”dir. İsmet'in meyhanede sevgilisini düşünmesi ve sürekli içinde bulunduğu üzüntü hali “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılır.

Romanın üçüncü bölümünde meyhaneye gelen Turgay'ın nişanlısı Filiz'in başından geçenleri anımsaması “zaman özetleme” tekniğiyle aktarılır ve Turgay'ın “psikolojik tahlil”ine yer verilir. Bu bölümde de “diyalog”lar geniş yer tutar. Bu

diyaloglar içerisinde “şive taklidi” tekniğine de başvurulmuştur. Doğulu bir genç olan Şehmuz’un konuşmaları şive taklidi ile aktarılmıştır. “*Beni tanımırsen, baktın bene, özümden hoşlaştın.*”¹⁵⁷

Romanın dördüncü bölümünde de hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. İsmet ile Yavuz’un aynı masada oturmaları ve aralarında geçen konuşmalar geniş yer tutar. Diyaloglar arasında bahsettiği arkadaşları Erhan’ın durumuna üzülen İsmet’in “psikolojik tahlil”ine yer verilmiştir. “Şive taklidi” tekniği romanın bu bölümünde de karşımıza çıkar. Aynı meyhanede bulunan ve Karadeniz şivesiyle konuşan Kaptan’ın konuşmaları bu teknikle aktarılır. “*Ben de seveyrum oni namusli adamdur da*”¹⁵⁸

Romanın son bölümünde de “diyalog” en sık kullanılan tekniktir. Meyhanenin sahibi olan Fikret’in karısının abisiyle ilişkisini öğrenmesinden sonra yaşadığı buhran “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılmıştır. Romanın bu bölümünde “metinlerarasılık” tekniği de yer alır. *Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme* kitabında yer alan *Kuyruklu Yıldız Çiçeği* hikâyesinin kahramanı olan Turhan meyhaneye gelir ve Cemil Beye o hikâyede yaşanan olayı anlatır.

3.2.2.6 DIŞARDAKİ RÜZGÂR

Bu roman “rüya” tekniğiyle başlar. Romanın kahramanı Erdal’ın gördüğü rüya anlatılmıştır. Romanda hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Olayların akışı bu teknikle sağlanmıştır. Çok çalışkan olmasına rağmen başka sebeplerle çalıştığı birim değiştirilen Erdal’ın yaşadığı bunalım “psikolojik tahlil” tekniğiyle aktarılmıştır. Erdal’ın eski sevgilisi Ayten’le geçmişte yaşadığı birliktelik “zaman özetleme” tekniğiyle verilir.

3.2.2.7 UCU GÜLLÜ KUNDURA

Bu romanda hâkim anlatım tekniği “diyalog”dur. Romanın başından sonuna kadar diyaloglarla doludur. Bu diyaloglar içerisinde “şive taklidi” tekniğine de yer verilmiştir. Bu teknikte mahallede yaşayan Rumların konuşmaları olduğu gibi aktarılmıştır. Madam Stamata’nın: “Hadi ela vre Mustafakimu, ne yapazaksan

¹⁵⁷Muzaffer Buyrukçu, *Akan Sular Şarap Olsa*, Telos Yayıncılık, İstanbul 1998, s. 154.

¹⁵⁸A.g.e. , s. 326

yap.”¹⁵⁹ Bu tekniğe örnektir. Romanda “tasvir” tekniğine de yer verilmiştir. Mahallede yaşayan Mustafa pehlivan gibi, yakışıklı ve yürekli olarak tasvir edilir. Romanın kahramanı Naci ve yasak aşka başladığı eski sevgilisi Ayşe’nin “psikolojik tahlil”leri de romanda yer alır.

¹⁵⁹Muzaffer Buyrukçu, *Ucu Güllü Kundura*, Cumhuriyet Kitapçılık, İstanbul 1998, s. 10.

4. MUHTEVA (FİKİR, TEMA) UNSURLARI

Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerini muhteva açısından incelemeden önce muhteva üzerine bildirilen görüşler ve yapılan tanımlamalardan kısaca bahsetmek gerekir. Şaban Sağlık'ın bu konuda:

“Her sanat eseri gibi, hikâye de bir “niyet’in ürünüdür. ‘Niyet’ sanatçının eserini yazma nedeni olarak beliren unsurdur. Hikâyecinin niyeti öykü metninin taşıdığı ‘mesaj’ı oluşturur. Bu ‘mesaj’da okurda ‘fikir ve duygu çıkarımı (algılama)’ şeklinde tecelli eder. İşte, bütün bu ‘niyet, mesaj, fikir, duygu vs.’ oluşumu, hikâye ve romanların ‘fikri/tematik yapısı’ını oluşturur. Konusu ne olursa olsun, her hikâyenin bir ‘mesajı’ vardır. Bu mesajı hikâyenin dokusu içinde belli bir ‘fikir’ olarak yer alır. Hikâye boyunca, olay ve olguların içinde bir ana damar gibi sürüp giden bu fikir, rengini ve dozunu belli ettiği oranda önem taşır. Yani hikâye, belli bir fikri kaldıramayacak kadar zayıf kurgulanmışsa, o hikâye ne fikrin, ne de hikâye olmanın hakkını verebilir.”¹⁶⁰ şeklinde görüş bildirmiştir. Hasan Boynukara ise temayı şu şekilde tanımlamıştır:

“Tema öykünün arkasındaki düşüncedir. Yazarın öyküsünü anlatırken geliştirmeyi tasarladığı şeydir. Yazarın kaynağı kullandığı malzemedir. Diğer bir deyişle tema, yazarın malzemesinden çıkararak okuyucuya aktarmayı planladığı ana fikirdir. Yazar öyküsüne başlamadan belirli bir tema ile hareket edebileceği gibi, öyküye başladıktan sonra da bunu oluşturabilir.”¹⁶¹

Muzaffer Buyrukçu eserlerine birçok farklı konu ve temaya temas etmiştir. Onun her zaman halktan yana tavır takındığından bahsetmiştik. Bu durum eserlerinin konusu ve teması içinde geçerlidir. O hikâyelerine halktan kahramanlar seçmiştir ve bu kahramanların başından geçen olayları anlatmıştır. Buyrukçu bu kahramanların hikâyelerini anlatırken hem bireysel hem de toplumsal temalara değinir.

Muzaffer Buyrukçu'nun eserlerinde yer alan toplumsal temalar içerisinde ağırlıklı olarak yoksulluk temasıyla karşılaşırız. Toplumun alt katmanında yer alan

¹⁶⁰Şaban Sağlık, *Cahit Sıtkı Tarancı'nın Hikâyeleri Üzerine Bir İnceleme*, s. 35.

¹⁶¹Hasan Boynukara, “Hikâye ve Hikâye Kavramları”, *Hece Dergisi* (Türk Öykücülüğü Özel Sayısı), S.46/47, Ekim-Kasım 2000, s.137.

ve geçinebilmek için sürekli mücadele etmek zorunda olan insanların hikâyeleri üzerinden yoksulluk temasını işlemiştir. Yine yoksulluk temasıyla bağlantılı olarak işsizlik, adaletsizlik, çaresizlik karşımıza çıkan temalardandır.

Buyrukçu'nun eserlerinde kendi hayatından kesitlere de yer verdiğine değinmiştik. Yine bununla bağlantılı olarak, gurbet ve sılaya duyulan zlem temaları karşımıza çıkar.

Muzaffer Buyrukçu'nun bireysel temaları içerisinde yasak aşk, ihanet, aldatma, en sık işlediği temalardır. Bu temaları iŐlerken güven duygusu, yozlaşma ve ahlaki çöküntüden de bahsetmiŐtir.

4.1 YOKSULLUK, ZENGİNLİK

Katran kitabında yer alan *Uyku* hikâyesinde, kendi okuyamamış bir babanın çocuğunu okutmak için verdiği çaba anlatılmıştır. Kendi okuyamadığı için hademe olarak çalışan bu adam, çocuğunun kendi yaşadığı sıkıntıları çekmemesi ve rahat bir hayat sürebilmesi için onun okumasını ister ve bu uğurda mücadele verir. Babanın çocuğunu okutmak istemesinde temel amaç iyi bir meslek sahibi olup yoksulluktan kurtulmasıdır. Ancak hikâyenin sonunda bu mücadeleyi kaybederler. Hikâyede çaresizlik vardır.

Yine aynı kitapta *Asalaklar* hikâyesinde, kenar mahallede yaşayan gençlerinin imkânsızlık nedeniyle eğlenmek için tanımadıkları düğünlere gitmeleri anlatılmıştır. Bu düğünlerde gençler istedikleri gibi yer içer hatta orada tanıştıkları kızlarla aşk yaşarlar.

Dökümcüler Sokağının Sarhoşları hikâyesinde evi olmadıkları için sokakta yatıp kalkan iki berduşun yaşantıları anlatılmıştır. Kaldıkları sokaktaki esnafın yardımlarıyla hayatlarını sürdüren bu insanların içinde buldukları perişanlık gözler önüne serilir. Yoksulluğun bu insanları toplumun dışına ittiğinden bahsedilmiştir.

Katran hikâyesinde yoksulluk teması ve çaresizliğin insanları kötü yola sevk etmesi anlatılmıştır. Hırsızlık yaparken yakalanan küçük bir çocuğun çaldığı malzemeleri iade etmek için insanları evine götürdüğünde, insanların karşılaştıkları içler acısı manzara anlatılır. Çaldığı yorgan hasta kardeşinin üzerindedir, evdeki tek eşya çaldığı halidir. Çocuğun bu durumunu görmesine rağmen insanlar eşyaları alıp dışarıya çıkarlar. Bu hikâyede topluma ağır bir gönderme yer alır. Yoksul insanların toplumdaki dışlanmasına vurgu yapılır.

Acı kitabında yer alan *Acı Soğan* hikâyesinde, inşaatta çalışan işçilerin yaşantıları anlatılmıştır. Akşam olup iş bittikten sonra işçilerin neler yaptıklarının ele alındığı hikâyede, işçilerin sıradan yaşantıları ve birbirleriyle ilişkileri anlatılmıştır. İnşaatta bulunan bir odada, camlarına naylon poşet gerilmiş, on-on beş kişinin bir aradaki yaşantıları anlatılır. Öyküde yoksulluk teması işlenmiştir. Ancak içinde bulunulan yoksulluğu kabul etme, isyan etmeme durumu söz konusudur.

Aydan Gemi Yapanlar hikâyesinde de yoksulluk teması yer alır. Babası öldüğü için küçük yaşta çalışmak zorunda kalan bir çocuk anlatılır. Anne ise çocuğun sabah erkenden kalkıp işe gitmesine razı değildir ancak çaresizdir.

Acı hikâyesinde, yoksulluk ve yoksulluğun insanları içerisine düşürdüğü çaresizlik konusu işlenmiştir. Ailesi çok yoksul olduğu için soğuk bir havada yarı çıplak kömür toplamak zorunda kalan küçük bir çocuğun dramı anlatılmıştır. Psikolojinin de yansıtıldığı hikâyede yoksulluktan ötürü daha çok küçük yaşta çocuğun hayata küstüğü belirtilir. Yarı çıplak arabalardan dökülen kömürleri toplayan bu küçük çocukları vatandaşların küreklerle kovalaması ise toplumun yoksul insanlara bakışını göstermektedir.

Çocuk hikâyesinde de yoksulluk teması vardır. Sorumsuz bir babanın evi terk etmesi sonucu anne ve çocuğun bir kış akşamı içerisinde buldukları çaresizlik anlatılmıştır. Evlerinin içi çok soğuktur ancak yakacakları yoktur. Aynı şekilde karınları da açtır fakat evde yiyecek bir şey bulunmamaktadır.

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Ölümler* hikâyesinde, işsizlik, işsizliğin tabii sonucu olarak yoksulluk ve yoksulluğun insanları kötü yola itmesi konusu ele alınır. Maddi sıkıntılar içerisinde bulunan bir ailede babanın yaşadığı çaresizlik anlatılmıştır. İş bulamayan bu adamın ailesinin geçimini sağlayabilmek için zengin bir kadınla para karşılığı beraber olması anlatılmıştır. Kadın tarafından hakarete uğrayan adam kazandığı parayla ailesinin geçimini sağladığı için her şeye göz yummaktadır.

Yine aynı kitapta yer alan *Her Şey Bittiği Yerde Başlar* hikâyesinde askerden dönen üç gencin yolculuk boyunca iş üzerine yaptıkları sohbetler ve kurdukları hayaller anlatılmıştır. İyi bir iş bulup mutlu bir yuva kurma hayali kuran gençler, evlerine gittiklerinde ise farklı birere manzarayla karşılaşır. Evlerinde yiyecek ekmek dahi olmadığını gören bu gençlerin kurdukları hayal çok kısa sürer ve gerçek hayatla yüzleşirler. Hikâyede işsizlik ve yoksulluk ön plandaki temalardır.

Yine aynı kitapta yer alan *Karanlık* hikâyesinde, maddi imkânsızlık nedeniyle sarsılan bir aile üzerinde hikâye anlatılmıştır. Birbirlerini sevmelerine rağmen maddi durumları kötü olduğu için karısı tarafından terk edilen bir adam ve bu adamın karısı

kendisini terk etse dahi helal kazançtan, doğru yoldan sapmayacağı vurgusu yapılmıştır. Hikâyenin sonunda karısının dönmesiyle doğrunun kazandığını da vurgu yapılır.

Kuyularda kitabında yer alan *Tel Örgüler* hikâyesinde, kocası ve oğlu ile yoksulluk içerisinde yaşayan bir kadının, geleceğe dair endişeleri anlatılır. İçinde buldukları durumdan dolayı oğullarına iyi bir gelecek sunamayacaklarını düşünür.

Kavga kitabında yer alan dördüncü hikâyede de yoksulluk temi bulunmaktadır. Balkanlardan göçle gelmiş bir ailenin anlatıldığı hikâyede göç ettikleri topraklarda zenginlik içerisinde yaşayan bu ailenin İstanbul'a yerleştikten sonra yaşadıkları sefalet vurgulanır. Kaldıkları evin virane olduğu ancak evi yaptırabilecek maddi imkânlarının bulunmadığından bahsedilmiştir.

Kavga kitabının altıncı hikâyesinde de yoksulluk temi yer alır. Yaşadıkları sefaletten bıkan babanın, oğlu Naci'ye zengin sevgilisiyle evlenmesini tavsiye etmesi ve kendilerini de içerisinde buldukları sefaletten kurtarmasını istemesi, aile fertlerinin zenginlik hayalleri kurması hikâyede yoksulluk temine vurgu yapar.

Mağara kitabında yer alan *Balon* hikâyesinde, maddi sıkıntılar çeken bir aile anlatılır. Evlenme çağına gelmiş olan kızlarını, eve sağladığı katkıdan dolayı evlendirmeye yanaşmayan babasına karşı kızın isyan etmesi anlatılmıştır.

Mağara kitabında yer alan *Kalın Ayak Sesleri* hikâyesinde, zengin kız, fakir oğlan olgusu irdelenmiştir. Küçük bir memur olan hikâyenin kahramanı, başından kötü olaylar geçmiş zengin bir kadınla evlenir. Kadının kendisiyle evlenme nedeninin daha önce başka erkeklerle ilişkiye girmiş olması ve evlilik yaşının geçiyor olması olduğunun farkında olan adam, her şeye rağmen mutlu olmaya çalışır.

Dumanı Tüten Çay Gibi kitabındaki *Sıradan Bir Olay* hikâyesinde, zengin olma hayali ve bu hayal doğrultusunda verilen mücadele ele alınır. Erol küçük bir memuriyette çalışmaktadır. Zengin olma hayali peşindedir ve bu hayali ancak zengin bir kadınla evlenerek gerçekleştirebileceğini düşünmektedir. Komşusuyla birbirlerine yakınlık hissetmelerine rağmen onunla evlenmeyi fakir olduğu için kabul etmez. Zengin bir kız bulmuştur ve niyetini sezdirmeden onunla evlenme çabası içerisinde.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme kitabında yer alan *Kapılar* hikâyesinde, yoksulluk ve çaresizlik temi yer alır. Evleri kaçak olduğu için yıkılacağını öğrenen bir çocuğun, evin yıkımını engellemek için verdiği mücadele anlatılmıştır. Bütün uğraşlarına rağmen evin yıkımını engelleyemeyeceğini anlayan bu gencin çaresizliği ele alınır.

4.2 AŞK

Kavga kitabında yer alan ikinci hikâyede aşk temi vardır. Hikâyenin kahramanı olan Naci'nin karşı komşularının kızı Seta ile yaşadıkları aşktan bahsedilir. Naci'nin karmaşık bir aşk hayatı olduğuna vurgu yapıldıktan sonra Seta'nın temiz duygularla Naci'yi sevdiğine değinilmiştir.

Şarkılar Seni Söyler kitabında yer alan *Bilmece Gibi* hikâyesinde Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde çok sık kullandığı, aynı iş yerinde çalışan memurların ilişkileri anlatılmıştır. Hikâyede aşk konusu ele alınmıştır. Aynı iş yerinde çalışan iki memur birbirinden hoşlanmaktadır. Ancak arkadaşlarının bu ilişkiyi bilmelerini istemedikleri için ilişkilerini gizlice yürütmeye çalışırlar.

Şarkılar Seni Söyler kitabında yer alan *Günler Geçmezken* hikâyesinde, aşk ve sevgiliyi kaybetme korkusu ele alınmıştır. Yakın bir zamanda düğünü olacak olan bir adamın bir iş gezisi sırasında nişanlısının, kendisinden hoşlanan uzaktan akrabası tarafından kandırılması korkusu yaşar ve bir an önce eve gitmek ister. Hikâyede bu korku irdelenmiştir.

Günlerden Bir Gün kitabında yer alan *Beyazı Karartan Acılar* hikâyesinde, hikâyenin kahramanı olan delikanlının sözlü bir kıza âşık olması ve kavuşmalarının imkânsız olmasının ona verdiği derin hüznün irdelenir.

Bir Aşk Daha kitabının *O Günkü Gibi* hikâyesinde imkânsız aşk temi vardır. Sevdiği kıza kavuşmak için çaba sarf eden bir adam anlatılmıştır. Bu şahısın karşısında büyük engeller vardır. Bu engel sevdiği kızın babasıdır. Onu kızından ayırabilmek için dükkânını kundaklatır, dövdürür hatta fantastik bir biçimde sürgüne yollar. Sevdiği kıza kavuşmak isteyen kahraman ona kavuşabilmek için kendisine âşık olan sevgilisinin görünmesiyle dahi birlikte olur.

Telefon Konuşmaları kitabındaki *Aşk Bir Rüya'dır Herkesin Görmediği* hikâyesinde, aynı adama âşık iki kız kardeş anlatılmıştır. Ablanın kardeşi için fedakârlık yaparak karşısındaki adamın da kendisini sevmesine rağmen aradan çekilmesi ve onların evlenmesini sağlamasından sonra yıllar sonra sevdiği adamla bir araya gelmesi anlatılır.

Aynı kitapta yer alan *İncecik Sevinçlerin Ucunda* hikâyesinde, aşk teması ele alınır. Çekingen bir genç olan Nazım aynı dairede çalıştığı Ela'dan hoşlanmaktadır, ancak duygularını bir türlü açıklayamaz. Cesaretini toplayıp konuşmayı başarır ve olumlu cevap alır. Hikâye mutlu sonla bitmiştir.

İpek Pijamalı Katiller kitabında yer alan *Onu Gördüğüm Gün* hikâyesinde, aşk konusu irdelenmiştir. Uzun uğraşlar sonunda beraber olmayı kabul ettirdiği kadını kavga edip ayrılan ve ilk tanıştıkları yerde tekrar barışan bir çift anlatılmıştır.

4.3 YASAK AŞK

Bulanık Resimler kitabında yer alan kitaba da ismini veren hikâyede, yasak aşk, aldatma, ihanet gibi konular ele alınır. Evli olan bir adamın üniversiteli bir kızla yaşadığı aşk, çalıştığı kurumda odacılık yapan bir kadınla yaşadığı ilişki anlatılmıştır. Kadınlara zaafı olan bu adamın çevresindeki bütün kadınlarla beraber olma isteğine vurgu yapılır.

Bulanık Resimler kitabında yer alan *Ayrılık Arıları* hikâyesi de, *Bulanık Resimler* hikâyesinin devamı niteliğindedir ve aynı konular üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu hikâyede kahramanın kadınlara olan zaafına yapılan vurgu artırılmıştır. Çünkü bu hikâye ile aynı odada çalıştığı mesai arkadaşlarından biri de sevgilileri arasına girer.

Aynı kitapta yer alan *Düşlerdeki Lambalar* hikâyesinde de yasak aşk konusu işlenmiştir. Hikâyenin kahramanı olan Hüseyin kadınlara zaafı olan bir adamdır ve aynı anda birkaç kadınla birlikte olmaktadır.

Aynı kitapta yer alan *Sel Suları Gibi* hikâyesi de daha önceki hikâyelerin devamı niteliğindedir. Kahramanın kadınlarla olan ilişkisi bu hikâyede de devam etmiştir.

Yine *Bulanık Resimler* kitabında yer alan *Şarkılardan Yapılmış Döşekler* hikâyesinde de, yasak aşk konusu devam eder. Bu hikâye ile kahramanın sevgilileri arasına bir yenisi daha eklenir. Yine aynı odada çalıştığı mesai arkadaşlarından bir tanesini ayartmıştır. Hikâyenin kahramanı her birini aynı anda idare etmek isteği içerisindeydi.

Aynı kitapta yer alan *Kıpkırmızı Aşk Atları* hikâyesi de kendinden önceki hikâyelerle aynı konuları ele alır. Bu hikâye ile kıskançlık konusunun da hikâyeye girdiğini görürüz. Hüseyin’le beraber olabilmek için rekabete giren iki memurenin birbirlerini kıskandığını ve Hüseyin’i elde edebilmek için çaba sarf ettikleri görülür.

Kuyularda kitabında yer alan *Durgun Suların Altında* hikâyesinde, yasak aşk konusu ele alınmıştır. Kocasından nefret eden bir kadının amcasının damadına duyduğu aşk ve onunla bir dakika geçirebilmek adına verdiği çaba ele alınır.

Mağara kitabında yer alan *O Sürekli Kavga* hikâyesinde yasak aşk, yasak aşk sonrası doğan çocuk, ihanet gibi konular ele alınır. Hikâyenin kahramanı baldızıyla yaşadığı aşk sonrası bir çocuk sahibi olmuştur. Baldızının evlenme taleplerini geri çeviren bu adamın içinde bulunduğu ahlaki çöküntü irdelenir.

Şarkılar Seni Söyler hikâyesinde, yasak aşk, mutlu evliliğin yıkılması gibi konular ele alınır. Dört yakın arkadaşın sinema çıkışı, kendilerinden büyük olan ve onlara sahip çıkan arkadaşlarını ziyareti anlatılmıştır. O arkadaşlardan biri, kendilerine ağabeylik yapan bu adamın karısına âşıktır. Kadında ona yakınlık göstermektedir. Arkadaşını ziyaret bahanesiyle âşık olduğu kadını görmeye giden bu genç ayrıldıklarını öğrenir.

Günlerden Bir Gün kitabında yer alan *Bir Gizli Sevdanın Çılgınlıkları* hikâyesinde yasak aşk konusu irdelenir. Karısıyla mutlu olmayan bir adamın onunla boşanmayı da becerememesi sonucu sevgilisiyle beraber yaşamaya başlaması anlatılmıştır.

Her Yer Karanlık kitabında yer alan *Küçük Kara Bulutlar* hikâyesinde, yasak aşk konusu irdelenir. Eşi ve çocuğuyla yaşayan bir adamın bir alışveriş esnasında tanıştığı bir kadınla aşk yaşamamasını konu alan hikâyede, kahramanın sevgilisiyle vakit geçirebilmek için harcadığı çaba anlatılmıştır.

Bin Hüzün kitabındaki *Gecenin Kıyısında İlkbahar* hikâyesinde, yasak aşk konusu ele alınmıştır. Bir kurumda müdür olarak çalışan bir adamın hastalığı nedeniyle evinde istirahat ettiği bir dönemde, kocasıyla kavga ettiği için evlerine sığınan ve kendisinden yaşça çok küçük olan bir kadınla yaşadığı yasak aşk anlatılmıştır.

Şarkı Gibi kitabında yer alan *Delifişek Kahkahalar* hikâyesinde, dört genç delikanlının birbirleriyle ve çevresindeki kızlarla ilişkileri ele alınır. Bu gençlerin evli kadınlarla yasak aşk yaşadıkları bilgisi dışında fikri değeri olan bir olgu yer almaz.

Yüzün Yarısı Gece kitabındaki *Mor Karanfil ve Ceviz Oynayan Kızlar* hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede kayınbiraderi ile yasak aşk yaşayan bir kadının bu sırrını saklayan adama ödül olarak kendini sunması anlatılmıştır. Hikâyede yasak aşk temi vardır.

Bir Aşk Daha kitabında yer alan kitaba da ismini veren hikâyede yasak aşk temi yer alır. Fantastik bir hikâye olan bu hikâyede, kahramanın yasak aşk yaşadığı Eleni ile Apollon'a yakalanması ve cezalandırılması anlatılmıştır.

Bir Aşk Daha kitabındaki *Sıkıntılı Bir Gezinti* hikâyesinde, yasak aşk konusu ele alınır. Kaynının karısıyla yasak aşk yaşayan bir adamın, bir akşam kayınbiraderinin evlerine oturmaya gelmesiyle sevgilisine kavuşması ve yaşadığı mutluluk anlatılır.

Telefon Konuşmaları kitabında yer alan *Gece Arayan Gölgeler* hikâyesinde, yasak aşk temi yer alır. Yalnız bir adam olan İsa aynı anda birkaç kadınla beraberdir. Evli bir kadın olan komşusu Selda ile de yasak bir aşk yaşamaktadır.

Ay Kokuyor hikâyesinde, yasak aşk konusu ele alınır. Çok sevdiği karısı hastalandıktan sonra komşusuyla yakınlaşan bir adamın yaşadıkları anlatılmıştır. Karısını aldatmasına rağmen adamın onu çok sevdiği ve iyileşmesi halinde tekrar ona döneceğine değinilir.

Dumanı Tüten Çay Gibi kitabındaki *Sonsuz Bir Film* hikâyesinde, yasak aşk temasıyla karşılaşırız. Yalnız bir kadın olan Seval ablasının kocası Ferhat'la yasak bir aşk yaşamaktadır. Ablasına yakalanma korkusuyla ilişkisini devam ettirirken,

ablasının ağır bir hastalığa yakalandığı ve çok az ömrü kaldığı haberiyle sarsılır. Asıl şoku ise ablasının vasiyetinde, kocasının Seval'le evlenmesini istemesini öğrendiğinde yaşar. Hikâye sürprizle noktalanır.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme kitabındaki *Sürükleniş* hikâyesinde, evliliğinden sıkılmış bir adamın kafasında tasarladığı yeni bir maceraya atılma isteği anlatılmıştır. Bu arayışta ilk aday alt komşusudur. Kocasını yurt dışına gidip bir daha dönmeyeceğini söyleyen alt komşusuyla ilişkisini ilerletmeyi düşünür. Hikâyede yasak aşk temi vardır.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme kitabında yer alan *Kuyruklu Yıldız Çiçeği* hikâyesinde, yasak aşk konusu irdelenir. Kocasıyla mutlu olmayan evli bir kadının sevgilisiyle geçirdiği vakit anlatılmıştır. Kaçamak buluşmalara son vermek isteyen kadın sevgilisinin de desteğiyle kocasından ayrılma kararı alır ve bu kararı uygularken başından birçok kötü olay geçer.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme hikâyesinde, yasak aşk konusu ele alınmıştır. Zengin bir adamla evli olan çok güzel bir kadının, genç bir adamla yaşadığı yasak aşk anlatılmıştır. Bu aşktan haberi olan koca ise, başka kadınlarla beraber olarak acısını bastırmaya çalışır.

Aynı kitapta yer alan *Tedirginlik Salıncağı* hikâyesinde, yasak aşk konusu irdelenmiştir. Evli bir adamın evli bir kadınla yaşadığı yasak aşk ele alınır. Adamın sevgilisiyle beraber vakit geçirebilmek için verdiği mücadele anlatılmıştır. Karısının yurt dışından gelen misafirini fırsat bilen adam koşarak sevgilisine gider.

Yine aynı kitapta yer alan *Helikopterli Güzelin İşkembe Çorbası ve Aşk* hikâyesi de fantastik bir hikâyedir. Hikâyede yasak aşk konusu ele alınır. Evli bir adamın İranlı bir mollanın kızıyla yaşadığı aşk anlatılmıştır. İran'dan gelen ajanlar bunları ayırmaya çalışırlar ancak Helikopterli Güzel onların kavuşmasında yardımcı olur hatta ilişki üç kişilik bir ilişkiye dönüşür.

İpek Pijamalı Katiller kitabında yer alan *Gülizar'ın Mavis* hikâyesinde, yasak aşk konusu irdelenir. Evli bir adamın komşusunun kızına olan ilgisi ve aldığı karşılık sonrası aralarında başlayan yasak aşk anlatılmıştır.

Bir Olayın Başlangıcı romanında, yasak aşk temi yer alır. Çalıştığı iş yerinde patronunun karısıyla yasak bir ilişki içerisine giren gencin işten kovulması anlatılmıştır. İş bulmanın zor olduğu bir dönemde işten atılan bu gencin yaşadığı sıkıntılar ve iş bulmak için harcadığı çaba ele alınır.

Dar Sokaklardaki Duman romanında, yasak aşk temi vardır. Bir akrabasının kaçırdığı kızla yasak aşk yaşayan Naci'nin bu aşkı kimseye belli etmeme çabası ve bunun yanı sıra başka kadınlarla da yaşadığı ilişkiler anlatılmıştır. Yaşadığı bu yasak ilişkiden bir an önce kurtulma çabasına girdiğinden bahsedilir.

Akan Sular Şarap Olsa romanında yasak aşk temi yer alır. Romanın kahramanlarından Fikret'in, karısının abisiyle yaşadığı aşktan haberdar olması ve boşanmak istemesi anlatılmıştır.

Ucu Güllü Kundura romanında da yasak aşk teması vardır. Aynı anda birkaç kızla beraber olan Naci'nin, eski sevgilisi Ayşe'nin evlerine ziyaretlerine gelmesiyle, aralarındaki aşkın yeniden alevlenmesi anlatılmıştır. Evli ve çocuklu olan Ayşe'nin kocasını ve çocuklarını hiçe sayarak Naci ile birlikte olması eleştirel bir biçimde anlatılır.

4.4 ALDATMA

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Bir Ev* hikâyesinde, aldatma konusu ele alınmıştır. Annesinin babası tarafından aldatıldığını öğrenen bir çocuğun vermiş olduğu mücadele anlatılır. Bu genç artık büyüdüğünü düşünür ve babasına karşı durur.

Bulanık Resimler kitabında yer alan kitaba da ismini veren hikâyede, yasak aşk, aldatma, ihanet gibi konular ele alınır. Evli olan bir adamın üniversiteli bir kızla yaşadığı aşk, çalıştığı kurumda odacılık yapan bir kadınla yaşadığı ilişki anlatılmıştır. Kadınlara zaafı olan bu adamın çevresindeki bütün kadınlarla beraber olma isteğine vurgu yapılır.

Bulanık Resimler kitabında yer alan *Ayrılık Arıları* hikâyesi de, *Bulanık Resimler* hikâyesinin devamı niteliğindedir ve aynı konular üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu hikâyede kahramanın kadınlara olan zaafına yapılan vurgu artırılmıştır. Çünkü bu hikâye ile aynı odada çalıştığı mesai arkadaşlarından biri de sevgilileri arasına girer.

Aynı kitapta yer alan *Düşlerdeki Lambalar* hikâyesinde de ihanet konusu işlenmiştir. Hikâyenin kahramanı olan Hüseyin kadınlara zaafı olan bir adamdır ve evli olmasına rağmen aynı anda birkaç kadınla birlikte olmaktadır.

Yine *Bulanık Resimler* kitabında yer alan *Şarkılardan Yapılmış Döşekler* hikâyesinde de, ihanet konusu devam eder. Bu hikâye ile kahramanın sevgilileri arasına bir yenisi daha eklenir. Yine aynı odada çalıştığı mesai arkadaşlarından bir tanesini ayartmıştır. Hikâyenin kahramanı her birini aynı anda idare etmek isteği içerisindedir.

Kavga kitabında yer alan üçüncü hikâyede, hikâyenin kahramanı olan Naci'nin komşu kızıyla aşk yaşıyor olmasına rağmen zengin bir kadınla ilişkisi olduğuna değinilmiştir. Hikâyede aldatma temi yer alır.

Mağara kitabında yer alan *O Sürekli Kavga* hikâyesinde yasak aşk, yasak aşk sonrası doğan çocuk, ihanet gibi konular ele alınır. Hikâyenin kahramanı baldızıyla yaşadığı aşk sonrası bir çocuk sahibi olmuştur. Baldızının evlenme taleplerini geri çeviren bu adamın içinde bulunduğu ahlaki çöküntü irdelenir.

Hüzünlü Kar Çiçekleri kitabında yer alan *Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği* hikâyesinde, aldatma konusu irdelenmiştir. İşi gereği sürekli şehir dışına giden bir adamın şüpheleri üzerine eve döndüğünde karısını başka bir adamla yakalaması ve öldürmesi anlatılır.

Her Yer Karanlık kitabında yer alan *Düş Gibi Bir Şey* hikâyesinde, aldatma konusu ele alınır. Evli bir adam olan Kenan Bey'in karısının hamileliği sırasında aralarında anlaşmazlıklar çıkması ve hamileliği döneminde daha iyi bakım için annesinin evine gittiği sırada komşusuyla ilişkiye girmesi anlatılmıştır.

Bin Hüzün kitabında yer alan *Bir Gün Önce* hikâyesinde, aldatma konusu ele alınmıştır. Evli bir adamın beraber olduğu kadınlar anlatılmıştır. Uzun süre beraber olduğu sevgilisi adamın boşanmasını ister ancak karısı hamile olduğu için adam boşanamaz. Bunun üzerine kadın ayrılma kararı alır. Kendisine başka bir sevgili bulan adam ise eski sevgilisinin intihara kalkıştığı haberiyle sarsılır.

Bir Aşk Daha kitabındaki *Ufuklardaki Cambazların Gösterileri* hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyenin kahramanı kocasını aldatan kız kardeşini yakalayarak eniştesine teslim eder. Hikâyede aldatma konusu ele alınmıştır.

Bir Aşk Daha kitabındaki *Kara Gölgenin Örumceği* hikâyesinde, aldatma konusu irdelenir. Kocasının yokluğunda onun bir çalışanıyla beraber olan bir kadının, kocasıyla tatil hazırlıkları yaptıkları bir sırada daha önce beraber olduğu adam tarafından ilişkiye zorlanması ve bu sırada kocasına yakalanması anlatılır. Adam büyük şok yaşar boşanma kararı alır ancak iradesi zayıf olduğu için bu kararından vazgeçer.

Telefon Konuşmaları kitabında yer alan *Bamyra Durağında Cinayet* hikâyesinde, aldatma konusu işlenmiştir. Evli bir adam olan Emin'in Bursa'da bir piknikte tanıştığı kadınla yaşadığı beraberlik ele alınır.

Dumanı Tüten Çay Gibi kitabındaki *Acayip Garaip Adalarında Bir Papağan, Üç Sevgili, Üç Kafeterya* hikâyesinde namus cinayeti ve aldatma konuları işlenmiştir. Karısının kendisini aldattığını öğrenen bir adam hem karısını hem çocuklarını öldürerek yurt dışına kaçması anlatılır.

Eve Dönerken hikâyesinde, ihanet, namus cinayeti konuları ele alınmıştır. Hikâyenin kahramanı yakın çevresindeki insanların başlarından geçen olayları düşünür. Babası, annesini başka bir kadınla aldatmaktadır ve annesinin bu durumdan haberi yoktur. Ayrıca komşusu kendisini bırakarak sevdiği adamla İzmir'e kaçan karısını öldürmüştür.

Ceza ve Kurtarıcı hikâyesi fantastik bir hikâyedir. Hikâyede aldatma konusu ele alınmıştır. Olağanüstü güçleri olan bir adamın dayısı tarafından gönderildiği bir köyde kocasını aldatan bir kadınla yakınlaşması ve ilişki yaşamaları, yine aynı adamın karısı tarafından aldatılması anlatılmıştır.

İpek Pijamalı Katiller kitabında yer alan kitaba da ismini veren hikâyede, aldatma konusu ele alınır. Karısı tarafından aldatıldığını öğrenen bir adamın, kayın biraderinden ablasını öldürmesini istemesi anlatılmıştır.

4.5 GURBET

Cehennem kitabında yer alan *Uzaklarda Bir Tüfek* hikâyesinde, sıla hasreti ve memleket özlemi konuları yer alır. Askeriyede son gecesini geçiren, ertesi gün tezkere alacak olan askerlerin, son gece duydukları heyecan ve bir an önce memleketlerine gitme istekleri anlatılmıştır.

Fatma Teyzenin Duyguları hikâyesinde, gurbet ve memleket özlemi anlatılmıştır. Köyünden İstanbul'a göç etmek zorunda kalan bir kadın olan Fatma'nın memleketine olan özlemi ve büyük şehirde yaşadığı sıkıntılar ele alınır.

4.6 AİLE

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Dünyada Bir Gece* hikâyesinde, bir aile ele alınmıştır. Anne baba ve çocuktan oluşan bu ailenin hayatı, evlerine hırsız girmesi sonucu değişir. Çocuk hırsızlık olayından sonra yaşadığı korku sonucu hastalanır.

Kuyularda kitabında yer alan *Tel Örgüler* hikâyesinde, kocası ve oğlu ile yoksulluk içerisinde yaşayan bir kadının, geleceğe karamsar bir biçimde bakması ve oğlunun geleceği adına duyduğu endişe anlatılmıştır.

Kavga kitabında yer alan hikâyelerin tamamında Balkanlardan göçle gelmiş geniş bir aile ele alınmıştır. Hikâyelerde aile fertleri tek tek tanıtılır. Hikâyeler onların gündelik yaşantıları, birbirleriyle olan ilişkileri, komşuluk ilişkileri üzerine kurulmuştur.

Mağara kitabında yer alan *İkinci Hasan* hikâyesinde, bir aile ilişkisi ele alınmıştır. Anne, baba ve oğlunun anlatıldığı hikâyede, anne çok geç kavuştuğu çocuğuna dayanamaz ancak onun babasıyla birlikte çalışması gerekir. Babasıyla beraber odun kırmaya giden çocuğa babası bağırmasını söyler. Çünkü kendisi utandığı için bağırمامaktadır.

Mağara kitabında yer alan *Kara Yüzler* hikâyesinde; anne, baba ve çocuktan oluşan bir ailenin günlük, rutin hayatı anlatılmıştır. Bu hikâyede fikir değeri taşıyan herhangi bir olgu yer almaz. Yalnız ailenin günlük yaşantısı hakkında bilgi sahibi oluruz.

Mağara kitabında yer alan *Zor* hikâyesinde de bir aile ele alınır. Bu ailenin günlük yaşantılarının yanı sıra babanın çektiği psikolojik sıkıntılardan bahsedilmiştir.

Her Yer Karanlık kitabında yer alan *Sıcak Sularda Buzdan Bir Yelkenli* hikâyesinde, aile ilişkileri anlatılmıştır. Görümcesi tarafından mutlu evliliği kıskanılan ve bu mutluluğu engellenmek istenen bir kadının hasta olduğu bir dönemde görümcesinin ziyaretine gelmesi ve burada yaşanan kavgalar anlatılır.

Bin Hüzün kitabında yer alan *Nice Yokuşlardan Sonra* hikâyesinde, mutsuz evlilik konusu irdelenmiştir. Sorunlu bir kadınla evli olan bir adamın, evlilik boyunca yaşadığı kötü olaylar anlatılır. Kendisinden boşanmayı da kabul etmeyen kadın, kahramana hayatı zindan eder.

Yüzün Yarısı Gece hikâyesinde, başlarından kötü olaylar geçmiş dört gencin, aile ilişkileri konu alınır. Bu gençlerden biri içinde bulunduğu yoksulluk nedeniyle sevdiği kıza kavuşamaz. Diğerinin kimsesiz oluşu, bir başkasının annesinin hayat kadını olması onları ortak bir noktada birleştirir. Bu gençler yaşadıkları bu kötü durumlardan esrar içerek kendilerini soyutlamaya çalışırlar. Düzenli aile hayatı olmayana gençlerin toplumdan kendini soyutlaması ve kötü alışkanlıklara yönelmesi anlatılmıştır.

Telefon Konuşmaları kitabında yer alan *Cadılar ve Ana* hikâyesinde evlilikte çocuk sorununa değinilmiştir. Çok mutlu bir evliliği olmasına rağmen, çocukları olmadığı için evliliklerinde çalkantılar olan Nilgün'ün içinde bulunduğu durum anlatılır.

Dumanı Tüten Çay Gibi kitabında yer alan *Kayguların Gölgesinde 2* hikâyesinde, çevresindeki bütün insanların bir türlü eşleriyle geçim sağlayamadığı bir ortamda çok mutlu bir evlilikleri olan Filiz ve Orhan'ın yaşantıları anlatılmıştır. Çevresindeki insanlar onların evliliklerine hayranlık duymaktadır ve mutlu evliliğin nasıl yakalanacağı konusunda onlara danışmaktadırlar. Hikâyede Orhan'ın anne ve babası bile kavga etmektedir. Arabulucu ise Orhan'dır. Hikâye mutlu evlilik temi yer alır.

Gece Bitmedi romanında bir aile ele alınmıştır. Karısını çok seven ve mutlu bir evliliği olan bir adamın, kendisine âşık olan baldızının evliliğine zarar vermemesi

için yapmış olduğu mücadele anlatılmıştır. Durumdan haberdar olan karısı da kardeşinin evlilikleri üzerine kara bulut gibi çökmesinden korkmaktadır.

4.7 MERHAMET

Katran kitabında yer alan *Sevinci Yok Eden Gerçekler* hikâyesinde, vicdan azabı ve merhamet duygularının hikâyenin temasını oluşturduğunu görürüz. Köyde yaşayan üç küçük çocuğun kuş vurmaya gitmeleri kuşları vurduktan sonra yaşadıkları vicdan azabı ve pişmanlık anlatılmıştır.

Acı kitabındaki *Aydan Gemi Yapanlar* hikâyesinde, babası öldüğü için küçük yaşta annesine bakmak zorunda kalan bir genç anlatılmıştır. Annesinin çocuğuna hiç kıyamadığı, ancak onun çalışmak zorunda olduğunu farkında olduğu vurgulanmıştır. Hikâyede merhamet temi yer alır.

4.8 ÖLÜM

Katran kitabında yer alan *Dönüş* hikâyesinde, hapishaneden yeni çıkmış belalı bir adamın, yaşadığı mahallede insanlara verdiği rahatsızlık ve bu rahatsızlık sonrası yaşanan cinayet anlatılmıştır. Serserilikleri ile herkesi rahatsız eden adam hikâyenin sonunda mahallede yaşayan bir genç tarafından öldürülür.

Acı kitabında yer alan *Dünyada Bir Akşam Üstü* hikâyesinde gerek anlatıcının, gerekse şahısların ağzından yapılan fikri bir cümle ya da bölüm yer almaz. Bir akşamüzeri evinde ölü bulunan adamın karısı tarafından öldürüldüğü sanılmıştır. Ancak hikâyenin sonunda öyle olmadığı anlaşılır. Hikâyede yalnız ölüm temi olduğu söylenebilir.

Korkunun Parmakları kitabında yer alan kitapla aynı ismi taşıyan hikâyede, yaşadığı sarsıntı sonucu intihar eden bir adam ele alınmıştır. Otobüs şoförü olan bu adam geçirdiği kaza sonucu, insanlara sürekli kötülük yaptığını düşünerek intihar eder. Hikâyede ölüm temi yer alır.

Cehennem kitabında yer alan *Eski ve Çürümüş Bir Yer* hikâyesinde uğradığı haksızlık sonucu işini kaybeden bir adamın intikam ateşiyle yanarken bunun üzerine iş bulamaması ve parasız kalması da eklenince kendisine haksızlık yapan adamı

bularak öldürmesi anlatılmıştır. Hikâye de ölüm teminin yanı sıra intikam temi de yer alır.

Şarkılar Seni Söyler kitabında yer alan *Büyük Oyundan Bir Parça* hikâyesinde ölüm temi yer alır. Çok yakın arkadaşı öldürülen bir adamın, arkadaşının katillerini bularak onları öldürme isteği anlatılmıştır.

Hüzünlü Kar Çiçekleri kitabında yer alan *Yaşamı Aştan Uzak Sessiz Gramofon Çiçeği* hikâyesinde, karısı tarafından aldatıldığını öğrenen bir adamın karısını öldürdükten sonra kaçmaya çalışması anlatılmıştır. Hikâyede namus cinayeti ve ölüm temaları vardır.

Telefon Konuşmaları kitabındaki *Tatların Altındaki Kirlenmeler* hikâyesinde, ölüm ve ölüme karşı duyulan korku temi irdelenmiştir. Kendisine birçok kötülük yapmasına rağmen babasının ölümünden büyük üzüntü duyan bir adamın, karısının hastalanması sonucu onu kaybetme korkusu anlatılır.

Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme kitabında yer alan *Bitli Kız ve Dansöz Nena* hikâyesi “fantastik” bir hikâyedir. Ablası öldürülmüş olan bir adamın onun intikamını alabilmek için verdiği çaba ve yaşadığı fantastik olaylar anlatılır. Hikâyede intikam duygusu ve ölüm temi hâkimdir.

4.9 KADIN ERKEK İLİŞKİLERİ

Katran kitabında yer alan *Kâbuslu Bir Gece* hikâyesinde, karı koca ilişkileri ele alınmıştır. Bir gece geç vakitte evine giden bir adamın, karısı tarafından evden kovulduktan sonra dışarıda başından geçen kötü olaylar anlatılmıştır.

Yine aynı kitapta yer alan *Yem* hikâyesinde, bir hayat kadınının erkekleri kandırabilmek için oynadığı oyunlar gözler önüne serilir. Kadının beraber olmak vaadiyle mezarlığa götürdüğü erkekleri diğer arkadaşlarıyla kurduğu ekip sayesinde dolandırarak bütün parasını alma çabası anlatılır. Erkeklerin kadınlara olan zaafına vurgu yapılır.

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Karanlık* hikâyesinde, maddi imkânsızlık nedeniyle sarsılan bir aile ele alınır. Birbirlerini sevmelerine rağmen maddi durumları kötü olduğu için karısı tarafından terk edilen bir adam ve bu adamın

karısı kendisini terk etse dahi helal kazançtan, doğru yoldan sapmayacağı vurgusu yapılmıştır. Hikâyenin sonunda karısının dönmesiyle doğrunun kazandığı gösterilir.

Kuyularda kitabında yer alan kitapla aynı ismi taşıyan hikâyede, karı koca ilişkilerine değinilir. Sürekli kavga etmelerine rağmen bir türlü ayrılamayan bir karı koca ele alınmıştır. Bu karı kocanın kavgasız bir günü bile geçmez ancak ne zaman ayrılma kararı alsalar bunu gerçekleştiremezler. Hikâyede kararlı bir şekilde ayrılma kararı alan adamı, karısı yine kandırır.

Günlerden Bir Gün kitabında yer alan *Gönlü Yaralı Bir Kızın Acıklı Serüveni* hikâyesinde kadın erkek ilişkileri üzerine fikri açıklamalar vardır. Daha önce başka bir adamla başından bir nişanlılık geçen bir kızın, bunu nişanlısından saklaması ve tatile gittikleri bir zamanda nişanlısı tarafından bu olayın öğrenilmesi sonucu nişanın atılması anlatılmıştır.

Her Yer Karanlık kitabında yer alan *Kaygıların Gölgesinde* hikâyesinde, birbirini çok seven bir karı kocanın bir günleri anlatılmıştır. Bu hikâyede fikri değeri olan herhangi bir ifadeye yer verilmez. Günlük rutin hayatları ele alınır.

Bin Hüzün kitabında yer alan *Bir Pazar Sabahı Ya da Şulenaz* hikâyesinde, bir karı kocanın bir pazar günü sabah beraber yaptıkları kahvaltı ve sohbetler anlatılmıştır. Bu hikâyede fikri değer taşıyan ifadelere yer verilmez.

Yüzün Yarısı Gece kitabında yer alan *Şeytanın Jandarma Kumandanı* hikâyesinde, kadın erkek ilişkisi üzerinden kıskançlık konusu ele alınmıştır. Karısını yeğeninden bile kıskanan bir adamın bu kıskançlık yüzünden başından geçen olaylar anlatılır.

Dumanı Tüten Çay Gibi kitabındaki *Yolculuk Var Her Yere* hikâyesinde çapkınlık konusu işlenir. Karısını kanser hastalığı sonucu kaybeden Selçuk, bir yolculuk sırasında tanıştığı iki farklı kadınla aynı anda birlikte olma planları yapmaktadır. Kadınlarında Selçuk'a ilgi göstermesinden sonra kadınlara sezdirmeden her ikisini idare etme çabası içine girer.

İpek Pijamalı Katiller kitabında yer alan *Karın Sesi Yoktu* hikâyesinde, bir karı kocanın gündelik, rutin hayatları ele alınmıştır. Hikâyede fikri değer taşıyan herhangi bir cümle veya öge yer almaz.

İpek Pijamalı Katiller kitabında yer alan *Tünelin Ucunda Işık Yok* hikâyesinde, gelin kaynana çekişmesi ve bunun sonucunda ortaya çıkan karı koca ilişkileri ele alınmıştır. Annesinin dolduruşuyla karısına saldıran bir adam ve bu olaydan sonra ayrılma kararı almaları anlatılır. Arada kalan adamın yaptığı davranışlardan pişman olduğu ifade edilmiştir.

Gürültülü Birkaç Saat romanında, kadın erkek ilişkileri üzerine kurulmuş bir kurgu yer alır. Bir arkadaş grubunun eğlenmek için oturdukları bir mekânda masalarına bir arkadaşlarının vasıtasıyla gelen kadını elde edebilmek için rekabete giren erkekler anlatılmıştır. Romanda, kadınla beraber olmak için çaba gösteren bu arkadaşlar tartışma yaşarlar ve arkadaşlıkları bozulur.

4.10 ÇOCUK SEVGİSİ

Acı kitabında yer alan *Aydan Gemi Yapanlar* hikâyesinde, babası öldüğü için küçük yaşta annesine bakmak zorunda kalan bir genç anlatılmıştır. Annesinin çocuğu çok sevdiği, ona hiç kıyamadığı, ancak onun çalışmak zorunda olduğunun farkında olduğu vurgulanmıştır. Hikâyede çocuk sevgisine vurgu yapılmıştır.

Acı kitabındaki *Kaçış* hikâyesinde, evlendikten sonra anne babasını terk eden bir evlat anlatılmıştır. Bütün zorlulara ve yokluklara rağmen evlatlarını en iyi şekilde yetiştirmek için çaba sarf etmiş bir anne babanın, evlatlarının evlendikten sonra kendilerini bırakıp gitmesine rağmen hala onu düşündükleri ve onun için endişelendikleri anlatılır. Çocuk sevgisi temi vardır.

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Her Yerde Onlar* hikâyesinde hasta yatağında yatan bir kadın tanıtılır. Bu kadının psikolojik tahlili yapılır. Kadının yaşamaktan sıkıldığı ve ölmek istediği ancak onu bu fikrinden oğlunun üzüleceğini düşünerek vazgeçtiği anlatılmıştır. Hikâyede evlat sevgisi temi yer alır.

Kuyularda kitabında yer alan *Tel Örgüler* hikâyesinde, kocası ve oğlu ile yoksulluk içerisinde yaşayan bir kadının, geleceğe karamsar bir biçimde bakması ve oğlunun geleceği adına duyduğu endişe anlatılmıştır.

Mağara kitabında yer alan *İkinci Hasan* hikâyesinde, uzun yıllar bekledikten sonra çocuk sahibi olan bir kadının, maddi imkânsızlık nedeniyle küçücük çocuğunu sabahın erken saatlerinde kaldırıp işe yollamaktan duyduğu ıstırap anlatılmıştır.

4.11 SİYASET

Hüzünlü Kar Çiçekleri kitabında yer alan *Evdeki Gece* hikâyesinde, bir kargaşa dönemi anlatılmıştır. Hikâyede 1980’li yıllarda yaşanan sağ-sol mücadelesinin, insanları nasıl olumsuz yönde etkilediği irdelenir. Ankara’da kendi halinde yaşayan bir ailenin çatışmanın ortasında kalarak zarar görmesi ele alınmıştır. Üniversite öğrencileri ile polislerin sürekli çatıştıkları bir mahallede yaşayan bu ailenin, dışarıdaki olaylardan duydukları tedirginlik anlatılmıştır. Sürekli silah sesleri duyan, evlerine mermiler isabet eden aile üzerinden sağ sol olaylarının insanlar üzerindeki etkisine vurgu yapılır.

Aynı kitapta yer alan bir başka hikâye olan *Hüzünlü Kar Çiçekleri* hikâyesinde de 1980’li yıllarda yaşanan kargaşa ortamı irdelenir. Hikâyede öğrenimi için İzmir’den Ankara’ya gelen yeğenini sağ-sol davası yüzünden çıkan olaylarda kaybeden bir adamın yaşadığı bunalım ve onu koruyamadığı için duyduğu suçluluk irdelenir.

Dışarıdaki Rüzgâr romanında, kamu kurumlarında siyasetten kaynaklanan ayrışma, ahlak sorunu ve adaletsizlik gibi konular üzerine açıklamalar yer alır. Çalıştığı kurumun en başarılı memurlarından olan Erdal’ın siyasi görüşünün müdürlerinden farklı olması nedeniyle haksızlıklara uğradığından bahsedilmiştir. Bir dönem Türkiye’de büyük bir sorun haline gelen bu durum yüzünden insanların yaşadığı mağduriyet ve hak edenlerin hak ettikleri alamaması eleştirilir.

4.12 ÇALIŞMA HAYATI

Acı kitabında yer alan *Acı Soğan* hikâyesinde, inşaatta çalışan işçilerin yaşantıları anlatılmıştır. Akşam olup iş bittikten sonra işçilerin neler yaptıklarının ele alındığı hikâyede, işçilerin sıradan yaşantıları ve birbirleriyle ilişkileri anlatılmıştır. İnşaat işçilerinin zor çalışma koşulları gözler önüne serilir.

Acı kitabındaki *Serseri* hikâyesinde, işsizlik, dürüst insanların iş bulmakta ve çalışmakta çektiği sıkıntı gibi konular ele alınır. Sürekli aramasına rağmen iş bulamayan bir gencin ailesi ile yaşadığı sorunlar ve dürüstlüğü nedeniyle iş yerinde yaşadığı sıkıntılar anlatılmıştır.

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Hasan* hikâyesinde bir gazetede kapıcılık yapan Hasan'ın işyerinde insanların ikiyüzlülüğü nedeniyle yaşadığı sıkıntılar anlatılmıştır. İnsanların çıkarı ve menfaatleri uğruna her şeyi yapabilecek konuma gelmiş olmalarına değinilir.

Savaş hikâyesinde, maaşlarına zam yaptırabilmek adına açılan daktilo yarışmasına girmiş memurların verdikleri mücadele anlatılmıştır. Muzaffer Buyrukçu bu yarışmayla aslında memurların maaşlarının yeterli olmadığı ve onların içinde bulunduğu zor duruma vurgu yapmıştır.

Bulanık Resimler kitabında yer alan hikâyelerin tamamında, hikâyenin kahramanı olan Hüseyin'in iş arkadaşlarıyla ilişkileri anlatılmıştır. Bir kurumda memur olarak çalışan Hüseyin, mesai arkadaşlarıyla çarpık ilişkiler kurar. Kurumda çalışan temizlik görevlisinden, memurelere kadar herkesle aşk yaşamaktadır. Bu kitapta çalışma hayatında karşımıza çıkabilecek çarpık ilişkilere değinilmiştir.

Cehennem kitabında yer alan kitaba da ismini veren hikâyede, bir iş yerinde çalışan memurların birbirleriyle yaptıkları sohbetler anlatılmıştır. Bu sohbetler arasında çapkınlık maceraları, yakınları üzerine dedikodular yer alır. Hikâyede hiçbir konuda fikir değeri taşıyan ifadeler yer almaz ancak memurların birbirleriyle ilişkileri gözler önüne serilmiştir.

Mağara kitabında yer alan *Mağara* hikâyesinde, patronundan daha görgülü ve tahsili yüksek bir işçinin, sırf bu vasıfları taşıdığı için, sonradan görme patronu tarafından uğradığı eziyetler anlatılmıştır. Mesai saatleri dışında da çalıştırılan bu işçi, uğradığı haksızlıklara dayanamayarak iş yerinden ayrılma kararı alır.

Mağara kitabında yer alan *Onlar* hikâyesinde resmi kurumda çalışan memurların, iş yerinde beraber geçirdikleri vakit anlatılmıştır. Bu hikâyede de fikri değer taşıyan herhangi bir olgu yer almaz. Memurların mesai saatlerini nasıl değerlendirdikleri görülür.

Şarkılar Seni Söyler kitabında yer alan *Bilmece Gibi* hikâyesinde Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde çok sık kullandığı, aynı iş yerinde çalışan memurların ilişkileri anlatılmıştır. Hikâyede aşk konusu ele alınmıştır. Aynı iş yerinde çalışan iki

memur birbirinden hoşlanmaktadır. Ancak arkadaşlarının bu ilişkiyi bilmelerini istemedikleri için ilişkilerini gizlice yürütmeye çalışırlar.

Günlerden Bir Gün kitabında yer alan *Beyazı Karartan Acılar* hikâyesinde, halde bir dükkânda çalışan ve çalışkanlığıyla herkesin beğenisini toplayan bir işçi anlatılmıştır.

Bin Hüzün kitabında yer alan *Sıkıntı* hikâyesinde, işsizlik ve işsizliğin neden olduğu bunalım konusu ele alınır. Öğretim üyesi olarak çalıştığı üniversiteden kovulan bir adamın evinde sıkıntı içerisinde geçirdiği vakit anlatılmıştır.

4.13 AHLAK

Katran kitabında yer alan *Yem* hikâyesinde, bir hayat kadınının erkekleri kandırabilmek için oynadığı oyunlar gözler önüne serilir. Kadının beraber olmak vaadiyle mezarlığa götürdüğü erkekleri diğer arkadaşlarıyla kurduğu ekip sayesinde dolandırarak bütün parasını alma çabası anlatılır. Hem kadının erkekleri kandırması, hem de mezarlıkta ilişki teklifi ahlaki yönden irdelenmiştir.

Yine aynı kitapta yer alan *Katran* hikâyesinde, hırsızlık yaparken yakalanan bir çocuğun çaldığı malzemeleri iade etmek için insanları evine götürdüğünde, insanların karşılaştıkları içler acısı manzara anlatılır. Çaldığı yorgan hasta kardeşinin üzerindedir, evdeki tek eşya çaldığı halıdır. Çocuğun içinde bulunduğu zor durumla ilgilenmeyen insanların oradan ayrılmaları eleştirilir. Hikâyede ahlaki çöküntü irdelenmiştir.

Acı kitabındaki *Serseri* hikâyesinde, işsizlik, dürüst insanların iş bulmakta ve çalışmakta çektiği sıkıntı gibi konular ele alınır. Sürekli aramasına rağmen iş bulamayan bir gencin ailesi ile yaşadığı sorunlar ve dürüstlüğü nedeniyle iş yerinde yaşadığı sıkıntılar anlatılmıştır. Dürüst insanların hiçbir yerde tutunamamasına vurgu yapılarak ahlaki değerler irdelenmiştir.

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Hasan* hikâyesinde bir gazetede kapıcılık yapan Hasan'ın işyerinde insanların ikiyüzlülüğü nedeniyle yaşadığı sıkıntılar anlatılmıştır. İnsanların çıkarı ve menfaatleri uğruna her şeyi yapabilecek konuma gelmiş olmalarına değinilir. Hikâyede insanların içinde buldukları ahlaki çöküntü gözler önüne serilmiştir.

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Koku* hikâyesinde, bir iş yerinde müdürler tarafından seilmeyen bir memurun, yine müdürler tarafından uğradığı haksızlık sonucu akli dengesini yitirmesi anlatılmıştır. Hikâyede iftira, haksızlık gibi ahlak dışı davranışlar irdelenir.

Korkunun Parmakları kitabında yer alan *Ölüler* hikâyesinde, işsizlik, işsizliğin tabi sonucu olarak yoksulluk ve yoksulluğun insanları kötü yola itmesi konusu ele alınır. Maddi sıkıntılar içerisinde bulunan bir ailede babanın yaşadığı çaresizlik anlatılmıştır. İş bulamayan bu adamın ailesinin geçimini sağlayabilmek için zengin bir kadınla para karşılığı beraber olması anlatılmıştır. Kadın tarafından hakarete uğrayan adam kazandığı parayla ailesinin geçimini sağladığı için her şeye göz yummaktadır. Hikâyeye maddi kaygıların ahlaki değerlerin önüne geçtiği vurgulanmıştır.

Kuyularda kitabında yer alan *Tel Örgüler* hikâyesinde, hikâyenin kahramanı olan kadının çocukluk yıllarında uğradığı tacizlerin yıllar sonra kendisinde derin psikolojik yaralar açtığına değinilmiştir. Toplumda sık karşılaşılan bu durumun ciddi bir ahlak sorunu olduğuna vurgu yapılır.

Mağara kitabında yer alan *O Sürekli Kavga* hikâyesinde yasak aşk, yasak aşk sonrası doğan çocuk, ihanet gibi konular ele alınır. Hikâyenin kahramanı baldızıyla yaşadığı aşk sonrası bir çocuk sahibi olmuştur. Baldızının evlenme taleplerini geri çeviren bu adamın içinde bulunduğu ahlaki çöküntü irdelenir.

Günlerden Bir Gün kitabında yer alan *Olayların İçine Doğru* hikâyesinde, ahlak sorunu irdelenmiştir. Bir gencin çalıştığı iş yerinde ustası tarafından başka bir erkek çocuğuna yaptığı tacize şahit olması ve yaşadığı buhran ele alınmıştır.

Şarkı Gibi hikâyesinde paraları olmadıkları için tanımadıkları düğünlere eğlenmeye giden genç bir arkadaş grubunun düğünlerde yiyip içip kızlarla birlikte olabilmek için fırsat kollamaları ele alınmıştır. Yine bu amaçla gittikleri bir düğünde gençlerin yaptıkları ahlak dışı davranışlar üzerinden toplumun ahlaki yozlaşmasına vurgu yapılmıştır.

Şarkı Gibi kitabında yer alan *Gönüllü Polisler Düğünde* hikâyesinde, toplumda yer alan çarpık ilişkiler üzerinden ahlaki değerlere vurgu yapılır. Üç dört gencin eşcinsel ilişkileri anlatılmıştır.

Yine aynı kitapta yer alan *Isırganların Dansı* hikâyesinde de, ahlak temi ön plandadır. Diğer hikâyede yer alan gençlerin serserilikleri bu hikâyede de anlatılmıştır. Bu gençler gittikleri sahil kenarında hırsızlık yaparlar. Beraber oldukları hayat kadınlarının zorla paralarını alırlar.

Yüzün Yarısı Gece kitabındaki *Karmaşanın İçinde Yanan Ateş* hikâyesinde ahlak temiiyle karşılaşırız. Herkesin birbirini aldattığı ve sürekli namus cinayetlerinin işlendiği bir dönemde, annesinin babasını aldattığını düşünen bir çocuğun onu takip etmesi hatta öldürmeye karar vermesi anlatılmıştır. Hikâyenin sonunda annesinin suçsuz olduğunu öğrenen çocuk pişmanlık duyar.

Telefon Konuşmaları kitabında yer alan *Pizza Olayı* hikâyesinde, birçok konuda fikir değerinde açıklama yapılmıştır. “Toplumun yozlaşması”, “toplumdaki ahlaki çöküş”, “yitirilen insani değerler” eleştirel bir şekilde ele alınmıştır. Kadınların çalıştıkları yerlerde uğradığı tacizler, toplumda var olan sapık insanların masum insanların hayatlarını zehir edişi gibi konulara değinir. Ailesinde birçok insan bu tip sorunlarla karşı karşıya gelmiş bir karı kocanın, onları davet ettiği yemek için yaptıkları hazırlıkları ve endişelerini anlatır.

Dumanı Tüten Çay Gibi kitabında yer alan *Kaygıların Gölgesinde 3* hikâyesinde toplumun içinde bulunduğu ahlaki çöküntüye değinilmiştir. Filiz’in ve Orhan’ın çevresinde birbirini aldatan eşler vardır. Ayrıca iş arkadaşının karısıyla zorla birlikte olmaya çalışan bir adamın ölümle sonuçlanan macerasıyla da toplumun yaşadığı ahlaki çöküntüye değinilmiştir.

Dumanı Tüten Çay Gibi hikâyesinde yer alan *Camsız Zaman Pencereleeri* hikâyesinde bir dolmuşta seyahat eden bireyler üzerinde ahlaki değer yargıları çıkartılmıştır. Çarpık ilişkilerden, işçilerine sarkan patronlardan, kadınları kandırmak için erkeklerin oynadıkları bin bir türlü oyunlardan, kocasını bırakıp başka erkeklerde kaçan kadınlardan, para için insani değerlerin yok edilmesinden ve bozuk düzenden bahsedilir. Ahlaki yozlaşmanın ne boyutta olduğu anlatılmıştır.

Akan Sular Şarap Olsa romanında Almanya'ya çalışmak için giden bir adamın orada evlenerek Türkiye'deki ailesini unutması ve evlendiği kadının kızıyla yaşadığı aşk üzerinden, adamın içinde bulunduğu ahlaki yozlaşma gözler önüne serilir.

4.14 ŞİDDET

Acı'da yer alan *Uçtu Uçtu Sinek Uçtu* hikâyesinde, daha önce bir ilişkisi olduğu kocası tarafından anlaşılan bir kadının, kocası tarafından şiddete maruz kalması anlatılmıştır. Karısını bir eve kapatıp evin pencere ve kapılarına tahtalar çakan adam, karısını gün ışığından mahrum bırakır. Bununla da yetinmeyen adamın karısını aç ve susuz bıraktığını görürüz.

Mağara kitabında yer alan *Bozuk* hikâyesinde aile içi şiddet konusu irdelenmiştir. Sürekli karısına şiddet uygulayan bir adamın, istekleri karısı tarafından reddedilince yine karısına şiddet uygular. Bunun üzerine kocasına hakaret eden kadına uygulanan şiddetin dozunun arttığı görülür.

Mağara kitabında yer alan *Zor* hikâyesinde aile içi şiddete dair bazı bilgiler yer alır. Hikâyenin kahramanı olan Kemal'in bir akşam evinde otururken, kız kardeşinin kocası tarafından yediği dayaktan ötürü hastaneye kaldırıldığı haberini alması aile içi şiddete örnek verilebilir.

Yüzün Yarısı Gece kitabında yer alan *Yeniden* hikâyesinde, aile içi şiddet konusu irdelenir. Yaralandığı için dört aydır dışarıya çıkamayan bir gencin, dışarıya çıkıp arkadaşlarıyla hasret gidermesi anlatılmıştır. Gencin yaralanmasına neden olan olay hikâyenin sonunda anlatılır. Karısına sokak ortasında şiddet uygulayan bir adama müdahale ettiği için, o adam tarafından yaralanmıştır. Adamın karısı da o olaydan sonra hikâyenin kahramanına âşık olur.

SONUÇ

Muzaffer Buyrukçu (1930-2006), Arnavut göçmeni bir ailenin ilk çocuğudur. Babası Ahmet Bey annesi Saadet Hanım'dır. Göçmen olan ailesi Anadolu'da birkaç farklı ilde tutunmaya çalışmışsa da başarılı olamamış, önce Mersin sonra Niğde'ye yerleşen ailenin ilk çocuğu olan Muzaffer Buyrukçu, burada dünyaya gelmiştir ve oradan oraya sürüklenen bir hayatın içerisinde kendini bulmuştur. Henüz bir yaşındayken, babasının İstanbul'da iş bulması nedeniyle ailesi İstanbul'a taşınır. Burada dört sene kaldıktan sonra ilkokula başladığı yer olan Yalova'nın Kuru Köy'üne yerleşirler. Muzaffer Buyrukçu hem okuyup hem tarlada çalışır. Ailenin tekrar yollara düşmesi nedeniyle okulu bırakmak zorunda kalan Muzaffer Buyrukçu bir sene Manisa'da tarlalarda çalıştıktan sonra Kuru Köy'üne tekrar dönmeleri üzerine ilkokula kaldığı yerden devam eder ve ilkokulu burada bitirir. Babası Ahmet Bey'in İstanbul'da tekrar iş bulması üzerine aile tekrar İstanbul'un yolunu tutar. İkinci Dünya Savaşı'nın etkileriyle ekmeğin karneye bağlandığı bir dönemde İstanbul'a yerleşen aile büyük sıkıntılarla karşılaşır. Bu sıkıntılar neticesinde Muzaffer Buyrukçu hem çalışıp hem okumak zorunda kalmıştır. Ortaokulu zorluklar içerisinde tamamladıktan sonra lise öğrenimine başlayan ancak çok kısa bir süre sonra okulu bırakıp çalışmak zorunda kalan Buyrukçu, bu dönemde çok çeşitli işlerde çalışmıştır. Aşçılık, sütçü yamaklığı, kunduracı çıraklığı, gazetecilik, inşaat işçiliği, frezecilik, pedalcılık, kalorifercilik, kâtiplik Muzaffer Buyrukçu'nun yaptığı işler arasındadır.

İyi bir öğrenim göremeyen Buyrukçu'nun hayatının dönüm noktası babasının *Son Telgraf* gazetesinde işe başlamasıyla olur. Ahmet Bey kapıcı olarak işe başladığı gazetede Muzaffer Buyrukçu'ya da bir iş ayarlar. Burada çalışmaya başladıktan sonra okumaya merak salan Buyrukçu bir süre sonra da edebiyata yoğun bir ilgi duymaya başlar. Kapıcı yamağı olarak başladığı iş hayatı bir süre sonra matbaaya uzanır ve Muzaffer Buyrukçu, bu sayede birçok yazarla ve kitapla tanışır.

Yazın hayatına 1945 yılında henüz on beş yaşındayken şiir kitabı çıkartarak başlayan yazarın ilk kitabının adı *İstikbal'in Sesi*'dir. 1947 yılında arkadaşlarıyla

birlikte ikinci şiir kitabı olan *Kalplerin Feryadı*'nı yayımlamıştır. Şiirleri ses getirmiş olsa da beklenen ilgiyi görmemiş, kısa bir süre sonra doğru bir tercih yaparak öykü denemelerine başlamıştır. Birkaç sene yazdığı öyküler çeşitli gazetelerde yayımlanan yazarın gerçek edebiyatla tanışması 1953 yılına rastlar. *Yeditepe Dergisi*'nde yayımladığı *Kâbuslu Bir Gece* hikâyesi kendi deyimiyle fark ettiği edebiyatın özüne uygun hikâye anlayışıyla örtüşen bir hikâyedir ve yazar için milat sayılır. Muzaffer Buyrukçu, ilk hikâye kitabı olan *Katran*'ı 1956 yılında çıkartmıştır ve *Kâbuslu Bir Gece* hikâyesi bu kitapta da yer alır. Bu tarihten sonra 2004 yılına kadar öykü yazmayı hiç bırakmayan ve yazdığı bütün öyküleri kitaplaştıran Muzaffer Buyrukçu, ömrüne yirmi bir öykü kitabı sığdırmıştır.

Muzaffer Buyrukçu, yazarların bir gaye uğruna çaba sarf etmesi gerektiği görüşünü savunmuştur. Kendisi de bütün hayatı boyunca halkı anlatmayı gaye edinmiştir. Yaşadığı dönemin edebiyat eğiliminden farklı bir şekilde topluma yönelmiştir. 'İkinci Yeni' bireyselliğinin güçlü olduğu bir dönemin yazarı olmasına rağmen halkı anlatmıştır. Onun bu denli halka yönelmesinde en büyük etki hayatının zor şartlar altında geçmesi ve kendisiyle aynı durumda olan halkın içinde yaşadığı sıkıntılı hayatı gözler önüne sermeyi kendisine ödev bilmesidir. Elli yılı aşkın yazın hayatında ilk günden son güne kadar bu anlayıştan vazgeçmez. Türkiye'de halkın büyük sıkıntılar çektiği İkinci Dünya Savaşı ve savaşın tesirlerinin derin bir şekilde hissedildiği yıllarda yazmaya başlayan Buyrukçu, bununla birlikte ihtilallere tanıklık etmiş, büyük sıkıntılarla karşılaşmıştır. Kendi yaşadığı sıkıntıları, halkın daha derin şekilde yaşadığını bilmesi nedeniyle o, hayatı sıkıntılar içerisinde geçen halkı anlatmaktan vazgeçmemiştir. Muzaffer Buyrukçu'nun hikâye ve romanlarında halkı anlatma tutkusu onu edebiyatta bir noktaya getirir. Edebiyat çevrelerince yapılan değerlendirmelerde genellikle Muzaffer Buyrukçu'nun bu yönüne değinilmiştir.

Selim İleri Muzaffer Buyrukçu için, orta katın insanlarını yoksulluktan az çok kurtulmuş, ama ancak karnını doyurabilmiş kişileri anlatmayı amaçlamış ve bu alanda çok sayıda, kimileri gerçekten çok güzel ürünler vermiş bir yazar olarak tanımlar.

Feridun Andaç ise Muzaffer Buyrukçu için, '1950 Kuşağı' öykücülüğünden farklı bir damarı oluşturan, yazdığı öyküleriyle getirdiği dünyanın gerçekliğine

bakıldığında, kentin 'küçük insan'ının yaşamsal var oluşunu anlatan bir yazar olarak görür.

Mehmed Kemal ise Muzaffer Buyrukçu hakkında, kökeninde göçmenlik, yaşamında gecekondular olan bir yazarın içinden yetiştiği topluma yönelmesi ve onu anlatmasının tabi olduğuna vurgu yapmıştır.

Arnavut göçmeni bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Muzaffer Buyrukçu'nun hem karakterinin şekillenmesinde, hem de edebi görüşünün oluşmasında ailesinin etkisi vardır. Eserlerinde birçok kez yer verdiği Balkan göçmeni ailenin kendi ailesiyle benzer yönleri vardır. Buyrukçu ailesi Türkiye'de yaşadığı problemler yüzünden birçok kez yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Bu göçler aileye çeşitli sıkıntılar yaşatmıştır. Ailenin yoksul olması dolayısıyla Muzaffer Buyrukçu, gerek Anadolu'da gerekse İstanbul'a geldikten sonra kenar mahallelerde, gecekondularda yaşamış, hikâye ve romanlarında da genellikle varoşları anlatmıştır.

Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde karşımıza çıkan Balkan göçmeni aile tesadüfi değildir. O, aslında kendi ailesini anlatmıştır. Hikâyelerinde, bu ailenin oturduğu muhitte yer alan yabancı uyruklu kahramanlar aslında Buyrukçu'nun gerçekten büyüdüğü semtin insanlardır. Çünkü o içinde yaşadığı her şeyi hikâyelerine taşır. Ayrıca Muzaffer Buyrukçu bazı hikâyelerinde bizzat başından geçen olayları farklı isimler altında anlatmıştır. Muzaffer Buyrukçu'nun bu yönüyle ilgili Zeynep Oral, Muzaffer Buyrukçu'nun öykü ya da romanlarını okuduysanız, onu, ailesini, yakın çevresini tanıyorsunuz demektir. Belki kişilerin adları değişmiştir ama kendi serüvenleri, yakınlarının aile ve arkadaş çevresinin serüvenleri, çok yakın, çok iyi bildiği kimselerin yaşamış ya da düşünülmüş öyküleridir, anlattıkları. Tespitini yapar.

Muzaffer Buyrukçu'nun öyküleriyle ilgili önemli bir nokta daha vardır. 1962 yılında çıkardığı *Bulanık Resimler* kitabında yazar öyküleri ve öykü kişilerini birbirine bağlamıştır. Aynı öykünün bölümleri gibi aktarılan öykülerde günlük yaşamı anlatan Buyrukçu, uzun öyküleri birbirine bağlama tekniğini bu kitaptan sonra hiç vazgeçmeden kullanmıştır. Bu teknikle yazması onun öykülerine roman tadı verir.

Sadece hikâye yazarlığıyla yetinmeyen Buyrukçu, roman ve günlük türlerinde de eserler vermiştir. 1971 yılında ilk romanı *Mağara*'yı yayımlar. Öyküleriyle benzer nitelikler gösteren romanları, kendi deyimiyle öykülerinin hacimli halleridir. 1976 yılında ise ilk günlük kitabı olan *Arkası Yarın* kitabını yayımlamıştır. Bu tarihten sonra bu üç türde de yazmaya devam eden yazarın, basılmış sekiz adet romanı ve on adet günlük kitabı bulunmaktadır.

Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyeden sonra en çok eser verdiği tür olan günlük, kullanılan teknikler ve anlatıldığı dönem açısından çok değerlidir. O günlüklerini öykü teknikleri kullanarak yazmıştır. Daha önce denenmemiş olan bu teknik edebiyatımıza Muzaffer Buyrukçu ile girer ve bu yönüyle çok önemlidir. Oktay Akbal onun günlükleri için, "Buyrukçu'nun bir başka öykü türü de günlükleridir. Ama bunlar bizlerin yazdığı güncelere benzemez. Ben de üç günce kitabı yayınladım. Benimkiler, ya da Ataç'ın, Birsal'in, Tomris'inkiler kısa kısa izlenimler, düşünceler, anılar, saptamalardır. Buyrukçu ise belirli bir günü alır, o gün boyunca ne olmuş ne bitmiş hepsini anlatır. Korkunç bir bellek gücüyle! Bu yazılar daha doğrusu bu öykü-anılar yazın tarihimiz açısından da ilginç birer belgedir."

Muzaffer Buyrukçu'nun günlüklerini özel kılan bir diğer özellik ise yaşadığı döneme ışık tutuyor olmasıdır. Döneminin sanat edebiyat çevresine, eğlence hayatına, kenar mahallelerdeki insanların yaşantılarına kadar birçok konuda okuyucuya ışık tutar. Özellikle de yaşadığı dönemin edebiyat ve sanat çevresine ışık tutması önemlidir. Onun günlükleri sayesinde o dönemin sanat ve edebiyat çevresi hakkında bilgi sahibi oluruz.

"Yaşayan kişileri anlatır. Olaylıdır. Asıl ilginçliği sağlayan neden edebiyatımızın seçkin simalarını anlatmasıdır. Dolu dolu, yaşadığı dünyanın ayrıntılarıyla süslü, capcanlı. Hikâye tadında. Babiâli'nin gizli açık sosyolojisini yansıtır. Günlüklerinde koyu bir içtenlik havası var. Günlükler belli bir mekânla sınırlı değil. Taşlıtarla'nun serüveninden, Beyoğlu gecelerine, avare yıllara, Yenikapı kopukluklarına, Cağaloğlu kaldırımlarına, salaş meyhanelere, çalgı çengi eğlencelere, resmi törenlere kadar uzanıp gider."

“Günlüklerde anlatılan kişiler, ünlüler, gündelik bir yaşam içerisinde, en belirgin özellikleriyle, en çarpıcı çizgilerle veriliyor. Bu başarının altında Buyrukçu'nun özgün hikâyeci kimliğinin aranması sanırız yanlış olmaz. Cemal Süreya, Behçet Necatigil, Halil İbrahim Bahar, Cahit Külebi, İlhan Selçuk, Metin Altıok, Veysel Öngören, Remzi İnanç, Vecihi Tımuroğlu, Cemil Eren, Ali Püsküllüoğlu, Günel Altıntaş, İsmet Zeki Eyüboğlu, Necati Tosuner.”

Kendisini halkçı olarak tanıtan Muzaffer Buyrukçu, eserlerinde konu ve temayı halktan aldığı gibi, dili ve anlatımı da halktan almıştır. O eserlerinde halkın günlük konuşmalarına yer verir. Hiçbir zaman ağdalı bir dil kullanmamıştır. Eserlerinde toplumun alt katmanında yer alan insanların günlük sıradan olaylarını, halkın sokakta kullandığı dille aktarmıştır. Bunu yaparken de argo tabirlere, küfürlere yer vermiştir. Muzaffer Buyrukçu'nun eserlerinde hem içerik hem de şekil bakımından en önemli kaynak her zaman halk olmuştur.

Son söz olarak şunu belirtmeliyiz ki Muzaffer Buyrukçu, bütün edebi hayatı süresince kaleme aldığı ürünlerle, yaşadığı coğrafyaya hizmet etmiş, toplumsal sorunlarla ilgilenmiş, halkın refah seviyesinin yükseltilmesi gerektiğini savunmuş, her zaman halkın yanında yer almış ve halkı aydınlatmak için çaba sarf etmiş bir yazardır.

KAYNAKÇA

- AKBAL, Oktay (1986); “Anıları Yaşatmak”, *Cumhuriyet*, 4 Mayıs, s. 2.
- AKTAŞ, Şerif (2005); *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- AKTUNÇ, Hulki (2000); “Yazının Buyruğu Muzaffer Buyrukçu”, *Cumhuriyet Kitap*, 27 Ocak, S. 519.
- ANDAÇ, Feridun (2004); “Muzaffer Buyrukçu’nun Öykü Evreninden Yansıyanlar”, *Dünya Kitapları*, İstanbul.
- ANDAK, Selmi (1968); “Muzaffer Buyrukçu Başarısını Hayatın Zorluğuna Borçlu”, *Cumhuriyet Gazetesi*, 26 Haziran.
- BOYNUKARA, Hasan (2000); “Hikâye ve Hikâye Kavramları”, *Hece Dergisi* (Türk Öykücülüğü Özel Sayısı), S.46/47, Ekim-Kasım.
- BOYNUKARA, Hasan (1997); *Roman’da Bakış Açısı ve Anlatılış*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1957); *Acı*, Yeditepe Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1998); *Akan Sular Şarap Olsa*, Telos Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1992); *Anında Görüntü*, Yılmaz Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1976); *Arkası Yarın*, Koza Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (2004); *Ay Kokuyor*, Dünya Kitapları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1966); “Benim Yoksul Dilim”, *Papirüs Dergisi*, S. 1, Haziran.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1990); *Bin Hüzün*, Cem Yayınevi, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1997); *Bir Aşk Daha*, Sel Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1970); *Bir Olayın Başlangıcı*, E Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1997); *Bulanık Resimler*, Sel Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1966); *Cehennem*, Dönem Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1992); *Dar Sokaklardaki Duman*, Cem Yayınevi, İstanbul.

- BUYRUKÇU, Muzaffer (1998); *Dışardaki Rüzgar*, Gendaş AŞ., İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1985); *Dillerinde Dünya*, Adam Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1999); *Dumanı Tüten Çay Gibi*, Sel Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1997); *Dünden Bugüne*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1995); *Gece Bitmedi*, Cem Yayınevi, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1983); *Günlerden Bir Gün*, Yazko Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1969); *Gürültülü Birkaç Saat*, Habora Kitabevi, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1989); *Her Yer Karanlık*, Cem Yayınevi, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1987); *Hüzünlü Kar Çiçekleri*, Boyut Yayınevi, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1998); *İlişkiler Arasında Bir Gezinti*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (2004); *İpek Pijamalı Katiller*, Alkım Yayınevi, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1956); *Katran*, Yeditepe Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1967); *Kavga*, Habora Kitabevi, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1959); *Korkunun Parmakları*, Ataç Kitapevi, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1962); *Kuyularda*, Çan Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1971); *Mağara*, E Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1976); “Muzaffer Buyrukçu Anlatıyor Kendini”, Öykü Dergisi, Ocak-Şubat.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1986); *Sayılı Günler*, Çağdaş Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1982); *Sıcak İlişkiler*, Adam Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1992); *Şarkı Gibi*, Gendaş AŞ. , İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1982); *Şarkılar Seni Söyler*, Adam Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1997); *Telefon Konuşmaları*, Sel Yayıncılık, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1998); *Ucu Güllü Kundura*, Cumhuriyet Kitapçılık, İstanbul.

- BUYRUKÇU, Muzaffer (2001); *Yalnızlığın Arkasındaki Gülümseme*, Adam Yayınları, İstanbul.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (2000); *Yaşadığımız ve Yaşananlar*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- BUYRUKÇU, Muzaffer; “Yeşil Kurbağalar Öter Göllerde”, *İl İl Türkiye Ansiklopedisi –Niğde*, Milliyet, s. 757.
- BUYRUKÇU, Muzaffer (1994); *Yüzün Yarısı Gece*, Bilgi Yayınevi, Ankara.
- CAYMAZ, Onur (2010); “Muzaffer Buyrukçu’nun Daktilosu”, Birgün Yayıncılık ve İletişim, 27 Ağustos.
- ÇETİŞLİ, İsmail (2004); *Metin Tahlillerine Giriş-2 (Hikâye-Roman-Tiyatro)*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- ÇOBAN, Ahmet (2004); *Edebiyatta Üslup Üzerine*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- DEMİR, Yavuz (1995); *İlk Dönem Türk Hikâyelerinde Anlatıcılar Tipolojisi*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- DİNAMO, Hasan İzzettin (1976); “Hikâye Kitapları”, *Cumhuriyet*, 28 Nisan.
- ECEVİT, Yıldız (2002); *Türk Romanında Postmodernist Açılımlar*, İletişim Yayınları, İstanbul.
- ESEN, Selim (2007); “Muzaffer Buyrukçu Kendileri”, Evrensel Basım Yayın, İstanbul.
- FOSTER, E. M. (1985); *Roman Sanatı*, (Çeviri: Ünal Aytürk), Adam Yayınları, İstanbul.
- GÜNGÖR, Necati (1985); “Buyrukçu’nun Tahrili Meşhudatı”, *Cumhuriyet*, 18 Nisan, s. 9.
- GÜNGÖR, Necati (1986); “Günlüklerin Ardındaki Hikâyeci”, *Cumhuriyet*, 5 Haziran, s. 7.
- İLERİ, Selim (1975); “Türk Öykücülüğünün Genel Çizgileri”, *Türk Dili Dergisi*, Türk Öykücülüğü Özel Sayısı, İstanbul.
- İYİNAM, Şebnem (2006); “Bir Ölümün Perde Arkası”, *Sabah*, 3 Eylül.
- KAPLAN, Mehmet (1997); *Hikâye Tahlilleri*, Dergâh Yayınları, İstanbul.
- KAPLAN, Mehmet (1996); *Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar-3, Tip Tahlilleri*, Dergâh Yayınları, İstanbul.

KARAALIOĞLU, Seyit Kemal (1984); *Türk Hikâye Antolojisi*, İnkılap ve Aka Kitabevleri Tic. A.Ş. , İstanbul.

KEMAL, Mehmed (1983); “Şarkılar Seni Söyler”, *Cumhuriyet Gazetesi*, 4 Eylül.

KIRAN Zeynel- KIRAN Ayşe (2000); *Yazınsal Okuma Süreçleri*, Seçkin Yayınevi, Ankara.

LEKESİZ, Ömer (1999); “Yeni Türk Edebiyatında Öykü”, *Kaknüs Yayınları*, İstanbul, C. 3, s. 139.

MALKOÇ, M. Nihat (2011); “Bir Garip Ölü: Muzaffer Buyrukçu”, *sivilkamp.com*, 3 Kasım.

MERT, Necati (1983); “Sıcak İlişkiler”, *Yazko Somut*, 19 Ağustos.

ORAL, Zeynep (1990); *Sözden Söze*, Cem Yayınları, İstanbul.

ÖZER, Sevinç (1999); “Kısa Öykü Kuramının Manyetik Alanı: Poe’nun Tek Etki Kuralı”, *Adam Öykü*, S. 23, İstanbul.

SAĞLIK, Şaban (2003); *Cahit Sıtkı Tarancı’nun Hikâyeleri Üzerine Bir İnceleme*, Hece Yayınları, Ankara.

SELÇUK, Kemal (2005); “Öykü’de Mekân”, *Adam Öykü*, Mayıs-Haziran.

SINGLETON, John (2001); “(Kısa) Öykü”, (Çeviri Yurdanur Salman- Deniz Hakyemez), *Adam Öykü*, S. 34, Mayıs-Haziran.

SÜREYA, Cemal (1966); “Cehennem”, *Papirüs Dergisi*, S. 1, Haziran.

TEKİN, Mehmet (2004); *Roman Sanatı I (Romanın Unsurları)*, Ötüken Yayınları, İstanbul.

TODOROV, Tzevatan (2001); *Poetikaya Giriş*, Metis Yayınları, İstanbul.

YAĞCI, Öner (2000); “Buyrukçu Kitaplarında Bir Gezinti”, *Cumhuriyet Kitap*, S. 519, 27 Ocak.

YÜCEL, Tahsin (1993); *Tartışmalar*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

YÜCEL, Tahsin (1994); “Yazın ve Biz”, *Varlık Dergisi*, Aralık, S. 1047, s. 21.

ÖZGEÇMİŞ

1985 yılında Yozgat'ta doğan Sadık KAYA, ilköğrenimini Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu'nda, ortaöğrenimini Sakarya İlköğretim Okulu'nda, lise öğrenimini Yozgat Anadolu Lisesi'nde tamamlamıştır. 2003 yılında kazandığı Sakarya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü 2008 yılında başarıyla tamamlamıştır.

2008 yılında yüksek lisans eğitimine Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda başlamıştır. Yrd. Doç. Dr. Murat KACIROĞLU danışmanlığında hazırlamakta olduğu "Muzaffer Buyrukçu'nun Hayatı, Sanatı ve Eserleri" isimli tezini, savunma sınavını geçerek başarıyla tamamlamış bulunmaktadır.

İletişim Bilgileri

Adres:
Terazidere Mahallesi
Uygur Caddesi
Bahar Sokak 94/7
Bayrampaşa/İstanbul
Telefon:
554 817 41 51
E-posta:
sadikkaya85@gmail.com